

Գրպուեթ բաւարաւի
Պարսկերէր - իւրերէր

4915-3

7-42

1934

491.5-3

2 304-10

z-42

ԳՐԳԱՆԻ ԲՆՈՒՄԱՆ

ՊԱՐՍԿԵՐԷՆԻՑ — ՀԱՅԵՐԷՆ

1000

Handwritten mark

Ա Ղ Բ Ի Ի Ր Ն Ե Ր

1. Բառարան Պարսկերէն, 'ի Գէորգեայ
գալրէ Տ. Յովնաննիսեան Պալատացոյ, ի
Կոստանդնուպոլիս, 1826—Ռ. Մ. Հ. Ե.
2. قاموس فرانسوی ترکجه دن فرانسزجه به لغات
استانبول ۱۳۲۹ — 1911
3. برهان جامع تيريز سنه ۱۲۶
4. لغت جیبی بروخیم فارسی فرانسه طهران
1928 — ۱۳۰۷
5. فرهنگ یغلی خیام فرانسه فارسی طهران
1928 — ۱۳۰۷
6. Գրգանի բառգիր—Ֆրանսահայ, Ե. Տե-
միրճիպաշեան:
7. Բառագիրք—Մ. Յարութիւնեան:
8. Բառարան Պարսկերէնից—Հայերէն, Գ.
Քահ. Կիրակոսեան (Վերջին պահուն),
Ջուղա - Սպահան 1933 թիւ.

Յոյն եունանի **يوناني**
 Հրեայ եա'հուդի **يهودي**
 Ջնջել, աւերել եա'հիդա'ն **يهيدن**
 Ամարանոց եէլլաղ **يبلاق**

ՎՐԻՊԱԿՆԵՐ اِغْلَاط

(Գործածելուց առաջ ուղղել)

էջ համար սխալ ցուցված ճիշտ

ԲԳ	اشتاق	اشتاق	
ԲԸ	Թիւրքացիութիւն	Թիւրքացիութիւն (սով. տառ.)	
ԲԹ	Թւարանութիւն	Թւարանութիւն (մանր չեղատառ)	
ԲԺ	Չէթաֆիդան	Չէթաֆիթան մեծ »	
ԲԻ	Նա'րուզօրէլլահ	Նա'րուզօրէլլահ միջակ »	
ԲԿ	Եստիութիւն	Եստիութիւն մանր »	
ԲԼ	Վաջա'ր	Վաջա'ր մեծ »	
ԲԽ	Հոխութիւն	Հոխութիւն մանր »	
ԲՃ	արաղբութիւն	արաղբութիւն »	
ԲԵ	բանդուղաշանք	բանդուղաշանք »	
ԲԶ	ամենութեք	ամենութեք »	
ԲԷ	Հնորք	Հնորք »	
ԲԸ	հիւմ	هيم »	

== 8 Ա Ն 4 ==

220-225	ص	3-52	1
226-227	ض	53-73	2
228-232	ط	74-84	3
233- —	ظ	85-106	4
234-237	ع	107- —	5
238-252	غ	108-115	6
253-264	ف	116-121	7
265-276	ق	122-130	8
277-295	ك	131-147	9
296-306	گ	148-162	10
307-313	ل	163-164	11
314-397	م	165-176	12
398-423	ن	177-183	13
424-433	و	184- —	14
434-441	ه	185-204	15
442-451	ی	205-219	16

„ԼՈՒՍԱՂԲԻՒՐ“

Հրատարակչականի կողմից

Ի նկատի ունենալով, պարսկերէն լեզւի անհրաժեշտութիւնը պարսկահայ կեանքում և առհասարակ այդ լեզւի ուսուցման որոշ դժւարութիւնները մեր դպրոցներում, որին շարունակաբար ենթակայ է եղել մեր աշակերտութիւնը, դեռևս տարիներ առաջ միտք յղացաւ մեր մէջ հրատարակել պարսկերէնից հայերէն մի բառարան՝ ստեղծւած կարիքին բաւարարելու և վերացնելու վերոյիշեալ դժւարութիւնները: Ահա այս նպատակով ձեռնամուխ եղանք սոյն բառարանի իրականացման գործին: Մեր առաջարկով բառարանի կազմութեան ամբողջ աշխատանքը յանձն առաւ պ. Վարդան Յարութիւնեանը, որը իր յարատե աշխատանքի ու տոկուն ջանքերի շնորհիւ՝ յաղթահարելով բոլոր դժւարութիւնները ստանձնած գործը ի կատար հանեց, որի համար արժանի է ամէն տեսակ խրախուսանքի:

Գործը հնարաւոր չափով անթերի հրատարակ հանելու համար պէտք եղաւ դիմելու նաև պարսկերէն լեզւին ծանօթ ուրիշ անձանց՝ օժանդակութեանը. այսպէս, իր սիրալոյսով մասնակցութիւնը բերեց պարս-

կերէն և արարերէն լեզուներին քաջահմուտ
պ. Միրզա Մեսրոպ խան Քարամը, որ աչքի
անցկացնելով ամբողջ ձեռագիրը կատարեց
պէտք եղած ուղղումները, որի համար յայտ-
նում ենք մեր սրտագին շնորհակալութիւն-
ները: Այս գործում իրենց օժանդակութիւնն
են բերել նաև Թաւրիզի ազգային դպրոց-
ների պարսկերէնի դասատուները, մասնա-
ւորապէս աղայը Մահմուդ Ռիզա Չատէն, որը
նոյնպէս արժանի է շնորհակալութեան:

Բառարանս, որ տպագրութեան համար
պատրաստ էր դեռ ևս 1928թ-ին ու մինչև իսկ
հրատարակութեան իրաւունքն էլ Մարիֆից
ստացւած, սակայն մի շարք տպարանական
և այլ աննպաստ պայմանների շնորհիւ
հնարաւոր չեղաւ աւելի շուտ տպագրու-
թեան յանձնել: Վերացնելով այդ դժւարու-
թիւնները այսօր վերջապէս հրատարակ ենք
հանում այս աշխատութիւնը, հաւատացած
լինելով, որ լրացնում ենք մի անհրաժեշտ
բաց պարսկահայ դպրոցական դասագրքերի
շարքում:

Հակառակ մեր ցանկութեան հնարաւոր
չեղաւ բառարանի արժէքը աւելի մատչելի
դարձնել: Տպագրական գործին ծանօթ ան-
ձինք կարող են վկայել. թէ ինչպիսի դժ-
ւարութիւնների և ծախսերի հետ է կապ-

ւած առհասարակ բառարանի հրատարակու-
թիւնը:

Եթէ սոյն բառարանի սպառումը արագ
կատարւի, մենք հնարաւորութիւն կունենանք
մօտ ապագայում տպագրութեան յանձնել
մի նոր աշխատութիւն՝ հայերէնից-պարսկե-
րէն բառարան, որը արդէն պատրաստ-
ւում է:

30 ապրիլ 1934 թ.

Թաւրիզ

ԿԱԶՄՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ

Ներկայի պարսկերէն լեզուն, ի բնէ բազմազան է երեք տարբեր լեզուներից վարդ-նական պարսկերէն (فارسی باستانی) պահաւան պարսկերէն (فارسی کهن) և րանիկ (պալատական) պարսկերէն (فارسی دری):

Վաղնջական պարսկերէնը այն լեզուն է, որով խօսելիս են եղել Ֆարս երկրի բնակիչները:

Պահլավական պարսկերէնով խօսելիս են եղել պահլաւները. միաժամանակ «պահլաւ» (پهلوی) նշանակելով «քաղաք», բացատրում է նաև «քաղաքի լեզու»:

Գրանիկ պարսկերէնը այն լեզուն է, որը ըստ պարսից պատմութեան Բահրամ-Գուր պարսից թագաւորի կամքով և հրամանով, գործածական դարձաւ իր պալատում:

Այնուամենայնիւ ներկայի պարսկերէնի մէջ ճշտել այդ երեք տարբեր լեզուների բառերը կամ ձանաչելը շատ դժուար է, եթէ չասենք անհնարին: Եռակ պարսկերէններից մի բան որ պետի համարել մնացած, դա պարսկերէնի ոճաբանութիւնն է:

Բացի այս, արաբական, տիրապետութեան ժամանակ պարսկերէնը իր մէջ ընդունել է արաբերէն անթիւ բառեր:

Նախքան արաբական տիրապետութիւնը պարսկերէնը գրուելիս է եղել այլ տառերով, և պէտք է ենթադրել, որ այդ այբուբենը նման է եղել ներկայիս միւս լեզուների այբուբենին, այսինքն ունեցել է նաև ձայնաւորների համար նշանագրեր:

Ինչպէս յայտնի է, պարսկերէնը գրուում է բաղաձայն տառերով, որոնց հետ միաժամանակ գործ են ածուում նաև մի քանի ձայնաւորներ. (ա = آ, ի = ای, ու = و*), իսկ միւս ձայնաւորներ (ա՛ = ا, է = ل, օ = 'ا, *) թէև սկսնակների դիւրութեան համար նշանակուում են, կամ կարելի է նշանակել, սակայն չեն գրուում լեզուի գրութեան մէջ որնէ քաղաքացիութիւն: Այս հանգամանքն է, որ բարդացնում է պարսկերէնի գրութեան և նրա ընթացման գործը: Մի այլ հանգամանք ևս, բաղաձայն տառերից շատերը իրար միանալու պարագային իրենց ամբողջութիւնից մի մաս կորցնում են, որից առաջանում են որոշ դժուարութիւններ: Այնուամենայնիւ ձայնաւորներ չգրելու խնդիրը աւելի շփո-

*) Խօսքը վերաբերում է բառամիջի գոյութիւն ունեցողներին:

Միօրեայ	Եկրուզէ	یکروزه
Միակեզու, միաբան	Եկգա՛բան	یکزبان
Միակերպ հաւասար	Եկհասն	یکسان
Միանգամով, <small>միանգամայն</small>	Եկհա՛ւրէ	یکسره
Միաշաբթի (կիրակի)	Եկհա՛նքի	یکشنبه
Առաջին	Եկհ	یکم
Միայնակ <small>միայն իսկայն</small>	Եկէ	یکه
Մէկը, մէկութիւն	Եկի	یکی
Եզակիութիւն <small>միայն-ուրիւն</small>	Եկգանէգի	یکانگی
Միակ, անզուգական	Եկգանէ	یکانه
Հերոս, քաջ, կորովի	Եա՛լ	یل
<small>24 տւոյ ամեաներէս եւ խաւար զիւերը</small>	Եա՛լղա	یلدا
Ծով, ովկիանոս	Եա՛մն	یم
Երջանկութիւն, օրհնութիւն	Եսն	يمن
Աջ, երզում, ուժ	Եա՛մին	یمین
Աջ ու ահեակ	Եասիւն	یسار
Աչքեր, աղիներ	Եա՛նար	یسار
Յատկոտուն, <small>ինչոոս. Բայլլած</small>	Եոթմէ	یورتمه
Յովազ	Եոզ	یوز
Յարձակում	Եորէ	یورش
Հառաչանք	Եոսուճ	یوسف
Օր, ժամանակ	Եօմ - Եյամ	یوم
Օրական, ամենօրեայ	Եօմիյլ	یومیه

Թեցուցիչ է քան վերջին պարագան: Բա-
 ուրանս գործածողներին դիւրութիւն տա-
 լու համար, պարսկերէն գրութիւնից յետոյ,
 նշանակել ենք բառերի արտասանութիւնը:
 Արտասանութիւնը ճիշտ տալու համար մեր
 նշանագրերը գրեթէ բաւարարում են, միայն
 սուղ Ա՛-ի համար գործ ենք ածել Ա տառը
 (՛) նշանով, որպիսի պարագային այդ Ա՛-ն
 արտասանելու է ինչպէս Փրանսերէնում և
 մասնիկի 2 ձայնը: Ապա Զ կոկորդային
 ձայնաւորի համար գործ ենք ածել Ղ տառը,
 իսկ համզէ-ն (°) արտայայտել ենք համա-
 պատասխան ձայնաւորը Ղոյդ գրելով:

Տառագարձութիւնները դրւած են Թեհ-
 րանի արտասանութեան հիման վրայ, որը
 աւելի կանոնաւոր է և աւելի ախորժալուր:
 Բառարանս պարունակում է 10,000-ից
 աւելի բառեր, որոնց ընտրութեան ժամա-
 նակ գերադասութիւն ենք տւել ամենագոր-
 ծածականներին:

Անկասկած անթերի մի գործ տւած լի-
 նելու հաւակնութիւնը չունինք և այս
 մասին ցանկալի էր ստանալ ձեռնհաս անձ-
 նաւորութիւնների դիտողութիւններն ու
 ցուցմունքները:

Վ. Յ.

Հանգստութիւն, ճոխութիւն Եօւր Եسر
 Դիւրին, քիչ, փոքր Եա'սիր Եسیر
 Յասպիս Եա'ւս Եسوس
 Այսինքն Եա'րանի Եعنای
 Աւար, կողոպուտ Եա'րվա Եعما
 Օձիք Եաղղէ Եخه Կամ Եقه
 Արթնացած, արթուն Եա'ղզան Եقظان
 Արթուն, զգաստ Եա'ղէզ Եقظ
 Ստոյգ, հաստատ Եա'ղին Եقین
 Ստուգապէս, անշուշտ Եա'ղինան Եقینان
 Մէկ Եك
 Մէկառմէկ Եկայեկ Եكايك
 Միանգամայն, միանգամից Եկբարե Եكباره
 Մէկ-մէկ Եկբեկեկ Եكبيك
 Միակողմ, հաստատակամ Եկբանու Եكبانو
 Մի հատ, կէնտ Եկբա Եكبا
 Միակութիւն, կենդութիւն Եկբաի Եكباي
 Միատեղ, միասին Եկբա Եكبا
 Միականի Եկբշեւ Եكچشم
 Միքանի Եկբշանդ Եكچند
 Միասիրտ, համաձայն Եկբղէ Եكدل
 Միմեանց, իրար Եկբղեգա'ր Եكديگر
 Միագոյն Եկբրա'նգ Եكديگر

Մեծ, խոշոր, շատ Եոնգօմք Եونگفت
 Դեռես, տակաւին Եոնուզ Եونوز
 Նա, Աստուած Եօվա' Եو
 Ո՛վ, օ՛հ Եօ Եو
 Օդ, Եղանակ, ^{ցանկութիւն, հանգստ} Եօվա Եوا
 Օղաչու Եօվափէյնա Եوايما
 Օղաչութիւն Եօվափէյնայի Եوايماي
 Սիրահար, օղաւէտ Եօվադար Եوادار
 Տահի, կիրք Եօվաս Եواس
 Միջատներ, սողուններ Եօամ - Եامه
 Արհամարհանք, ^{անարժանութիւն, սանց} Եօան Եوان
 Օդային, կրքամոլ Եօայի Եواي
 Փառատենչ, կուսակից Եօախա Եواخواه
 Արեգակ, լուսին, ^{բախտ, զեղեց-կութիւն} Եօր Եور
 Տահի, փափազ, ^{հակամը-տութիւն} Եօս Եوس
 Հետամտող, սիրող Եօսնակ Եوسناك
 Քամահաճ, հետամտող Եօսկար Եوسكار
 Ուշք, խելք, ^{հասկացողութիւն} Եօշ Եوش
 Խելօք, ուշիմ Եօշմա'նդ Եوشمند
 Ուշիմութիւն Եօշմա'նդի Եوشمندی
 Խելօք, խոհեմ Եօշու'ր Եوشور
 Իմաստութիւն Եօշու'նգ Եوشناك
 Աչքաբաց, զգաստ Եօշիար Եوشيار

Կրօնակից հա՛մնա՛ղհա՛ր համահ
 Համանիշ հա՛մնա՛րնի համահ
 Համանուն հա՛մնամ համահ
 Նստակից, մտերիմ հա՛մնե՛լին համահ
 Մտերմութիւն, ^{բարեկա-} հա՛մնե՛լնի համահ
^{մտրիւն}
 Հարթ, համաչափ, ^{սթորի-} հա՛մվար համահ
^{նակ}
 Միշտ, հանապազ հա՛մվարէ համահ
 Ամեն, բոլոր հա՛մէ համահ
 Ամենութեք հա՛մէչա համահ
 Մշտական, ^{սեւակա-} հա՛միւճգի համահ
^{նութիւն}
 Միշտ, շարունակ հա՛միշէ համահ
 Հենց այս հա՛մին համահ
 Ճանապարհ, ^{վարմուճ,} հա՛նցար համահ
^{օրէն, վիճ}
 Երկրաչափութիւն հէնդէս համահ
 Երկրաչափական հէնդէսի համահ
 Հնդիկ, սարուկ հէնդու համահ
 Չմերուկ, հէնդէվանէ համահ
 Հնդիկ, հնդկական հէնդի համահ
^{Գիտութիւն, արճես,} հօնա՛ր համահ
^{սնո՛հ, հնար}
 Հանճարեղ, ^{սնոր-} հօնա՛րւա՛նդ համահ
^{հալի}
 Ճարպիկ, յաջողակ հօնա՛րվա՛ր համահ
 Քամանակ ^{ժամանա-} հա՛նգա՛մ համահ
^{կաջջան}
 Փխոր, աղմուկ հա՛նգա՛մէ համահ

Տես հա՛մա՛ն համահ
 Լեզակից, նոյնալեզու հա՛մգա՛րան համահ
 1 տառը, ^{առանց փիւ, դի-} հա՛մգէ համահ
^{րի եւ գա՛րա՛րի}
 Համաճայն հա՛մազ համահ
 Նոյնատարի, տարեկից հա՛մալ համահ
 Հարեանութիւն հա՛մալէգի համահ
 Հարեան հա՛մալէ համահ
 Ամուսին, հասակակից հա՛մաւ՛ր համահ
 Ճամբորդակից հա՛մաւ՛ճա՛ր համահ
 Սեղանակից հա՛մսօճե՛րէ համահ
 Տարեկից հա՛մսէ՛ն համահ
 Նոյնակերպ, ^{համան-} հա՛մեա՛ղ համահ
^{ման}
 Համաքաղաքացի հա՛մեա՛հրի համահ
 Կաթնընկեր հա՛մեի՛ր համահ
 Կաթնընկերուհի, քոյր հա՛մեի՛րէ համահ
 Զրուցընկեր, հա՛մսօճե՛րա՛ր համահ
 Հասակակից համդա՛ղղ համահ
 Ճամբորդակից, ընկեր հա՛մդա՛ղղա՛մ համահ
 Պաշտօնակից, համքար հա՛մվար համահ
 Կրօնակից հա՛մվի՛ս համահ
 Գործակիցներ հա՛մվօնան համահ
 Բոլորը, գործակիցներ հա՛մզէ՛նան համահ
 Ամբողջ, բոլորը հա՛մզէ՛ղի համահ

Նոյնացեղ, համասեռ հա՛մչէւն ^{سچس}
 Հարեան, դրկից հա՛մչա՛վար ^{سچوار}
 Նոյնակն, մրցակից հա՛մչէժ ^{سچسچ}
 Նախանձորդութ ^{մրցակից, ցուրից} հա՛մչէժի ^{سچسچي}
 Նոյն կերպ, նոյ ձևով հա՛մչէճան ^{سچچان}
 Այս կերպ, այս ձևով հա՛մչէճին ^{سچچين}
 Ինչպէս հա՛մչուն ^{سچچون}
 Քնակից, կողակից հա՛մխար ^{سچخواب}
 Նոյնաբարոյ հա՛մխույ ^{سچخوي}
 Խորհրդակից ^{ցերգաց, ցակ} հա՛մդադրան ^{سچدستان}
 Վշտակից, համակիր հա՛մդա՛րդ ^{سچدرد}
 Դասընկեր հա՛մդա՛րս ^{سچدرس}
 Կապակից, մեղսակից հա՛մդա՛ստ ^{سچدست}
 Նոյնակամ, միաբան հա՛մդէլ ^{سچدمل}
 Ընկեր, մտերիմ հա՛մդա՛մ ^{سچدم}
 Միասին, միմեանց հա՛մդիզա՛ր ^{سچديگر}
 Պատակից, դրկից հա՛մդիվար ^{سچديوار}
 Նոյնացեղ, ^{համա-գոյակից} հա՛մզաթ ^{سچذات}
 Գաղտնակից, մտերիմ հա՛մբազ ^{سچباز}
 Ուղեկից, միասին հա՛մբահ ^{سچبال}
 Ուղեկցութիւն, ^{սմանդու-կուրից} հա՛մբահի ^{سچبراهي}
 Նոյնագոյն հա՛մբահ՛նց ^{سچبازك}
 Նոյնածին, երկուրեակ հա՛մզադ ^{سچبازاد}

Յարձակում հա՛լէ հե ^{سچاله}
 Ճիշ, ժխոր հա՛լիսա՛լէ ^{سچالهله}
 Թողնել, լքել հա՛լիդա՛ն ^{سچاليدان}
 Հնդկանոյշ (դեղ) հա՛լիլէ ^{سچاليله}
 Եւս, նոյնպէս հա՛մ ^{سچم}
 Հոգ, ախրութիւն հա՛մմ ^{سچم}
 Առասպելական թռչուն, ֆենիքս հօմա ^{سچم}
 Ընկերակից հօմաս ^{سچماس}
 Նման, նմանօրինակ հա՛մալ ^{سچمال}
 Նոյն, միևնոյն հա՛ման ^{سچمان}
 Նոյնանման, կրկին հա՛մանա ^{سچمانا}
 Իրարու նման համանա՛նդ ^{سچمانند}
 Նոյնաձայն հա՛մալազ ^{سچماواز}
 Նոյնաձայն, նոյնակերպ հա՛մանա՛նց ^{سچمانك}
 Ֆենիքս, տես հօմայ ^{سچماي}
 Երջանիկ, ^{բարեբաս, արեալական} հօմայուն ^{سچمايون}
 Խաղակից, լաղընկեր հա՛մբազ ^{سچمباز}
^{կոճական, սեղա-ցակից, ընկեր} հա՛մբա՛զմ ^{سچمبزم}
 Անկողնակից, կողակից հա՛մբա՛ր ^{سچمبستر}
 Ընկեր, ընթացակից հա՛մբա՛ս ^{سچمباس}
 Ընկերակից, դաշնակից հա՛մբի՛ւմա ^{سچمبيوم}
 Զանք, ^{բարութիւն, ուժադրութիւն} հի՛մմա՛թ ^{سچممت}
 Նման հա՛մբա ^{سچمتا}

Արթնութիւն, զգուշութ. հօճիարի شيشياری
 Մարտողութիւն հա՛զմ
 Մարտական հա՛զմի
 Եօթ հա՛ճք
 Եօթանասուն հա՛ճքադ
 Եօթանասուներորդ հա՛ճքադօմ
 Տասնեօթ հէ՛ճդահ
 Տասնեօթերորդ հէ՛ճդահօմ
 Եօթհարիւր հա՛ճքսա՛դ
 Եօթերորդ հա՛ճքօմ
 Եօթերորդ հա՛ճքօմին
 Շաբաթ, եօթնօրեակ հա՛ճքէ
 Նոյնպէս, այսպէս հա՛-հա՛-զա
 Իրօք, արդեօք հա՛լ
 Կորուստ, մահ, աւերում հա՛լախ
 Կորուստ, կործանում հա՛լախա՛ք
 Նորալուսին, մահիկ հէլալ
 Մահիկաձև, աղեղնաձև հէլալի
 Դողզող, ժելատին հօլամ
 Լքել հա՛լանիդահն
 Սպանիչ, մահացու հա՛լահէլ
 Յակուբ՛ի, ճոճք հա՛լու
 Դեղձ հօլու

Հազար հա՛զար
 Հազարներ հա՛զարան
 Հազար ոտանի հա՛զար փա
 Հազարապատում, սոխակ հա՛զար Գարստան
 Առիւծ հա՛զար
 Հաճոյախօսութիւն, հա՛զլ
 Հաճոյախօս, սրախօս հա՛զլգու
 Սրախօսութիւններ հա՛զլիատ
 Չորցնել, ցամքեցնել հա՛զլիդահն
 Կայ, է, գոյութիւն հա՛սք
 Կորիկ հա՛սքէ, հա՛սքու
 Էութիւն, գոյութիւն, կայք հա՛սքի
 Սառոյց հա՛սար
 Ութ հա՛քք
 Ութսուն հա՛քքադ
 Ութսուներորդ հա՛քքադօմ
 Ութհարիւր հա՛քքսա՛դ
 Ութերորդ հա՛քքօմ
 Ութերորդ հա՛քքօմին
 Թողնւած, լքւած հէքքէ
 Թողնել, արձակել հէքքահն
 Մէկ ութերորդ հա՛քքիք
 Արթն, զգաստ, ուշադիր հօճիար

Նւէր, պարզէ հա՛ղիյէ هدايه - هدايا
 Այս, սոյն հա՛գա هذا
 Մտացնորք. բանգու- հա՛գիան هديان
 գաւուց
 Իւրաքանչիւր, բոլոր հա՛ր هر
 Իւրաքանչիւր մէկը հա՛րժամ هر کدام
 Վախ, սարսափ հա՛րաս هراس
 Վախկոտ, ահազդու հա՛րասան هراسان
 Վախենալ հա՛րասիղան هراسيدن
 Փոխել հա՛րաւիցան هرايدن
 Յամենայն դէպս, ան- հա՛րայէնէ هراينه
 ան- ան-
 ցուրէի ցուրէի
 Ամեն տեղ, ան- հա՛րչա هر جا
 ան- ան-
 ցուրէի ցուրէի
 Ամեն կերպ հա՛րչուր هر جور
 Ինչ որ հա՛րչէ هر چه
 Որքան որ հա՛րչանց هر چند
 Երբեմն, յաճախ հա՛րչա՛մ هر دم
 Ով որ հա՛րժէ هر که
 Թոհուբոհ, խառնա- հա՛րչումարչ هر چه و هر چه
 կուրիւց կուրիւց
 Խառնակութիւն հա՛րչ هر چه
 Մտախ, լպիրշ հա՛րժէ هر چه
 Դատարկախօսութիւն հա՛րժէ- հա՛րժէ-
 գուրի գուրի
 Երբ որ, եթէ հա՛րժան هر که
 Երբէք հա՛րժէգ هر که
 Բուրդ հա՛րա՛մ هر م - هر مان

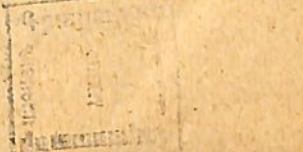
Արգիլում, ցրում վա՛զը وزع
 Գորա վա՛զա՛ղ وزغ
 Ծանրութիւն, ծանրոց, վա՛զն - اوزان
 կշիռ
 Շնչել, փչել (քամու) վա՛զիդա՛ն وزيدن
 Նախարար, վէզիւր վա՛զիւր وزراء
 Ծանր, ծանրակշիռ վա՛զիւն وزين
 Միջնորդութիւն վա՛սարա՛թ وساطت
 Միջոցներ, վրջնորդ- վա՛սայթ واسطه
 ան- ան-
 ցուրէի ցուրէի
 Միջոցներ վա՛սայէլ وساييل - وسيله
 Կեղտ վա՛սա՛խ وسخ
 Միջին, միջակ, միջկ վա՛սա՛թ وسط
 Տարողութիւն, կարողութ. վօսը وسع
 Տարածութիւն, բնդարձա- վօսրա՛թ وسعت
 կուրիւց կուրիւց
 Լեղակենու տերև (սնդոյր) վա՛սալت وسيله
 Երկմտութիւն, կասկած վա՛սալասا وسواس
 Երկմտանք, փորձու- վա՛սալա՛տ وسوسه
 քիւց քիւց
 Միջնորդ, հաշտարար վա՛սիթ وسيط
 Լայն, արձակ վա՛սիը وسيع
 Միջոց, պատեհու- վա՛սիլէ وسيله - وساييل
 քիւց քիւց
 Գեղեցիկ, սիրուն վա՛սիլ՝ وسيم
 Զրահ վա՛շիկէ وشينه
 Գեղեցիկութիւն վա՛շիլ وشى
 Պատմիչ, նկարագրող վա՛սա՛ֆ وصف

Բարեկամութիւն վա՛ղադ و داد
 Հրածեղա վէղար و داع
 Պահեստներ, <sup>տաճակ-
ներ</sup> վա՛ղայէր ^{و دایع} - و دایع
 Աւանդ, պահեստ վա՛ղիրա՛ք و ديعت
 Մօտ, համար ր و و
 Ժառանգութիւն վա՛րասա՛ք و راثت
 Ժառանգորդներ վա՛րա՛ստ و راثت
 Վարդ, ծաղիկ վա՛րդ و راد
 Մարզանք, <sup>վարձու-
քիւն</sup> վա՛րզէշ و رزش
 Մարզել, <sup>վարձել,
կատարել</sup> վա՛րզիղա՛ն ր و ريزدن
 Մարզող, մարզիկ վա՛րզա՛նդէ و رزنده
 Սնանկ ր و رشکست
 Սնանկութիւն վա՛րէճա՛ստքի ր و رشکستگي
 Վիհ, անդունդ վա՛րթէ و رطه
 Վախկոտութիւն, <sup>ողջախո-
տութիւն</sup> վա՛րա՛ք ր و رع
 Թերթ, տերե վա՛րա՛ղ ր و ورق
 Նամակ, թուղթ, թերթ վա՛րա՛ղէ ր و رقه
 Ուռեցք վա՛րա՛մ ր و ورم
 Ժամանում վօրուդ ր و ورود
 Երակ վա՛րիդ ր و وريد
 Նախարարութիւն վէզարա՛ք ր و وزارت
 Փչող (քամի) շշող վա՛զան ր و وزان
 Նախարարներ վօզա՛րաս ր و وزراء

Խղճամտօրէն վօջղա՛նա՛ն ր و جدان
 Վիշտ, ցաւ, գանգատ վա՛ջա՛ք ր و جمع
 Անհրաժեշտութիւն վօջուք ր و وجوب
 Գոյութիւն, ներկայութ. վօջուդ ր و وجود
 Երեսներ, <sup>կերպեր,
դրամներ</sup> վօջուհ ր و وجوه
 Երես, կերպ, <sup>պատճառ,
դրամ</sup> վա՛ջի ր و وجوه
 Յաւալի, վշտահար վա՛ջիք ր و وجيع
 Գեղեցկատեսիլ, <sup>հանելի,
իշխան</sup> վա՛ջիհ ր و وجيه
 Մէկ, միակ վա՛հա՛ղ ր و وحد
 Մենութիւն, միութիւն վա՛հղա՛ք ր و وحدت
 Վայրի վա՛հի ր و وحش
 Վայրենիութիւն, վախ վա՛հեա՛ք ր و وحشت
 Սարսափելի վա՛հեա՛քա՛ն զիզ ր و وحشت انگيز
 Վայրենի վա՛հեի ր و وحشي
 Վայրենի ր و وحشيانه
 Վայրենաբար վա՛հեիլլա՛ք ր و وحشيت
 Վայրենութիւն վա՛հեիլլա՛ք ր و وحشيت
 Վայրենութիւն վա՛հեիլլա՛ք ր و وحشيت
 Վայրենիներ վէհուք ր و وحوش
 Յայտնութիւն, <sup>ներգոյ-
քիւն</sup> վա՛հի ր و وحى
 Միակ, առանձնակի վա՛հիդ ր و وحيد
 Գլխամարտութիւն, ^{ճանր} վա՛խա՛մա՛ք ր و وخامت
 Գլխամարտ, ճանր վա՛խիմ ր و وخيم
 Կոկորդային վէղաջի ր و وداجي

1595-2007

1) արտապահանջ վամխահ وام خواه
 2) արտք տալ, ^{փոխ} _{տալ} վամդադա'ն وام دادان
 3) արտատէր, պարտապահ վամդար وام دار
 4) արտք առնել, ^{փոխ} _{առնել} վամգրէեթրա'ն وام گرفتن
 5) Յոյց տալ, բանալ վանէմուզա'ն وام دادن
 6) Աւաղ վավէյլահ وام يلا
 7) Վահ վահ وام
 8) Պարզեաբաշխ վահէթ وام هب
 9) Երևակայող վահմ وام هم
 10) Երևակայութիւն, վախ վահմէմ وام همه
 11) Սնոտի, երևակայական վահի وامی
 12) Վայ վայ وامی
 13) Խօլերա վերա وبا
 14) Յանցանք, վատառողջ (օղ) վերալ وبال
 15) Կապ, ամուր, տակուն վեսաղ وثاق
 16) Վատահուծիւն, ուծ Վոտղ وثوق
 17) ^{Պայմանագրութիւն, երաշխաւորութիւն} վա'սիղէ وثيقة-وثائق
 18) ^{Ներկայութիւն, _{հանդիսա-} _{կեցութիւն}} վէջահ وجاه
 19) ^{Ներկայութիւն, գեղեցկու- _{թիւն, դիմագեղութիւն}} վա'ջահա'թ وجاهت
 20) Կարևորութիւն վա'ջայէթ وجائب-وجيبه
 21) Թիզ ^{վաջա'թ} وجب
 22) Ոգևորութիւն զմայլմունք վա'ջղ وجد
 23) Խիղճ, խղճմտանք վօջղահ وجدان

1) Տեղաւորող, հիմնող վազէթ واضع
 2) Խոստացող վարէդ واعد
 3) Քարողիչ վարէզ واعظ
 4) Առատ, բազմաթիւ վաֆէր وافر
 5) Խոստմնակատար, առատ վաֆի وافی
 6) Տեղի ունեցող, ^{իրական'} _{գտնող} վաղէթ واقع
 7) Իրապէս, իրօք վաղէրա'ն واقعاً
 8) Դէպքեր, ^{եղիւ- _{թիւններ}} վաղէրաթ واقعات-واقعا
 9) Դէպք, եղելութիւն վաղրէت واقعه-وقايع
 10) Իրական վաղէրի واقعی
 11) Տեղեակ, իրազեկ վաղէֆ واقف
 12) Բանալ վաֆա'րղա'ն واگردن
 13) Դարձնել, շուռ տալ ^{վազա'ր- _{դանդա'ն}} واگرداندن
 14) Բարձր, վեհ վալա والا
 15) Եթէ ոչ, բայց եթէ վա'լլա والا
 16) Ծնող, հայր վալէդ والد
 17) Ծնող, մայր վալէղէت والدہ
 18) Ծնողներ (հայր և մայր) վալէղէյն والدين
 19) Ասուած վկայ է վա'լլահ والله
 20) Կուսակալ վալի والی
 21) Եւ ողջոյն սրան, ^{վերջապէս, _{վերջ}} վա'սալամ والسلام
 22) Պարտք վամ وام
 23) Յետմնացած, խոնջացած վամաղէت وامانده

Միակ, մէկ, գերազանց վահեդ واحد
 Միակօրէն, անշատօրէն վահեդ ան واحد
 վերադարձնել վադադան ۱
 Պահել, արգիլել վադաթան ۱
 Սահպում, արգիլում վադար ۱
 Հովիտ, ովազիս վադի ۱
 Նման, ունեցող, (մասնիկ) վար ۱
 Ժառանգ, ժառանգորդ վարէ ۱
 Ժամանող, հասնող վարէ ۱
 Ներմուծումներ վարէ ۱
 Ներմուծւած, բերւած վարէ ۱
 Ազատ, զերծ վարա՛սքէ ۱
 Զրիակեր, երթ վարէ ۱
 Շրջել, թափառել վարա՛ծքան ۱
 Զախող, շրջած վարուն ۱
 Նման վարի ۱
 Զախող, շուռ տւած վաճգուն ۱
 Միջոց, միջնորդ, պատճառ վաճէ ۱
 Լայն, ընդարձակ վասէ ۱
 Բացել վաճոյան ۱
 Նկարագրող, պատմիչ վասէ ۱
 Հասած, կցորդւած վասէ ۱
 Պարզ, բացայայտ վազէ ۱

Կիսաճամբայ
 Կէսզիշեր

نیمه راه
 نیمه شب

و

Պարսկերէն այբուբէնի 30-րդ վ ۱
 տառը. թիւ 6: Բառակիրիչն՝ վ, բա-
 ռամիջին բաղաձայնից առաջ՝ ու,
 վա՛ ۱
 Ու, և, նաև ۱
 Նորից. կրկին ۱
 Կապակցութիւն վաբա՛սքէ ۱
 Կապել, կցել վաբա՛սքէ ۱
 Կապւած, հետևորդ վաբա՛սքէ ۱
 Յետոյ, կրկին, վերադարձ վափա՛ս ۱
 վերադարձնել վափա՛սդան ۱
 Յետին, վերջին վափա՛սին ۱
 Ամուր, վստահել վասէ ۱
 Անհրաժեշտ, յարմար վաջէ ۱
 Անհրաժեշտութիւններ վաջէ ۱
 Հնարիչ, յարատև վաջէ ۱

Բարեբաստ նիֆնալ نيك فآل
 Բարեվախճան նիֆնա'րչամ نيك فرجام
 Բարերար, բարեգործ նիֆֆէրղար نيك كردار
 Լաւանուն, բարեհամբաւ նիֆնամ نيك نام
 Առաքինի նիֆնա'ճս نيك نفس
 Լաւ, բարի, զեղեցիկ նիֆու نيكو
 Լաւութ., բարութիւն նիֆու^{նի} نيكوئى
 Ստացում, բաղձահասութիւն նիլ نيل
 Լեղակ, կապոյտ նիլ نيل
 Նունուֆարնիլուճա'րնիլիա'ր նիլոֆր نيلوفر
 կապոյտ նիլի فيلى
 կէս նիմ نيم
 կիսեփ նիփօխթ նيمپخته
 կիսաբաճկոն, բաճկոն նիմքա'ն նيمتن
 Տես նիմքտ նիմքա'խս նيمخت
 կիսազէմ նիմքօխ նيمرخ
 կիսահաս, տհաս նիմքս նيمرس
 կիսերես, ձւազեղ նիմքու նيمرو
 Նստարան, բազմոց նիմքա'ք նيمكت
 կիսամեռ նիմմօրդէ նيم مرد
 կիսատաք, գաղջ նիմքա'րմ նيمكرم
 կէս նիմت نيمت

Սրնգահարել նիլգա'ղա'ն نيلزادان
 Սրնգահար նիլզոն نيلزون
 Նիղակ, տէգ նիլզէ نيلزه
 Զ'կայ, ոչինչ նիստ نيست
 Անբընութանար<sup>ուն-
անս</sup> նիստօղա'ն نيست شدن
 Զ'գոյուլթիւն, անէուլթիւն նիստի نيستى
 նիշ نيش
 Սայթ նիշան نيشان
 Նշան նիշտար نيشتر
 Նշտար նիշզոն نيشزدن
 Սայթել նիշքա'ւա'ր نيشكر
 Շաքարեղէզն նիք نيك
 Լաւ, բարի, զեղեցիկ նիքա'խքա'ր نيك اختر
 Բարեաստղ<sup>բախ-
սաւոր</sup> նիքա'խքա'րի նիքա'նդիտى
 Բարեխտութ. նիքա'նդիտى
 Լաւաբախտ, երջանիկ նիքա'խք նيكت
 Երջանկութիւն<sup>բարեբախ-
տ, բիւն</sup> նիքա'խքի նيكتى
 Լաւորակ<sup>լաւ յոյս-
գութիւն</sup> նիքխէլա'ք նيكت خصلت
 Բարեհամբոյր նիքխույ նيكت خوى
 Բարեկամ, բարեսէր նիքխահ նيكت خواه
 Բարեացակամութիւն^{նիքխահի} նիքխէրէթ նيكت سرشت
 Լաւաբարոյ նիքխիւա'ք նيكت سيمرت
 Լաւբնոյթ, առաքինի նիքխիւա'ք

Վախճան, ^{սանճան,} ^{տուաւելութիւն} նա'հայա'ք **نهایت**
 Ճամբայ, կերպ նա'հջ **نهج**
 Զբանցք, առու, գետ նա'հր **نهز**
 Խոսվք, մեկնում նէհգա'ք **نهضت**
 Թագցնել նէհօճթա'ն **نهضتن**
 Թագուստ, թագստոց նէհօճթ **نهضت**
 Իննեբորդ նօհօմ **نهيم**
 Մեծ ձուկ, կետ, կոկորդիլոս ^{նա'նա'նգ} նէհն **نهنگ**
 Արգելում, ժխտական նա'նի **نهی**
 Վախ, երկիւղ, սարսափ նա'հիլ **نهیب**
 Եղէգ, շւի, շնչափող նի **نی**
 Հաւ, պապ նիա-**نیا**
 Տեղակալութիւն նիաթա'ք **نیاثت**
 Կարօտութիւն, աղաչանք նիազ **نیاز**
 Աղաչող, կարօտ նիազմա'նդ **نیازمند**
 Քուն, պատեան նիամ **نیام**
 Կամք, դիտաւորութիւն, ^{գանկու-} ^{թիւն} նիյա'ք **نییت**
 Փոքր շւի, եղէգնիկ նէյի **نیچه**
 Հուսաւոր, պայծառ նա'յէր **نییر**
 Նենգութիւն, պատրանք նիւա'նգ **نیوزک**
 Ուժ, կարողութիւն նիւր **نیرو**
 Ուժեղ, կարող նիւումա'նդ **نیرومند**
 Նոյնպէս, դարձեալ, ևս նիզ **نیز**

Խմել, ըմպել նուճիդա'ն **نوشیدن**
 Ըմպելի, խմիչք նուճիդա'նի **نوشیدنی**
 Տեսակ, կերպ, ցեղ նօւր - **انواع**
 Ծայր, ծագ, կտուց նօօք **نوعك**
 Ծառայ նօօքա'ր **نوعر**
 Անյոյս նօօմիդ **نوميد**
 Անյուսութիւն նօօմիդի **نومیدی**
 Յօնք, թանաքաման նուն **نون**
 Թոռ նա'վէ **نوه**
 Աւետիք, աւետչէք նա'վիդ **نويد**
 Գրող, գրագիր նօյսնձ **نویسنده**
 Նոր, իշխան նա'վին **نویین**
 Ոչ նա' **نه**
 Ինն նօհ **نه**
 Հիմք, ցեղ, բնաւորութիւն նա'հադ **نهاد**
 Դնել, թողնել նա'հադա'ն **نهادن**
 Թողնւած, դրւած նա'հադէ **نهاده**
 Ծաշ, նախաճաշ նա'հար **نهار**
 Տերեկ նա'հար **نهار**
 Ընձիւղ, նորատունկ նա'հալ **نهار**
 Գաղանի, ծածուկ նա'հան **نهان**
 Թագուն, ծածուկօրէն նա'հանի **نهانی**
 Վերջնական նա'հայի **نهائی**

Երիտասարդ, <sup>պա-
սանի</sup> նոջա՛վան **نوجوان**
 Ողբ, լաց նոսիէ **نوحه**
 Իննսուն նա՛վա՛դ **نود**
 Իննսուներորդ նա՛վա՛դով **نودم**
 Լոյս, ճառագայթ նուր **نور**
 Լուսաւոր նուրանի **نوراني**
 Լուսափիւռ նուրա՛ճշան **نورافشان**
 Ծալք, շրջագայող նա՛վա՛րդ **نورد**
 Ծալել, <sup>երգա-
գայել</sup> նա՛վա՛րդիդան **نوردويدن**
 Նորահաս, թարմ նօօրա՛ւ **نورس**
 Նորածիլ նօօրա՛ւք **نورسته**
 Նոր տարի (նովբուղ) նօօրուզ **نوروز**
 Նորածին նօօզադ **نوزاد**
 Տասնինն նուզդա՛ն **نوزده**
 Տասնիններորդ նուզդա՛ն **نوزدهم**
 Անուշ, բմպուճ, խմիչք նուշ **نوش**
 Խմեցնել նուշանիդան **نوشانويدن**
 Գրութիւններ նէվէթէջաթ **نوشتهجات**
 Ըմպել, խմել նուշքա՛ն **نوشتهن**
 Գրել նէվէթքա՛ն **نوشتهن**
 Ծալել նա՛վա՛քքա՛ն **نوشتهن**
 Գրւած, նամակ, գրութիւն նէվէթէ **نوشته**
 Խմող նուշանիդ **نوشنده**

Յանդիմանութիւն, <sup>մեղադ-
րանք</sup> նէֆուհէ **نکو هوش**
 Յանդիմանալ, մեղադրել <sup>նէֆուհի-
դան</sup> **نکو هويدن**
 Պատկեր, <sup>գեղեցիկութիւն,
սիրունի</sup> նէգար **نگار**
 Պատկերատուն նէգարէսթան **نگارستان**
 Նկար, գրութիւն նէգարէ **نگارش**
 Գրող, նկարիչ նէգարա՛նդէ **نگارنده**
 Նկարել, գրել նէգաքքա՛ն **نگاشتن**
 Հայեացք, նայւածք, հոգ նէգան **نگاه**
 Պահել, հսկել նէգանդաքքա՛ն **نگاهداشتن**
 Նայել, դիտել նէգանֆա՛րդան **نگاه کردن**
 Հսկիչ, խնամող նէգանքան **نگاهبان**
 Պահապանութիւն նէգանքանի **نگاهباني**
 Նայող, սպասող, երկմիտ նէգա՛րան **نگران**
 Ներհակ, երեսնիվայր նէգուն **نگون**
 Պահպանող, հսկող նէգա՛նդար **نگهدار**
 Պահպան, պահակ նէգա՛նքան **نگهبان**
 Պահպանութիւն նէգա՛նքանի **نگهباني**
 Ակն (մատանու) նէգին **نگين**
 Խոնաւ, թաց նա՛ւ **نم**
 Աճում, բազմացում նէմա **نما**
 Նման, ցուցիչ նէմա **نما**
 Աղօթք նա՛մազ **نماز**
 Մատնիչ, քսու նա՛մմամ **نمام**

Քակտում, դրժում նաղ'գ قاض;
 Կէտ, բիծ նօղթէ قاطع;
 Տեսակէտ նօղթէյէնա'գա'ր نظر;
 Փոխադրում, պատմում, ^{պատմ} ^{մատմ} նա'ղլ قلی;
 Շաքարահատ նօղլ قلی;
 Փոխադրութիւն նա'ղլ օմա'ֆան قلمكان;
 Կանխիկ դրամներ նօղուդ قود;
 Պատկերներ, նկարներ նօղուշ قوش;
 Մաքուր, ընտիր նա'ղի قی;
 Առաջնորդ, գլխաւոր նա'ղիբ قیب;
 Պակասութիւն, մոլութիւն նա'ղիս قیصه;
 Հակառակ, հակադարձ նա'ղիգ قیض;
 Նրբութիւններ, կէտեր նօֆաթ ڪتات - ڪت;
 Ամուսնութիւն նէֆան ڪاح;
 Չարչարանք, անյաջողութ. նէֆա'թ ڪت;
 Կէտ, նրբութիւն նօֆթէ ڪت;
 Նրբադէտ նօֆթէբին ڪتہ بین;
 Նրբանկատ նօֆթէդան ڪتہ دان;
 Թշուռ, խեղճ նէֆս ڪس;
 Բարի, լաւ, գեղեցիկ նէֆու ڪو;
 Բարէանուն նէֆում ڪو نام;
 Լաւութիւն, բարութիւն նէֆույի ڪوئى;
 Մերժում, հրաժարում նէֆու ڪول;

Նւագարան, անիծեալ նա'ճիր قیمر;
 Խանկազին նա'ֆիս قیس;
 Քօղ, ծածկոց նէղաթ قباب;
 Դրամ, պատրաստ նա'ղղադ قباد;
 Թմբուկ, նաղարա նա'ղարէ قارہ;
 Նկարիչ, փորագրիչ նա'ղղաշ قاش;
 Նկարչութիւն, ^{փորագր-} ^{ութիւն} նա'ղղաշի قاشی;
 Կէտեր, վայրեր նօղաթ قاطع - قاط;
 Ապաքինութիւն, ^{սխառու-} ^{ութիւն} նա'ղախա'թ قاهت;
 Պակասութիւններ նա'ղայէս قائص;
 Հակասութիւններ նա'ղայէգ قايض;
 Ընտրեալներ նօղա'բա قیب - قبا;
 Կանխիկ, դրամ նա'ղղ قید;
 Կանխիկօրէն նա'ղղա'ն قید;
 Դրամական, կանխիկ նա'ղղի قیدی;
 Քանդակ նա'ղր قیر;
 Յօդացաւ նէղրէս قیرس;
 Արծաթ նօղրէ قیرہ;
 Արծաթեայ նօղրէի قیرہ;
 Նկար, պատկեր նա'ղրէ قیرش;
 Քարտէզ, յատակազիծ նա'ղրէ قیرشہ;
 Պակասութիւն, թերութիւն նա'ղս نقص;
 Պակասութիւն, կորուստ նօղսան نقصان;

Այն նա՛րա՛մ ^{نعيم}
 Բարիք, շնորհ ներմա՛ր ^{نعمة}
 Անանուխ նա՛րա՛նար ^{نعناع}
 Աստուծո՛ւ պապիկնու՛մ եե՛ք, նա՛րուգորեղա՛ն ^{نعوذبالله}
 Աստուծո՛ւ պահապանի ^{نعوذبالله}
 Պնդացում նօրուգ ^{نعوض}
 Ճոխութիւն, հանգստութ. նա՛րիմ ^{نعيم}
 Մեղեղի, գեղեղում նա՛ղմէ ^{نعمة}
 Երկպառակութիւն նէճաղ ^{نفاق}
 Քարիւղ, նաւթ նա՛ճք ^{نفت} կամ ^{نفت}
 Թափանցում նա՛ճգ ^{نفت}
 Անհատ, անձ նա՛ճա՛ր ^{نفر}
 Զօրախմբեր նա՛ճա՛րաք ^{نفرات}
 Անախորժութիւն, դղւանք նէճա՛ք ^{نفرت}
 Գարշանք, անէծք նէճրի՛ն ^{نفرين}
 Անհատ, անձ, կիրք նա՛ճս ^{نفس}
 Շունչ, շնչառութիւն նա՛ճա՛ւ ^{نفس}
 Յանկասէր, տուփոտ նա՛ճս-
 փա՛րա՛ք ^{نفس پرست}
 Շահ, օգուտ, տուփոտ նա՛ճք ^{نفع}
 Պարէն, ծախք նա՛ճա՛ղէ ^{نفع}
 Թափանցում, ազդեցու-
 թիւն ^{نفع}
 Անձնաւորութիւններ նօճուգ ^{نفوذ}
 Ժխտում, աստուծո՛ւ, ^{نفس}
 յիսական ^{نفس}
 Խումբ նա՛ճի ^{نفس}
 նա՛ճիր ^{نفسير}

Օգնող նա՛սիր ^{انصار}
 Ճառախօս նա՛քթաղ ^{نطاق}
 Սաղմ, սերունդ նօքճէ ^{نطفه}
 Խօսք, ճառախօսութիւն նօքղ ^{نطق}
 Բժիշկ նէթիս ^{نطيس}
 Դիտողներ, հանդիսականներ նօզար ^{نظار}
 Հսկողութիւն, ^{النظر} նա՛զարա՛թ ^{نظارت}
 Մաքրութիւն նա՛զաճա՛թ ^{نظافت}
 Կարգ, կանոնաւորութիւն նէզամ ^{نظام}
 Զինուորական նէզամի ^{نظامي}
 Նմանութիւններ նա՛զայէր ^{نظاير}
 Հայեացք, ակնարկ նա՛զա՛ր ^{نظر}
 Հայեցողութ. ^{النظر} նա՛զա՛րիյաթ ^{نظاريات}
 Կարգ, չափածոյ նա՛զմ ^{نظم}
 Նման նա՛զիր ^{نظير}
 Մաքուր, զուտ նա՛զիճ ^{نظيف}
 Ծիչ, աղաղակ նա՛զրէ ^{نعره}
 Դադաղ, դիակ նա՛զը ^{نعش}
 Պայտ ^{نعال} նա՛զլ ^{نعال}
 Պայտառ նա՛զլբա՛ն ^{نعليند}
 Պնակ նա՛զլբա՛ֆի ^{نعليكي}
 Տափակ կօշիկ նա՛զլէյն ^{نعليين}
 Բարիքներ, շահեր նէրա՛մ ^{نعيم}

Ձի վայելի, յարմար չէ նա՛ւայա՛ղ **نشاید**
 Նշտար, նշտրակ նա՛ւթա՛ր **نشته**
 Որոճում, որոճ նա՛ւխաւ **نشخوار**
 Տարածում, հրատարակում նա՛ւեր **نشر**
 Հրատարակութիւններ նա՛ւերիյաթ **نشریات**
 Նստել նէ՛ւա՛ւթա՛ն **نشستن**
 Բղխում, ելք նա՛ւթ **نشط**
 Աճում, զարգացում նա՛ւել **نشو**
 Զառիվայր նա՛ւիթ **نشيب**
 Զառիվայր-
 գառիվեր նա՛ւիթօճա՛րազ **نشيب و فراز**
 Նստարան նէ՛ւիմա՛ն **نشيمن**
 Ապացուցում, բացատրում նա՛ւս **نص**
 Հիմք, արմատ նէ՛ւաթ **نصاب**
 Քրիստոնեաներ նա՛ւսարա **نصاری- نصرائی**
 Խորհուրդներ նա՛ւայէն **نصایح - نصیحت**
 Հաստատում, տնկում նա՛ւթ **نصب**
 Օգնութիւն, յաղթութիւն նա՛ւր **نصر**
 Քրիստոնեայ նա՛ւրանի **نصاری- نصرائی**
 Օգնութիւն, յաղթութիւն նա՛ւրա՛թ **نصرت**
 Յաղթական նա՛ւրի **نصری**
 Կէս նէ՛ւս **نصف**
 Վիճակ, մաս, հասանելիք նա՛ւիթ **نصيب**
 Խրատ, խորհուրդ նա՛ւիմա՛թ **نصیحت- نصایح**

Յեղ, աղգատոհմ նա՛ւա՛ր **نسب**
 Վերաբերում, ^{յարակցու-}
^{թիւն} նէ՛ւրա՛թ **نسبت**
 Համեմատաբար նէ՛ւրա՛թա՛ն **نسبة**
 Մասրենու ծաղիկ նա՛ւթա՛րա՛ն **نسترن**
 Պարսկերէն ^{ձեռագրի}
^{մի տեսակ} նա՛ւթա՛րա՛լի **نستعلیق**
 Հիւսում, յօրինում նա՛ւսջ **نسج**
 Զնշում, արտագրում նա՛ւսխ **نسخ**
 Օրինակ, պատճէն, դեղագիր նոսխէ **نسخه**
 Կարգ, կանոն, ձև նա՛ւսի **نسق**
 Սերունդ, ցեղ նա՛ւսլ **نسل**
 Կանայք նէ՛ւսան **نسوان - نساء**
 Մոռացում նէ՛ւսիան **نسیان**
 Համապատասխան նա՛ւսիթ **نصيب**
 Զեփիւռ նա՛ւսիմ **نسيم**
 Ապառիկ նա՛ւսիէ **نسيه**
 Աճում նա՛ւսա **نشاء**
 Փեկուղ, օսլայ նա **نشا**
 Անուշաղբ (աղ) նա՛ւսաղօր **نشادر**
 Տես նա **نشاء** նէ՛ւսաթէ **نشاسته**
 Ուրախութիւն, գոհութիւն նա՛ւսաթ **نشاط**
 Նշան, շքանշան նա՛ւսան **نشان**
 Նստեցնել, տնկել նէ՛ւսանդա՛ն **نشاندن**
 Նշան, նպատակակէտ նէ՛ւսանէ **نشانه**

Ազգաբարձող նա՛գիր *فندير*
 Արու, որձ նա՛ր *فر*
 Նարգի խաղացող նա՛րադ *فرا*
 Սակ, սակազին ներխ *فرخ*
 Նարտ, ուն (խաղաքար) նա՛րդ *فرد*
 Սանդուխք նա՛րդէբան *فردبان*
 Նարգիս նա՛րգէս *فرگس*
 Փափուկ, կակուղ, նուրբ նա՛րմ *فرم*
 Որձեէգ, հերմաֆրոզիտ նա՛րմադէ *فرماد*
 Փափկութիւն, նրբութիւն նա՛րմի *فرمی*
 Բանակուիւ, վէճ, կռիւ նէգար *فراع*
 Նրբութիւն, ^{անորհա-}
^{լիութիւն} նա՛րաքա՛թ *فراکت*
 Մօտ, մօտիկ նա՛րդ *فزد*
 Մօտ, մօտիկ, նա՛րդիք *فزدیک*
 Մօտկութիւն, ^{հարեւա-}
^{նութիւն} նա՛րդիքի *فزدیکی*
 Կորզում, հոգեվարք նա՛րդ *فزع*
 Յարբուխ նա՛րդէ *فزه*
 Իջնում, անկում նօզու *نزول*
 Զւարճութիւն, զարդ նօզեա՛թ *فزهت*
 Յեղ, տոնմ նա՛մադ *فزا*
 Կին նսա - *نسوان*
 Ազգաբան նա՛սաքա՛թ *نسابت*
 Ոստայնանկ, խաբեբայ նա՛սաջ *نساج*

Պղնձագործ նա՛հաս *نحاس*
 Զենում, մորթում նա՛հ *نحر*
 Զախորդ, չարագուշակ նա՛հս *نحس*
 Մեղուններ նա՛հլ *نحل*
 Զև, համաձայնութիւն ^{հերակա-}
^{նութիւն} նա՛հվ *نحو*
 Զարագուշակութիւն, ^{որթախ-}
^{նութիւն} նա՛հվի *نحوی*
 Քերականական նա՛հիք *نحیب*
 Ողբում, ճշում նա՛հիք *نحيف*
 Վախ, քնքոյշ նա՛խ *نخ*
 Թեղ նօխք *نخبه*
 Իսկութիւն, ընտիր նա՛խչիր *نخچير*
 Որս, նա՛խօսքին *نخستين*
 Առաջին, նախ նա՛խլ *نخل*
 Արմաւենի նա՛խօսթ *نخوت*
 Հպարտութիւն, գոռոզութիւն *نخود*
 Միսեռ նէդաս *نداء*
 Ճիշ, աղաղակ, ձայն նա՛դամա՛թ *ندامت*
 Զղշում, նօդրա՛թ *ندرت*
 Հազազիւտութիւն նօդրա՛քա՛ն *ندرتا*
 Հազազիւտօրէն նօդրա՛մաս *ندیم*
 Մտերիմներ ^{հանօրըն-}
^{կեցե} նա՛զարա՛թ *ندارت*
 Խրախոյս, սարսափ նա՛զր *نذر*
 Ուխտ

Աճոււմ, բողբոջոււմ նա'բբ نبت
 Կատաղութիւն նա'բս نبت
 Բարձրացում նա'բր نبر
 Կռիւ, պայքար նա'բա'րդ نبرد
 Զարկերակ նա'բզ نبتض
 Մարգարէութիւն նօբօվվա'թ نبوت
 Մարգարէական նա'բա'վի نبوی
 Մարգարէ նա'բի نبی
 Թու նա'բիրت نبيرت
 Հետեանք, արդիւնք նա'բիջت نتيجه
 Զոհ, տարածող նա'բար نشر
 Տարածում, արձակ (գրւածք) նա'ար نشر
 Ազնուութիւն նա'ջաբت نجات
 Փրկութիւն, ազատութիւն նա'ջաթ نجات
 Յաջողութիւն նա'ջահ نجاح
 Հիւսն նա'ջար نجار
 Անմաքրութիւն նա'ջասات نجاست
 Ազնիւներ, ազնւականներ նօջա'բաաاع نجبا
 Ազտեղի, կեղտոտ նա'ջես نجس
 Աստղ նա'ջոմ - نجوم
 Աստղագիտական, <sup>աստղա-
բաշխ</sup> նօջումի نجومى
 Ազնիւ նա'ջիբ - نجيب
 Պղինձ նա'հաս نحاس

Ապերախտ նանկուր نانكور
 Հացագործ նանվա نانوا
 Նաւ, ջրանցք նաւ ناو
 Զրյորդան նավդան ناولدان
 Կռիւ, պատերազմ նավա'րդ ناورد
 Նետ նավա'ֆ ناولف
 Ծաշ, նախաճաշ նահար ناهار
 Անգոյգ, աննման նահա'մբա ناهمتا
 Անհարթ, անհաւասար նահա'մվար ناهموار
 Անկարգ, անհանճար նահա'նջար ناهنجار
 Երիտասարդութիւն, <sup>Արու-
սեակ</sup> նահիդ ناهيد
 Եղէգ, շէի, սրինգ նայ ناي
 Անգտանելի, հազւագիւտ նայաբ ناياب
 Տեղապահ, տեղակալ նայէբ نايب
 Բոց, տաքութիւն նայէրت نائرت
 Սրնգահար նայիզան نايزون
 Հասնող, ստացող նայէլ نائل
 Քնող, քնկոտ նայէմ نائم
 Բոյս, բուսեղէն նա'բաթ نباتات
 Սառնաշաքար, նաբաթ نبات
 Բուսական նա'բաթ نبات
 Նետեր, գիտութիւն նա'բաթي نباتى
 Ազնուութիւն նաբա'լ نبال
 Նախաճաշ նա'բահա'թ نباهت

Անարժան նամօսբա'հա'ղ **نامستحق**
 Անկարող, ^{անար-} ^{ման} նամօսբա'րա'ղ **نامستعد**
 Ապերճանիկ, դժբախտ նամա'սրուղ **نامسعود**
 Անլուր չ'լուած նամա'սմուր **نامسموع**
 Տհաճելի, անտիպ նամա'թբուր **نامطوبوع**
 Անթիւ, անհամար նամա'րդուղ **نامعدود**
 Անծանօթ, անյայտ նամա'րբուֆ **نامعروف**
 Անորոշ, անծանօթ նամա'րլում **نامعلوم**
 Անընդունելի, ^{հնա-} ^{նելի} նամա'ղբուլ **نامقبول**
 Անմատչելի, ^{անյար-} ^{մար} նամօնասէր **نامناسب**
 Ներհակ, ^{անհամապա-} ^{հասխան} նամօվաճէղ **ناموافق**
 Անւանի, հռչակաւոր նամվա'ր **نامور**
 Անկշիռ, անտաղաչափ նամօօգուն **ناموزون**
 Անտանելի, ^{անհա-} ^{ւանելի} նամօվա'ջջա'հ **ناموجه**
 Պատիւ, ^{նամուտ,} ^{պար-} ^{կեցուրիւն} նամուս **ناموس**
 Նամակ, գրութիւն, ^{պատմու-} ^{րիւն,} ^{գիր} նամէ **نامه**
 Անսիրալիր, ^{անգուր} նամէհրէբան **نامهربان**
 Սուրհանդակ նամէրա'ս **نامهرس**
 Անւանի նամի **نامی**
 Անւանել նամիղա'ն **نامیدن**
 Հաց նան **نان**
 Ոսկեհաց (արեգակ) նանէգա'րին **نان زرین**
 Արծաթէ հաց (լուսին) ^{նանէսիմին} **نان سیمین**

Անմարս, անտանելի նագօվար **ناگوار**
 Տես ^{նա} **ناگه** նագա'հ **ناگه**
 Յանկարծուստ նագա'հան **ناگهان**
 Հեծեծալով, ողբալով նալան **نالان**
 Անարժան նալայէղ **نالایق**
 Հեծեծանք, ողբ նալէ **نالیه**
 Ողբալ, հեծծել նալիղա'ն **نالیدن**
 Անուն, հռչակ նամ **نام**
 Զլուած, ^{յուսա-} ^{ցած} նամա'մուլ **نامامول**
 Դժնդակ, ձախորդ նամօբարէֆ **نامبارک**
 Անընկալելի նամօբա'սա'վիլէր **نامتصور**
 Անվախճան նամօբա'նահի **نامتناهی**
 Անսահման նամա'հղուղ **نامحدود**
 Ոչ մտերիմ նամա'հրա'մ **نامحرم**
 Անւանի, հռչակաւոր նամդար **نامدار**
 Դժբախտ, անմուրազ նամօրաղ **نامراد**
 Անկապ, անդէպ նամա'րբուր **نامربوط**
 Տմարդ, անկարող նամա'րդ **نامرد**
 Տմարդութիւն նամա'րդի **نامردی**
 Տհաճելի, ^{արհամար-} ^{նելի} նամա'րլուր **نامرغوب**
 Անտրամադիր նամա'գաջ **نامزاج**
 Նշանած, հարսնացու նամզա'ղ **نامزد**
 Անօգնական, ^{ղրծ-} ^{բախի} նամօսա'րէղ **نامساعد**

Խօսող, հոետոր նաթէղ ناطق
 Հսկիչ, վերակացու նազէր ناظر
 Կարգաւորող, վերահսկիչ նազէմ ناظم
 Պորա, կենտրոն նաֆ ناف
 Թափանցող, ազդու նաֆէգ نافذ
 Անհիմն, անօգուտ նաֆա'րչամ نافر جام
 Անհրամանընկալ նաֆա'րման نافر مان
 Օգտակար, շահաւոր նաֆէր نافع
 Պորա, մշկապորտ նաֆէه ناهف
 Անհասկացող նաֆա'հմ ناهفهم
 Անյարմար, անարժան նադաբէլ ناقابل
 Դրամահատ նադէղ ناقده
 Թերի, պակասաւոր, ^{անկու-} ^{տար} նադէս ناقص
 Ուխտադրուժ նադէզ ناقض
 Կրող, պատմող նադէլ ناقول
 Զանգ, զանգակ նադուս ناقوس
 Ահագանգ նադուսէ մարա'մ ناقوس ماتم
 Անբախտ, յուսախար նակամ ناکام
 Յուսախարութիւն նախամի ناکامی
 Ամուսնացող (այր) նախէհ ناکح
 Յանկարծ նազահ ناکاه
 Անճար, անխուսափելի նազօզիր ناکزیر
 Անոք, ստոր նախա'ս ناکس

Անհամաձայն, ^{համա-} ^{կերպով} նասազքար ناسازگار
 Անշնորհակալ, ^{ապե-} ^{րախ} նասպիաս ناسپاس
 Ապագովելի, թշուառ նասօթուդէ ناستودده
 Զնջող, արտագրող (գիրք) նասէխ ناسخ
 Անարժան, անվայելուչ նասա'գա ناسزا
 Զծակւած, անեղծ նասօճթէ ناسته
 Զկշուած նասա'նջիդէ ناستنجيده
 Ոչ ուրախ, տխուր նաշադ ناشاد
 Անարժան, անվայել նաշայէսթէ ناشايسته
 Անօթի, անսւաղ նաշէր ناشتا
 Հրատարակիչ, տարածող նաշէر ناشر
 Անշնորհակալ, ^{ապե-} ^{րախ} նաշօֆր ناشوفر
 Զբացւած, կոկոն նաշէգօճթէ ناشگفته
 Անհամբեր նաշէֆիբ ناشكوب
 Անծանօթ, անգէտ նաշէնաս ناشناس
 Անծանօթութիւն նաշէնասի ناشناسی
 Զլուած, անլուր նաշէնիդէ ناشنیده
 Անփորձ, անվարժ, ^{անա-} ^{ջացող} նաշի ناشی
 Անյստակ, անփայլ նասաֆ ناصاف
 Խորհրդատու նասէհ ناصح
 Օգնող, պաշտպան նասէր ناصر
 Անհեթեթ, անարդար նասա'վար ^{նասա-} ^{վար} ناصواب
 Զակատ նասիէ ناصیه - ناصی

Դժգոհ, անբաւարար	նարազի	ناراضى
Հնգկընկոյց	նարջիլ	نارجيل
Նռնահատ	նարդան	ناردان
Անկիրառելի	նարաիջ	ناراييج
Չհասած, տհաս	նարա'ս	نارس
Տես	նարգիլ	نارگيل
Կլկլակ, նարգիլէ	նարգէլէ	نارگه
Նարինջ	նարէնջ	نارنج
Ռուճբ	նարէնջա'ֆ	نارنجك
Մանդարին (պտուղ)	նարէնգի	نارنگي
Չյարմարող, անարժան	նարա'վա	ناروا
Պչրանք, նազանք	նազ	ناز
Չբերք, ամուլ	նազադ	نازاد
Բարձ	նազբալէ	نازباشي
Փափկասուն	նազփա'րվա'ր	نازپرور
Բարակ, նուրբ, նազուք	նազոֆ	نازك
Նրբամարմին	նազոֆ բա'դա'ն	نازكبدن
Իջնող	նազէլ	نازل
Ֆնքոյշ, նազելի	նազա'նին	نازئين
Անգեղուծիւն, ^{սգեղու-} _{րիւն}	նազիբայի	نازيبائي
Պչրել, կեղծել	նազիդա'ն	نازيدين
Մարդիկ, անձինք	նաս	ناس
Անհաշտ, չհամակերպող	նասազ	ناساز

Անգոհ, տխուր	նախօճնուդ	ناخشنود
Այլասեր, անարգ	նախա'լա'ճ	ناخلاف
Եղունկ, ճիրան	նախօն	ناخن
Խռովուծիւն առաջացնել	նախօն ^{նախօն} _{զա'դա'ն}	ناخنزدن
Եղունկը կտրել	նախօնթա' ^{նախօնթա'-} _{րաճիդա'ն}	ناخن تراشيدن
Անկոչ	նախանդէ	ناخوانده
Ակամայ	նախահ	ناخواه
Հիւանդ, տհաճելի	նախօճ	ناخوش
Հիւանդուծիւն, ^{ճհաճու-} _{րիւն}	նախօճի	ناخوشي
Անգէտ, յիմար	նադան	نادان
^{Անգիտու րիւն,} _{սգիտու րիւն}	նադանի ^{նադանի} _{նադանէստքի}	نادانستكي
Չգիտենալով	նադանէստէ	نادانسته
Հազւագիւտ	նադէր	نادر
Հազւագիւտօրէն	նադէրա'ն	نادرآ
Անճիշտ, լիբբ	նադօրօսթ	نادرست
Անճշտուծիւն, ^{լրբու-} _{րիւն}	նադօրօսթի	نادرستي
Անեկզօտ	նադէրէ	نادره
Չղջացող	նադէմ	نادم
Անտեսանելի	նադիդէ	ناديده
Հուր, դժողք	նար	نار
Նուռ, տես	նար	نار
Անուղղուծիւն, ^{խարդա-} _{խուրիւն}	նարասթի	ناراستي
Նարգիլ	նարդին	ناردين

Անկայուն, խախուտ նափայլար նա یدار
 Անխելք, անխոհեմ նաբէխերա՛ղ նա بخرد
 Անխելքութիւն նաբէխերա՛ղի նա بخردی
 Անտեսանելի, անյայտ նափա՛ղիդ նա یدید
 Անվախ, անփոյթ նափա՛րվա նա پروا
 Անժուժկալ նափա՛րհիզ նա یرھیز
 Անախորժ, տհաճելի նափա՛սա՛նդ նա پسند
 Անհաւանելի նափա՛սա՛նդիդ նա پسندید
 Անգտանելի նափե՛լդա նա یدیدا
 Անտաշ, անկիրթ նաբէրա՛շ նա یش
 Անկատար, թերի նաթա՛մամ նա تمام
 Անկարող, թոյլ նաթա՛վան նա توان
 Անկարողութիւն, ^{բոլոր-} _{բիւն} նաթա՛վանի նա توانی
 Անարագ, այլածին նաջէ՛ն նա اجنس
 Այլատեսակ նաջուր նա جور
 Ազատուող, ազատարար նաջի նա جی
 Անճար, հարկադրւած նաչար նա چار
 Անճարութիւն նաչարի նա چاری
 Անինչք, անարժէք նաչիզ նա چیز
 Անարդար նահա՛ղդ նա حقی
 Կողմ, ^{երգակայն,} _{բնական} նահիյլէ նա حیه - نواحی
 Անաստւած, նաւապետ նախօղա նա اخدا
 Անաստւածավախ նախօղարա՛ւս նա اخدا ترس

Եղեմ, դրախտ մինու նա ینو
 Պտուղ, միրգ միվէ նա یموه - میوجات
 Տես միման նա یمیمان

ن

Պարսկերէն այբուբէնի ն ն ن ن
 29-րդ տառը, թիւ 50
 Ժխտական մասնիկ (-ան) նա նا
 Անփորձ նաազմուդէ նա آزموده
 Անծանօթ նաաճնա նա آشنای
 Անյոյս, յուսահատ նաամիդ նա امید
 Անյուսութիւն նաամիդի նա امیدى
 Անարժան, անընդունակ նաահլ նա اهل
 Մարբուր, յստակ նաاب նա اب
 Անօգուտ, անպէտք նաբէխար նա بکار
 Անտեղեակ, օտարական նաբա՛լա՛ղ նա ببالد
 Աներևոյթ, անգոյ նաբուդ նا بود
 Զտեսնող, կոյր նաբինա նا بینا
 Անմաքուր, կեղտոտ նափաֆ նا بکاف
 Անմաքրութիւն, ^{կեղտ-} _{բոլորի} նափաֆի նا بکافی

Ժառանգութիւն միրաս میراث
 Ժառանգականութիւն միրասի میراثی
 Ախոռապետ, <sup>ագնւա-
կան</sup> միրախօر میراخور
 Պարոն, <sup>գրագիր,
իշխանագուն</sup> միրգա میرزا - میرزاد
 Սեղան միզ میز
 Կշիռ, չափ միզան میزان
 Զերմաչափ միզանէլհա'րաէ حرارة
 Ծանրաչափ միզանէլհա'վա میزان الهواء
 Տանտէր, հիւրընկալ միզբան میزبان
 Հիւրընկալութիւն միզբանի میزبانی
 Միզել միզیدن
 Յաջող, դիւրին միս'սա'ր میسر
 Մաքի միշ میس
 Խոստմնաժամ, <sup>սարե-
դարձ</sup> միբադ میعاد
 Գինետուն միկէ մա'դէ میکده
 Գինետէր, գինետով միկէսար میکسار
 Գինետոյն, կարմիր միկոն میگون
 Յանկութիւն, ճաշակ, հակում միլ մլ մیل
 Զող, ճաղ միլ մլ
 Ծնունդ միլադ میلاد
 Երգանկու փուն, բարեբասու փուն միմնտ'նա'թ میمنت
 Երջանիկ, <sup>բայասաւոր,
կապիկ</sup> միյուն میمون
 Կիտւածանկար մինա مینا

Երգանկու փուն,
բարեբասու փուն
բայասաւոր,
կապիկ

Անփոյթ, անհոգ մօհմէլ مہمل
 Աննշան, անարժէք մօհմա'լ مہمل
 Խթան մա'հմուզ مہموز
 Երկրաչափ, ճարտարագէտ մօհա'նգէս مہندس
 Պատրաստ մօհիա'յյա مہیا
 Պատկանելի, <sup>սարափ-
ագող</sup> մօհիբ مہیب
 Գրգռող մօհիա'յյէլ مہیج
 Մեծագոյն, նրբին, նման մէհին مہین
 Գինի մէլ می
 Մէջք, միջև, կենտրոն միան میان
 Միջնորդութիւն միանջիգարի میانچی گری
 Մէջտեղ, միջակ միանէ میانه
 Զրեբ միա - .ء میا
 Դիակ միտ میت
 Դաշն, խոստում միսաղ میثاق
 Գամ, բեռ, սեպ միխ میخ
 Գինետուն միչանէ میخانه
 Սեպագիր, սեպային (տառեր) միխի میخی
 Մեխակ (փոքրիկ մեխ) միխա'f میخک
 Թթւաջ միխոս میخوش
 Հրապարակ, դաշտ մیدان میدان
 Տէր, իշխան միր میر
 Զրտէր, ջրպետ միրաբ میراب

Լուսնալոյս, լուսնագիշեր մա'հթաբ **تاب**.
 Նորահաւատ մօհթա'դի **مدی**.
 Մեծ, մեծագոյն մէհթար **تر**.
 Վարաւանդասպաս, ձիապան մէհթար **تر**.
 Անշատած, լքած մա'հջուր **جور**.
 Օրօրոց մա'հդ **د**.
 Առաքինի, անկեղծ մօհա'զգա'բ **د**.
 Արեգակ (միհր), սէր մէհր **ر**.
 Արեգակնային, 7-րդ ամիսը մէհր **ر**.
 Կնիք, դրօշմ մօհր **ر**.
 Միրող, գորովագուծ մէհրէբան **بان**.
 Գորովանք, սէր մէհրէբանի **بانی**.
 Լուսներես, գեղեցիկ մա'հրու **و**.
 Քնդակ, գնդիկ մօհրէ **ر**.
 Յամուրդ, շնորհած մօհլա'թ **ت**.
 Մահացու, կորստաբեր մօհլէ **ت**.
 Կարևոր, ծանրակշիռ մօհէմմ **م**.
 Անհրաժեշտութիւն մօհէմմաթ **مات**.
 Հիւր, հրաւիրեալ ^{մէհման} ^{միհման} **مهمان**.
 Հիւրատ ^{մէհմանփա'րա'թ} ^{մօհմանփա'րա'թ} **مهمان پرور**.
 Հիւրանոց մէհմանխանէ **مهمانخانه**.
 Հիւրասիրութիւն ինճօյքմէհմանի **مهمانی**.
 Ասպնջականութ. մէհմանա'վազի **مهمان نوازی**.

Մոմ մում **وم**.
 Հաւատացեալ մօսմէն **ومن**.
 Մոմէ, վերոյիշեալ մուսի **ومی**.
 Մոմիա մուսիա **ویا**.
 Պաշար, պարէն մօսա'ննա'թ **ونت**.
 Իգական մօսա'ննա'ս **ونث**.
 Ընկերակից, մտերիմ մունէս **ونس**.
 Սրածայր մօսա'ննա'ժ **ونف**.
 Պարգև, նւէր մօսիէր **وهب**.
 Երևակայած, ցնորական մօհում **وهوم**.
 Մաջմից բա- ^{մէր, ցնորներ} մօհումաթ **وهومات**.
 Մազ մույ **وی**.
 Հաստատող, զօրացնող մօսա'յլէդ **ويد**.
 Ողբ, հեծեծանք մույլէ **ويه**.
 Հեծեծալ, արտասուել մույիդան **وئیدن**.
 Տես **ه**. մա'հ **ه**.
 Մեծ, խոշոր մէհ **ه**.
 Վեհութիւն, սարսափ մա'հաբա'թ **هبات**.
 Տարագիր, փախստական մօհաջէր **هاجر**.
 Գաղթ, ^{սարագ} ^{րուքիւն} մօհաջէրա'թ **هاجرت**.
 Անկողին մէհազ **هجاد**.
 Ծարպկութիւն, ^{նարա-} ^{րուքիւն} մա'հարա'թ **هجات**.
 Լուսնի կտոր, (սիրուհի) մա'հիարէ **هپاره**.

Ժամանակաւորապէս մօլա՛ղղա՛ր քա՛նց **موقتاً**
 Ժամանակաւոր մօլա՛ղղա՛ր քի **موقتي**
 Պատւած, յարգւած մօլա՛ղղա՛ր **موقر**
 Տեղ, վայր, առիթ մօղէր **مواقع** - **موقع**
 Կացութիւն, դիրք մօղէրիցա՛ր **موقعيت**
 Ձնշում, դադարում մօօղում **موقوف**
 Շքախումբ, թափոր մօօֆէր **مواكب**
 Կրկնւած, վաւերացւած մօօա՛ֆա՛ղ **مؤكّد**
 Լիազօրող մօլա՛ֆէլ **مؤكل**
 Լիազօրւած, մօլա՛ֆա՛ղ **مؤكل**
 Յանձնւած, կապւած մօօֆուլ **مؤكول**
 Տէր, ընկեր մօօլա **مؤلا**
 Մեր տէրը մօօլանա **مؤلانا**
 Ծննդավայր, ծնունդ մօօլէդ **مؤلدة**
 Ծնող, ծնեցնող մօլա՛լլէդ **مؤلدة**
 Ծնւած մօլա՛լլա՛ղ **مؤلدة**
 Հաւարող, հեղինակ մօօա՛լլէֆ **مؤلف**
 Հաւարւած, հեղինակւած մօօա՛լլա՛ֆ **مؤلف**
 Ժողովածուներ, երկեր մօօա՛լլէֆ **مؤلفات**
 Վշտահար մօօլա՛լ **مؤلم**
 Ծնւած, ծնունդ մօօլուդ **مؤلود**
 Օրէնսգէտ, ճգնաւոր մօօլա՛վի **مؤلوی**
 Տես Ս օ **مؤلى**

Ժամանակ, եղանակ մօօսէմ **موسم** - **موسم**
 Անւանւած մօօսում **موسوم**
 Մովսիսական մուսա՛վի **موسوی**
 Ածելի մուս **موسی**
 Մուկ մուշ **موش**
 Մուկ մուշ **موش**
 Ճիչ, տխրութիւն **موش آهو**
 Կենդուրու մուշահու **موش آهو**
 Զարդարւած <sup>ճարտնուն, (բար-
նասեղծութան)</sup> մովա՛ճահ **موشح**
 Մանրակրկիտ մուշէֆա **موشكاف**
 Որակւած, <sup>զովւած,
վերադիր</sup> մօօսու **موصوف**
 Կցւած, կապ, շղկապ մօօսուլ **موصول**
 Բացատրող, մեկնարան մօլա՛ղղէ **موضح**
 Տեղ, <sup>կացութիւն, դէպ-
մանգամանք</sup> մօօղէր **موضع**
 Զետեղւած, <sup>տեղ, նպա-
տակ, նիւթ</sup> մօօղուր **موضوع**
 Ծննդավայր, բնակարան մօօթէն **موطن**
 Յանձնառու, պարտաւոր մօլա՛ղղա **موظف**
 Տես կցավայր, խօսում, **مؤلف**
 յուն, (ժամանակի) **مؤلف**
 Գարող, խրատ մօօթէդ **مؤلف**
 Խոստացւած մօօթէդ **مؤلف**
 Յաջողւած, յաջող մօլա՛ճֆա՛ղ **موفق**
 Յաջողող մօլա՛ճֆէդ **موفق**
 Յաջողութիւն մօլա՛ճֆա՛ղիցա՛ր **موفقیت**
 Ժամանակաւոր մօլա՛ղղա՛ր **موقت**

Դաստիարակած, կիրթ մօսա՛դդա՛ր քո՞ւժ քո՞ւժ
 Բարեկամութ. սէր մա՛վա՛դդա՛ր քո՞ւժ քո՞ւժ
 Լրացնող, վճարող մօսա՛դդի մօ՞ւժ
 Լրացւած, վճարւած մօսա՛դդա մօ՞ւժ
 Աղօթք երգող, մօսա՛գգէն մօ՞ւժ
 Վնասակար մուզի մօ՞ւժ
 Մըջիւն մուր մօ՞ւժ
 Ժառանգ, առիթ մօօրէս մօ՞ւժ
 Մըջնիկ, ժանդ մուրջ մօ՞ւժ
 Պատմագիր, մասնա- կագիր մօվա՛րբէխ մօ՞ւժ
 Թւագրւած մօվա՛րբա՛խ մօ՞ւժ
 Անցք, տեղ, վայր մօօրէդ մօ՞ւժ
 Ժառանգած մօօրու մօ՞ւժ
 Ժառանգական մօօրուսի մօ՞ւժ
 Ժանդ մուրիանէ մօրիանէ մօ՞ւժ
 Յրւած մօվա՛գգա՛ր մօզ մօ՞ւժ
 Յրիչ մօվա՛գգէր մօզ մօ՞ւժ
 Կշուած, համաչափ մօօզուն մօզ մօ՞ւժ
 Ճտաւոր կօշիկ (չաքմա) մուզէ մօզ մօ՞ւժ
 Հիմնադիր մօսա՛ստ, ս մօսա՛ստ, ս մօսա՛ստ, ս
 Զինուորաբիւն, մասնաժողովն մօսա՛ստ, ս
 Զատասուբիւն, հիմնարկաբիւն մօսա՛ստ, ս
 Լայնացնող, տարածող մօվա՛ստ, ք մօսա՛ստ, ք

Երգաշնակութ. յաջողու- լիւց մօվա՛ճէրա՛ր քո՞ւժ
 Տեղեր, պարագաներ, միջադէպեր մա՛վադէր քո՞ւժ
 Կայարաններ մօվադէֆ մօզ մօ՞ւժ
 Որդիներ, ծնունդ- ներ մա՛վալիդ մօլո՞ւժ
 Արգելքներ մա՛վանէր մօզ մօ՞ւժ
 Մոզպետ մօօբէդ մօ՞ւժ
 Յաւիտենական մօսա՛րբա՛դ մօ՞ւժ
 Մահ, վախճան մօօթ մօ՞ւժ
 Վատահելի մօօթա՛մա ն մօ՞ւժ
 Աղբու, զօրաւոր մօօթա՛ստ քո՞ւժ
 Հաւաստի մօօթա՛ստ քո՞ւժ
 Ալիք մօջ մօ՞ւժ
 Պատճառ, առիթ մօջէր մօ՞ւժ
 Յօրինող, հեղինակ մօջէր մօ՞ւժ
 Վարձու տւող մօջէր մօ՞ւժ
 Տատանւող, երբորուն մօջէր մօ՞ւժ
 Գոյութիւն ունեցող, պատ- րաստ մօջէր մօ՞ւժ
 Բանական, արդարացի, ընդունելի մօվա՛ջա՛հ մօ՞ւժ
 Միաստուածեան մօվա՛հնէր մօ՞ւժ
 Մենաւոր մօվա՛հնա՛դ մօ՞ւժ
 Անապատ, ահաւոր մուճէր մօ՞ւժ
 Վերջին, յետ- քոյն մօսա՛խխա՛ր մօ՞ւժ
 Դաստիարակ, կրթող մօսա՛դգէր մօ՞ւժ

Սերմ, սաղմ մա՛նի ^{منی}
 Փայլուն, պայծառափայլ մօնիր ^{منیر}
 Կարծր, անմատչելի մա՛նիր ^{منیر}
 Մազ, աղամազ մու ^{مو}
 Անկենդան բաներ մա՛վաթ ^{موث}
 Ռոճիկ, ամսավճար մա՛վաջէք ^{موجب}
 Յանդիմանակեցուլթ. մօվաջէիէ ^{مواجیه}
 Պարսաւում, ^{յանդիմանում} մօօախա՛ղէ ^{مواخذة}
 Նիւթեր, ^{առարկաններ, յօղածներ} մա՛վադդ ^{مادد - مودد}
^{Պատեհութիւններ, սեղներ, անցներ} մա՛վարէդ ^{مورد - مورد}
 Հաղորդակցութիւն մա՛վարէդէ ^{مورد}
 Հաւասարակշիռ մօվազէիէ ^{موازى}
 Զուգահեռ, զոյգ մա՛վազի ^{موازی}
^{մասնաբաժիններ, կեռք} մա՛վազիւն ^{میزان - ميزان}
 Միւթարութիւն, ^{հանգստութիւն} մօվասաթ ^{مواصات}
^{ժամանակաւորացաններ, դուրեր} մա՛վասիւմ ^{مواسم - موسم}
 Զորքոտանիւններ մա՛վաշի ^{مواشى}
 Կցորդութիւն, ^{զուգաւորութիւն} մա՛վասէլաթ ^{مواصلت}
 Վայրեր, դէպքեր մա՛վազէր ^{مواضع - موضع}
 Ուշադիր, փութեռանդ մա՛վազէր ^{مواظب}
 Փոյթ, եռանդ մա՛վազէրա՛թ ^{مواظبت}
 Գարոզներ մա՛վազէր ^{مواظ - مواظ}
 Համապատասխան, ^{ներդաստակ} մօվազէդ ^{موافق}

Կրակարան, մանդալ մա՛նդալ ^{منقل}
 Շրջւած, ձեւփոխւած մօնդալ՛էք ^{منقلب}
 Նկարագարդւած, ^{նկարւած} մա՛նդուշ ^{منقوش}
 Կետաւորւած, ^{կէտաւոր (սառ)} մա՛նդութ ^{منقوط}
 Պատմւած, ^{նկարփոխւած} մա՛նդուլ ^{منقول}
 Շարժական կայք, ^{աւանդներ} մա՛նդուլաթ ^{منقولات}
 Ուրացող, ժխտող մօնքէր ^{منکر}
 Խաւարած ^(արեւ կամ լուսին) մօնքա՛սէճ ^{منکسف}
 Յայտնւած, դրսևորւած մօնքա՛ւէճ ^{منکشف}
 Ճնշւած, վշտահար մա՛նքոթ ^{منکوب}
 Ամուսնացած (ծէսով) մա՛նքուհ ^{منکوح}
 Ամուսնացած (կին) մա՛նքուհէ ^{منکوحه}
 Ուրացած մա՛նքուր ^{منکور}
 Շրջւած մա՛նքուս ^{منکوس}
 Մամուլ մա՛նքա՛նէ ^{منگنه}
 Զև, կերպ մէնվալ ^{منوال}
 Լուսաւորւած, ^{պայծառ} մօնա՛վվա՛ր ^{منور}
 Կախւած, առկախ մա՛նքութ ^{منوط}
 Հանում, դրանից մէնհա ^{منها}
 Մեծ ճամբայ մէնհազ ^{منهاج}
 Զնշւած, կործանւած մօնհա՛դէմ ^{منهادم}
 Յաղթւած, խուճապած մօնհա՛ղէմ ^{منهزم}
 Արգիլւած բաներ մա՛նհիյաթ ^{منهيات}

Համաձայնեաժ, <sup>կայաց-
ւած</sup> մօնրա՛ղէդ **منعقد**
 Յոյացում, <sup>անդադար-
ւած</sup> մօնրա՛վէս **منعكس**
 Բարեգործ, բաշխող մօնրէ՛մ **منعم**
 Փայլատակած, <sup>պայ-
րած</sup> մօնճա՛ջէր **منفجر**
 Անցք, ճեղք մա՛նճա՛գ **منفذ**
 Ճեղքեաժ, բաց, բուխ մօնճա՛րէջ **منفرج**
 Մենաւոր, առանձնացած մօնճա՛րէդ **منفرد**
 Անշատօրէն մօնճա՛րէդ **منفرداً**
 Օդանցք մա՛նճա՛ւ **منفس**
 Անշատեաժ մօնճա՛ւէլ **منفصل**
 Շահ, օգուտ մա՛նճա՛րա՛ք **منفعت**
 Արած, խառնակեաժ մօնճա՛րէլ **منفعل**
 Արհամարհեաժ, գարշելի մա՛նճուր **منفور**
 Հասկացեաժ մօնճա՛նէմ **منفوس**
 Տարագրեաժ, ժխտական մա՛նճի **منفي**
 Հնազանդ մօնդա՛ղ **منقاد**
 Կտուց մէնդար **منقار**
 Ամբացած, վհատեաժ մօնդա՛րէգ **منقبض**
 Ընդհատեաժ, <sup>բնացնե-
ւած</sup> մօնդա՛րէգ **منقروض**
 Բաժանեաժ մօնդա՛ւէմ **منقسم**
 Նկարեաժ, <sup>գարդա-
նկարեաժ</sup> մօնա՛ղղա՛՞ **منقش**
 Լրացած, վերջացած մօնդա՛գի **منقضى**
 Ընդհատեաժ, վերջացած մօնդա՛րէր **منقطع**

Անաշառ, արդար մօնսէ՛ճ **منصف**
 Անաշառօրէն մօնսէ՛ճանէ **منصفانه**
 Տեղաւորեաժ, հաստատուեաժ մա՛նսոք **منصوب**
 Յաղթական, օգնած մա՛նսուր **منصور**
 Զանձրացնող, նեղացնող մօնգա՛ջէր **منضجر**
 Յաւելեաժ, կցեաժ մօնգա՛ւմ **منضم**
 Տպագրեաժ մօնրա՛րա՛րէ **منظم**
 Տրամաբանութիւն մա՛նրէդ **منطق**
 Գօտի (աշխարհագրական) մէնրա՛ղէ **منطقة**
 Այրեցեալ գօտի մէնրա՛ղէլ **منطقة حار**
 Բարեխառն գօտի մէնրա՛ղէլ **منطقة معتدلة**
 Սառուցեալ գօտի մէնրա՛ղէլ **منطقة منجمدة**
 Տրամաբանական մա՛նրէդի **منطقی**
 Աւաժ, խօսեաժ մա՛նրուղ **منطوق**
 Տեսք, կերպարանք մա՛նգա՛ր **منظر**
 Տեսարան մա՛նգա՛րէ **منظره**
 Կանոնաւորեաժ մօնա՛գգա՛ւմ **منظام**
 Տեսած, նկատառնուեաժ մա՛նգուր **منظور**
 Համաձայնութ. <sup>նաւանու-
րիւն</sup> մա՛նգուրի **منظوری**
 Կարգաւորեաժ, <sup>սարգա-
տափուած</sup> մա՛նգում **منظوم**
 Կարգաւորեաժ բան <sup>նսու-
նաւոր</sup> մա՛նգում **منظومه**
 Արգելք, արգելում մա՛նր **منع**
 Մոլորեաժ, <sup>գայրա-
կրկեաժ</sup> մօնրա՛ղէլ **منعجل**

Թաշկինակ, ապարօշ մա՛նդիլ مندیل
 Տխուր, դժբախտ մա՛նդուր مندور
 Իջևան, կայարան մա՛նզել منازل - منزل
 Կայան, պատիւ մա՛նզէլա՛թ منزلت
 Զարնւած, կաթւածահար մա՛նզուլ منزول
 Մենակեաց, ճգնաւոր մօնգա՛վի منزوی
 Մենակեցաբար մա՛նգա՛վիանէ منزويانه
 Յստակ, զերծ մօնա՛գգա՛ն منزه
 Կցւած, վերաբերող մա՛նսուք منسوب
 Հիւսւած մա՛նսուջ منسوج
 Հիւսւածեղէն, ^{կտրե} ^{ղէ} մա՛նսուջաթ منسوجات
 Զնջւած, խափանւած մա՛նսուխ منسوخ
 Մեծանձնութիւն, ^{բնււո-} ^{բուքիւն} մա՛նէց منسئ
 Ծագում, սկզբնաղբիւր մա՛նեաա منشاء
 Սղոց մէնեար منشار
 Սղոցաձև մէնեարի منشاری
 Ճիւղաւորւած մօնեա՛րա՛թ منشاء
 Սփռւած, հռչակւած մա՛նեուր منشور
 Պրիզմայակերպ մա՛նեուրի منشوری
 Քարտուղար, զբազիր մօնեթ منشی
 Գրւած, շարահիւսւած մօնեա منشی
 Աստիճան, դիրք մա՛նսա՛թ منصب
 Խոտորւող, հոլովելի մօնսա՛րէճ منصرف

Հերթականօրէն մօնա՛վէբա՛թա՛ն մա՛նն ٻٽه
 Արգելւած բաներ մա՛նահի مناهي - منهي
 Ամբիոն, միջնաբեմ (մզկէթի) մէնբա՛ր منبر
 Տարածւած, ^{ծաւալւած,} ^{հրճուող} մօնբա՛սէթ منبسط
 Աղբիւր, ծագում մա՛նբա՛ր منبع - منبع
 Յետ այսու, այսուհետև մէնբա՛րղ մեդ من بعد
 Շնորհ, բարիք, երախտիք մէննա՛թ منبت
 Անձասպան, ինքնասպան մօնբա՛նէր منبتحر
 Գրագող, կեղծ հեղինակ մօնբա՛նէլ منبتحل
 Ընտրւած մօնբա՛խա՛թ منبتخب
 Ընտրող մօնբա՛խէթ منبتخب
 Երախտապարտ մէնա՛թդար منبتدار
 Խլւած, փրցւած մօնբա՛գա՛թ منبتزع
 Վերաբերւած, կցորդւած մօնբա՛սէթ منبتسب
 Հրատարակւած, ^{սարած-} ^{ւած} մօնբա՛ճէր منبتشر
 Ծլած, աճած մօնբա՛ճի منبتشی
 Սպասող, ակնկալու մօնբա՛գէր منبتظار
 Կարգաւորւած, ^{կանո-} ^{նաւոր} մօնբա՛գէմ منبتظام
 Շահող, շահագործող մօնբա՛ֆէր منبتفع
 Փոխադրւած մօնբա՛ղա՛լ منبتقل
 Փոխադրելի, փոխանցելի մօնբա՛ղէլ منبتقل
 Վրիժառու, վրէժխնդիր մօնբա՛ղէմ منبتقم
 Վերջացած, ^{ծայրայե-} ^{ղութիւն} մօնբա՛հա منبتقى - منتهى

Տարածւած, ^{արած} ^(գրւած) մա'նսուր ^{منشور}
 Վերջացած, քաշւած մօնցա'րր ^{منجر}
 Տկտր, մերկ մօնցա'րէդ ^{منجرد}
 Գարշահոտ ջուր մօնջէլաբ ^{منجلاپ}
 Յայտնի, ակներև մօնջա'լի ^{منجلی}
 Աստղագէտ, աստղաբաշխ մօնա'ջլեմ ^{منجم}
 Մառած, սառուցեալ մօնջա'մեդ ^{منجمد}
 Փրկիչ, ազատարար մօնջի ^{منجی}
 Հաւաքւած, խմբւած մօնջա'մէր ^{منجمع}
 Մի խօսքով, վերջապէս մեկջօնիէ ^{منجمد}
 Բարան ^(հար ճեղղ) ^(մեկնայ) մա'նջա'նիդ ^{منجنيق}
 Երջւած, խոտոր մօնհա'րէֆ ^{منحرف}

 Արապէց) մօնհա'ւա'մ ^{منحرف}
 Խոնարհ, յօժար մօնհա'ղէր ^{منحدر}
 Պաշարւած, ^{սահմանափակ} մօնհա'սէր ^{منحصر}
 Բացառաբար մօնհա'սէրա'ն ^{منحصر}
 Ծուած, կքւած, կոր մօնհա'նի ^{منحني}
 Դժբախտ մա'նիուս ^{منحووس}
 Կահան, ողբ մա'նդէր ^{منذب}
 Պարփակւած, ^{հրոստ-րակւած} մօնդա'րէջ ^{مندرج}
^{Պարունակութիւններ, բովանդակութիւններ} մօնդա'րա'ջաբ ^{مندرجات}
 Մաշւած, ջնջւած մօնդա'րէս ^{مندرس}
 Օրինաւոր գործ մա'նդուբ ^{مندوب}

Ճշացող, մունետիկ մօնադի ^{منادی}
 Կոշական (հողով) մօնադա ^{منادی}
 Աշտարակ, ^{միտարէր,} ^{փարոս} մէնարտ ^{مناره}
 Վիճող, վիճասէր մէնազէր ^{منازع}
 Վէճ, բանակուիլ մօնազէրա'ք ^{منازعت}
 Իջևաններ, տներ մա'նազէլ ^{منزل}
 Մատչելի, յարմար մօ'նասէր ^{مناسب}
 Յարակցութիւն, ^{յարմար-} ^{տարիւն} մօնասէրա'ք ^{مناسبت}
 Տեսարաններ, մա'նազէր ^{منظر}
 Վիճաբանութիւն մօնազէրէ ^{منظره}
 Գոռողութիւն, ^{անմաստ-} ^{լիտ քիւն} մօնարա'ք ^{مناعت}
 Ծեղքւածներ, ^{բաւաւած-} ^{տներ} մա'նաֆէզմա ^{منافذ}
 Գարշանք, ^{հակակր-} ^{ուրքիւն} մա'նաֆէրա'ք ^{منافرت}
 Ծահեր, օգուտներ մա'նաֆէր ^{منفعت}
 Կեղծութիւն, ^{ցենցու-} ^{քիւն} մօնաֆէրա'ք ^{منافقت}
 Հակառակ մօնաֆի ^{منافی}
 Վէճ, հակաճառութ. մօնա'ղա'ւա'ք ^{مناقشت}
 Նւազուրդ մօնադէսէ ^{مناقصه}
 Հակառակախօսութ. մօնադէզա'ք ^{مناقضت}
 Ամուսնութիւն մօնաֆէհա'ք ^{مناسحت}
 Քուն, երազ, անկողին մա'նամ ^{منام}
 Բարեգործ, գթառատ մա'ննան ^{منان}
 Հերթականութիւն մօնա'վէրա'ք ^{منابوت}

Անցք, անցնում մա՛մարr ۴۰۰
 Խառնւած, խառնուրդ մա՛մզուջ ۴۰۰
 Յափշտակիչ, ժլատ մօմսէك ۴۰۰
 Ստորագրւած մօմզա ۴۰۰
 Հնարաւոր, կարելի մօմէէن ۴۰۰
 Հնարաւորութիւններ մօմէէնաթ ۴۰۰
 Երկիր, պետութ. մա՛մլա՛ ۴۰۰
 Երկրային, պետական մա՛մլա՛ ۴۰۰
 Լիքը, լիցուն մա՛մլօ ۴۰۰
 Ազոտ, աղի մա՛մլուն ۴۰۰
 Տիրացած, մա՛մլ- ۴۰۰
 Արգելւած մա՛մլուئك ۴۰۰
 Շնորհակալ, երախտապարս մա՛մնուր ۴۰۰
 Շնորհակալութ. մա՛մնունիյա՛ ۴۰۰
 Կարգաւորող, վարիչ մօմա՛հիէդ ۴۰۰
 Կնքւած, դրօշմած մա՛մնուր ۴۰۰
 Ընտրող, գասող, մօմա՛նլէդ ۴۰۰
 Ի վեր, վրայ, -ից մն ۴۰۰
 Մանանայ մա՛նն ۴۰۰
 Ես, ինքս, լիար մա՛ն ۴۰۰
 Աղբիւրներ մա՛նաբէր ۴۰۰
 Աղօթքներ, օրհներգ, ցարական մօնաբայ ۴۰۰
 Ճիչ, ճշում մօնադատ ۴۰۰

Տրտում, յոգնած մա՛լու ۴۰۰
 Այլազուն, խայտարղէտ մօլա՛վվա՛ն ۴۰۰
 Ներշնչող մօլիա՛մ ۴۰۰
 Իւր, սպեղանի մա՛լիա՛մ ۴۰۰
 Ազգային մէլի ۴۰۰
 Ազգայնութիւն, ազգութիւն մէլիյա՛թ ۴۰۰
 Աղած, համահրեի, հանոյասեօի մա՛լի ۴۰۰
 Մեղադրւած, յանդիմանւած մա՛լիմ ۴۰۰
 Փափկացնող, լուծող, դակն մօլա՛յլէն ۴۰۰
 Մահ, վախճան մա՛մաթ ۴۰۰
 Քննութիւն, ուսումնա- ստուգում մա՛մարէսա՛թ ۴۰۰
 Երկիրներ, պետութիւններ մա՛մալէك ۴۰۰
 Գերիներ (մամ- լուէներ) մա՛մալի ۴۰۰
 Արգելում, ընդդիմութիւն մա՛մանրա՛թ ۴۰۰
 Ընտիր, առանձին մօմթազ ۴۰۰
 Քննւած մօմթա՛նա՛ն ۴۰۰
 Քննող մօմթա՛նէն ۴۰۰
 Երկարաձգւած մօմթա՛դդ ۴۰۰
 Անհար, անկարելի մօմթա՛նէր ۴۰۰
 Երկարացնող, օգնող մօմթա՛դդ ۴۰۰
 Երկարող, երկարացնող մօմա՛դդէդ ۴۰۰
 Ներբողւած, գովելի մա՛մդուն ۴۰۰
 Երկարաձգւած մա՛մդուդ ۴۰۰

Յանցաւոր մօղա՛սսէր مقصود
 Նպատակ, մտադրուիթ. մա՛ղսուդ مقصود
 Կրճատւած, ամփոփ մա՛ղսուր مقصور
 Կաթիլած, թորեալ մօղա՛քթա՛ր مقطر
 Կտրւած, կտրուած մօղա՛քթա՛ր مقطوع
 Կտրւած, հատւած մա՛ղթուր مقطوع
 Նստատեղի, յետոյք մա՛ղրա՛ղ مقعد
 Գոգաւոր, խոր մօղա՛քա՛ր مقعر
 Կողպւած մա՛ղֆուլ مققول
 Փոփոխող, շրջող մօղա՛լիէթ مقطب
 Հետեող, ծամածոող մօղա՛լի.դ مقلم
 Զևափոխւած, շրջւած մա՛ղլուր مقلوب
 Արմատահանւած փրցւած մա՛ղլուր مقلووع
 Մազնիս ^{մէղնար} مقناط ^{մեղնարիս} - مقناطيس
 Մազնիսականութիւն մէղնարիսի مقناطيس
 Օրէնսդիր մօղա՛ննէն مقنن
 Հոր մարբող մօղա՛ննի مقنى
 Խաւաքարա, ^{ու մե-} مقوا ^{ղացած} - مقوى
 Աւած, վերոյիշեալ մա՛ղուլ مقول
 Ուժարեր մօղա՛վի مقوى
 Արժէքադիր, գնահատող մօղա՛վի.մ مقوم
 Արժեցող, գնահատւած մօղա՛վի.մ مقوم
 Յաղթւած, պարտւած մա՛ղնուր مقهور

մօղա՛ղղա՛րաթ مقدرات
 Սուրբ, նւիրական մօղա՛ղղա՛ս مقادس
 Սրբուհի մօղա՛ղղա՛ստ مقادسه
 Գալուստ մաղ՛ղա՛մ مقادم
 Նախընթաց, ^{նախ-} մօղա՛ղղա՛մ مقادم
^{ընթացի}
 Նախնական, ^{սարրա-} մօղա՛ղղա՛մաթի مقدماتى
^{կան}
 Առաջաբան, դատ մօղա՛ղէմէ مقدمه
 Նախօրօք, ^{նախ-} մօղա՛ղէմա՛քա՛նց مقدمه
^{պէս}
 Կարողութիւն, ^{հնարաւոր} մա՛ղգուր مقذور
^{շուքից}
 Տեղ (նստելու), բնականաւոր մա՛ղա՛րր مقدر
 Դատաւորանիստ մա՛ղա՛րր; ^{մա՛ղա՛րր;} مقدر حكومت
^{հօտմար}
 Խոստովանող, հաստատող մօղէրր مقدر
 Մկրատ մէղբագ مقراض
 Մօտեցած, մերձաւոր մօղղա՛րրա՛ք مقرب
 Որոշւած, ^{կարգաւոր-} մօղա՛րրա՛ր مقرب
^{ւած, տարբ}
 Կարգադրութիւններ մօղա՛րրա՛րաթ مقدرات
 Հանգստաթոշակ մօղա՛րրա՛րի مقبرى
 Պարտապան մա՛ղրուց مقروض
 Մերձաւոր, ընկերակից մա՛ղրուն مقرون
 Բաժանւած, բաժանելի մա՛ղսում مقسوم
 Բաժանարար մա՛ղսում ^{մա՛ղսում} مقسوم عليه
^{մօնէկէն}
 Կեղևազերծւած, ^{կենդ-} մօղա՛ճճա՛ր مقشور
^{ւած}
 Նպատակ, ^{նպատա-} մա՛ղսա՛ղ مقاصد
^{կատեղի}

Չափեր, քանակներ մա'ղադիր **مقادير** - مقادير
 մա'ղադիր **مقاربت** - مقاربت
Մօտիկ մտերմ, կապված **مقارن** - مقارن
Նպատակներ մեռնարկ-ներ **مقاصد** - مقاصد
Կապալ կապալա-սուրիւն **مقاطعة** - مقاطعة
Յօղւած, խօսք, բառ մա'ղալէ **مقاله** - مقاله
Տեղ, վայր, դիրք մա'ղամ **مقام** - مقام
Տեղեր, դիրքեր մա'ղամաք **مقامات** - مقامات
Պայմանագիր խօսակ-ցուրիւն **مقاوله** - مقاوله
Դիմադրութիւն տոկոս **مقاومت** - مقاومت
Համեմատութիւն մօղայէսէ **مقاييسه** - مقاييسه
Դամբարան գերեզմա-նաւուն **مقبره** - مقبره
Բախտաւոր, մօտեցող մօղբէլ **مقبول** - مقبول
Ընդունւած, հաճելի մա'ղբուլ **مقبول** - مقبول
Հետեւած մօղբա'ղա **مقتدر** - مقتدر
Կարող, զօրեղ մօղբա'ղի **مقتدى** - مقتدى
Հետեւող, հետեւորդ մօղբա'ղի **مقتضى** - مقتضى
Կարեւոր անհրաժեշտ **مقتضيات** - مقتضيات
Անհրաժեշտութիւններ մօղբա'ղի **مقتل** - مقتل
Ոճրավայր մա'ղբա'ղ **مقتول** - مقتول
Սպանւած մա'ղբուլ **مقتول** - مقتول
Չափ, քանակութիւն մէղդար **مقدار** - مقدار
Կանխորոշւած նախա-տեսւած **مقدر** - مقدر

Բաժանող, որոշող մօճա'րրէղ **مفروق** - مفروق
Ցրւած, զատւած մա'ճրուղ **مفروز** - مفروز
Փռւած, տարածւած մա'ճրուց **مفروش** - مفروش
Կանխորոշւած, ենթա-դրւած մա'ճրուց **مفروض** - مفروض
Արձակւած, զտւած մա'ճրուղ **مفروغ** - مفروغ
Բաժանւած մա'ճրուղ **مفروق** - مفروق
Ապականող, խառնակիչ մօճեւէղ **مفسد** - مفسد
Ապականութիւն անկար-գուրիւն **مفسدات** - مفسدات
Յօղ (սուրբ) մա'ճուէլ **مفصل** - مفصل
Չատանջատ մանրա-մասնած **مفصل** - مفصل
Մանրամասնօրէն մօճա'սաա'լան **مفصلا** - مفصلا
Արւած գործ կրատուկան, լուս, խնդիր **مفعول** - مفعول
Սեռի խնդիր մա'ճրուց **مفعول صريح** - مفعول صريح
Կրաւորականութիւն մա'ճրու-լիյա'ր **مفعوليت** - مفعوليت
Անգոյ, կորսւած մա'ճրուղ **مفقود** - مفقود
Մտածող, խոկուն մօճա'ֆէր **مفكر** - مفكر
Չքաւոր, սնանկ մօճիէս **مفلس** - مفلس
Հասկացւած, ըմբռնելի մա'ճիւս **مفهوم** - مفهوم
Օգտակար, օգտաւէտ մօճիղ **مفيد** - مفيد
Դէմադէմ հանդիպակ աջ, համեմատող **مقابل** - مقابل
Դիմադրութիւն համեմատուրիւն **مقابلته** - مقابلته
Սպանող, զինւոր մօղաբէլ **مقاتل** - مقاتل
Սպանութիւն, ջարդ մօղաբէլ **مقاتله** - مقاتله

Փառքեր, պատիւներ մա'Փախէր **مفاخر**
 Իմաստ, միտք մօժաղ **مفاد**
 Անշատում, բաժանում մա'Փարէզա'ր **مفارت**
 Արատներ, <sup>չարս-
բիւններ</sup> մա'Փա-
ստ **مفاسد - مفسدات**
 Յօդեր (ոսկրի) մա'Փասէլ **مفصل - مفصل**
 Զրի, անվճար մօժք **مفت**
 Զրիակեր մօժքխար **مفت خوار**
 Բանալի մէժքան **مفتاح**
 Փառաւոր, պարծեցող մօժքա'խա'ր **مفتخر**
 Գոհ, ուրախ մօժքա'րա'ն **مفتح**
 Զրպարտիչ, քսու մօժքա'րի **مفتري**
 Քննիչ, վերահսկիչ մօժա'թթէ **مفتش**
 Խառնակիչ, մոլորեցնող մօժթէն **مفتن**
 Բացւած ( ) <sup>նօսքը կ'ող
ստ</sup> մա'Փթուն **مفتوح**
 Մետաղալար, ոլորւած մա'Փթուլ **مفتول**
 Հրապուրւած, մոլորւած մա'Փթուն **مفتون**
 Օրէնքի մեկնաբան <sup>(մանեղական-
ների) մուժքի</sup> մօժքի **مفتي**
 Պատւած, <sup>փառա-
ւորւած</sup> մօժա'խխա'ր **مفتخر**
 Փառաւորւած, <sup>վեճա-
պանծ</sup> մօժա'խխա'մ **مفتخم**
 Ուրախացնող, <sup>զարեճ-
ում</sup> մօժա'րէէն **مفرح**
 Անշատ, եզակի մօժրա'դ **مفرد**
 Փուածք (մափրաշ) մա'Փրա'ճ **مفردش**
 Զափազանցնող, չափազանց մօժրէք **مفردط**

Հակառակ, ընդդէմ մօղայէր **مغاير**
 Փոշեծածկ մա'ղբա'ր **مقبر**
 Խարւած մա'ղբուն **مغبون**
 Աւարով հարստացած, <sup>պատեհ
(տախք)</sup> մօղբա'-
նէմ **مغتنم**
 Արեամուտ, արեամուք մա'ղրէք **مغرب**
 Հպարտ, գոռոզ մա'ղրուր **مغرور**
 Խեղզւած, ընկղմւած մա'ղրուղ **مغروق**
 Միջուկ, ուղեղ մա'ղղ **مغز**
 Խառնւած, խառնաշփոթ մա'ղուլ **مغشوش**
 Զայրացնող մօղգէք **مغضب**
 Զայրացած մա'ղզուք **مغضوب**
 Ներում, բաշխում մա'ղժա'րա'թ **مغفرت**
 Ներւած, հանգուցեալ մա'ղժուր **مغفور**
 Խառնակութիւն, <sup>խնասա-
յութիւն</sup> մա'ղլա'թէ **مغلطه**
 Յաղթւած, պարտւած մա'ղլուք **مغلوب**
 Վշտահար, ախուր մա'ղմում **مغموم**
 Մագնիս մէղնաք **مغناط**
 Բաւարարւող, անկարիք մօղնի **مغنى**
 Երգող, երգիչ մօղա'ննի **مغنى**
 Մոնղոլ մօղուլ **مغول**
 Փոխւած մօղա'յլա'ր **مغير**
 Գաղտնիքներ, <sup>բացակա-
յութիւններ</sup> մօղա'յլա'բաթ **مغيبات**
 Բանալիներ մա'Փաթիի **مفتاح**

Բնակչութիւն, բարեկի-
նակ մա՛րմուրի معمرورى
Սովորական, գործա-
ծական մա՛րմուլ معمول
Սովորաբար մա՛րմուլա՛ն معمولا
Տես لاما մօրա՛մմա معما
Միաք, նշանակութիւն մա՛րնա لاما
Հոգեկան, բարոյական,
վերացական մա՛րնա՛վի معنوى
Տես لاما մա՛րնի معنى
Ուշացած, յետաձգւած մօրա՛վվա՛ղ معوق
Այնուամենայնիւ, բայցմա՛րնա՛զա معذ
Պայմանադրւած, խոստաց-
ւած մա՛րնուղ معهود
Չափս, չափանիշ մէրեար معيار
Կցորդութիւն, բնկերա-
կցորդից մա՛րիյա՛թ معيت
Պարէն, ապրուստ մա՛րիւա՛թ معيشت
Որոշւած, յայտնի մօա՛յյա՛ն معين
Օգնական մօրին معين
Ռոճիկներ, որուած-
ներ معينات մօրա՛յլեաթ معينيات
Պակասաւոր, ախտաւոր մա՛րյուր معيوب
Մոգ, հեթանոս մօղ مع
Արեամուտներ մա՛ղարէթ مغارب - مغارب
Քարանձաւ մա՛ղարէ مغاره
Խանութ, մագազին մա՛ղազէ مغازه
Փոս, գերեզման մա՛ղա فاكه
Մոգեր մօղան مغان

Սիրական մա՛րընղ معشوق
Սիրունի մա՛րընղէ معشوقه
Անմեղ, պարկեշտ մա՛րսու معصوم
Ապստամբութիւն, մեղաց-
նով մա՛րսիյա՛թ معصيت
Հոտաւէտ, բուրաւէտ մօրա՛թթա՛ր معطر
Անգործ, պարապ, լքւած մօրա՛թթա՛լ معطل
Անգործութիւն, լապա-
ղում մօրա՛թթա՛լի معطلی
Ծուած, դարձւած մա՛րթուժ معطوف
Պատւած, վեհ մօրա՛զգա՛մ معظّم
Խելօքացած, գիտցող մա՛րղուլ معقول
Յոյացւած, շրջւած մա՛րփու معكوس
Կախւած, առկախ մօրա՛յլա՛ղ معلق
Ուսուցիչ մօրա՛յլէ՛մ معلم
Ուսուցչունի մօրա՛յլէ՛մէ معلمه
Ուսուցչութիւն մօրա՛յլէ՛մի معلمی
Տկարութիւն, բերա-
ցում մա՛րյուլիյա՛թ معلوليت
Ճանաչւած, ակնբեւե-
լայնից մա՛րյուլ معلوم
Գիտելի ներ, պատ-
հասութիւններ (լիական) մա՛րյուլմա՛թ معلومات
Առեղծւած, հանելուկ մօրա՛մմա لاما
Ճարտարապետ մէրմար معمار
Մկրտւած մօրա՛մմա՛ղ لاما
Ճարտարապետութիւն մէրմարի معمارى
Մշակւած, բնակւած մա՛րմուր معسور

Հանք մա՛րդա՛ն مادن - مادن
 Հանքային մա՛րդա՛նի مادني
 Հաշված, սահմանափակ մա՛րդուդ مادود
 Անգոյ, կորած մա՛րդում مادوم
 Ստամոքս մա՛րդի ماد
 Ստամոքսային մա՛րդի مادي
 Պատժւած, տանջւած մօրա՛զգա՛ք مذب
 Ներումն, չքմեղանք մա՛րկա՛րա՛ք مذرت
 Ներւած, ներելի մա՛րգուր مذور
 Յուցադրում, պահեհու-
 րիւն մա՛րա՛զ معرض
 Ճանաչեցնող, ծանօ-
 րացնող մօրա՛րէֆ معرض
 Ուսում, գիտութիւն մա՛րէֆա՛ք معرض
 Ծանօթացնել, ներկա-
 յացնել մօրա՛րէֆի
 Ժխոր, ուղմավայր մա՛րա՛ֆէ معرض
 Աղերււած, ներկա-
 յացւած մա՛րուզ معرض
 Ճանաչւած, հոչակաւոր մա՛րուֆ معرض
 Սիրելի, յարգելի մօրա՛զգա՛զ مزز
 Յարգանօք մօրա՛զէգա՛ն مزز
 Պաշտօնանկ, գործազուրկ մա՛րգուլ مزول
 Պաշտօնանկութիւն մա՛րգուլի مزولي
 Վերոյիշեալ մա՛րգիւնէ՛լէ՛յն مغزى الية
 Դժւարութիւն մա՛րսա՛րա՛ք مسررت
 Խուժք, զօրք մա՛րսա՛ր مسرر

Մեհեան, տաճար մա՛րբա՛ղ معبد - معابد
 Ճամբայ, փողոց մա՛րբար معبور - معابر
 Մեհնաբան (երազի) մօրա՛բբէր معبور
 Պաշտւած, մա՛րբուզ معبود
 Երկրպագութիւն, պաշա-
 սուց մա՛րբու-
 զիյա՛ք معبوديت
 Սովորական մօրբաղ معبودات
 Յարգւած, վստահելի մօրբա՛բա՛ր معبور
 Չափաւոր, արդար մօրբա՛ղէլ معتدل
 Գանգատող, առարկող մօրբա՛րէզ معتري
 Միջանկեալ, փակագիծ մօրբա՛րէզէ معتري
 Գիտցող, ազդարարող մօրբա՛րէֆ معتري
 Կղզիացած, անջատող մօրբա՛զէլ معتزل
 Հարստահարիչ մօրբա՛սէֆ معتسف
 Համամիտ, հաւատացող մօրբա՛ղէզ معتق
 Աղօթող (միշտ) մօրբա՛մա՛ղ معتقد
 Վստահելի, մտադիր մօրբա՛նաբէ معتنابه
 Մեծ, ուշագրաւ մօրբա՛նաբէ معتنابه
 Չարմանալիք մօրբա՛ջա՛ք معتجب
 Խեղճութիւն, նւազութիւն մա՛րջէզ معتجز
 Հրաշք մօրջէզէ معتجزات
 Դեղ (մաջուն) մա՛րջուն معتجون
 Չափաւոր, միջին թիւ մօրա՛ղղէլ معتدل
 Արդարութիւն մա՛րղա՛լա՛ք معتدات

Կոիւ, վէճ մա՛րաւէ՛ք ۵ عار ڪه
 Պարէն, ուտեստ մա՛րաւ ۵ عاش
 Ընկերակցութիւններ, բարեկամութիւններ մա՛րաւէր ۵ عشر - عاشر
 Կենսակցութիւն, ընկերակցութիւն մա՛րաւէրու՛ք ۵ عاشرت
 Սէր, սիրաբանութիւն մա՛րաւէրա՛ք ۵ عاشقت
 Ժամանակակից մա՛րասէր ۵ معاصر
 Ներւած, բաշխւած, գերծ մա՛րան ۵ معاف
 Ներուճագիր մա՛րաճնամբ ۵ معافنا ۵
 Ներուճ, բաշխուճ մա՛րա- ۵ معافيت
 Պատիժ, հետևում մօրաղերա՛ք ۵ معاقبت
 Խնամք, բուժում մօրալէջէ ۵ معالجه
 Բարձրութիւններ, սոցիալ- ۵ معالي
 Գործառնութիւն, առէ- ۵ معالي
 Գրկում, գրկում մօրամէլէ ۵ معاليه
 Մտքեր, իմաստներ մա՛րանի ۵ معاني
 Վերադարձ մա՛րավէրա՛ք ۵ معاودت
 Փոխանակութիւն մօրավէրէ ۵ معاوضة
 Փոխանակաբար մօրավէրա՛քան ۵ معاوضه
 Օգնական, օժանդակող մօրավէր ۵ معاون
 Օժանդակութիւն, սօցիալ- ۵ معاونت
 Դաշինք, դաշնագիր մա՛րանի ۵ معاهد
 Թերութիւններ մա՛րայէր ۵ معايب
 Տեսութիւն, քննութիւն մօրայէր ۵ معاينه

Հնազանդ, ենթարկու մօթիր ۵ مطيع
 Ծնշումներ, բռնու- ۵ مظالم
 Ծնշում, բռնու- ۵ مظالم
 Երևոյթներ մա՛րալէմա՛ք ۵ مظالم
 Փակւած, ներփակ մա՛րահէր ۵ مظاهر
 Յաղթող, յաղթական մա՛րում ۵ مظروف
 Մութ, խաւար մօգա՛ճճա՛ր ۵ مظفر
 Ծնշւած, գրկու- ۵ مظلم
 Թուլացում, համեստութիւն երբարկւած մա՛րում ۵ مظلم
 Կասկածւած մա՛րում իյյա՛ք ۵ مظلم
 Կասկածալարոյց, սակ մա՛րանի ۵ مظنون
 Հետ, միասին մա՛ր ۵ مع
 Միասին, իսկոյն մա՛րան ۵ معا
 Մեհեաներ, սանա- ۵ معابد
 Ծամբաներ, վարդ- ۵ معابر
 Յանդիմանւած մօրա՛քա՛ք ۵ معتب
 Վերադարձի տեղ, հանդիմանալ կեանք, մա՛րադ ۵ معاد
 Հաւասար, նման, արդար մօրադէլ ۵ معادل
 Հանքեր մա՛րադէր ۵ معادن
 Ապաստան, ապաւինում մա՛րադ ۵ معاذ
 Ընդիմադրող, հակա- ۵ معارض
 Գիտութիւններ, ուսմու- ۵ معارف
 Ժողովրդական լուսաւորութիւն մօրաւէրէր ۵ معارف
 մօրաւէրէր ۵ معارف عمومی

Կարխնետ (բժշկի) մա'թթա'ր طب.
 Խոհանոց մա'թթա'խ طبخ.
 Տպարան մա'թթարի طبچه.
 Տպագրւած, հաճելի մա'թթուր طبوع.
 Տպագրութիւններ, մամուլ ^{մա'թ-} _{թուրա'ր} طبوعات.
 Երգիչ, նւագող Թորէք Թرب.
 Վայր, խորհրդակցութ. մա'թրա'հ طرح.
 Ածելւած, թրաշւած մա'թրուշ طروش.
 Մերժած, ձգած մա'թրուհ طروح.
 Անարգւած, անխձւած մա'թրուն طعون.
 Ոսկեղօծւած Թօթա'լլա ط.
 Խնդիր, հարց, իղձ մա'թլա'ր مطالب - طاب.
 Կախարդւած Թօթա'լլա'մ طالم.
 Ծագ, սկիզբ, ծագելու տեղ մա'թլա'ր طالع.
 Զեկուցւած, տեղեակ Թօթթա'լէր طالع.
 Բացարձակ, ^{ագաս, բնդ-} _{հանուր} Թօթլա'ղ طلق.
 Բացարձակապէս Թօթլա'ղա'ն طلقاً.
 Պահանջւած, փափագւած մա'թլուր طالموب.
 Վստահ, միամիտ, գոհ Թօթմա'էէն طمئن.
 Երկարացած Թօթա'վվա'լ طول.
 Ոլորւած, ծրարւած մա'թվի طوی.
 Ներքակ մա'թվիյա'ն طویا.
 Մաքուր, սուրբ Թօթա'հհա'ր طهر.

Ծնշում, խնայում մօզայէդէ ضایقه.
 Նւաճւած, զսպւած մա'զրութ ضبوط.
 Ծիծաղեցնող, զւարճալի մօզնէէ ضحاک.
 Կրքջալի, կոմեդիա մօզնէէ ضحکه.
 Վնասակար մօզէր ضر.
 Կնկնտոց (մզրաբ) մէզրաբ ضراب.
 Վնաս, աւերում մա'զա'րրա'ր ضرت.
 Ծեծած, ^{բազմապատկած,} _{բազմապատկելի} մա'զրութ ضروب.
 Բաղմատատկիչ մա'զրութօնի ضروب فيه.
 Ստիպւած, նեղւած մօզթա'րր ضطر.
 Յուզւած, անհանգիստ մօզթա'րէք ضطرب.
 Բնաջնջւած, ^{անյա-} _{սացած} մօզմա'հիլ ضمحل.
 Աւելացրած, ^{(*) նշանի} _{սակի տար} մա'զմում ضموم.
 Միաբ, ^{բոլան-} _{դակութիւն} մա'զմուն ضمامين - ضمون.
 Նեղ անցք, անձկացած մա'զիղ ضيق.
 Յարմար, ^{համապա-} _{սասխանող} մօթաբէղ مطابق.
 Համաձայնութիւն, ^{համեմա-} _{տութիւն} մօթա- مطابق.
 Հնազանդւած, հպատակւած մօթար طاع.
 Հարցեր, ^{խնդիրներ,} _{իղձեր} մա'թալէք طاب - طلب.
 Պահանջում, պահանջ մօթալէքէ طابه.
 Քննութիւն, ^{ուսումնա-} _{օրութիւն} մօթալէքէ طائحه.
 Հնազանդութիւն, ^{եքրու-} _{հոյմ} մօթա- طاواعت.
 Հաճոյախօսութիւն, կատակ մօթա- طايحه.

Աղօթավայր մասա'լլա **مصلا**
 Հաշտեցնող, առողջարար մօսլէհ **مصالح**
 Խորհուրդ, խնդիր մա'սլա'հա'թ **مصاحبت**
 Բարեխորհուրդ մա'սլա'հա'թ **مصاحبت**
 Խաչաձ, մա'սլուբ **مصوب**
 Որոշւած, վճռական մօսա'ւմա'մ **مصمم**
 Հեղինակ մօսա'ննէճ **مصنف**
 Հեղինակութիւններ, երկեր մօսա'ն-նա'ճաթ **مصنفات**
 Շինւածներ, յօրին-ւածներ մա'սնուրաթ **مصنوعات**
 Արհեստական մա'սնուրի **مصنوعی**
 Հաստատուած, վաւեր-ացրած մօսա'վվիբէ **مصوبه**
 Նկարւած, պատկեր-ագարգ մօսա'վվա'ր **مصور**
 Նկարիչ, պատկերահան մօսա'վվէր **مصور**
 Պահպանւած, հովանա-ւորւած մա'սուն **مصون**
 Ծշմարտավայել, նպասակ-րեցիկ մօսիթ **مصیب**
 Դժբախտութիւն, աղէտ մօսիթա'թ **مصیبت**
 Վնասներ մա'գար **مضار**
 Կախ, ընկերութիւն մօգարէբէ **مضاربه**
 Բայի անորոշ ժամանակը մօգարէբ **مضارع**
 Հակառակորդ մօգադ **مضاد**
 Կրկնւած, կրկնակի մօգաղա'ճ **مضاعف**
 Կցումներ, յաւելւածներ մօգա-ճաթ **مضاعفات**
 Բայանդակու-րիւններ մա'գամիւն **مضمون**

Ռազմավայրեր մա'սաճճ **مصاف**
 Գարծեր, պարա-գաներ, հիւքեր մա'սալէհ **مصالح**
 Խաղաղութիւն, հաւատարմութիւն մօսալէհա'թ **مصاحبت**
 Խաղաղացում, հաւատարմութիւն մօսալէհէ **مصالحه**
 Ապարան-ուրիւն-ներ, աղէտներ մա'սայէթ **مصیبت**
 Հապտեր, բաժակ մէսրան **مصباح**
 Սրբագրւած մօսա'հնա'հ **مصحح**
 Սրբագրիչ մօսա'հնէհ **مصحح**
 Տեարակ, հատոր, շուրան մօսհա'ճ **مصحف**
 Ստուգող մէսդադ **مصداق**
 Սկզբնաղբիւր, անորոշ զերբայ մա'սդա'ր **مصادر**
 Հրացուցիչ մա'սդա'րի **مصدري**
 Զանձրացուցիչ մօսա'դդէր **مصدع**
 Ստուգող, քննիչ մօսա'դդէդ **مصدق**
 Կիսատող (բանասէղ-ծուրեան) մեսրաը **مصراع**
 Ծախս մա'սրա'ճ **مصروف**
 Ծախսւած, գործածւած մա'սրուճ **مصروف**
 Եգիպտացի մէսրի **مصری**
 Ընտրեալ մօսրա'ճա **مصطفی**
 Ոճ, յատկաբանական մօսրա'լէհ **مصطلح**
 Փոքրացուցիչ մօսա'դդա'ր **مصغر**
 Զոււած, մաքրւած մօսա'ճճա **مصغی**

Դժևար մօճէլ **مشکل** - مشکل
 Ձեւաորող, կազմակերպող մօճա՛րք **مشکل**
 Դժևարահաւան մօճէլիսա՛սնց **مشکل** بسند
 Երկբայելի, կասկածած մա՛ճուր **مشكوك**
 Սե, սեւագոյն մօճիք **مشكين**
 Ծիրան մէշմէշ **مشمش**
 Մոմլաթ, մուշամբա մօճա՛մա՛ր **مشمع**
 Պարունակած, բովանդակում **مشمول**
 Խորհուրդ, խորհրդա- **مشورت**
 Խառնակ, անկարգ մօճա՛վվա՛ճ **مشوش**
 Ներշնչող, խրախուսող մօճա՛վվա՛ր **مشوق**
 Փշոտ, դժևարին, փեծածկ մօճա՛վվա՛ր **مشور**
 Հռչակաւոր, յայտնի մա՛ճուր **مشهور**
 Մարտիրոսավայր, նահատակավայր **مشهد**
 Քայլում, քայլածք մա՛ճի **مشي**
 Յանկուծիւն, կամք մա՛ճիյյա՛ր **مشيت**
 Խորհրդական մօճիր **مشير**
 Համբերութիւն մօսաբէրա՛րք **مصابرت**
 Ընկերակից, մտերիմ մօսահէր **مصاحب**
 Ընկերակցութիւն, գրուցակցութիւն **مصاحبت**
 Սկզբնաղբիւրներ, անուս գերբայներ **مصادر**
 Սկիզբութիւն, ն:մա:սարանութիւն **مصادر**
 Իտիսներ, ս:գանուսներ **مصادقت**
 մա՛սաղէր **مصدر**
 մօսաղէղա՛րք **مصادقت**
 մա՛սարէ՛ք **مصروف** - مصرف

Յատկութիւններ մօճա՛խիսա՛սնց **مشخصات**
 Մասակացրած մօճա՛ղղա՛ր **مشدد**
 Ազնւացած մօճա՛րբա՛ք **مشرف**
 Մօտիկ, դիտող մօճրէ՛ք **مشرف**
 Ծագ, արևելք մա՛ճրէղ **مشرق**
 Արևելեան մա՛ճրէղի **مشرقي**
 Ընկերացնող մօճրէ՛ք **مشارك**
 Ըմպելի, խամած մա՛ճուր **مشروب**
 Բացատրւած, մանր- **مشروح**
 մանրացած **مشرط**
 Մանմանական, սլայման- **مشروط**
 տրւած **مشرطيت**
 Մանմանադրութիւն մա՛ճու- **مشروع**
 րքիյա՛ր **مشعر**
 Սկսած, օրինական մօճրէր **مشعر**
 Ձեկուցող, **مشعشع**
 Փայլուն մօճա՛րբա՛ր **مشعل**
 Ձահ, կերոն մա՛ճու **مشعوف**
 Ուրբախ, գոն մա՛ճու **مشغله**
 Ձբաղմունք, աշխատանք մա՛ճու **مشغول**
 Ձբաղւած, մա՛ճու **مشفق**
 Կարեկից, բարի մօճե՛ղ **مشفقانه**
 Գորովանօք մօճե՛ղանէ **مشق**
 Վարժութիւն, մարզանք, օրի- **مشق**
 նակ, (գրութան) **مشقت**
 Տանջանք, փես, **مشاق**
 անխղճողութիւն **مشق**
 Մուշկ, սկութիւն մօճ, մէ՛ք **مشك**

Ականատես մօճահէդ **مشاهد**
 Տեսնում, դիտում մօճահէդա՛ր **مشاهدت**
^{Հոյակաւորներ, համբաւաւորներ} մա՛ւահիր **مشاهير - مشهور**
 Ծերունիներ, ^{եկ-իներ} մա՛ւայէխ **مشايخ - شيخ**
 Ուղեկցութիւն մօճայէրա՛ր **مشايعت**
 Ծակոտկէն մօշա՛րբբա՛ **مشبك**
 Կասկածելի, նմանող մօճա՛րբէ **مشبه**
 Բռունցք մօշ **مشت**
 Մուշտակ, բռունցք մօշթա՛ **مشك**
 Կարօտող, փափագող մօշթաղ **مشتاقل**
 Երկդիմի, անճիշտ մօշթա՛րբա՛ն **مشته**
 Ընկերակից մօշթա՛րէ՛ **مشترك**
 Գնորդ, յաճախորդ մօշթա՛րի **مشتری**
 Բոցավառւած մօշթա՛րա՛լ **مشعل**
 Զբաղւած մօշթա՛ղա՛լ **مشغل**
 Ծակած, անշատւած մօշթա՛ղղ **مشقی**
 Գանգատող մօշթա՛ի **مشکتی**
 Բովանդակող մօճթա՛մէլ **مشتمل**
 Հոչակաւոր, հոչակւած մօճթա՛նէր **مشتهر**
 Ցանկացող, ախորժաբեր մօճթա՛նի **مشتهی**
 Անտառախիտ, ^{ծառատան} մօճա՛ջջա՛ր **مشجر**
 Լիքը, լեցուն մա՛ւճոն **مشحون**
 Որոշւած, յայտնի մօճա՛խիա՛ս **مشخص**

Հարցրւած, ^{պատաս-խանատու} մա՛սուուլ **مسئول**
 Պատասխանատուութիւն մա՛սու-ուլիյա՛ր **مسئولیت**
 Խնդիր, հարցում մա՛սա՛լի **مسائل - مسئله**
 Նմանող, նման մօշաբէ՛ն **مشابه - شبه**
 Նմանութիւն մօշաբէ՛հա՛ր **مشابہت**
 Վիճաբանութիւն մօշաջէրա՛ր **مشاجرت**
 Մատնացուցւած, նշանակւած մօշար **مشار**
 Վերոյիշեալ մօշարօնէլէյի **مشار اليه**
 Վերոյիշեալ (էդական) ^{մօճարօ-նէլէյի} մօշարօնէլէյի **مشار اليها**
 Վերոյիշեալներ մօշարօնէլէյի **مشار اليهم**
 Խմիչք մա՛շարէր **مشربه**
 Փողոցներ մա՛ւարէր **مشارع**
 Ընկերակից մօշարէ՛ **مشارك**
^{Ընկերակցութիւն, մասնակցութիւն} մօշարէ՛ֆա՛ր **مشاركه**
 Սանրող, հարսին հագցնող մա՛ւարէ **مشاطه**
 Ընդհանրացած, ^{որեւէ անբա-ժան մաս} մօշար **مشاع**
 Գուսանամրցում մօշարէրէ **مشاعره**
 Կերոններ, բոցեր մա՛շարէլ **مشعل - مشعل**
 Զբաղմունքներ մա՛ւարէլ **مشغله**
 Վարժեցնող, կրթող մա՛ւարէղ **مشاقل**
 Հոտոտելիք, քիմք մա՛ւարմ **مشام**
 Խորհրդատու մօճալէր **مشاور**
 Խորհրդակցութիւն մօճալէրէ **مشاوره**

Զինւած մօսա՛լլա՛ն سلسح
 Կցւած, յաջորդական մօսա՛լսա՛լ سلسلس
 Իշխանաւոր, տիրոջ մօսա՛լլէթ سلسط
 Ուղի, գաղափար մա՛ւլա՛ւك سلسك - سلسك
 Իսլամ, մահմեդական մօսլէ՛մ سلسم
 Անվիճելի, ապահով մօսա՛լլա՛մ سلسم
 Տես سلسم
 Թոքախտաւոր մօսա՛լման سلسمان
 Անւանւած մա՛ւլուլ سلسول
 Գամ, բևեռ, կործանւած մէսմար سلسمار
 Հսւած, ունկնդրւած մա՛ւմուր سلسمور
 Թունաւորւած մա՛ւտում سلسموم
 Տարիքոտ, ծեր մօսէ՛նն سلسنن
 Գահ, բազմոց մա՛ւնա՛ղ سلسنا
 Վերաբերւած մօսնա՛ղ سلسنا
 Ենթակայ մօսնա՛ղօնէ՛լէ՛յն سلسناالايه
 Ատամի խոզանակ մէսվա՛ֆ سلسواك
 Սևացրած մօսա՛վվա՛ղ سلسود
 Սևազրուծիւն մօսա՛վվա՛ղէ سلسود
 Հուծողական մօսնէ՛լ سلسول
 Օձեալ մա՛ւսի՛ն سلسوسه
 Քրիստոնեայ մա՛ւսի՛ն سلسوسه
 Հայցում, խնդիրք մա՛սա՛ա՛լա՛թ سلسات

Ծաղրանք, ծաղրածու մա՛սխա՛րէօ سسخرس
 Վեցանկիւն, ^{վեցան} մասն մօսա՛ղղա՛ս سلساس
 Փակւած, ամրացւած մա՛սղուզ سلسود
 Ուրախութիւն մա՛սա՛րրա՛թ سلسرت
 Շուշլ, ծախսող մօսրէ՛ֆ سلسرف
 Ուրախ, երջանիկ մա՛ւրուր سلسرور
 Գողացւած մա՛ւրուղ سلسروق
 Հարթ, ողորկ մօսա՛քքա՛ն سلسطخ
 Քանոն, տողաշար մա՛ւքա՛ր سلسطار
 Գրւած, վերոգրւած մա՛ւքուր سلسطور
 Բախտաւոր, երջանիկ մա՛ւքուղ سلسعود
 Ծննդավայր մա՛ւղա՛թօլա՛ս մա՛սթա՛րաս سلسقطالراس
 Տես سلسك
 Լոնցնող մէսէ՛ֆ سلسك
 Ոգելից ըմպելի մօսէ՛ր سلسكرات
 Բնակուծ. բնակավայր մա՛ւֆա՛ն سلسكن
 Լոնցնող, հանդարտեցնող. մօսա՛ֆէ՛ն سلسكن
 Աղքատութ. խեղճութ. մա՛ւֆա՛նա՛թ سلسكنت
 Լուռ մա՛ւֆուր سلسكوت
 Իրամահատւած մա՛ւֆուր سلسكوكات
 Բնակւած մա՛ւֆուն سلسكون
 Խեղճ, թշուռ մէսի՛ն سلسكين
 Պղնձապորժ մէսզա՛ր سلسكز

Շարունակական մօսքա՛մէրر مستمر
 Կենսաթողակ մօսքա՛մա՛րի مستمری
 Լսող, սենկնդիր մօսքա՛մէր مستمع
 Կալած, գաղութ մօսքա՛մլա՛մէ مستملکات
 Կալածներ, <sup>գաղութ-
մէր</sup> մօսքա՛մլա՛մօք مستملکات
 Պարտաւորւած մօսքա՛մաւ՛ف مستمسك
 Տխուր, դժբախտ մօսքա՛մա՛նղ مستند
 Յնւած, յնարան մօսքա՛նաղ مستند
 Հարցաքննող մօսքա՛նթէղ مستنطق
 Արժանի մօսքօօջէբ مستوجب
 Ծածկւած, քողարկւած մա՛ւրութ مستور
 Նմուշ մա՛ւրութ مستوره
 Քարտուղար մօսքօօմի مستوفی
 Նւաճող մօսքօօլի مستولی
 Հաւասար, հարթ մօսքա՛վի مستوی
 Լուծւած, <sup>հիշած
(պարտից)</sup> մօսքա՛նլա՛մէ مستوی
 Արբաժութիւն, գինովութ. մա՛ւրի مستی
 Մզկիթ մա՛ւջէղ مساجد - مساجد
 Վաւերացնող մօսա՛ջէل مسجل
 Վաւերացւած մօսա՛ջա՛լ مسجل
 Բանտարկեալ մա՛ւջուն مسجون
 Շփում, օճում մա՛ւր مسح
 Գրւած, նւաճած մօսա՛խխա՛ր مسخر

Խորհրդակից մօսքա՛ճար مستشار
 Երկարացած, երկարած մօսքա՛րիլ مستطیل
 Փառաւոր, պատական մօսքա՛րաբ مستطاب
 Գեղարւեստական մօսքա՛գրա՛մէ مستظرفه
 Փոխառեալ մօսքա՛քար مستعار
 Հայցում մօսքա՛րան مستعان
 Ծնորհալի, տրամադիր մօսքա՛րէղ مستعد
 Շէն, գաղութ մօսքա՛րմէրت مستعمره
 Գործածւած մօսքա՛րա՛մալ مستعمل
 Ընկղմւած, սուղւած մօսքա՛րա՛ղ مستعرق
 Կալածներ <sup>(եկամք-
սարքեր)</sup> մօսքա՛ղէլլաթ مستعلاط
 Ունեւոր, գոռող մօսքա՛ղնի مستغنی
 Հասկացած, օգոււած մօսքա՛ճաղ مستفاد
 Հասկացող, օգաւող մօսքա՛ճիղ مستفید
 Հոչակւած, փոււած մօսքա՛ճիգ مستفیض
 Ապառնի, գալիք մօսքա՛ղբա՛լ مستقبل
 Ամուր, կայուն մօսքա՛ղէر مستقر
 Անկախ, մնայուն մօսքա՛ղէլլ مستقل
 Անկախօրէն մօսքա՛ղէլլա՛ն مستقلا
 Ուղիղ, վճռական մօսքա՛ղիմ مستقیم
 Ուղղակի մօսքա՛ղիմա՛ն مستقیماً
 Պահանջող մօսքա՛ղգէմ مستلزم
 Հարկադրւած մօսքա՛ղգա՛մ مستلزماً

Պատճառող, շարժառիթ մօսա՛բբէբ ^{مسبب}
 Իրազեկ, տեղեակ մա՛սբուդ ^{مسوق}
 Արբած, գինով մա՛սբ ^{مسبت}
 Վարձուոր, վարձկալ մօսբա՛ւա՛ջէր ^{مسباجر}
 Բնաջնջւած մօսբա՛ւա՛սա՛լ ^{مسباصل}
 Արբածօրէն մա՛սբանէ ^{مسبنازه}
 Ինքնակալ, բռնակալ մօսբա՛բէդ ^{مسببده}
 Խորագէտ, <sup>ترجمان-
جناغ</sup> մօսբա՛բէր ^{مسببصر}
 Ծածկւած, թագստոց մօսբա՛րթա՛ր ^{مسببر}
 Ընտիր, բացառեալ մօսբա՛ւնա ^{مسببشي}
 Պաղատընկալ, <sup>ترجمان-
گنجی</sup> մօսբա՛ջար ^{مسببجاب}
 Հաւանած, գովելի մօսբա՛հաւ՛ն ^{مسببحسن}
 Տեղեակ, պատրաստ մօսբա՛հաւ՛ր ^{مسببصبر}
 Պահպանող մօսբա՛հճէգ ^{مسببحفظ}
 Իրաւասու, արժանի մօսբա՛հա՛ղ ^{مسببحق}
 Հաստատւած, ամուր մօսբա՛հա՛ւմ ^{مسببحكم}
 Ծառայող, պաշտօնեայ մօսբա՛խղա՛մ ^{مسببخدم}
 Հանւած, քաշւած մօսբա՛խրա՛ջ ^{مسببخرج}
 Ազատւած, <sup>ترجمان-
لاد</sup> մօսբա՛խլա՛ս ^{مسببخلص}
 Յարատև մօսբա՛դա՛մ ^{مسببام}
 Աղաչող, խնդրող մօսբա՛ղբի ^{مسبباعدی}
 Արտաքնոց մօսբա՛րահ ^{مسببتراح}
 Դարձւած, շրջւած մօսբա՛րա՛ղ ^{مسببتراد}

Յաւելում, աւելացած մա՛ղիդ ^{مزید}
 Զարդարւած մօզա՛յլա՛ն ^{مزین}
 Աւետիս, ուրախ լուր մօժդէ ^{مژده}
 Արտևանունքներ մօժգան ^{مژگان}
 Պղինձ մէս ^{مس}
 Մրցում մօսաբէղա՛ք ^{مسابقت}
 Մրցութիւն սօսաբէղէ ^{مسابقه}
 Մղկիթներ մա՛ւաջէդ ^{مساجد}
 Զափում, չափողութ. մա՛սահա՛ք ^{مساحت}
 Շտապում, աճապարում մօսա՛րա՛րա՛ք ^{مسارعت}
 Օգնող, նպաստուող մօսաբէդ ^{مساعدا}
 Օգնութ. օժանդակութ. մօսարդէ ^{مساعدا}
 Զանքեր, <sup>ساعی-
ساعی</sup> մա՛սարի ^{ساعی}
 Տարածութ. անջրպետ մա՛սաճա՛ք ^{مسافت}
 Ծամբորդ մօսաճէր ^{مسافری}
 Ծամբորդութիւն մօսաճէրա՛ք ^{مسافرت}
 Բնակչութիւն, <sup>مسکن-
مساکن</sup> մա՛սափէն ^{مسکن}
 Խեղճեր, <sup>مسکن-
مساکن</sup> մա՛սափին ^{مسکن}
 Ուղի, գաղափար մա՛սալէփ ^{مسالك}
 Անփութութիւն, <sup>مسالك-
مساکن</sup> մօսալէփէ ^{مسالك}
 Հաւասարութիւն մօսալաք ^{مساولا}
 Հաւասար, հաւասարակշիռ մօսալի ^{مساولی}
 Հարցումներ, հարցեր մա՛սալէ ^{مسائل}

Գրաւ դրւած մա'րհուն مرهون
 Տեսնւած, տեսանելի մա'րիի مرئی
 Աշակերտ (սուֆիի), ցանկացող մօրիդ مريد
 Հիւանդ մա'րիզ مرض - مريض
 Խառնւածք, անողջութիւն, ցրամադուրութիւն մա'զաջ مزاج
 Նեղացնող, արգիւրդ մօզահէմ مزاحم
 Շատացած, առատացած մօզադ مزاد
 Ուխտատեղի, շիրիմ մա'զար مزار
 Գերեզմանատուն մա'զարսթան مزارستان
 Մշակւած դաշտ մա'զարէր مزارع
 Ամուսնութիւն մօզավա'ջա'թ مزاوجت
 Առաւելութիւններ մա'զայա مزايا
 Գնի յաւելում, աճուրդ մա'զայիդէ مزايدة
 Գրւած, վերոգրեալ մա'զբուր مزابور
 Զարդարւած, շպարւած մօզախրա'մ مزاخرف
 Օրավարձ, ոռճիկ, թոշակ մօզդ مزد
 Վարձուր, վարձկան մօզդուր مزدور
 Ամուսնացած մօզդուր مزدور
 Արտ մա'զրա'ր, մա'զրա'րէ مزرع
 Երգեցողութիւն, սրինգ մա'ր-մուր մա'զր مزاير
 Խարեբայ, կեղծող մօզա'վվէր مزاو
 Համ, ճաշակ մա'զէ مزه
 Առաւելութիւն, առաւել-ցութիւն մա'զիյյա'թ مزيات

Թռչուն, հաւ մօրդ مورق
 Հաւ մօրդխանէգի مورق خانگی
 Զրհաւ, բաղ մօրդաբի مورقابی
 Մարգագետին մա'րդար مورقار
 Հաճելի, փափագելի մա'րդուբ مورقوب
 Հանդարտ, անդորր մօրա'ֆա'ն مورفا
 Գերեզման, անկողին մա'րդա'դ مورقد
 Կարկատւած, նորոգած մօրա'ղդա'ր مورقعه
 Գրւած, յիշատակւած մա'րդում مورقوم
 Մահ, վախճան մա'րգ مورگ
 Նաւ, որեւէ հեծանելիք մա'րֆա'բ موركب
 Բաղադրեալ, խառնած, բացաւ մօրա'ֆֆա'բ مورکب
 Կենտրոն մա'րֆա'գ مورکز
 Կենտրոնական մա'րֆա'գի مورکزی
 Նորոգում մա'րա'մա'թ مورمت
 Մարմար մա'րա'ր مورمر
 Նշաններով բացատրւած մա'րմուզ مورموز
 Մարգարիտ մօրվա'րիդ مورواريد
 Մուգամա'րիւն, մարգարիտիւն մօրովվա'թ موروت
 Վաճառող, պրոպա-կանցիոս մօրա'վվէր موروج
 Հովհար մէրվա'հէ مرواح
 Անցք, անցնում մօրուր مورور
 Օծանելիք, սպեղանի մա'ր-հա'ն մա'ր-հա'ն مراهن

Մեռնել մօրդա՛ն *مردن*
 Վտարած, հեռացրած մա՛րդուդ *مردود*
 Մեռած, դիակ մօրդէ *مرده*
 Մեռեալ լողացնող մօրդէտույ *مرده شوی*
 Տես *مردانگی* մա՛րդի *مردی*
 Եզր, մարդ, սահման մա՛րդ *مرد*
 Մարդապահ, ^{սահմանապահ} մա՛րզբան *مردبان*
 Տեղ, բնակավայր մա՛րզբում *مردبوم*
 Առաքւած, նամակ մօրսա՛լէ *مردساله*
 Առաքեալներ մօրսա՛լին *مردسالین*
 Յղւած մա՛րսուլ *مردسول*
 Գրւած, ^{գծւած, նկարագրուած} մօրսա՛սա՛մ *مردسوم*
 Նկարւած, ^{սովորական, նամակ} մա՛րսում *مردسوم*
 Դուռ մա՛րսի *مردسا* - *مردسی*
 Առաջնորդ, տէր մօրժէդ *مردشد*
 Ականակուած մօրսա՛սաա՛ր *مردصع*
 Հիւանդութիւն մա՛րա՛զ *مراض* - *مراض*
 Հիւանդներ մա՛րզա *مراضی* - *مراضی*
 Գովելի, հաճելի մա՛րզի *مراضی*
 Թարմ, կանաչ մա՛րթա՛բ *مردطب*
 Խոնաւ, թաց մա՛րթուբ *مردطوب*
 Արօտատեղի մա՛րբա *مردعا* կամ *مردعی*
 Նկատւած, պահպանւած մա՛րբի *مردعی*

Բուստ, կորալ մա՛րջան *مرجان*
 Նախընտրելի մօրա՛ջգա՛ն *مرجح*
 Ապաւէն, վերադարձում մա՛րջա՛ր *مرجع*
 Վերադարձած, դիմած մա՛րջուր *مرجوع*
 Բարի գալուստ, կեցցէս մա՛րհա՛բաւ *مرحب*
 Օթեան, փուլ մա՛րհա՛լէ *مرحله* - *مرحله*
 Շնորհ, ^{կարեկցութիւն} մա՛րհա՛մա՛թ *مرحمت* - *مرحمت*
 Հանգուցեալ, ^{արմատացած} մա՛րհում *مرحوم*
 Արձակուրդ առած մօրա՛խխա՛ս *مرخص*
 Թոյլաւուժիւն, ^{արձակուրդ} մօրա՛խխա՛սի *مرخصی*
 Մարդ, քաջ մա՛րդ *مرد*
 Մեռեալ ջուր, ^{ծովածոց, նամիկ} մօրդաբ *مرداب*
 Արեգակն. 5-րդ ամիսը. մօրդադ *مرداد*
 Պիղծ, լէշ մօրդաւ *مردار*
 Մարդիկ մա՛րդան *مردان* - *مردان*
 Այրուժիւն, ^{անուրիւն, վեհանճնութիւն} մա՛րդանէզի *مردانگی*
 Արացի, ^{անակահ, վեհանճնութիւն} մա՛րդանէ *مردانگه*
 Մարդիկ, մարդ մա՛րդում *مردم*
 Տես մա՛րդան *مردان* մա՛րդուման *مردمان*
 Նեղիչ, կեղեքիչ մա՛րդումազար *مردم آزار*
 Կեղեքչութիւն մա՛րդումազարի *مردم آزاری*
 Մարդակեր մա՛րդումխար *مردم خوار*
 Բիբ, թզուկ մա՛րդումա՛ֆ *مردمك*

Դառնութիւն մա՛րարա՛ր مرات
 Յղածք, նամակ, <sup>գրու-
փից</sup> մօրաւելի مراسله
 Ծէսեր, <sup>մեծականութիւններ,
սովորութիւններ</sup> մա՛րաւեմ مراسم
 Նկատառումն, <sup>պահպա-
նում</sup> մօրարաթ مرات
 Դատ մօրաճըլ مرافعه
 Ընկերակցութիւն մօրաճէղա՛ր مرافقت
 Դիտող, հակող, խնամածու մօրաղէր مرآب
 Հսկողութիւն, <sup>դիտող-
փից</sup> մօրաղէքա՛ր مرآب
 Կենտրոններ մա՛րաւէգ مرکز -
 Փափագ, նպատակ, <sup>դիտող-
ումն</sup> մա՛րամ مرآم
 Հակամտութիւն, <sup>զանկու-
թիւն</sup> մօրաւա՛ղէ مرآود
 Խնամած, անուշեղէն մօրա՛բբա مرآبا
 Քառամաս, քառակուսի մօրա՛բբա՛ր مرآبر
 Կապած, յարակցած մա՛րբութ مرآبوط
 Խնամող, դաստիարակող մօրա՛բբի مرآبي
 Կանոնաւորւած, <sup>դաս-
տօրւած</sup> մօրա՛բբա՛ր مرآبي
 Կանոնաւորաբար մօրա՛բբա՛րա՛ն مرآبنا
 Կարգաւորող, գրաշար մօրա՛բբէր مرآببر
 Յարկ, անգամ մա՛րբա՛րէ مرآببر
 Գոհացող, ընտրեալ մօրբա՛գա مرآبغى
 Բարձր, բարձրացած մօրբա՛ճէր مرآبجع
 Յանցաւոր, <sup>զանցաւոր,
զարագործ</sup> մօրբա՛ճէր مرآبجع
 Դամբանական մա՛րսիլի مرآبيلى

Տեսչութիւն, <sup>կտակաւ-
չօրքիւն</sup> մօղիւրիլլա՛ր مديريت
 Քաղաք մա՛ղիկնէ مدينه -
 Պարտական մա՛ղիուն مديون
 Ճաշակ, համեստութիւն մա՛ղաղ مذاق
 Խօսակցութիւններ <sup>մօզու-
իւրք</sup> մձակրտ مذاكرات
 Կրօններ մա՛ղահէր مذهب
 Զոհատեղի, սպանդանոց մա՛ղբահ مذبح
 Գրած, վերողբեալ մա՛ղբուր مذبور
 Արական, արու մօզա՛րա՛ր مذکر
 Յիշատակւած, վերոյիշեալ մա՛ղուր مذکور
 Անարգութիւն մա՛ղա՛լլա՛ր مذلات
 Պարսաւանք, <sup>լանցիմա-
նութիւն</sup> մա՛ղա՛մա՛ր مذمت
 Պարսաւելի, ցած մա՛ղմում مذموم
 Ճամբայ, <sup>կրօն,
մատակ</sup> մա՛ղհա՛ր مذاهب
 Ինձ մա՛րա مرآ
 Հայելիներ մէրաթ مرآيا
 Տեսք, երես մա՛րաթ مرآيا
<sup>Աստիճաններ,
մանրամասնութիւններ</sup> մա՛րաթէր مرآيب
 Դիմում, վերադարձ մօրաջէրա՛ր مراجعت
 Օթկաններ, փուլեր մա՛րահէլ مرآجل
 Ծնորհներ մա՛րահէմ مرآحم
 Փափագ, իղձ մօրադ مرآد
 Անզամներ մէրար مرآرار

Ուսուցիչ, ուսուցանող մօղա՝ *rrku* مدرس
 Դպրոց մա՛ղրա՛սէ *مدارس* - مدرسه
 Ըմբռնող, պարփակող մօղրէ՛ք *مدرک*
 Ապացոյց, փաստագիր մա՛ղրա՛ք *مدرک*
 Պահանջող, գանգաւող մօղղա՛րքի *مدعى*
 Պահանջ, գանգատ մօղղա՛րա *مدعى*
 Ընդհ. դատախազ մօղղաքի-
 Գերեզման *مدفن* *المعموم*
 Թաղած մա՛ղժուն *مدفون*
 Մանրագնին մօղա՛ղղա՛ղ *مدقق*
 Մանրագննօրէն մօղա՛ղղա՛ղանէ՛ *مدققانه*
 Ապացուցւած մօղա՛լլա՛լ *مدلل*
 Ապացուցւած մա՛ղլուլ *مدلول*
 Քաղաքներ մօղօն *مدن* - *مدینه*
 Քաղաքակիրթ, *مدنی* *مدنی* *مدنی*
 Քաղաքակիրթութիւն մօղօնիյա՛րք *مدنیّت*
 Շրջանաձև, կլոր մօղա՛վվա՛ր *مدور*
 Հաւաքածու, *مدون* *مدون*
 Ապշեցուցիչ շփոթեցնող մօղհե՛ *مدهش*
 Ապշած, շարած մա՛ղհու՛ *مدهوش*
 Օձւած մա՛ղհուն *مدهون*
 Երկար, ձգւած մա՛ղիդ *مدید*
 Վարող, տեսուչ, կառավարիչ մօղի՛ր *مدیر*

Երկաբացում, նշանը մա՛ղդ *مد*
 Մակընթացութիւն *مدوجزر* մա՛ղդօջա՛զր
 Եւ. տեղաւորութիւն *مداح* մա՛ղդահ
 Գովիչ *مداخل* մա՛ղախէլ
 Մուտքեր, եկամուտներ մա՛ղախէլ *مداخلت*
 Միջամտութիւն մա՛ղախէլա՛րք *مداخلت*
 Մատիա մա՛ղադ *مداد*
 Շրջագիծ, կենտրոն մա՛ղար *مدار*
 Քօղարկում, *مدار* - *مدارس* մօղարա
 Աստիճաններ, *مدارج* - *مدارج*
 Դպրոցներ մա՛ղարէն *مدارس* - *مدارسه*
 Բոլորաձև մա՛ղարի *مداری*
 Պաշտպանող մօղա՛ձէք *مدافع*
 Շարունակական, *مدام* մօղամ
 Դարմանում, բուժում մօղալաք *مداوات*
 Զարմակահանութիւն, *مداوتم* մօղավէմա՛րք
 Եւ. տեղաւորութիւն *مداهنت* մա՛ղահա՛նա՛րք
 Կեղծաւորութ. մա՛ղայէհ *مدایح* - *مدایح*
 Գովեստներ մա՛ղայէհ *مداین* - *مداین*
 Քաղաքներ մա՛ղայէհ *مداین* - *مداین*
 Վարիչ, գրագիր մօղա՛րբէր *مدبر*
 Ժամանակ, ժամկամիշոց մօղղա՛րք *مدت*
 Գովեստ, գովաբանութիւն մա՛ղհ *مدح*
 Մուտք, սկիզբ մա՛ղխալ *مدخل*
 Օգնութիւն մա՛ղա՛ղ *مدد*

Թագուն, գաղտնի մախճի ^{مخفی}
 Խառնակիչ, վրդովող մօխէլ ^{مخل}
 Վերջապէս, ապաւէն մախլա'ս ^{مخلص}
 Անկեղծ, նւիրւած մօխլէս ^{مخلص}
 Փրկող, ազատող մօխա'լլէս ^{مخلص}
 Անկեղծօրէն մօխլէսանէ ^{مخلصانہ}
 Ժառանգութեամբ մնացած մօխա'լ-
 Խառնւած մախլուք ^{مخلوط}
 Խառնադեղ մախլուքէ ^{مخلوطہ}
 Տեղահանւած, գահընկէջ մախլուք ^{مخلوع}
 Ստեղծւած մախլուղ ^{مخلوقات}
 Խմորւած մօխամմա'ր ^{مخمّر}
 Հնգամասնեայ, <sup>հնգան-
կիւնի</sup> մօխամմա'ս ^{مخمّس}
 Գնահատող մօխամմէն ^{مخمّن}
 Թաւիշ մախլամա'լ ^{مخمل}
 Արբած <sup>(արածութեան
յոգնութիւն)</sup> մախմուր ^{مخمور}
 Սարսափելի մախսօթ ^{مخوف}
 Սարսափած մօխա'վվա'ճ ^{مخوف}
 Սարսափեցնող մօխա'վվէճ ^{مخوف}
 Գոռող մօխիլ ^{مخيل}
 Երևակայութիւն մախիլէ ^{مخيلہ}
 Վրան խփող մօխիմ ^{مخيم}
 Վրանաւոր մօխա'յյա'մ ^{مخيم}

Համառօտ, կրճատ մօխքա'սա'ր ^{مختصر}
 Խառնակ, վիսաւած մօխքա'լլ ^{مختل}
 Խառնւած, խառն մօխքա'լէթ ^{مختلط}
 Այլազան, տարբեր մօխքա'լէճ ^{مختلف}
 Դրօշմւած, աւարտած մախքում ^{مختوم}
 Թմրեցուցիչ, <sup>հօգար-
կող</sup> մօխա'ղղէր ^{مختّر}
 Առաքինի կին մօխա'ղղա'րէ ^{مختدرة}
 Ծառայած, տէր, ժառանգ մախղում ^{مخدوم}
 Աւերող, ոչնչացնող մօխա'րրէթ ^{مخرب}
 Ելք, <sup>արտաբերում,
արտատնօրէն</sup> մախրա'յ ^{مخرج}
 Աւերւած, փշացած մախրուք ^{مخروب}
 Կլկած, կեղեւած, կոն մախրուք ^{مخروط}
 Կոնաձև, <sup>կոնաձե-
ւորիւն</sup> մախրուքի ^{مخروطی}
 Գանձարան, <sup>պահես-
տանի</sup> մախրա'ն ^{مخزن}
 Զուտ, յատուկ, մասնաւոր մախ-
 Ծատկապէս մախսուսա'ն ^{مخصوصا}
 Առանձնաբար, ^{մասնաւոր} մախսուսիյյա'թ ^{مخصوصیت}
 Անհարազատ մօխա'գրա'մ ^{مخضم}
 Շերտագծւած մօխա'քքա'թ ^{مخطط}
 Վտանգաւոր մախքուր ^{مخطور}
 Դրւած, գծւած մախքուք ^{مخطوط}
 Թեթևացող, պակասող մօխա'ժժէժ ^{مخفف}
 Թեթևացրած, <sup>պակ-
ասծ</sup> մօխա'ժժա'ժ ^{مخفف}

Ոչնչացում, ջնջւած մա՛հլ محو
 Առանցք մէ հլա՛ր محوور
 Փոխւած, յանձնւած մօհա՛լվա՛լ محوول
 Զարմացնող մօհա՛լլի محوير
 Շրջապատող, ընդդէտող, սիեզերք մօհիթ محويط
 Խարբերայ, նենգ մօհիլ محويل
 Կենդանացնող, կենսատու մօհիլ محويي
 Լրատու մօխաբէր مخابر
 Ելք, ծախսեր մա՛խարէջ مخارج
 Պահեստներ մա՛խազէն مخازن
 Թշնամութիւն մօխասէմա՛ք مخاصمت
 Խօսող, դիմող մօխաբէր مخاطب
 Ունկնդիր, դիմւած մօխաբա՛ք مخاطب
 Խօսակցութիւն մօխաբա՛քա՛ք مخاطبات
 Վտանգ մօխաբէրա՛ք مخاطرات
 Վախ, երկիւղ մա՛խաֆա՛ք مخافات
 Խառնուրդ, խօսակցութիւն մօխալէրա՛ք مخالطات
 Հակառակ, հակասական մօխալէճ مخالف
 Հակառակութիւն, հակասութիւն մօխալէճա՛ք مخالفت
 Լրբեր, թղթակից մօխբէր مخبر
 Ընտրւած, լիազօր մօխբար مخبرار
 Հնարիչ, գիւտարար մօխբա՛րէր مخبرع
 Մասնաւոր, յատուկ մօխբա՛սս مختص

Ճշմարտապէս մօհա՛ղղա՛ղանէ محققانه
 Փորձաքար մա՛հա՛ֆ محك
 Հաստատուն, պինդ մօհա՛լ محکم
 Դատարան, ատեան մա՛հա՛մէ محکمه
 Նախնական ատեան մա՛հա՛մէյէ բեղալա՛ք մօհա՛մէ محکمه بدايت
 Վերաքննիչ ատեան մա՛հա՛մէյէ էսթիմաճ մօհա՛մէ محکمه استيناف
 Վճռաբեկ ատեան մա՛հա՛մէյէ քա՛միգ մօհա՛մէ محکمه تميز
 Եղեռնադատ ատեան մա՛հա՛մէյէ զեղալա՛ք մօհա՛մէ محکمه جنایت
 Հաշտարար ատեան մա՛հա՛մէյէ սօլիյէ մօհա՛մէ محکمه صلحيه
 Փորագրւած, ջնջւած մա՛հֆու محكوك
 Հրամայւած, դասարար մա՛հֆում محكوم
 Դատապարտութիւն մա՛հֆու محكوميت
 Տեղ, վայր, պաշտօն մա՛հա՛լլ محله
 Թաղ, քաղաքամաս մա՛հա՛լլէ محلات
 Երդւած մա՛հլու محلوف
 Լուծւած, օրինաւոր մա՛հլու محلول
 Փառաբանւած, գովւած մօհա՛մմա՛ղ محمد
 Մահմեդական մօհա՛մմա՛ղի محمدی
 Դեսպակ, գահաւորակ մա՛հալ محامل
 Գովւած, գովելի մա՛հմուղ محمود
 Բեռնաւորւած մա՛հմուլ محمول
 Վիշա, դժբախտութիւն մէհնա՛ք محنت
 Կոր, թեք մօհա՛ննա محنی

Այրւած, հրդեհւած մա'հրուղ حروق
 Զրկւած, անմասն մա'հրու՛մ حروم
 Տխուր, վշտացած մա'հզուն حزون
 Բարեգործ մօհսէն حسن
 Առաւելութիւններ մա'հսէնաթ حسات
 Հաշւած, համարւած մա'հսութ حسوب
 Զգալի մա'հսուս حسوس
 Գատաստանի օրը մա'հեա'ր حشر
 Հաւաքող, առակի-ս, ուսանող մօհա'սսէլ حصيل
 Պաշարւած, շրջապատւած մա'հսուր حصور
 Արդիւնք, բերք, եկամուտ մա'հսուլ حصول
 Մարուր, յտակ, համար մա'հզ حاض
 Արքունիք, բնաւորութիւն, անձնակ մա'հզա'ր حاضر
 Բարապան մօհզէր حاضير
 Արգելւած, պատահմունք մա'հզուր حظور
 Ուրախ, գոհ, երջանիկ մա'հզուզ حظوظ
 Հաւաքաւայր մա'հճէլ حافل
 Պահւած, վերապահւած մա'հճուզ حظوظ
 Ծշմարիտ, իրաւացի մօհէղղ ححق
 Արհամարհող մօհղէր ححقير
 Արհամարհւած մօհա'ղղա'ր ححقير
 Ծշուած, հաստատւած մօհա'ղղա'ղ ححقق
 Հաստատող, ստուգելի մօհա'ղղէղ ححقق

Պարունակող, պարփակող մօհբա'վի حبتوي
 Ցանկասպան մա'հջա'ր ححجر
 Գողարկւած, ամաչկոտ մա'հջութ ححجوب
 Արգելւած, արգելափակւած մա'հջուր ححجور
 Կորնթարդ մօհա'ղղա'ր ححلب
 Սահմանաւորւած, սահմանափակ մա'հզուղ ححدود
 Ահռելի մա'հզուր ححدور
 Խոնարհում, սարսափ մա'հզուրա'ր ححدورث
 Կանխազգուշութիւն մա'հզուրի ححدوري
 Կրճատւած, սղւած մա'հզուճ ححدوف
 Խորան, որմախորշ ححراب
 Գրող, գրագիր մօհա'րրէր ححرر
 Գրութիւններ մօհա'րրա'րաթ ححررات
 Ակնբրև, ապացուցւած մօհա'րրէրկ ححررک
 Վառւած մօհրա'ղ ححرق
 Խարտոց մօհրա'ղ ححرق
 Շարժող, դրդելի մօհա'րրէրک ححررک
 Արգելւած մօհա'րրա'մ ححرم
 Մտերիմ, ապօրինի մօհա'րրա'մ ححرم
 Արգելւած բաներ մօհա'րրա'մաթ ححرمات
 Մտերմօրէն մա'հրա'մանէ ححرمانه
 Պահպանւած, հսկւած մա'հրուս ححروس
 Մայրաքաղաք մա'հրուսէ ححروسه

Պահպանութիւն մօհաժէզա՛ք **حافظت**
 Հաւաքումներ, ^{ճողով-ներ} մօհա՛-ճէլ **حافل - حافل**
 Դատաւարութիւն մօհա՛ֆէւէ **حاکمه**
 Անհեթեթ, անհնարին մա՛հալ **حال**
 Տեղեր, թաղեր մա՛հալլ **حال**
 Խօսակցութիւն, ^{դիմախօսութիւն} մօհա՛-վէրա՛ք **حاورت**
 Սիրւած, սիրելի մօհա՛քք **حبه**
 Սիրող, բարեկամ մօհէքք **حبه**
 Բարեկամաբար մօհէքքանէ **حبايه**
 Սէք, բարեկամութիւն մա՛հա՛քքա՛ք **حبهت**
 Բանտ, արգելարան մա՛հքա՛ս **حبس**
 Սիրւած, սիրելի, մա՛հքուք **حبوب**
 Բանտարկեալ մա՛հքուս **حبوس**
 Բանտարկութիւն մա՛հքուսիյա՛ք **حبوسيت**
 Կարիքաւոր, կարօտ մօհքա՛ց **حجاج**
 Խոհեմ մօհքա՛զ **حناظ**
 Հրդեհւած, այրւած մօհքա՛րէդ **حترق**
 Յարգելի, մեծապատիւ մօհքա՛րա՛մ **حترم**
 Հաշուող, ^{քաղապե, հարկահաւա} մօհքա՛սէք **حاسب**
 Օրհասական մօհքսի՛զէր **حاضر**
 Պերճ, շքեղ մօհքա՛ճա՛մ **حاشي**
 Գրաւող մօհքա՛ֆէր **حاضر**
 Կրող, հաւանական մօհքա՛մէլ **حامل**

Հաւաքատեղի, ^{հաւա-րու} մա՛ջմա՛ք **جمع - جمع**
 Ամփոփւած մօջմա՛լ **جمعا**
 Հաւաքւած, ամբողջը մա՛ջմուք **مجموع**
 Ամբողջապէս մա՛ջմուքա՛ն **مجموعا**
 Հաւաքածու մա՛ջմուքէ **مجموعه**
 Խենթ, խելագար մա՛ջնուն **مجنون - مجنون**
 Խելագարօրէն մա՛ջնունանէ **مجنونانه**
 Խելագարութիւն մա՛ջնունիյա՛ք **مجنونيت**
 Թողատրւած մօջա՛վվա՛զ **مجزوز**
 Մոզեր, ^{հեքա-նունք} մա՛ջուս **مجوس - مجوس**
 Գողաւոր մօջա՛վվա՛ճ **مجوف**
 Անծանօթ, անյայտ մա՛ջուլ **مجهول**
 Սուրբ, վսեմ մա՛ջիդ **معيد**
 Դաստակ մօջ **ميج**
 Յարգանք, պատիւ մօհաքա **مجا**
 Հանդիպակաց, դէմուդէմ մօհազի **مجاذی**
 Կռիւ, պատերազմ մօհառէքա՛ք **مجا رب**
 Հաշւապահ մօհասէք **مجا سب**
 Հաշւապահութիւն մօհասէքաք **مجا سيات**
 Առաքինութիւն մա՛հասէն **مجا سن**
 Պաշարող, շրջապատող մօհասէր **مجا صر**
 Շրջապատւած, գօտի մօհաք **مجا ط**
 Պահպան մօհաժէզ **مجا ظ**

Փառք մա՛ջդ مجد
 Նորոգւող, վերածնւող մօջա՛դդդ مجد
 Նորոգւած, վերածնւած մօջա՛դդա՛դ مجد
 Նորից, կրկին մօջա՛դդա՛դա՛ն مجد
 Քարշւած, յափշտակւած մա՛ջգութ مجد
 Քառակուսիացած մա՛ջգութ مجد
 Զրանցք, նպատակ մա՛ջրա مجر
 Փորձած, հմուտ մօջա՛րրա՛ք مجر
 Մենակ, սոսկ, մերկ մօջա՛րրա՛դ مجر
 Ոճրագործ, յանցաւոր մօջրէ՛մ مجرم
 Վիրաւորւած մա՛ջրուն مجروح
 Ընթացք, հոսանք մա՛ջրա مجرى
 Հոսեցնող մօջրա مجرى
 Գործադրել, ^{կիրա-} մօջրադաւթա՛ն ^{նել} مجرى
 Մարմնացեալ մօջա՛սսա՛մ مجسم
 Մարմնացում, արձան մօջա՛սսա՛մէ مجسم
 Փայլուն, կոկւած մօջա՛լլա مجل
 Կազմարար մօջա՛լլեդ مجلد
 Հատոր, կազմած մօջա՛լլա՛դ مجلد
 Հաւաքում, ժողով մա՛ջլէս مجلس -
 Սառած, սառուցեալ մօջա՛մնա՛դ مجمد
 Բերւած, տեղափոխւած մա՛ջլութ مجلوب
 Խարոյկ, կրակարան մա՛ջմա՛ր مجمر

Պատիժ, փոխարինութ. մօջազաթ جازات
 Ուժ, պատեհութիւն, առիթ մա՛ջալ مجال
 Ժողովներ, ^{հաւա-} մա՛ջալէս مجالس -
^{տուններ} مجالست
 Հաւաքում մա՛ջալէսա՛ք مجالست
 Ժողովներ ^{ժողովա-} մա՛ջամէր جمع -
^{տեղիներ} جمع
 Զուգաւորութիւն մօջամէրա՛ք جمع
 Զրի մա՛ջջանի جاني
 Զրիարար մա՛ջանա՛ն جاني
 Խենթեր ^{խելա-} մա՛ջանիլ جنون
^{կարներ} جنون
 Դրացի, հարևան մօջալէր جاور
 Դրացիութիւն մօջալէրա՛ք جاورت
 Օրինադանցութիւն մօջալէզա՛ք جاوزت
 Անձնագոհ, կուռող ^{Ֆիդայի} մօջանէդ جاهد
 Սրբազան ^{պատերազմներ,} մօջանէդա՛ք جاهدت
^{ջաններ} جاهدت
 Հարկադրւած մա՛ջբութ جبور
 Պարտադրաբար մա՛ջբութա՛ն جبور
^{Սիպոդականութիւն} մա՛ջբութիյյա՛ք جبوريت
^{հարկադրանք} جبوريت
 Բնական մա՛ջբութ جبول
 Ընտրւած մօջբա՛րա جتبي
 Հաւաքատեղի մօջբա՛մա՛ր جمع
 Հաւաքւած մօջբա՛մէր جمع
 Հաւաքաբար մօջբա՛մէրա՛ն جمع
 Զանացող, կրօնապետ մօջբա՛նէդ جتبي

Պատրաստւած մօթթա՛նի تهی
 Գոց, հաստատուն մա՛թին تین
 Վիճակ, նման մա՛սաթت شابه
 Օրինակ, նման մա՛սալ مثال
 Հաստատւած, դրական մէսբա՛թ مشیت
 Մսխալ = մօտ 5 գրմ. մէտղալ شاقیل
 Օրինակ, առակ, առած մա՛սալ مثال
 Նման, պէս մէտղ مثال
 Օրինակի համար մա՛սա՛լան مثلاً
 Եռեակ, եռանկիւնի մօսա՛լլա՛ս مثلث
 Եռանկիւնաչափութ. մօսա՛լլա՛սաթ مثلثات
 Եռանկիւնային մօսա՛լլա՛սի مثلثی
 Պաղարբեր, արդիւնաւէտ մօսմէր شمر
 Ութանկիւն մօսա՛մմա՛ն شمن
 Բանասեղծութիւն, որի զօրը հոգեի վերջը նմանաթանգ է մա՛սնա՛վի متوی
 Կրկնակ, երկպատիկ մօսա՛ննա شتی
 Պատասխանած, ընդունած մօջաթ جاب
 Կուարար, վիճասէր մօջադէل جادل
 Բանակոիւ, վէճ մօջադէլա՛թ جادات
 Հունգարացի, մաճառ մա՛ջար جار
 Զրանց քներ, դէպքեր մա՛ջարի مجاری - جری
 Այլաբանութիւն, կեղծ, սսամոս մա՛ջազ مجاز
 Թոյլատրւած, օրինաւոր մօջազ مجاز

Կցւած, շողկաղւած մօթա՛վասէլ متواصل
 Խոնարհ, հլու մօթա՛վագէր متواضع
 Յրող, սփռող մօթա՛վագէր متواضع
 Յարմար, պատշաճ մօթա՛վաճէղ متوافق
 Բազմաթիւ, առատ մօթա՛վաճէր متوافر
 Յաջորդական մօթա՛վալի متوالی
 Անընդհատ մօթա՛վալիան متوالیاً
 Դարձւած, ուշադիր մօթա՛վաջէկ متوجه
 Սարսափած մօթա՛վահնէت متوحش
 Միջին, միջակ, միջ- նահազ մօթա՛վասէթ متوسط
 Միջամտող, միջնորդ մօթա՛վասէլ متوسل
 Կապւած, կցւած մօթա՛վասէլ متوصل
 Բնակւող, բնիկ մօթա՛վա՛թթէن متوطن
 Հանդուցեալ, մեռած մօթա՛վա՛մէա متوفی
 Սպասող, ակնկալու մօթա՛վա՛դդէթ متوقع
 Մնացող, կեցող մօթա՛վա՛դդէճ متوقف
 Ծնւած, ծնւող մօթա՛վա՛լլէղ متولد
 Յաջորդ, փոխերէց մօթա՛վա՛լլի متوالی
 Երկմտող, վախեցող մօթա՛վա՛հնէմ متوهم
 Անփոյթ մօթա՛հալլէն متهاون
 Ամբաստանւած մօթթա՛նէմ متهم
 Կատաղի, յանդուգն մօթթա՛հա՛վվէր متهور
 Կատաղօրէն մօթա՛հա՛վվէրանէ متهورانه

Քաղաքակրթւած մօթա՛մա՛դդէն ^{متمدن}
 Անհնազանդ մօթա՛մա՛րբէդ ^{متمرد}
 Պահպանող, հսկող մօթա՛մա՛ստէ ^{متمسك}
 Բնակւող, հեղինակաւոր մօթա՛մա՛քէն ^{متمسك}
 Լրացուցիչ, վերջացնող մօթա՛մսէ՛մ ^{متمم}
 Կատարեալ մօթա՛մա՛մ ^{متمم}
 Փափագող, ցանկացող մօթա՛մա՛ննի ^{متمنى}
 Ունեւոր, հարուստ մօթա՛մա՛վվէլ ^{متمول}
 Զատորոշւած մօթա՛մա՛յլէզ ^{متميز}
 Բնագիր, մէջք մա՛թն ^{تمن}
 Վիճելի մօթա՛նագա՛ր ^{تمنازع}
 Պատշաճող, համաչափ մօթա՛նասէր ^{تمناسب}
 Ուստող, խմող մօթա՛նավէլ ^{تمناول}
 Վերջացած, ^{սահմանաօրւած} մօթա՛նահի ^{تمناهى}
 Պատժւած, զգաստ մօթա՛նա՛րբէհ ^{تمنيه}
 Անկւող, գահավիժող մօթա՛նա՛զգէլ ^{تمنزل}
 Արհամարհող, զգւող մօթա՛նա՛ճճէր ^{تمنقر}
 Ընդմիջող մօթա՛նա՛ճճէւ ^{تمنقس}
 Տարբեր, բազմատեսակ մօթա՛նա՛վվէր ^{تمنوع}
 Յաջորդական մօթա՛վա՛րբէր ^{تمتوار}
 Թագնւած, թագնւող մօթա՛վարի ^{تمتواری}
 Հաւասարակշոււած մօթա՛վագէն ^{تمتوازن}
 Զուգահեռական մօթա՛վագի ^{تمتوازی}

Կանխող, անցեալ մօթա՛ղա՛դդա՛մ ^{متمقدم}
 Կանխողներ, ^{Գախողներ} մօթա՛ղա՛դդա՛մին ^{متمقدمين}
 Մօտեցած, մօտիկ մօթա՛ղարբէր ^{متمقرب}
 Շրջած, կեղծարար մօթա՛ղա՛լլէր ^{متمقلب}
 Յենարան մօթթա՛ֆա ^{متمکاف}
 Յաւելեալ, ^{բազմապատկուած} մօթա՛ֆաստէր ^{متمکاتر}
 Հպարտ, գոռող մօթա՛ֆա՛րբէր ^{متمکبر}
 Խնամակալ ^{խոնամակալ} մօթա՛ֆա՛ճճէլ ^{متمکفل}
 Պատււած, պատււող մօթա՛ֆա՛րբէր ^{متمکرم}
 Նեղութիւն կրող մօթա՛ֆա՛լլէճ ^{متمکلف}
 Խօսող, հոետոր մօթա՛ֆա՛լլէմ ^{متمکلم}
 Կատարելացած մօթա՛ֆա՛մսէլ ^{متمکمل}
 Կռթնած, յենւող մօթթա՛ֆի ^{متمکى}
 Զքացող, խուզարկու մօթա՛լաճի ^{متملاشى}
 Ծփուն, ալեկոծ մօթա՛լաճէմ ^{متملاطم}
 Հատուցող, վարձատրող մօթա՛լաճի ^{متملافي}
 Հագնւած մօթա՛լա՛րբէս ^{متملبس}
 Արտասանող, խօսող մօթա՛լա՛ճճէլ ^{متملقظ}
 Տիտղոսւած մօթա՛լա՛դդա՛ր ^{متمقرب}
 Գունաւորւած մօթա՛լա՛վվէն ^{متملون}
 Տեսական, ^{տարուստական} մօթա՛մադի ^{متممادی}
 Համամիտ, հակամէտ մօթա՛մա՛յլէլ ^{متممائل}
 Շահող, վայելող մօթա՛մա՛թբէր ^{متممتع}

Սովորած, ուսանող մօթա՛րա՛յլէմ ^{متعلم}
 Գործող, ժիր մօթա՛րա՛մմէլ ^{متعمل}
 Յանձնառու մօթա՛րանհէդ ^{متعهد}
 Փաստւած, որոշւած մօթա՛րա՛յին ^{متعين}
 Յաղթական մօթա՛ղա՛յլէք ^{متغلب}
 Բարկացած մօթա՛ղա՛յլէք ^{متغير}
 Պարծենկոտ մօթա՛Փախէր ^{متفاخر}
 Տարբեր, գատորոշ մօթա՛ճաւօք ^{متفاوت}
 Զբօսնող, զբօսաօրջիկ մօթա՛ճա՛րէջ ^{متفرج}
 Անշատուող, անգատւած մօթա՛ճա՛րէդ ^{متفرد}
 Ճիւղաւորւած մօթա՛ճա՛րէք ^{متفرع}
 Անշատ, տարբեր մօթա՛ճա՛րէդ ^{متفريق}
 Տարբեր, պէսպէս մօթա՛ճա՛րէդէ ^{متفريقه}
 Միաբանած մօթթա՛ճէդ ^{متفق}
 Միաբանօրէն մօթթա՛ճէդա՛ն ^{متفقان}
 Խոկացող, մտախոհ մօթթա՛ճա՛քէր ^{متفكر}
 Հասկացող մօթա՛ճա՛նհէմ ^{متفهم}
 Հանդիպակաց մօթա՛ղաքէլ ^{متقابل}
 Մերձ, մօտակայ մօթա՛ղաքէք ^{متقارب}
 Հատող, կտրւած մօթա՛ղաքէք ^{متقاطع}
 Փոխադարձ, մօտիկ մօթա՛ղաքէն ^{متقارن}
 Պահանջող մօթա՛ղազի ^{متقاضی}
 Համոզւած, <sup>հանգստաբո-
ցակ ստացող</sup> մօթա՛ղաքէդ ^{متقاعد}

Կցորդաբար, <sup>արունա-
կար</sup> մօթթա՛սէլա՛ն ^{متصلا}
 Երևակայող մօթա՛սա՛վվէր ^{متصور}
 Վնասուող մօթա՛զա՛րէր ^{متضرر}
 Աղօթող, ողբացող մօթա՛զա՛րէք ^{متضرع}
 Երաշխաւոր, <sup>պարու-
նակող</sup> մօթա՛զա՛մմէն ^{متضمن}
 Զարաշահւած, <sup>զանգու-
ստու</sup> մօթա՛զա՛յլէմ ^{متظلم}
 Արդար, <sup>զուգահե-
նական</sup> մօթա՛ըադէլ ^{متعادل}
 Ընդիմադիր, <sup>ներ-
հակ</sup> մօթա՛ըաքէդ ^{متعارض}
 Սովորական մօթա՛ըաքէճի ^{متعارفی}
 Հետապնդող, <sup>յաջոր-
դական</sup> մօթա՛ըադէք ^{متعاقب}
 Շարունակաբար մօթա՛ըադէքթա՛ն ^{متعاقباً}
 Բարձր, վեհ մօթա՛ըալ ^{متعال}
 Զերմեռանդ մօթա՛ըա՛քքէդ ^{متعبد}
 Զարմացած, հիացած մօթա՛ըա՛ջլէք ^{متعجب}
 Զարմանալիօրէն <sup>մօթա՛ըա՛ջ-
լէքանէ</sup> ^{متعجبازه}
 Բազմաթիւ մօթա՛ըա՛դդէդ ^{متعدّد}
 Զարաշահող, լիրբ մօթա՛ըա՛դդի ^{متعدی}
 Արգելող, միջամտող մօթա՛ըա՛րէք ^{متعرض}
 Դժւար, անհնարին մօթա՛ըա՛սսէր ^{متعسر}
 Մոլեռանդ մօթա՛ըա՛սսէք ^{متعصب}
 Հպարտ, յանդուգն մօթա՛ըա՛զգէմ ^{متعظم}
 Կախւած, պատկանող մօթա՛ըա՛յլէդ ^{متعلق}
 Պարագաներ մօթա՛ըա՛յլէդաթ ^{متعلقات}

Աւելացած մօթա՛գայեղ ^{متز ايد}
 Շարժւած, ^{անհաստ} մօթա՛գա՛լգա՛լ ^{متز لزل}
 Հաւասար, գուգահեռ մօթա՛սավի ^{متساوي}
 Արձակ, լայնարձակ մօթքաւեք ^{متسع}
 Կապւած, շղթայւած մօթա՛սա լսէլ ^{متسلط}
 Բռնակալական մօթա՛սալէք ^{متسلط}
 Միխիթարւած մօթա՛սա լի ^{متسلي}
 Լսող, ունկնդիր մօթա՛սամէք ^{متسمع}
 Նմանող, ^{փոխաբերութիւն} մօթա՛ւաքէն ^{متشابه}
 Չեռնամխող մօթա՛ւա քքէս ^{متشبهت}
 Օրէնսպէտ մօթա՛ւա՛րրէք ^{متشريع}
 Բնկերակից մօթա՛ւա՛րրէք ^{متشرك}
 Շնորհակալ մօթա՛ւա՛ֆէք ^{متشكر}
 Կասկածող մօթա՛ւա՛ֆէք ^{متشكك}
 Կազմակերպւած, նման մօթա՛ւա՛ֆէլ ^{متشكك}
 Գանգատող, <sup>սրտն-
ցոր</sup> մօթա՛ւա՛ֆի ^{متشكي}
 Հանդիպող մօթա՛ւադէն ^{متصادف}
 Գերազանց մօթա՛ւաքէղ ^{متصاعد}
 Հաշտարար մօթա՛ւալէն ^{متصالح}
 Յանձնառու, վարիչ մօթա՛ւադղի ^{متصدي}
 Տիրական, գրաւող մօթա՛ւաքրէն ^{متصرف}
 Սեփականութիւններ <sup>մօթա՛ւա՛ր-
րէնաք</sup> մօթա՛ւա ^{متصرفات}
 Կից, միացած, միշտ մօթքա՛սէլ ^{متصل}

Հակառակ, ներհակ մօթա՛խալէն ^{متخالف}
 Վերցրւած մօթքա՛խա՛գ ^{متخذ}
 Մասնագէտ մօթա՛խա՛սսէս ^{متخصص}
 Ազատւած, <sup>մական-
ւանեալ</sup> մօթա՛խա՛լլէս ^{متخلص}
 Բնաւորութիւն <sup>ստ-
ցած</sup> մօթա՛խա՛լլէղ ^{متخلق}
 Հակառակորդ, <sup>ախոյ-
եան</sup> մօթա՛խա՛լլէճ ^{متخلف}
 Մտածող, <sup>երեւ-
կայող</sup> մօթա՛խա՛լլէլ ^{متخيل}
 Սովորական մօթա՛ղալէլ ^{متداول}
 Կրօնապաշտ, <sup>հաւա-
սացեալ</sup> մօթա՛ղա՛լլէն ^{متداول}
 Յիշող, յիշած մօթա՛ղա՛ֆէք ^{متذكر}
 Համանիշ, <sup>անընդհատ,
լաջորդակաճ</sup> մօթա՛րադէն ^{متزادف}
 Յաջորդաբար մօթա՛րադէճա՛ն ^{متزادفا}
 Դարսւած, <sup>քանն-
րացած</sup> մօթա՛րա՛ֆէս ^{متزاکم}
 Դասաւորող մօթա՛րաքքէք ^{مترتب}
 Թարգման մօթա՛րա՛ջէմ ^{متزجم}
 Ողորմած, գթոտ մօթա՛րա՛ննէմ ^{متزحم}
 Մերժւած, երկմտող մօթա՛րա՛ղղէղ ^{متزدد}
 Սպասող, ախնկալու մօթա՛րա՛սսէղ ^{متزصد}
 Սպասող, խնամակալ մօթա՛րա՛ղղէք ^{متزقب}
 Յառաջադիմող մօթա՛րա՛ղղի ^{متزقي}
 Նւագող, երգող մօթա՛րա՛ննէմ ^{متز نم}
 Լքւած, թողնւած մա՛թրուք ^{متروك}
 Թողնւած գոյք մա՛թրուքաք ^{متروكات}

Հնազանդւած ^{հայաստան} մա՛րբուր ^{متبوع}
 Յաջորդական, ^{մօտական} մօթա՛քաբէր ^{متتابع}
 Դրացի, հարևան մօթա՛ջավէր ^{متجاور}
 Աւելին, աւելի քան մօթա՛ջավէր ^{متجاوز}
 Աշխատող, ժրջան մօթա՛ջահէր ^{متجاهد}
 Տգէտ, անգէտ մօթա՛ջահէլ ^{متجاهل}
^{Բարենորոգւած վերանորոգւած} մօթա՛ջա՛ղղէր ^{متجدد}
 Մարմնացած մօթա՛ջա՛սսէր ^{متجدد}
 Լրտես մօթա՛ջա՛սսէս ^{متجسس}
 Մարմնաւորւած ^{մարմնացած} մօթա՛ջա՛սսէմ ^{متجسس}
 Լուսաւորւած, ^{փառաւոր} մօթա՛ջա՛լի ^{متجلی}
 Հաւաքւած մօթա՛ջա՛մմէր ^{متجمع}
 Կուռղ, ^{պատրաստ} մօթա՛հաւէր ^{متحارب}
 Միացած, համաձայնւած մօթթա՛հէր ^{متحد}
 Հրդեհւած մօթա՛հա՛րէր ^{متحرق}
 Շարժւած, զրզող մօթա՛հա՛րէր ^{متحرك}
 Կարօտած մօթա՛հասէր ^{متحسر}
 Ապաստանած մօթա՛հա՛սսէն ^{متحصن}
 Ստոյգ, ճշմարիտ մօթա՛հա՛ղղա՛ղ ^{متحقق}
 Գովւած մօթա՛հա՛մմէր ^{متحمم}
 Կրող, համբերող մօթա՛հա՛մմէլ ^{متحمل}
 Կոր, ծուռ մօթա՛հա՛ննի ^{متحنى}
 Զարմացած, ապշած մօթա՛հա՛յլէր ^{متحير}

Զարմացած, շփոթւած մա՛րբուր ^{مبهوت}
 Բացատրւած մօթա՛յլա՛ն ^{مبين}
 Ակնբեր, պարզ մօթին ^{مبين}
 Ենթարկում, ^{հպաստակում} մօթաբա՛րա՛ք ^{متابعت}
 Ազդւած, ներգործւած մօթա՛ա՛սսէր ^{متاثر}
 Ուշացած ^{վերջին հորոյր} մօթա՛ա՛խիւէր ^{متاخر}
 Բարեկիրթ մօթա՛ա՛ղղա՛ք ^{متأدب}
 Պատրաստ, վճարող մօթա՛ա՛ղղի ^{متأدى}
 Զինազաղար, դադար մօթաւէր ^{متارک}
 Տխուր, վշտահար մօթա՛ա՛սսէմ ^{متأسف}
 Յաւակցաբար մօթա՛ա՛սսէմանէ ^{متأسفانه}
 Ապրանք, գոյք մա՛թար ^{متاع}
 Բարեկամացող ^{ընտելացած} մօթա՛ա՛լէր ^{متالف}
 Տխուր, վշտոտ մօթա՛ա՛լէմ ^{متالم}
 Մտազբազ, մտախոհ մօթա՛ա՛մմէլ ^{متامل}
 Հաստատունութ. ^{ամրութիւն} մա՛թանա՛ք ^{متانت}
 Ամուսնացած, յարմարմօթա՛ա՛ննէլ ^{متأهل}
 Տարբեր, շատ մօթա՛բայէն ^{متباين}
 Յաջորդութիւն ^{յաջորդականութիւն} մօթա՛բայէլ ^{متبادل}
 Գիտուն ^(ծովի նման կասարեայ գիտուն) մօթա՛բա՛ննէր ^{متبحر}
 Օրհնւած, նւիրական մօթա՛բա՛րա՛ւ ^{متبهر}
 Ժպտացող մօթա՛բա՛սսէմ ^{متبسّم}
 Նախատես, խոհական մօթա՛բա՛սսէր ^{متبصر}

Ձերծ, ազատ մօքա՛րրա մբր ۱
 Ծանր, ցաւալի մօքա՛րրէի մբր ۲
 Սառուցեալ մօքա՛րրա՛դ մբր ۳
 Խարտոց մէքա՛դ մբր ۴
 Ռազմադաշտ, թատերաբեմ մա՛քրա՛զ մբր ۵
 Քօղածածկ մօքա՛րդա՛ք մբր ۶
 Ստիպողական մօքրէ՛մ մբր ۷
 Հաստատ, ամուր մօքրա՛մ մբր ۸
 Ազատւած, մաքրւած մա՛քրուր մբր ۹
 Ակներեւ, ապացուցւած մօքա՛րհա՛ն մբր ۱۰
 Ժպիտ մա՛քսա՛մ մբր ۱۱
 Ընդարձակւած, ^{սարած-} _{ւած} մա՛քսութ մբր ۱۲
 Աւետաբեր մօքա՛ Եէր մբր ۱۳
 Վճիտ, փայլուն մօքսա՛ր մբր ۱۴
 Տեսնող մօքսէր մբր ۱۵
 Կանխատես, խոհեմ մօքսա՛ստէր մբր ۱۶
 Զնչւած, ոչնչացւած ^{մօքքա՛լ} _{մօքա՛քքա՛լ} մի՞՞՞՞՞՞՞՞ մբր ۱۷
 Պատգամաւոր, առաքեալ մա՛քրուստ մբր ۱۸
 Գումար, դրամ, քանակ, Ես մա՛քրա՛դ միա՛նց մբր ۱۹
 Քարոզիչ մօքա՛ լիէդ միա՛նց մբր ۲۰
 Հիմք, շէնք մա՛քրնա մինի մբր ۲۱
 Հիմնւած, հաստատուն մա՛քրնի մինի մբր ۲۲
 Անորոշ, գաղտնի ^{անփեկ-} _{նի} մօքիա՛ մ միմբ ۲۳

Յանցանք, մեղք, ոճիր գօնահ ګناه
 Յանցաւոր, մեղաւոր գօնահ ګناه
 Գմբէթ, կամար գօնքա՛դ ګنبد
 Գանձ, շտեմարան գա՛նց ګنج
 Տարողութիւն, ^{բովանդա-} _{կութիւն} գա՛նջայի ګنجایش
 Ծիտ, ճնճողուկ գօնջէ՛տ ګنجشک
 Գանձ փնտռող գա՛նջ ګنج
 Բովանդակել գօնջիդա՛ն ګنجیدن
 Գանձարան, պահեստ գա՛նջի ګنجینه
 Գարշահոտութիւն գա՛նդ ګند
 Հոտած, գարշահոտ գա՛նդա ګندا
 Ցորեն ցանդ ګندم
 Փեթակ գա՛նդ ګندو
 Հաստ, խոշոր գօնդ ګنده
 Նեխած, հոտած գա՛նդէ ګنده
 Հոտել, նեխել գա՛նդիդա՛ն ګنديدن
 Ակուգայ, համր գօնգ ګنگ
 Տես ګناه գօնահ ګناه
 Յանցաւոր ګناه ګناه
 Խօսք, բառ ګո ګو
 Վկայ ګօլ ګօլ
 Մարսւած, հաճելի ګօլարա ګօլار
 Մարսելի ګօլարէ ګօլاره

Մանեակ, վզնոց գա՛յուբա՛նդ گلو بوند
 Գնդակ, փամփուշտ գէլուլէ گلو گله
 Տրտունջ, զանգատ գէլէ گله
 Վարդագոյն գօլգուն گلوگون
 Գանգատում, դժգոհանք գէլէգի گله گي
 Հօտ, խումբ գա՛լլէ گله
 Խաշնարածութիւն գա՛լլէբանի گله بانى
 Վարդագոյն գօլի گله
 Գանգատող գէլէմա՛նդ گله مند
 Յիխոտ, հողային գէլի گله
 Կորուստ, կորած գօմ گم
 Կորցնել գօմա՛րդա՛ն گم كردن
 Կորել, կորսել գօմշո՛ղա՛ն گم شدن
 Յանձնող գօմարա گمارا
 Պարտադրել գօմարի՛դա՛ն گماريدن
 Գործակատար, ծառայ գօմաշէ گماشته
 Յանձնարարել գօ՛մաշթա՛ն گماشتن
 Կասկած, կաճիւ, են-
 րայրութիւն գա՛ման گمان
 Ուղեկորոյս, մոլորած գօմրան گمراه
 Ուղեկորուսութիւն գօմրահի گمراهي
 Մաքսատուն, մաքս գօմրօֆ گمروف
 Մաքսաւոր գօմրօֆի گمروفچي
 Անծանօթ, անարգ գօմնամ گمنام

Մի տեսակ հաց քօմաջ کماج
 Կատարելութիւն, հասուն քա՛մալ کمال
 Աղեղ, կամար քա՛ման کمان
 Կապարճ քա՛մանդան کماندان
 Աղեղնակ, ^{քամանչա}
 (նւագարան) քա՛մանչէ کمانچه
 Աւելի քիչ, պակասագոյն քա՛մթա՛ր کمترا
 Ամենապակաս, նւաստ ^{քա՛մ-}
^{թա՛րին} քա՛մթա՛ր کمتري
 Գօտի, կամար, մէջք քա՛մա՛ր کمر
 Գօտի քա՛մարքա՛նդ کمر بند
 Քիչ գոյնի ^{անգոյն,}
^{գունաս} քա՛մրա՛նդ کمر ناز
 Օգնութիւն քօմա՛ֆ کماک
 Քիչ-քիչ, սակաւառակաւ քա՛մքա՛մ کم کم
 Ճոպան, կապ քա՛մա՛նդ کمند
 Տես քօմ کمين
 Քչութիւն, պակասութիւն քա՛մի کمي
 Քանակութիւն քա՛միյյա՛ք کمييت
 Հազւագիւտ քա՛մեար کمياب
 Մէզ, աղբ քօմիզ کميز
 Դարան քա՛մին کمين
 Քիչագոյն, ^{պակաս,}
^{լաս} քա՛մին-^{քա՛մին}
^{քա՛մին} քա՛մին کمين
 Կողմ, եզր քա՛մար کمار
 Կողմ, եզրային քա՛մարէ کماره
 Ակնարկութիւն, ^{փոխարե-}
^{րութիւն} քա՛մայէ کمايه

Շատ, անհաշիւ, սին գա'գաֆ գֆ
 Խածնելով գա'գան գֆ
 Ընտրելով գօգան գֆ
 Վնաս, աղէտ գա'գա'նդ գֆ
 Գաղթէ, մանանայ գա'գա'նգա'րին գֆ
 Գիշերապահ գա'գա'նդ գֆ
 Թունաւոր (խածնող) սողուն գա'գա'նդ գֆ
 Խածնել, խայթել գա'գիդա'ն գֆ
 Ընտրել գօգիդա'ն գֆ
 Հարկահաւաք, գղիբ գէգիւր գֆ
 Վանող, մեղմացնող գօսար գֆ
 Լպրշուծիւն, համարձակութիւն, հոյսիւն գօսրախի գֆ
 Տարածել, սփռել գօսրա'րդա'ն գֆ
 Կոտրել, խզել գօստրա'ն գֆ
 Խորտակել խզել գօսիխրա'ն գֆ
 Կոտրել, բաժանել գօսխանիդա'ն գֆ
 Լայն, ուրախ գօճադ գֆ
 Բանալ գօճադա'ն գֆ
 Լայնուծիւն, աբձակուծ. գօճադի գֆ
 Պտոյտ, զբօսանք գա'ճք գֆ
 Պտտել, զբօսնել գա'ճրա'ն գֆ
 Գինձ գէճնիդ գֆ
 Խօսք, բառ գօֆք գֆ

Տաք, եռանդոտ գա'րմ գֆ
 Տաքուծիւն, ջերմուծիւն գա'րմա գֆ
 Տաք երկիր գա'րմսիւր գֆ
 Սեխի մի տեսակը գա'րմա'ֆ գֆ
 Տաքուծիւն, ջերմուծիւն գա'րմի գֆ
 Եթէ ոչ գա'րմա', ա'գա'րմա'ն գֆ
 Գրաւ, առհաւատչեայ գէրօ գֆ
 Խումբ, բազմուծիւն գօրուհ գֆ
 Հետեւել, հաւատալ գէրա'վիդա'ն գֆ
 Հանգոյց, կապ գէրէ գֆ
 Լալով գրիան գֆ
 Լացեցնել գրիանիդա'ն գֆ
 Թձիք, գրպան գրիբան գֆ
 Փախչել գրիխրա'ն գֆ
 Փախուստ գրիզ գֆ
 Փախչելով գրիզան գֆ
 Լալ, ողբալ գրիսրա'ն գֆ
 Լաց, ողբ գրիէ գֆ
 Լացուկոծ գրիէվօզարի գֆ
 Նշով կամ ընկոյզով հրուշակ գա'զ գֆ
 Պարսկ. չափ = 112 կա'ֆ 104 սանցիմետրի գա'զ գֆ
 Տես ցարիդա'ն գֆ
 Տես ցաշտն գօգաւրա'ն գֆ

Կլորութիւն կերդեղի ԳրճԳԻ
 Վիդ, պարանոց Գա՛րդա՛ն ԳրճճՆ
 Ապստամբել Գա՛րդա՛ն ԳրճճԻՆ
 Վզնոց, մանեակ Գա՛րդա՛ն ԳրճճԻՆ
 Հաստավիդ Գա՛րդա՛ն ԳրճճԻՆ
 Կիրճ, գլան Գա՛րդա՛ն ԳրճճԻՆ
 Ընկոյց Գերդու ԳրճճԻՆ
 Անիւ, երկինք, Կրկնա- Գա՛րդա՛ն ԳրճճԻՆ
 Կլոր Գերդե ԳրճճԻՆ
 Թափառում, անկում Գա՛րդի ԳրճճԻՆ
 Պտտել, շրջել Գա՛րդի ԳրճճԻՆ
 Լախա, մկունդ Գորգ ԳրճճԻՆ
 Քաղց Գորս ԳրճճԻՆ
 Քաղցածութիւն Գորսնէ ԳրճճԻՆ
 Սոված, քաղցած Գորսնէ ԳրճճԻՆ
 Գրաւում, բռնում Գերէթ ԳրճճԻՆ
 Բռնած, կալանաւոր Գերէթար ԳրճճԻՆ
 Գերութիւն, Գերակա- Գերէթարի ԳրճճԻՆ
 Բռնելը, կաշկանդում Գերէթեղի ԳրճճԻՆ
 Բռնել, վերցնել, համա- Գերէթա՛ն ԳրճճԻՆ
 Սրանեղ, Գրսնեղ- Գերէթեղի ԳրճճԻՆ
 Շնչարգելած Գերէթեղա՛մ ԳրճճԻՆ
 Գայլ Գորգ ԳրճճԻՆ

Թանկագին Գերանբա՛նա ԳրճճԻՆ
 Ազնւագարմ Գերանալէ ԳրճճԻՆ
 Թանգութիւն Գանրո- Գերանի ԳրճճԻՆ
 Հակելի, նմանել Գերանի ԳրճճԻՆ
 Փորձել, քննել Գանրո- Գերանի ԳրճճԻՆ
 Մաղ Գա՛րբալ ԳրճճԻՆ
 Դենգ, խորամանկ Գորթ ԳրճճԻՆ
 Կատու Գորթ ԳրճճԻՆ
 Վրացի Գորջի ԳրճճԻՆ
 Թէէ, թէպէտ Գա՛րջ ԳրճճԻՆ
 Փոշի, անդրադարձում, Գա՛րդ ԳրճճԻՆ
 Անվախ, գորեղ, հերոս Գորդ ԳրճճԻՆ
 Կլոր, շրջան, հաւաքում Գերդ ԳրճճԻՆ
 Համախմբել Գերդա՛մա՛դա՛ն ԳրճճԻՆ
 Համախմբել Գերդա՛վորդա՛ն ԳրճճԻՆ
 Զրապտոյտ, յորձանք Գերդա՛ր ԳրճճԻՆ
 Փոշոտ, փռա- Գա՛րդալուդ ԳրճճԻՆ
 Պտտող, դարձող Գա՛րդան ԳրճճԻՆ
 Փոխել, դարձնել Գա՛րդանի ԳրճճԻՆ
 Պտուտահողմ, Թաթառ Գերդա՛ն ԳրճճԻՆ
 Զախորդութիւն Գրսում Գա՛րդէ ԳրճճԻՆ
 Զբօսավայր Գա՛րդէգահ ԳրճճԻՆ
 Ընկոյց Գերդեգան ԳրճճԻՆ

Զուգաւորութիւն ^{մերձա-} գայիդա՛ն ^{տուրելի} كائيدن
 կրակապաշտ, գաբր գա՛բր كبر
 Գաճ գաջ كج
 Աղբատ, չքաւոր մուրացիկ գա՛դա ادگ
 Հալեցնել, պարզել գոդախթա՛ն كدختن
 Հալում, կիզող գոդազ كداز
 Աղբատութիւն ^{մաւրացկա-} գա՛դայի كدائي
 Կնքք, վճարում գոգար كذار
 Անցկացնել գոգա՛րանիդա՛ն كذاريدن
 Դնել ^{հեղաւորել անց-} գոգարդա՛ն كذاردن
 Կնքնում, խնդիրք գոգարէ՛ք كذارش
 Զիջում գոգաբք كداشت
 Դնել, ձգել ^{բողմել, քոյլատել} գոգաբթա՛ն كداشتن
 Մնապարծութիւն ^{ստու-} գա՛գաթ كدافت
 Կնքք, երթ գոգա՛ր كذار
 Անցնելու տեղ ^{նամ-} գոգա՛րգահ كذارگاه
 Կնքնող, օրապահիկ գոգա՛րան كذاران
 Անցկացնել գոգա՛րանդա՛ն كذاراندن
 Անցնել ^{գանց անել} գոգա՛բթա՛ն كداشتن
 Անցեալ, անցած գոգա՛բթէ كداشته
 Եթէ, նպատակ գա՛ր كدر
 Սիրելի, թանկագին գա՛րամի كدرامي
 Թանգ, ծանր գէրան كدران

Քինախնդրութիւն ^{քինչույի} كين جوئي
 Աշխարհ ^{կիհան} كيهان

گی

Պասկերէն այբուբէնի գ ^ك ^گ ^خ ^ز ^ژ
 26-րդ տարր:
 Ունելի, խածնում գազ كاز
 խածնել, կծել գազգէրէ՛քթա՛ն كاز گرفتن
 Քայլ, քիմք գամ كام
 Եզ գալ كاو
 Արօր, խոփ գալահա՛ն گاواهن
 Շեփոր՝ (եզան պոչ) գալղօս گاودم
 Բռի, կոպիտ գալզուր گاوزور
 Սեպ, գամ գալէ گاوه
 Գումէշ գալմիշ گاوميش
 Գահ, ժամանակ, կայան գահ گاه
 Տես կօարه գահվարէ گاھواره
 Երբեմն, մի ժամանակ գահի گاھي

ե՞րբ	կի ftj
Մեծ թագաւոր, արգար	կի ftj
Թագաւոր քիյա, քիյազա՛նդ	կիա کيا
Զորս տարրեր	կա՛յանա
Սրամիտ, սրամտու թիւն քիյասա՛ք	կիաստ کياست
Մեծ թագաւորներ	կա՛յան
Նենդու թիւն, փսխում	կիդ ftjg
Արական անդամ	կիր fhr
Ծալք, խորշոմ	կիս fhu
Ո՞վ է	կիստ fhu
Մամուլ	կիստան fhu
Քսակ, պարկ	կիսե fhu
Կրօն, հաւատք	կիշ fhe
Դրամապանակ, պայուսակ	կիֆ fhe
Ուրախու թիւն, քէֆ	կիֆ ftjd
Վարձատրու թիւն	կիֆա՛ր ftjd
Որպիսու թիւն, հանգամանք	կիֆիտ ftjd
Լու	կիկ ftj
Զիււ կամ էջի կաշի	կիմիտ fhu
Այլիս, սարաբու- րից, ննգուրից	կիմիա fhu
Ալքիմիկոս	կիմիագր fhu
Քէն, ոխ	կին - կինե fhu
Քէնախնդիր, յետ- խնդիր	կին յո fhu

Աշխարհ	կոն օ մա՛ֆան
Սար, լեռ	կուհ
Սապատ	կոհան
Լեռնաստան	կոհստան
Լեռնոտ	կոհսար
Թամբ, սապատ, ալիք, կոհակ	կոհե
Լեռնային	կոհի
Փողոց, թաղ	կույ
Աղային հող	կույր
Ո՞ր, ո՞վ, որպէսզի, թէ	կէ
Փոքր, կրտսեր	կէհ
Քահանայութիւն	կահանա՛ք
Կրտսերագոյն	կէհա՛ր
Դարմանածիզ, սաթ	կահրօքա
Սարկանութիւն, էլէկտրականութիւն	կահրօքայի
Յարդգող	կահֆա՛ւան
Ստորերկրեայ ջրանցք	կահրիզ
Քարայր, անձաւ	կահֆ
Հին, վաղեմի	կոհա՛ն
Հին, հնու թիւն, ձորձ	կոհնէ
Քահանաներ	կահա՛նէ
Օրօրոց, օրրան	կահվարէ
Ով, որ	կի

Երեխայութիւն, ^{մանկա-} ^{կան} fուդա'ֆի ڪوڊ ڪي
 Ապուշ, յիմար fուդա'ն ڪوڊن
 Կոյր ڪور
 Կուրարախտ fուրբա'խք ڪور بخت
 Կուրասիրտ, ծոյլ, անգէտ fուրդէլ ڪورڊل
 Կոյր զկուրայն fուրfուրանէ ڪور ڪورانه
 Փուռ, հնոց fուրէ ڪوره
 Կուրութիւն fուրի ڪورى
 Կուռ, սափոր fուզէ ڪوزه
 Կժազործ, բրուտ ^{fուզէ. ֆոն} ^{fուզէ. քա'ր} ڪوزه ڪن- ڪوزه ڪո
 Հարւած, գոս, ^{(կոյնակ,} ^{զանգակ)} fուս ڪոս
 Գօշ, քօսա fուսէ ڪոսե
 Զանք, ճիգ fուշէ ڪոշի
 Զքօսանոց, (քեօշկ) fուշէ ڪոշի
 Զանալ ڪոշիդան ڪոշիդան
 Խփել, ծեծել, կոփել fուճքա'ն ڪոփեն
 Թակւած, ծեծւած fուճքէ ڪոփէ
 Աստղ ڪո ڪոբ - ڪո ڪոբ ڪո ڪոբ
 Ծծումբ fուզէրդ ڪո ڪոբ
 Հարել ڪո ڪոբ ڪոբ ڪոբ
 Կըլու, քուքքու ڪո ڪո ڪո ڪո
 Երաստան ڪոն ڪոն
 Գոյութիւն, տիեզերք ڪոն ڪոն

Հիմք, էութիւն, քանակ ֆօնն ڪنه
 Տիգ, (զանն) ֆա'նէ ڪنه
 Աղախին, աղջիկ ֆա'նիգ ڪنيز
 Փոքր աղախին ֆա'նիգա'ֆ ڪنيز ڪ
 Աղախնութիւն ֆա'նիգի ڪنيز ڪ
 Ժողովարան, ^{էկե-} ^{դեցի} ڪնիսե - ڪնիսա ^{ֆա'նիսէ} ^{ֆա'նիսա}
 Ուր, որտեղ ֆու ڪո
 Մեծ փողոց ֆու ڪո
 Աստղեր ֆա'վաֆէր ڪո ڪոբ
 Հարւած ڪոբ ڪոբ
 Խփել, հարւածել ֆուբիդան ڪոբիդան
 Կարճ, նւաստ ֆուքան ڪոտահ
 Կարճութիւն, ^{քերտ-} ^{քիւն} ֆուքանի ڪոտահի
 Թերանալ, ^{նրտա-} ^{րել} ^{ֆուքանի} ^{ֆա'րգա'ն} ڪոտահի ڪրճ
 Մեծ քօթակ ֆուքա'ֆ ֆօքա'ֆ ڪոտ - ڪոտ ڪոտ
 Գաճաճ, թղուկ ֆուքուլէ ڪոտուլէ
 Ընտանիք, քոչ (գաղթ) ֆուչ ڪոչ
 Փոքր, կրասեր ֆուչէ ڪոչէ
 Գաղթավայր, ^{գաղթա-} ^{րեակ} ֆուչնէի ڪոչնշին
 Փոքր փողոց, փողոց ֆուչէ ڪոչէ
 Քոչել, չւել ֆուչիդան ڪոչիդան
 Երեխայ, մանուկ ֆուդա'ֆ ڪոճ ڪ
 Երեխայբար ֆուդա'ֆանէ ڪոճ ڪانه

Գմբէթ	կոնքա՛ն ڪنبد
Անկիւն	կոնջ ڪونج
Կունճուկ, շուշմայ	կոնջէղ ڪونجئو
Բովանդակել ^{պարու- նակել}	կոնջիղա՛ն ڪونجيدن
Բուժ, տափակ	կոնդ ڪند
Ճնճղուկ	կոնջէժ ڪونجشڪ
Խոնկ, կնարուկ	կոնդօր ڪندر
Քանդել, կեղեկել	կոնդն ڪندن
Մեծ կարաս (ցորենի)	կոնդուօ ڪندوڪ
Կապանք, ոտնակապ	կոնդէ ڪنده
Բթութիւն, բթամտութիւն	կոնդի ڪندي
Քանդել	կոնդիղա՛ն ڪنديدن
Գանձ	կոնջ - ڪنوز ڪنوز
Քանդում, պեղում	կոնճէ ڪنڄش
Գործողութիւն գործ,	կոնճէ ڪنڄش
Հրեաների ժողովարան	կոնճէթ ڪنڄش
Ափ, ^{կողմ, պատ- պանութիւն}	կոնֆ - ڪنفا ڪنفا
Կանկառ	կոնֆա՛ր ڪنڄر
Աշտարակ, բու	կոնֆր ڪنڄر
Գմբէթ, վանդակորմ	կոնֆորէ ڪنڄորه
Համաժողով	կոնֆրէ ڪنڄوره
Կանեփ	կոնֆա՛վ, կոնֆու ڪنو
Այժմ, հիմա	կոնֆուն, ա՛հմուն ڪنون

Պատան	կա՛նա՛ն ڪفن
Անհաւատ	կա՛ֆուր ڪفور
Նժար, ափ	կա՛ֆֆէ ڪهف
Խնամակալ, երաշխաւոր	կա՛ֆիլ ڪفيل
Ամբողջ, համայն	կալ ڪل
Զրկախուժիւն, ^{խելագա- րութիւն}	կալաբ ڪلاب
Պարսասիկ	կալասա՛նց ڪلاسنڪ
Ազոաւ	կալաղ ڪلاغ
Անուժութիւն, ^{անհար- դութիւն}	կալալ ڪلال
Խօսք, բառ	կալամ ڪلام
Մրցակցի կառք (Նուրան)	կալամէ՛մա՛ջիդ ڪلاممچيد
Մեծ, խոշոր	կալան ڪلان
Մեծագոյն, տանուտէր	կալանքա՛ր ڪلانڄر
Գլխարկ	կալահ ڪلاه
Շուն	կալաբ ڪلاب
Երկու շներ, (ազցան)	կալաբի՛ն ڪلابتين
Խրճիթ, խուղ	կալբէ ڪلابه
Վերարկու, քուլաջա	կալբջէ ڪلابجه
Փաթոյթներ (թելի)	կալա՛ֆ ڪلف
Հաստ, թանձր, մեծ	կալօֆթ ڪلفت
Աղախին, սրանեղութիւն	կալֆա՛թ ڪلفت
Փետուր, սար	կալֆ ڪلك
Տիկերի վրայ աւրաճ լոս	կալա՛ֆ ڪلك

Քահանայ	կէիշ ڪشيش
Խորանարդ, վէգ	կա՛րբ ڪعب
Մեկկայի մզկիթը	կա՛րբէ ڪعبه
Փրփուր	կա՛Ֆ ڪف
Ափ, բուռ	կա՛ՖՖ ڪف
Չախորդութիւն	կէճա ڪفا
Անհաւատներ, անօրէնք	կա՛ճար ڪفار
Կօշկակար	կա՛Ֆձա ڪفاش
Բաւականութիւն, <small>որպա- նիկ</small>	կա՛ճաՖ ڪفاف
<small>Իրախաւորութիւն և նամակալութիւն</small>	կա՛ճալա՛թ ڪفالت
Երաշխաւորագիր	կա՛ճա- լա՛թնամ ڪفالت نامہ
Բաւականութիւն	կէճայեա՛թ ڪفايت
Բորենի	կա՛Փար ڪفتار
Ճեղքել	կա՛ճքա՛ն ڪفتن
Ծեծել, թակել	կօճքա՛ն ڪفتن
Անհաւատութիւն, հայնոյանք	կօՓր ڪفر
Ապերախտութիւն, <small>անհաւա- սութիւն</small>	կօՓրան ڪفران
Ծափահարել	կա՛Փզա՛ն ڪفزدن
Կօշիկ	կա՛Փշ ڪفش
Կօշկակար	կա՛Փշուզ ڪفشدوز
Կօշկակարութիւն	կա՛Փշուզի ڪفشدوزی
Փրփրաքաղ	կա՛Փզիր ڪفگیر
Գաւակ	կա՛Փա՛լ ڪفل

Կեղտոտ, հաստ	կա՛սիճ ڪسيف
Բաց, լայն	կօշաղ ڪشاد
Բանալ, ընդարձակել	կօշաղա՛ն ڪشادن
Սպանող	կօշան ڪشان
Կուշտ, սերմ	կէշ ڪشت
Մորթած, դոհ	կօշար ڪشتار
Սպանել, մորթել	կօշա՛ն ڪشتن
Սերմանել, ցանել	կէշա՛ն ڪشتن
Նաւ, նաւակ	կա՛շքի ڪشتی
Ըմբշամարտութիւն, <small>գօտեմար- տութիւն</small>	կօշքի ڪشتی
Նաւավար	կա՛շքիբան ڪشتی بان
Շոգենաւ	կա՛շքիէթօխար ڪشتی بخار
Ռազմանաւ	կա՛շքիէջա՛նգի ڪشتی جنگی
Սպանում	կօշէ ڪشش
Չորթան	կա՛շէ ڪشك
<small>Կոկոսեան րնկոյի կեղեւից շինած անօր զերկիւնների գործածութեան համար</small>	կա՛շուլ ڪشڪول
Բացում, յատնութիւն	կա՛շՅ ڪشف
Հսկիչ, պահակ	կէշիչի ڪشيکچی
Չամիչ	կէշէ ڪشمش
Բանալ, լուծել	կօշուղա՛ն ڪشودن
Երկիր, պետութիւն	կէշլա՛ր ڪشور
Քաղաքային	կէշլա՛րի ڪشوری
Քարշել, զծազրել	կէշիղա՛ն ڪشيدين

Խլուծիւն

fur'ih ڪري

Վեհանձն, գթոս

fur'ihul ڪريم

Վեհանձնօրէն

fur'ihulsanit ڪريماز

Զղեւիլ, արհամարհելի

fur'ih ڪريه

Մետաքս թել

fur'iqah ڪز اغ

Կուպր, ձիւթ

fur'iq'ib ڪزف

Թերատատուտն կարիճ

fur'iqod ڪژدم

Ոք, մէկը

fur'u ڪس

Իզական անդամ

fou ڪس

Առետրի պակասութիւն

fur'usah ڪساد

Խոնջութիւն, յոգնութ. fa'usajap ڪسالت

Արհեստ, հայթհայտում

fur'up ڪسب

Արհեստներ, առեւտրականներ

fur'usapet ڪسبه - ڪاسب

Բեկում, պակեզում, հստակ

fur'ur ڪسر - ڪسور

Անկանոն կոտորակ fa'ur'ekij- ڪسر غير واجب

Կանոնաւոր կոտորակ fa'ur'ek- ڪسر واجب

Ճայնագրի անունը

fur'urt ڪسره

Խոնջացած, թոյլ

fur'ut'ul ڪسل

Հագուստ, հանդերձանք fk'alap ڪسوت

Կոտորակներ

founur ڪسر - ڪسور

Հասարակ կոտորակներ founur'ek'ul ڪسور عام

Տամբուկան հստակներ

founur'ek'ur'ijet ڪسور عشریه

Խաւարում

founur'ek' ڪسوف

Կերպաս, կտոր

fur'pau ڪرپاس

Տանջանք, թշուառութիւն forpaw'p ڪرپت

Նաւակ

fur'aw'gh ڪر جي

Քիւրդ

forq ڪرد - ڪراد

Գործ, արւածք

fk'rqur ڪردار

Ստեղծիչ

fk'rqur ڪردگار

Անել, շինել

fur'qaw'ni ڪردن

Անելի, շինելի

fur'qaw'ni ڪردنی

Գահ, աթոռ, զուրսի forap ڪرسي - ڪراسي

Սիրատոշոր հայեացք fk'ek'ult ڪرشمه

Մուշտակ

forf ڪرڪ

Անգղ

fur'rfur'u ڪر ڪس

Ռնգեղջիւր

fur'rfur'qaw'ni ڪر ڪدن

Ողորմածութիւն, գութ fur'ru'id ڪرم

Որդ, քոր

fk'rud ڪرم

Որդնտաժ

fk'rud'p'or'ek' ڪرم خورده

Շեփոր

fur'ru'na ڪرنا

Հինգ հարիւր հազար

forur ڪرور

Կարագ

fur'rt ڪره

Գունդ, գնդակ

fort ڪره

Զգոււմ, նողկում

fur'rb ڪره

Քուռակ, մտրուկ

forrt ڪره

Ակամայ

fur'ru'ni ڪر هآ

Խլուծիւն *faur'i* ڪري
 Վեհանձն, զթոս *faur'pil* ڪريմ
 Վեհանձնօրէն *faur'pilmanit* ڪريմազ
 Զղւելի, արհամարհելի *faur'rih* ڪريه
 Մետաքս թել *fa'qan* ڪزاغ
 Կուպր, ձիւթ *fa'qa'p* ڪزف
 Թերատատուտն կարիճ *fa'diqouf* ڪژدم
 Ոք, մէկը *fa'u* ڪس
 Իգական անդամ *fou* ڪس
 Առևտրի պակասութիւն *fa'usaq* ڪساد
 Խոնջութիւն, յոգնութ. *fa'usajap* ڪسالت
 Արհեստ, հայթհայթում *fa'up* ڪسب
 Արհեստօրներ, ապիստեղանք, առեցողականք *fa'usapet* ڪاسبه - ڪاس
 Բեկում, կոտորակ *fa'ur* ڪسور - ڪس
 Անկանոն կոտորակ *fa'ur'ekij-ekijap* ڪسرغيرواجب
 Կանոնաւոր կոտորակ *fa'ur'ekij-ekijap* ڪسرواجب
 Ըայնագրի անունը *fa'urt* ڪسره
 Խոնջացած, թոյլ *fa'ut* ڪسل
 Հագուստ, հանդերձանք *fa'utap* ڪسوت
 Կոտորակներ *founur* ڪسر - ڪسر
 Հասարակ կոտորակներ *founur'ekijap* ڪسورعام
 Սաւորական կոտորակներ *founur'ekijap* ڪسورعشريه
 Խաւարում *founur* ڪسوف

Կերպաս, կտոր *fa'rpas* ڪرپاس
 Տանջանք, թշւառութիւն *forpaw'p* ڪرپت
 Նաւակ *fa'raw'ji* ڪرچى
 Քիւրդ *forq* ڪرد - ڪراد
 Գործ, արւածք *flerqur* ڪردار
 Ստեղծիչ *flerqur* ڪردگار
 Անել, շինել *fa'rqaw'in* ڪردن
 Անելի, շինելի *fa'rqaw'in* ڪردنى
 Գահ, աթոռ, քուրսի *forap* ڪراسى - ڪرسى
 Սիրատոչոր հայեացք *flert'cilt* ڪرشمه
 Մուշտակ *forf* ڪرڪ
 Անգղ *fa'rfaw'u* ڪرڪس
 Ռնգեղջիւր *fa'rfaw'qaw'in* ڪرڪدن
 Ողորմածութիւն, գուլթ *fa'raw'ud* ڪրم
 Որդ, քոր *flerud* ڪرم
 Որդնոտած *flerud'poreqt* ڪرمخورده
 Շեփոր *fa'rfaw'u* ڪرنا
 Հինգ հարիւր հազար *fornur* ڪرور
 Կարագ *fa'urt* ڪره
 Գունդ, գնդակ *fort* ڪره
 Զգոււմ, նողկում *fa'urb* ڪره
 Քուռակ, մարուկ *forrt* ڪره
 Ակամայ *fa'rfaw'u* ڪرها

Ակնաբոյժ	fw'ndaw	كحال
Աչադեղ, շուփայ	foh	كحل
Տուն	fw'q	كد
Աշխատանք, քննութիւն	fw'qq	كد
Ո՞ր, ի՞նչ	foqaw	كدام
Տանտիկին	fw'qaw'pawno	كدبانو
Տանուտէր, թաղապետ	fw'qhusoqaw	كدخدا
Աղօտութիւն, յուզում	fw'qar	كدر
Աղօտ, պղտոր	fw'q'ir	كدر
Դրում	fw'qou	كدو
Պղտորութիւն, վրդովում	fw'qour	كدورت
Ստախօս, խաբեբայ	fw'qqap	كذاب
Սուտ, ստութիւն	fw'qr	كذب
Խուլ	fw'r	كدر
Շատ անգամներ	fw'rrap	كرات
Յաճախ	fw'rwarw'g	كراراً
Խելագարել	fw'rweh'w'g	كراشيدن
Առասանուցից, նրազգործութիւն	fw'rwan'p	كرامت
Ծայր, սահման	fw'ran	كران
Անախորժութիւն	fw'rawh'p	كراهت
Վարձ, բրահ	fw'rawj	كرايه
Վարձկալ	fw'rawj'qar	كرايهدار
Նեղարտութիւն, տխրութիւն	fw'rp	كرب

Գրագէտ, գրադարանապետ	fw'pawp- qar	كتابدار
Գրավաճառ	fw'pawp'berno	كتابفروش
Քաթան, վուշ	fw'paw	كتان
Գրքեր	fopop	كتب - كتاب
Գրաւոր	fw'pp'i	كتبي
Տանուտէր, թաղապետ	fw'p'husoqaw	كन्छدا
Ուս	fw'p'p	كन्छ
Փայտ, գաւազան, <small>գանակ- ծորից</small>	fo'paw'f	كन्छ
Գաղտնի, թագստոց	fw'p'w'faw	كन्छمان
Գաղի խէժ (քաթիբէ)	fw'p'iraw	كन्छيرا
Կեղտոտութիւն, <small>խոտ- բիւց</small>	fw'p'aw'p	كन्छافت
Շատ, աւելի	fw'ur	كन्छر
Բազմութիւն, առատութ.	fw'uraw'p	كन्छرت
Կեղտոտ, թանձր	fw'up'p	كन्छيف
Բազմաթիւ, շատ	fw'up'ir	كन्छير
Ծուռ, շեղ	fw'y	كन्छج
Ծուռ պոչ (կարիճ)	fw'z'qou	كन्छدم
Ո՞րտեղ, ո՞ւր	fozaw	كन्छا
Պատգարադ <small>fw'z'aw'q fw'z'aw'p</small>	fw'z'aw'p	كन्छاوه
Շեղակն, շիւ	fw'z'p'ig	كन्छبين
Շեղութիւն, կորութիւն	fw'z'p	كन्छبى
Ցասկոտ	fw'z'husoq	كन्छخلق
Գունտ, ճաղատ, քաջալ	fw'z'aw'j	كन्छچل

Մնապարծութիւն	kwap ڪب
Դարձում, տապալում	fa'pp ڪب
Խորոված	fa'rap ڪباب
Խորովածավաճառ	fa'rap'i ڪبابی
Մեծեր, ազնւականներ	fk'ar ڪبار
Շատ մեծ	foppur ڪبار
Լեարդ	fa'raq ڪبد
Կապար	fa'ra' ڪبر
Մեծութիւն, մեծաշքութիւն	fk'ar ڪبر
Աւելի մեծ	fopru ڪبرى
Մեծութիւն, շքեղութիւն	fk'ar'ya ڪبرى يا
Լուցկի	fk'ar'ip ڪبرىيت
Կաքաւ	fa'pf ڪبک
Աղանի	fa'p'ur'w' ڪبوقر
Կապոյտ	fa'p'ur' ڪبود
Բարդի (ծառ)	fa'p'ur'k' ڪبوده
Մեծ, ազնւական	fa'p'ir ڪبير
Յաւելեաց, նահանջ	fa'p'ut ڪبيسه
Տես ڪابین	fa'p'in ڪبين
Գիրք, նամակ	fk'rap ڪتاب - ڪتب
Գրողներ, գիտուններ	foppur ڪاتب - ڪاتب
Գրութիւն, դպրութիւն	fk'rap'w' ڪتابت
Գրատուն, գրադարան	fk'rap'w' ڪتابخانه

Խակ սելս (քալազ)	fa'w'f ڪاك
Փափազ, քիմք	fa'w' ڪام
Բախտաւորւած, երջանիկամբան	ka'm'ar ڪامر ان
Բախտաւորութիւն	fa'w'ar'ni ڪامرانی
Կատարեալ, լրիւ	fa'w'el ڪامل
Կատարելութիւն	fa'w'el'ij'ya'p ڪامليت
Կամազիւտ, երջանիկ	fa'w'el'w'ap ڪامياب
Երջանկութիւն	fa'w'el'w'ap'i ڪاميابی
Կամայ ակամայ	fa'w'el'w'ar'w'ad ڪام ناڪام
Հանքային	fa'w'el' ڪانی
Խարոյկ, կանոն, օրէնք	fa'w'el' ڪانون
Փնտռութիւն, փորում	fa'w'el' ڪاوش
Մաքուր, ազնիւ	fa'w'el' ڪاووس
Փորել, փնտռել, քննել	fa'w'el' ڪاويدن
Դարման, յարդ	fa'w'el' ڪاه
Մանր յարդ	fa'w'el' ڪահريز
Ծոյլ, դանդաղաշք	fa'w'el' ڪاهل
Ծուրօրէն, դանդաղօրէն	fa'w'el' ڪاهلاه
Ծուրութիւն, դանդաղութիւն	fa'w'el' ڪاهلی
Դիւթող, քահանայ	fa'w'el' ڪاهن
Հազար (թառա)	fa'w'el' ڪاهو
Պակսեցներ, նւազել	fa'w'el' ڪاهيدن
Ստեղծածներ	fa'w'el' ڪائنات

Պնակալէզ	fauk'ihau	کاشه ایس
Երանի, իցիւ թէ	fauc	کاش
Սերմանել, տնկել	faucep'ni	کاشتن
Բացող, արտայայտող	fauct'ib	کاشف
Երանի թէ	fauct'eh	کاشکه
Ճենապակի (քաշի)	fauchi	کاشی
Զսպող	fauqt'if	کاظم
Թուղթ, գրութիւն, նամակ	faukt'iq	کاغذ
^{Suraghuq' p'olop} (ծծան) fahkt'ihocf fofn	faukt'ihocf fofn	کاغذ خشک کن
Պատռել, ճեղքել	fauhp'aw'ni	کافتن
Անկրօն, քեափիլ	fauht'er	کافر
Երաշխաւոր	fauht'el	کافل
Քափուր	fauht'our	کافور
Քափուրի, քափուրային	fauht'our'i	کافوری
Սրճարան	fauht'el	کافه
Բաւական, բաւարար	fauht'i	کافی
Մեծ եղբայր	fauha	کاسا
Կակաս	fauham	کاسا او
Խոպոպ (մազի փունջ)	fauhoj	کاسل
Ծոթրին (բոյս)	fauhn'is	کاسونى
Խակ	hau	کال
Կաղապար, ձև, մարմին	faukt'epoq	کالبد
Կառք	faukt'uft	کالسکه

Իրագէտ, հմուտ	fauqh'ihet	کارديده
Կուլի, դաշտ, կոբւ	fauqur	کارزار
Գործայարդարութիւն	fauhsauq'i	کارسازی
Վճարել	fauhsauq'i	گشودن نمودن
Հրամայող, իշխող	fauht'aw'rihu	کارفرما
Գործավայր, ^{արհեստանոց}	fauhqah	کارگاه
Գործակալ (կառավարակալ)	fauhqoqur	کارگذار
Բանւոր, աշկերտ	fauhqaw'r	کارگر
Գործ, աշխատանք	fauhf'aw'riq	کارکرد
Գործարար, վարիչ	fauhf'ofn	کارکن
Կարաւան	fauh'lan	کاروان
Կարաւանատուն	^{fauh'lan-uk'raij}	کاروان سراى
Ցանել, գործել	fauh'ihaw'ni	کاریدن
Գործ ու բեռ, բան ու գործ	fauhp'aur	کاربار
Գործող, ազդու, ժիր	fauh'i	کاری
Բաժակ	fau	کاس
Արհեստաւոր, առևտրական	fauht'ep	کاسب
Պակաս, պակասում	fauhp	کاست
Պակասել, քչանալ	fauhp'aw'ni	کاستن
Պակասած, քչացած	fauhp't	کاسته
Առևտրի պակասութիւն	fauht'eq	کاستد
Իշակաթնուկ, եղբրդակ (բոյս)	^{fauh'is}	کاستنى
Աման, պնակ, բաժակ	fauht	کاسه

Արժեքաւոր, թանկարժեք դէյմա՛րքի *قیمتی*
 Խնամակալութիւն *դէյմումիյա՛րք* *قیمومیت*
 Կապանքներ, դաշինքներ դոյուդ *قیود*
 Մշտատե, յաւիտենական դա՛յոււմ *قیوم*

ک

Պարսկերէն այ- *ك ك ك ك ك ك*
 բուբէնի 29-րդ տառը. թիւ 20,
 Մղձաւանջ *کابوس* *کابوس*
 Հարսին տրեւիւք նւերը, տւայր *کابین* *کابین*
 Գրագիր, գրող *کاتب* *کاتب*
 Սոճի *کاج* *کاج*
 Բարձր շէնք, պալատ *کاخ* *کاخ*
 Ստախօս, խաբերայ *کاذب* *کاذب*
 Գործ, աշխատանք, արհեստ *کار* *کار*
 Հմուտ *کارآزموده* *کارآزموده*
 Գործարան *کارخانه* *کارخانه*
 Դանակ *کاره* *کاره*
 Գործագէտ, հմուտ *کاردان* *کاردان*

Հերոս, քաջ *قهرمان* *قهرمان*
 Նահանջում *قهره* *قهره*
 Քահ-քահ, քրքիջ *قهقهه* *قهقهه*
 Սուրճ, կոֆէ *قهوه* *قهوه*
 Սրճատուն *قهوخانه* *قهوخانه*
 Փսխում *قی* *قی*
 Կաւատութիւն *قیادت* *قیادت*
 Չափ, համեմատութ. կարծիք *قیاس* *قیاس*
 Ենթադրաբար *قیاساً* *قیاساً*
 Կանոնաւոր, ենթադրական *قیاسی* *قیاسی*
 Կերպարանք, տեսք *قیافه* *قیافه*
 Խառնակութիւն, ^{սնդիկում, կանգնում,} *قیام* *قیام*
^{հաստատութիւն} *قیامت* *قیامت*
 Վերջին դատաստան, ^{յարութիւն,} *قیامت* *قیامت*
^{սիր} *قیامت* *قیامت*
 Մկրատ *قیچی* *قیچی*
 Թարախ *قیح* *قیح*
 Կապանք, արգելք, դաշինք *قیود* *قیود*
 Կուպր *قیر* *قیر*
 Չոր ծիրան *قیسی* *قیسی*
 Կայսր *قیصر* *قیصر*
 Չափար *قیف* *قیف*
 Աղմուկ, ասուլիս *قیلوقال* *قیلوقال*
 Խնամակալ *قیم* *قیم*
 Արժեք, գին *قیمت* *قیمت*

կանոններ, ^{ort Gf- Gbr}	հա՛վանիս	قوانین - قانون
Մնունդ, պարէն		قوت قوت
Ուժ, զօրութիւն	հօվիւա՛ր հօվիլէ	قوت کամ قوه
Զգողական ուժ	հօվիլէյէ հաղէրէ	قوڈ جاذبه
Արկղիկ, տուփ		قوتى قوتى
Խոյ		قوج قوج
Զէնք, հանդոյց		قور قور
Զինանոց, զինարան	դուրխանէ	قور خازنه
Թէյաման		قورى قورى
Կուզ, ծուռ		قوز قوز
Աղեղ, կամար		قوس قوس
Ծիածան	դօսսէ	قوس قزح
Մենաստան		قوس قوس
Բազէ		قوش قوش
Տես		قوشى قوشى
Խոստում, ասութիւն	դօս	قول - اقوال
Խոստմնապիր, դաշնագիր	դօսնամէ	قو لنامه
Որովայնացաւ, մկանացաւ	դուլէնչ	قو لنج
Ցեղ, ազգ, ^{աղգակիս զերդասան}	դօսմ	قوم - اقوام
Տես		قوه قوه
Ուժեղ, զօրեղ, հուժկու	դա՛վիկ	قوى - اقويك
Բարկութիւն, նւաճում, վրէժ	դա՛հր	قهر قهر
Ուժով, բռնի	դա՛հրա՛ն	قهر آ

Գլզակ	դա՛րխան	قلمان
Խաղ (թղթախաղ)		قمار قمار
Խաղամուր	դօմարբազ	قمار باز
Խաղամուրութիւն	դօմարբազի	قمار بازی
Նուրբ կտոր, մետաքս	դօմաշ	قماش - اقمشه
Մարակ	դա՛մչի	قماچى قماچى
Լուսին	դա՛մա՛ր	قمر - اقمار
Լուսնային	դա՛մա՛րի	قمرى قمرى
Տատրակ	դօմրի	قمرى قمرى
Ճնշում, նւաճում	դա՛մը	قمع قمع
Շապիկ	դա՛միս	قميمص - قميص
Զրանցք	դա՛նաք	قنات - قنوات
Անուշագործ, քաղցրավաճառ	դա՛ննադ	قناد قناد
Քաղցրավաճառանոց	դա՛ննադի	قنادى قنادى
Խնայողութիւն, ^{համակեր- պողիւն}	դա՛նաքա՛ք	قناعت قناعت
Շաքար	դա՛նդ	قند قند
Կանթեղ	դա՛նդիլ	قناديل - قناديل
Կարապ		قو قو
Աբէթ		قو قو
Ուժեր, կարողութիւններ	դա՛վատ	قوات - قوات
Օրէնքներ, կանոններ	դա՛վարեղ	قواعد - اعدا
Շաղակրատ, խօսող	դա՛վվալ	قوال قوال
Նեցուկ, ճշմարտութիւն	դա՛վամ	قوام قوام

Փականագործ ղօժիգա՛ր قفل فر
 Զկան կարթ, գրամանենգ ղօլլար قلاب
 Զարդակար ղօլլարդուզ قلاب دوز
 Ստահակ ղա՛լլաش قلاش
 Բերդեր, ամրոցներ ղէլար قلاع - قلاع
 Սիրտ, միտք, ^{կեղծ,} ^{խարդախ} ղա՛լբ قلوب
 Սրտանց, ի սրտէ ղալբա՛ն قلوبا
 Սրտազին, կեղծութիւն ղա՛լբ قلوبى
 Միջնորդ, կաւատ ղա՛լբ قلابان
 Արմատախիլ անելը, տապալում ղա՛լբ قلع
 Բերդ, ամրոց ղա՛լբ قلاع - قلاع
 Բերդապետ ղա՛լբ قلاع
 Անագ, կլայեկ ղա՛լբ قلعى
 Յուզում, մտանոգութիւն ղա՛լբ قلقى
 Գրիչ, եղէգ, հատած ղա՛լբ قلم
 Գրչահատ, գմելի ղա՛լբ قلمتر
 Գրչանոց գրչաման ղա՛լբ قلمدان
 Կախում, ^{հրապետ -} ^{րեան Երզն} ղա՛լբ قلمرو
 Փորագրիչ, փորագրւած ղա՛լբ قلمكار
 Դերլիչ, ^{մեկնակեաց,} ^{բազմակեաց} ղա՛լբ قلمدر
 Սրտեր, միջուկներ ղօլուբ قلوب - قلوب
 Ծայր, գազաթ ղօլլէ قله
 Քիչ, սակաւ, հազւադէպ ղա՛լի قليل

Մօտկութիւն, գրացիութիւն ղօրբ قرب
 Մօտիկներ, ^{ազգա-} ^{կիցներ} ղօրա՛բا قريبا - قرباء
 Գորտ ղօրբաղէ قرباغه
 Զոհ, մատաղ ղօրբան قربان
 Զոհաբերութիւն, զոհելի ղօրբանի قربانى
 Մօտկութիւն, ^{ազգակա-} ^{նութիւն} ղօրբա՛ւپ قربت
 Դեղահատ, սկաւառակ ղօրս قرص
 Պարտք ղա՛րق قروض - قروض
 Պարտապան ղա՛րق قرضدار
 Պարտքտալ ղա՛րق قرض دادن
^{Պարտ ասլ,} ^{իոյս անել} ղա՛րق قرض کردن
 Վիճակահանութիւն, ^{վիճակ,} ^{իլ} ղօրբت قرقه
 Արգելք, խափանում ղօրս قرق
 Կարմիր ղէրմէգ قرمز
 Կաւատ ղօրբումսاق قرمساق
 Դար, կոտոռ, կցում ղա՛րق قرون - قرون
 Մեխակ (ծաղիկ) ղա՛րق قرونفل
 Մօտիկ, ազգական ղա՛րق قريبا
 Մերձաւորապէս ղա՛րق قريبا
 Մերձ, կից ղա՛րق قرين
 Ենթադրում, ձև ղա՛րق قرينه
 Աւան, գիւղ ղա՛րق قريه
 Մետաքս ղա՛րق قز

Սրբութիւնն قديس դօզս
 Սուրբ, եղեմական قديسى դօզսի
 Արգելք, արգելում قدغن դա՛դա՛դա՛ն
 Սրբունակտաւ قدك դա՛դա՛f
 Քայլ, ձեռնարկում قدم - اقدام դա՛դա՛մ
 Հներ, նախնիքներ قدماء - قديم դօդա՛մա
 Ժամանում, գալուստ قدوم դօդում
 Հին, հինագոյն قديم դա՛դիմ
 Հնումն قديمًا դադիմա՛ն
 Ընթերցող قراء դա՛րա
 Գիւղեր, աւաններ قريه դօրա
 Մօտկութիւն, ագգակա-
նուքիւն قرايت դա՛րաբա՛թ
 Պահապան قراوران դա՛րասօրան
 Հանգստութիւն, կարգապահու-
քիւն, սոսուս قراار դա՛րար
 Կարգադրել قراارادان դա՛րարդադա՛ն
 Որոշել قرااراشتتن դա՛րարգօզաբա՛ն
Օրէնդրուքիւն,
դաշնադրութիւն قرااراد դա՛րարդադ
 Ղուռան, (Մանմեղական-
ների սուրբ գիւղ) قراان դօրան
 Ղուռն պարսկ. ճախկին դրամ =
100 սանթիմի 20 սանիի قراان դէրան
 Հսկիչ, պահապան قرااول դա՛րավօլ
 Պահակատուն قرااولخانه դա՛րավօլխանէ
 Ընթերցում, ընթերցա-
նութիւն قراانت դա՛րաա՛թ
 Ընթերցարան قراانتخانه դա՛րաա՛թխանէ

Մանմեղականների աղօթելու ժամանակ
բռնած ուղղութիւնը դէպի Մեկկա قبله դէրլէ
Աւխարհի հս յեացա-
կեանքն (սիսդոս) قبلة عالم դէրլէյէալա՛մ
 Կողմնացոյց قبلة نما դէրլէնէմա
 Ստացականներ, անգոր-
բագրեր قبوض - قبوض դօբուզ
 Ընդունելի, ընդունելութ. قبول դա՛բուլ
 Գմբէթ قبه դօբբէ
 Խայտառակ, տգեղ, ամօթալի قبیح դա՛բի
 Տեսակ, ձե قبيل դա՛բիլ
 Գերդաստան, ցեղ قبيله դա՛բիլէ
 Սպանիչ, ոճրագործ قتال դա՛թթալ
 Ոճիր, սպանութիւն قتل դա՛թլ
 Ոճրավայր, قتلگاه դա՛թլգահ
 Սպանւած قتيل դա՛թիլ
 Պոռնիկ قحبه դա՛հբէ
 Երաշտ, սով, չգոյութիւն قحط դա՛հթ
 Հասակ, երկարութիւն قد դա՛դդ
 Վաղեմիութիւն قداמת դա՛դամա՛թ
 Գաւաթ قدح - اقدام դա՛դա՛հ
 Քանակ, չափ, արժէք, կարողու-
քիւն قدر դա՛դր
 Քանակ, ձակատագիր قدر դա՛դա՛ր
 Կարողութիւն, ուժ, ճամար-
ձակութիւն قدرت դօդրա՛թ
 Գնահատանք قدردانی դա՛դրդանի
 Մի քիչ قدری դա՛դրի

Կանոն, օրէնք **قانون** - **قوانين** դանուն
 Հիմնական օրէնք **قانون اساسی** ^{դանուն} ^{նի} ^{ա'սասի}
 Օրինաւորապէս **قانوناً** դանունա՛ն
 Յաղթող, նեղիչ **قاهر** դահէր
 Նաւ, նաւակ **قايق** դայէդ
 Պինդ, հաստատուն **قايمة** դայէմ
 Ուղղանկիւնի **قايمة الزاوية** դայէմօլզավիէ
 Տեղապահ **قايمة مقام** դայէմմա՛ դամ
 Պատմուճան, լօգիկ, պարեգոտ դա՛քախ
 Երկաթէ պարեգօտ, զրահ **قباى آهنين** ^{դա՛քայէ} ^{անհ՛նիկ} դա՛քահա՛ր
 Անճոռնիութիւն, ^{ստորա-} ^{բիւն} **قباحت** դա՛քահա՛ր
 Կալածագիր **قبالة** դա՛քալէ
 Գերդաստաններ, ցեղեր **قبائل** ^{դա՛քայէ} ^{հի} ^{անհ՛նիկ} **قبيلة** դա՛քայէ
 Գմբէթ, աշտարակ **قبة** դօբբէ
 Գերեզման, շիրիմ **قبر** - **قبور** դա՛քր
قبرا դօքրա
 Արտոյտ **قبرستان** դա՛քրէսթան
 Գերեզմաննոց **قبض** - **قبوض** դա՛քբ
^{Յափեսակում, արցն-} ^{յում, անդորագիր} **قبض الوصول** ^{դա՛քբօլ-} ^{լօսուլ}
 Ստացական, ^{սսա-} ^{ցազիր} **قبضه** դա՛քբէ
 Բուռ, դաստակ **قبض** դէքք
 Ղպտի **قبيل** դա՛քլ
 Առաջ, նախքան **قبلاً** դա՛քլա՛ն
 Նախապէս

Կարգացողներ, ^{ընթացողներ} **قارئین** դարէյին
 Սագ **قاز** դազ
 Բաժանող **قاسم** դասէմ
 Շերտ **قاش** դաշ
 Գդալ **قاشق** դաշօղ
 Սուրհանդակ **قاصد** - **قصاد** դասէդ
 Դատաւոր **قاضی** դազի
 Ընդհանուր առմամբ **قاطباً** դաթէքա՛ն
 Զորի **قاطر** դաթեր
 Զորեպան **قاطرچی** դաթերչի
 Կտրող, հատող, վճռական **قاطع** դաթէր
^{ճամբանահ,} ^{աւագակ} **قاطع الطريق** դաթէրէլթա՛րիդ
 Նստակեաց **قاعد** դաթէդ
 Կարգ, օրէնք, կանոն **قواعد** - **قواعد** դաթէդէ
 Կարաւան **قافلة** - **قوافل** դաճէլէ
 Յանգ (ոտանաւորի) **قايه** դաճիէ
 Կաղապար **قالب** դալէբ
 Գորգ **قالی** դալի
 Փոքր գորգ, խալիչա **قالیچه** դալիչէ
 Գորգագործ **قالیباش** դալիբաճ
 Հասակ, կանգնում **قامت** դամա՛ր
 Մեծ բառարան **قاموس** դամուս
 Գոհ, բաւարարւած **قانع** դանէր

վճռում, որոշում ֆէյսա՛լ فيصل
 Առատ, բաշխում ֆէյզ فيض
 Փիղ ֆիլ, փիլ ڤيل կամ ميل
 Փիլսոփայ, <sup>խմտ-
տուն</sup> ֆիլոսոֆ هلسوف - فلسوف

ق

Պարսկերէն այբու- ق ق ق ق <sup>(կոկոր-
դային)</sup>
 բէնի 24-րդ տառը. թիւ 100
 Աման, պատեան ղաբ قاب
 Կարող, արժանի ղաբէլ قابل
 Մանկաբարձուհի ղաբէլէ قابله
<sup>Արժանաւորութիւն,
տաղանթիւն</sup> ղաբէլիյա՛ր قابليت
 Սպանիչ, մարդասպան, <sup>մահա-
բեր</sup> ղաթل قاتل
 Մաքսանենդած, փախցրած <sup>ղա-
լաղ</sup> قاجاق
 Կարող, ամենակարող ղաղէر قادر
 Կուպր ղար قار
 Սունկ ղարչ قارچ
 Միգաման ղարուրէ قاروره
 Կարդացող(դորանի) ղարի قارى

Բարիքներ, գիտուններ ֆա՛վազէլ واصل
 Օգուտներ ֆա՛վայէդ وايد - فايده
 Մահ, վախճան ֆոօթ فوت
 Զօրագունդ, խումբ ֆոօջ - افواج
 Իսկոյն, անմիջապէս ֆօօրա՛ն فوراً
 Յայտում, բղիւում, եռում ժա՛վա՛րան دوران
 Վերև, վերին, առաւելութիւն ֆօօղ فوق
 Վերոյիշեալ ֆօօղէլզէر فوق الذاكر
 Արտակարգ, <sup>արտա-
տոյր</sup> ֆօօղէլըադէ فوق العاده
 Վերին ֆօօղանի فوقانی
 Պողպատ ֆուլաղ فولاد
 Հասկացող, գիտնական ֆա՛հհաւ՛ ڤهه
 Ցանկ, ցուցակ, <sup>բազմակա-
կուրթիւն</sup> ֆօհրէսթ فهرست
 Խելք, հասկացողութիւն ֆա՛հմ ڤهه
 Հասկացնել ֆա՛հմանիդա՛ն فهمانيدن
 Հասկանալ ֆա՛հմիդա՛ն فهميدن
 Հասկացող, ըմբռնող ֆա՛հիմ فهمه
 Մէջ, իւրաքանչիւր, միասին ֆի فى
 Վերջապէս, մի խօսքով ֆէլջումլէ فى الجملة
 Իսկոյն ֆէլհալ فى الحال
 Արդարև, իրօք ֆէլվաղէր فى الواقع
 Երջանիկ, յաղթական ֆիրուզ فيروزه
 Պերոզակ ֆիրուզէ فيروزه

Նետել, տարածել Ֆէա՛նդա՛ն فكندن
 Մտածող, խորհող Ֆէֆուր فكور
 Բարձրաւանդակ Ֆա՛լաթ فلات
 Երկրագործ, հողագործ Ֆա՛լահ فلاح
 Բարեբաստութիւն, ապրան-
վութիւն Ֆա՛լահ فلاح
 Երկրագործութիւն Ֆա՛լահա՛ր فلاحت
 Ֆա՛լասօֆէ فلاسوف - فلاسفه
 Փալաֆա՛ր فلاکت
 Ֆէլան فلان
 Մեաաղ فلز - فلزات
 Մետաղային, մետաղեայ Ֆէլզի فلزی
 Փիլիսոփայութիւն Ֆա՛լասօֆէ فلاسفه
 Պղպեղ فلقل Ֆէլֆէլ
 Ֆալախա Ֆա՛լա՛ղէ - Ֆա՛լա՛ֆէ فلقه - فلقه
 Երկինք, Աստուած Ֆա՛լա՛ֆ فلك - افلاك
 Արհեստ, նարհ, գի-
տութիւն Ֆա՛նն فنون - فنون
 Ոչնչութիւն, անգոյութիւն Ֆա՛նար فناء
 Շուտ ոչնչացող, դիւրա-
բեկ Փա՛նսփա՛ղիր فناپذیر
 Գաւաթ Փնճան فنجان Ֆէնզան
 Տխրի, պնդուկ Փնճ فندق Ֆէնդէդ
Գիտութիւններ, աւետ-
ներ, ննա լներ Փնճ فنون - فنون
 Պունիկներ Փա՛վահէ فواحش - فواحش
 Շարլան Փա՛վարտ فواره

Պակասաւոր բայ Ֆէրլէնդէս فعل ناقص
 Գործով, ներկայումս Ֆէրլա՛ն فعلًا
 Գործաւոր Ֆա՛րլէ فعله
 Ճիշ, աղաղակ Ֆա՛ղան فغان
 Ողներ Ֆա՛ղար فغار
 Զգոյութիւն, կորուստ Փօղդան فقدان
 Խեղճութիւն, աղքատութիւն Փա՛ղր فقر
 Խեղճեր, աղքատներ Փօղա՛րա فقره - فقير
 Ողն, յօդ Փա՛ղրէ فقره
 Մաս, կտոր Փա՛ղա՛րէ فقره
 Միայն, միմիայն Փա՛ղա՛ր فقط
 Իրաւագիտութիւն Փօղի فقه
 Իրաւագէտներ Փօղա՛նա فقيهه - فقيه
 Կորած, մահացած Փա՛ղիդ فقيده
 Խեղճ, աղքատ Փա՛ղիր فقره - فقير
 Խեղճօրէն, աղքատօրէն Փա՛ղրան فقرانه - فقيرانه
 Խեղճութիւն, աղա-
տութիւն Փա՛ղիրի فقيري
 Իրաւագէտ, (մահմեդա-
կանութեան) Փա՛ղին فقيهه
 Կզակ, ծնօտ, ունելիք Փաֆ فك
 Զաւեշտ, կատակ Փա՛ֆա՛նաթ فكاهت
 Զաւեշտական Փա՛ֆահի فكاهي
 Միտք, մտածմունք, խոկում Փէֆր فكر - افكار
 Զղջում Փօֆնա՛ր فکنت

Գիտուններ ֆօզա՛լա **فاضل** - **فضلاء**
 Մնացորդ, քակոր ֆա՛ղէ **فضلات**
 Մնացորդ, կղկղանք ֆա՛զա՛լաք **فضلات**
 Առաւելութիւն, ^{անտեղի} **فضول** ^{խօսող}
 Ամօթանք, ^{խայտա-} **فضيحت** ^{կուրիւն} ֆա՛զիհա՛ք
 Հիանալի, ընտիր ֆա՛զիլ **فضيل**
 Գիտութիւն, առախնու- **فضيلت** ֆա՛զիլա՛ք
 րիւն, առաւելութիւն
 Կորովամտութիւն ֆէթանա՛ք **فضايت**
 Կոտրում, լուծում (ծոմի) ֆա՛թր **فطر**
 Բնութիւն, բնաւորութ. ֆէթրա՛ք **فطرت**
 Բնական, բնածին ֆէթրի **فطري**
 Ուշիմութիւն, ըմբռնողութ. ֆէթն **فطن**
 Բաղարջ ֆա՛թիր **فطير**
 Ամօթալիութիւն, ^{լքում} **فضاغت** ^{րիւն} ֆա՛զարա՛ք
 Գործողութիւններ, **فعال** - **فعال** ֆա՛լալ
 բայեր, գործունեայ **فعاليت** ֆա՛լալիյա՛ք
 Գործունէութիւն, **فعل** - **افعال** ֆէրլ
 գործնականութիւն ^{գործ}
 Գործողութիւն, ^{բայ}
 Դրական բայ ֆէրլէէէբաթ **فعل ائبات**
 Ժխտական բայ ֆէրլէնա՛ֆի **فعل نفى**
 Անդէմ բայ ֆէրլէբիֆաբէլ **فعل بى فاعل**
 Կանոնաւոր բայ ֆէրլէդիասի **فعل قياسى**
 Անկանոն բայ ֆէրլէբիդիաս **فعل بى قياس**
 Օժանդակ բայ ֆէրլէմօրալէն **فعل معاون**

Արատաւորութիւն, ^{խոսիլ-} **فضا** ^{բարութիւն} ֆա՛սադ **فضاد**
 Առասպել, պատմութիւն ֆա՛սանէ **فضاينه**
 Պիտակ **فستق** ֆօսթէդ
 Լայնութիւն **فسحت** ֆօսիհա՛ք
 Խորտակում, խզում, ջնջում ֆա՛սխ **فسخ**
 Բացատրում, մեկնութիւն ֆա՛սր **فسر**
 Պաղել, սառել **فسردن** ֆէսօրդա՛ն
 Անդգամութիւն, ^{անտա-} **فسق** ^{կուրիւն} ֆէսղ
 Լայն, ընդարձակ **فسح** ֆա՛սիհ
 Ճնշում **فشار** ֆէշար
 Ճնշել **فشاردن** ֆէշարդա՛ն
 Յրել, ցանել, սփռել **فشاندن** ֆէշանդա՛ն
 Ճնշել, սեղմել **فشردن** ֆէսօրդա՛ն
 Գնտակ, փամփոշա **فشنگ** ֆէշանգ
 Պերճաբանութիւն ֆա՛սահա՛ք **فصاحت**
 Երակահատ **فصاد** ֆա՛սադ
 Բաժանում, եղանակ, հաւ- **فصل** - **فصول** ֆա՛սլ
 ւած, զլուխ (գրքի)
 Պերճախօս **فصيح** ֆա՛սիհ
 Անջրպետ, ^{սիջոց, սիեզեր,} **فضاء** ֆա՛զաա
 բացաս, նրապարակ
 Վատաբանող **فضاح** ֆա՛զահ
 Անպատուութիւն ֆա՛զահա՛ք **فضاحت**
 Առախնութիւններ, **فضايل** - **فضيالت** ֆա՛զայէլ
 արժանաւորութիւններ
 Գիտութիւն, առաքինութիւն ֆա՛զլ **فضل**

Պայծառութիւն, <sup>լուսափայլ-
լուրիւն</sup> Փորուղ **فروغ**
Անարգ, ստոր Փորումայէ **فرومايه**
Աշխոյժ, լպիրշ Ֆարէ **فروه**
Առաւելութիւն Ֆէրէ **فرد**
Շքեղութիւն Ֆարրէ **فروه**
Քարտաշ Ֆարհադ **فرهاد**
<sup>Հանճար, լարգանք,
պոսի, բարտան</sup> Քարհանց **فرهنگ**
Ուսուցիչ, դաստիարակ Քարհանցի **فرهنگی**
Ճիշ, կանչ (օգնութեան) Ֆարիադ **فرياد**
Օգնութեան համնող Քարիադրա՛ս **فريادرس**
Խաբերայութիւն Քարիբ **فريب**
Խաբերայ Ֆարիբանցի **فريبنده**
Միակ, աննման Ֆարիդ **فريد** կամ **فريد**
<sup>Կրօնական պար-
սականութիւն</sup> Ֆարիգէ **فرايض**
Խաբել, պատրել Ֆարիֆթան **فريفتن**
Խաբւած, մոլորւած Ֆարիֆթէ **فريفته**
Խուճբ, կողմ Ֆարիդ **فريق**
Աճում, աճող Քա՛ղա **فزا**
Յաւելում, աճում Ֆա՛ղայէ **فزايش**
Վախ, սարսափ Ֆա՛ղար **فزع**
Աւելացնել Ֆէզուդն **فزودن**
Յաւելում, աճում Ֆէզուն **فزون**
Յօրանջումն Ֆա՛սար **فسار**

Փառաւորութիւն, <sup>պերճութիւն,
փայլ</sup> Ֆարր **فر**
Վերև, յետ, դէպի Ֆարա **فرا**
Երբերաբայ Ֆարախիզ **فراخيز**
Ծոծրակ Ֆարարու **فرارو**
Երևան բերել Ֆարազն **فرازدن**
Հայն, լեցուն, ընդարձակ Ֆարախ **فراخ**
Յարմար, պատշաճ Ֆարախօր **فراخور**
Փախուստ Ֆարար **فزار**
Փախստական, դասալիք Ֆարարի **فاري**
Բարձրութիւն, դէպի վերև Ֆարազ **فراز**
Մրամտութիւն, <sup>ուշիմութիւն,
լսմունքութիւն</sup> Քարասա՛ր **فراست**
Դիմազէտ Ֆարասա՛րքէնաս **فراستشناس**
Մփռող, ծառայ, սպասաւոր Ֆարաս **فراش**
Հանգստութ. անդբաղութ. Ֆարաղ **فراغ**
Ազատ մտնակ, ^{ձեռնարկութիւն} Ֆարաղա՛ր **فراغت**
Անշատում, բաժանում Ֆարաղ **فراق**
Մոռացում Ֆարամուշ **فرااموش**
Մոռացկոտ Ֆարամուշքար **فرااموشكار**
Հրամաններ, <sup>կարգադր-
ութիւններ</sup> Քարա՛ն **فرمان**
Առատ, շատ Ֆարավան **فراوان**
Առատութիւն Ֆարավանի **فراواني**
Հաւաքած, <sup>ամբող-
ջացած</sup> Ֆարահա՛մ **فراهم**
Թանկագին ակնեղէններ Քարայէդ **فرايد**

Հասնող	Փայեգ	فايز
Առատ, առաւել, տոկոս	Փայեգ	فايض
Վերին, ընտիր	Փայեդ	فايق
Հաւէ, ապա լաւ	Փա՛բէհա	فيها
Տես	Փօրադա՛ն	فتادن
Յաղթութիւն, բանալը	Փա՛թի	فتوح
— Հնչագրի անունը	Փա՛թիէ	فتوحه
Սառնակութիւն, չարութիւն	Փէթնի	فتنه
Սառնակիչ, գրգռիչ	Ֆէթնէ/գիչ	فتنه انگيز
Լուծում (հարցի) դատավճիռ	Փէրվա	فتوى
Մեծանձութիւն	Փօթով՛ք	فتوت
Յաղթանակներ	Փէթուհար	فتوحات
Պատրոյգ	Փա՛թիլէ	فتيله
Այգ, արշալոյս	Փա՛ջը	فجر
Զեղխութիւն, ցոփութիւն	Փօջուր	فجور
Զեղխ, ցոփ	Փա՛ջուր	فجور
Հայհոյանք, յիշոց	Փօիւ	فحش
Փառք, պարծանք	Փա՛խը	فخر
Փառաւոր, պատաւոր	Փա՛խիմ	فخيم
Զոհ, պատարագ	Փա՛դա	فدا
Անձնագոհ (Փիղայի)	Փէդայի	فداى
Զեր ծառան (ես)	Փա՛դավի	فدوى
Փրկագին, փրկանք	Փա՛դիէ	فديه

Փառաւոր, պատաւան	Ֆախը	فاخر
Պարսիկ	Ֆարս	فارس
Հեծեալ, ձիաւոր	Ֆարէս	فارس
Պարսկերէն	Ֆարսի	فارسی
Զեռնաթափ, աղատ, պարապ	Ֆարէդ	فارغ
Ընթացաւարտ	Ֆարէդ- թա՛նիլ	فارغ التحصيل
Անշատող, բաժանող	Ֆարգ	فارق
Փչացած, ապականւած	Ֆասէդ	فاسد
Արւամոլ, անբարոյական	Ֆասգ	فاسق
Ակներեւ, բացայայտ	Ֆաշ	فاش
Զատող, անշատող	Ֆասլ	فاصل
Տարածութիւն, միջոց	Ֆասլէ	فاصله
Գրագէտ, ուսեալ, իմաստուն	Ֆազլ	فاضل
Գործող, կատարող	Ֆալ	فاعل
Խեղճութիւն, թշւառութիւն	Ֆազէ	فاقه
Բախտագուշակութիւն,	Ֆալ	فال
Բախտագուշակ	Ֆալգու	فالگو
Անդամալոյծ	Ֆալէ	فالج
Գուշակող, հմայող	Ֆալգիր	فالگیر
Կերպարանք, գոյն	Ֆամ	فام
Հապտեր	Ֆանուս	فانوس
Կորստական, ունայն	Ֆանի	فانى
Օգուտ, շահ	Ֆայիդէ	فايده - فوايد

՚Ի բաց առեալ

Անտեսանելի

Անհնարին

Նախանձալուզութիւն,
փութեանցութիւն

Բարկութիւն, ցասում

Անտառ

Սպունգ

Հասանալոյց
փութեանց

غیر از Գէյրա՛զ

غیر مرئی Գէյրեմարբի

غیر ممکن Գէյրեմովէն

غیرت Գէյրա՛թ

غیظ Գէյզ

غیل - غیول Գիլ

غیچ Գէյի՛մ

غیر - غیور Գէյուր - Գէյուր
Գէյուր Գէյրա՛թմանց

ف

Պարսկերէն այբուբենի

23-րդ տառը. թիւ 80

Դարանամուտ առիւծ

Յաղթական, բացող

Մեռեալների վրայ
կարդացած աղօթք

Ողբերգութիւն

Անբարոյ, անամօթ

Պոռնիկ

Աղանի (վայրի)

ف ف ف ف

فا فا

فاتح Բաթէհ

فاتحه Բաթէհէ

فاجعه Բաջէրէ

فاحش Բահէտ

فواحش - فواحش

فاخته Բախթէ

Ոչխար

Կողոպուտ, աւար

Քնել, ննջել

Հարուստ, ունեւոր

Հակառակորդ, կողոպտող

Աւար, շահ, առատութ.

Հուզորդ

Տարօրինակութիւն

Գորա

Յատակ, խորք, ^{խորհրդա-}
^{ծախիւն}

Չհասած խաղող (ագոխ)

Խոյ (ղօջ)

Ջրի մէջ մխրձում

Հողոր

Աղաղակ, ժխոր

Գորա

Ուրւական, ճիւղ

Անպատի ճիւղ,
դուռի ուրւական

Օգնութիւն

Թագուն, գաղտնիք

Ամենագէտ

Բացակայութիւն, ^{բամբա-}
^{սանց}

Այլ, ուրիշ, առանց

غیبا Գէյնա՛մ

غیبت Գէյիմ

غیودن Գէյուդան

غی - غیبان Գէյնի

غیبیم Գէյիմ

غیبت Գէյիմա՛թ

غیاض Գէյա՛ւլաս

غیابت Գէյա՛ւյեա՛թ

غور باغ Գուրբաղէ

غور Գուր

غوره Գուրէ

غوج Գույ

غوطه Գուրթ

غوطه ور Գուրթվա՛ր

غوغا Գուգա

غوك Գուկ

غول Գուլ

غول بیابانی Գուլբիաբանի

غیاث Գիաս

غیب Գէյիբ

غیب دان Գէյիբդան

غیبت Գէյիբա՛թ

غیر Գէյի

Պատեան, աման   դէլաֆ   غلاف
 Գերի, ծառայ, մանկլաւիկ   դօլամ   غلام
 Մանկատուիք, ^{մանկա-} ^{դէս}   դօլամբարէ   غلامبارى
 Յաղթութիւն   դա՛լա՛բէ   عليه
 Հացահատիկ   դա՛լլէ   غلات - غلّه
 Սխալ, յանցանք   դա՛լա՛ք   غلط - غلاط
 Թաւալուել   դա՛լթիդա՛ն   غلطیدن - غلطين
 Գլգլանք   դէլդէլ   غلغل
 Թլիփ, թլփատ   դա՛լա՛ֆ   غلف
 Թանձր, հաստ   դա՛լիգ   غليظ
 Թանձրութիւն, հաստութ.   դա՛լիգի   غليظي
 Վիշա, հոգս, տխրութիւն   դա՛մ   غم
 Դաւազիր, մատնիչ, քսու   դա՛մմազ   غماز
 Քսութիւն   դա՛մմազի   غمازى
 Վշտոտ, վշտակից   դա՛մխար   غمخوار
 Տխրել   դա՛մխօրդա՛ն   غم خوردن
 Տխուր, վշտահար   դա՛մգին   غمگين
 Տխուր, վշտոտ   դա՛մնաֆ   غمناك
 Մշտատխուր   դա՛մեար   غميار
 Հարստութիւն, ունեւորութ.   դա՛նա   غنا
 Երգ   դէնա   غناء
 Հարստութիւններ   դա՛նայէմ   غنايم
 Կոկոն   դօնչէ   غنچه

Բնական   դա՛րիգի   غريزي
 Ընկղմւած, խեղդւած   դա՛րիդ   غريق
 Ճիչ, աղաղակ   դէրիվ   غريو
 Կռիւ, աւերածութիւն   դա՛գա   غزاء
 Վիթ, որթեղին (թռչուն)   դա՛գալ   غزال
 Բանաստեղծութեան ^{մի սեռակը} ^(սիրերգութիւն)   դա՛գալ   غزل
 Մեռել լացող   դա՛սալ   غسال
 Լւացում   դօսլ   غسل
 Նւազում, մարում   դա՛՛   غش
 Կեղծութիւն   դէ՛՛   غشى
 Յափշտակութիւն   դա՛սք   غصب
 Վիշա, ^{սխտութիւն,} ^{խեղդում}   դօսսէ   غصه - غصص
 Ձայրոյթ, ցասում   դա՛գա՛ք   غضب
 Ձայրացկոտ, ցասկոտ   դա՛գա՛քնաֆ   غضبناك
 Կոճիկ   դօգրուֆ   غضروف
 Առիւծ   դա՛գա՛նֆա՛ր   غضنفر
 Ներող, անյիշաչար   դա՛ֆֆար   غفار
 Ներում, թողութիւն   դօֆրան   غفران
 Անփութիւն, անհողութ.   դէֆլա՛ք   غفلت
 Ներող, ներողամիտ   դա՛ֆուր   غفور
 Լուծ, զերութիւն, կապանք   դօլլ   غل
 Ատելութիւն, խաբբայութիւն   դէլլ   غل
 Հացահատիկներ, արմատիք   դա՛լաք   غلات - غلاط

Թագնւած, բացակայ դայեր غايب
 Սահման, ծայրայեղ դայա՛ր غايت
 Փոշի, սրանեղու թիւն դա՛րաւ غبار
 Ծնօտի տակ կախւած մորթը դա՛րա՛ր غمب
 Խարզախու թիւն դա՛րն غمين
 Նենգաւոր, խաբեբայ դա՛ղղար غدار
 Սուր, թուր դա՛ղղարէ غداره
 Կերակուր, սնունդ դա՛ղա غذا
 Կշտամբել, քորել դա՛րաշիդա՛ն غراشيدن
 Տուգանք դա՛րամա՛ր غرامت
 Արևմուտք դա՛րբ غرب
 Օտարականներ դորա՛բա غرباء - غريب
 Մաղ դա՛րբալ غربال
 Պանդխտութիւն դորա՛թ غربت
 Բարկանալ դա՛րաշիդա՛ն غراشيدن
 Դիտաւորութիւն, <sup>ft. 6, ms. b-
int. ph. 6</sup> դա՛րազ غرض
 Ընկղմում, խեղզում դա՛րղ غرق
 Նաւարեկութիւն դա՛րղաբ غرقاب
 Արևամուտ, արևմուտք դորոբ غروب
 Հպարտութիւն, գոռոզութ. դորուր غرور
 Լուսնային ամսի առաջին օրը դորէ غره
 Օտարական, նժդեհ դա՛րիբ - غريب
 Մոնչալ, բոռալ դա՛րիղա՛ն غريدن

غ

Պարսկերէն այբուբենի դ غ غ غ غ غ
 22-րդ տառը. թիւ 1000
 Մատնիչ, խաբեբայ դայեր غادر
 Այր, քարայր, որջ դար غار
 Աւարառութ. յափշտակութ. դարա՛թ غارت
 Մազ դազ غاز
 Քաջ, հերոս դազի غازي
 Բարեկամ դաշ غاش
 Թամբի ցից փայտը դաշիյէ غاشيه
 Յափշտակող դասէք غاصب
 Անհոգ, անփոյթ դաֆل غافل
 Անհոգութ. անփութութ. դաֆլի غافلي
 Յաղթող, յաղթական դալէք غالب
 Շատ անգամ, յաճախ դալէբա՛ն غالبا
 Թանկագին դալի غالى
 Լեցուն, ամայի դամէր غامر
 Անհասկանալի, խրթին դամէզ غامض
 Ունևոր, հարուստ դանի غاني

Այցելութիւն (հիւանդի) բէյադա՛ք عیادت
 Խորամանկ, նենգ բէյաբ عیابر
 Չափ, յարգ բա՛յյաբ عیابر
 Հաճոյամոլ, զւարճասէր բա՛յյաբ عیاش
 Հանդուրդ ու բիւն, պագոտութիւն բա՛յյաբ عیاش
 Կին, ընտանիք բա՛յյալ عیال
 Ակներև, պարզ բա՛յյան عیան
 Թերութիւն, արատ բէյբ عیوب - عیوب
 Խժրժանք, բժակընդ- բէյբջուլի عیوب جوئی
 Պակասաւոր բէյբնաբ عیوب ناک
 Տօն, հանդէս բիդ عید
 Ամանօրի տօն բիդէնօրու բիդ عید نوروز
 Տօնի նւէր, տօնական բիդի عیدی
 Քրիստոնեայ բիսա՛վի عیسوی
 Ուրախութիւն, հաճոյք բէյբ عیش
 Աչք, աղբիւր, պետ բէյբն - عیون
 Իսկ և իսկ, նոյնութեամբ բէյբնա՛ն عیون
 Իսկական բէյբնի عین
 Ակնոց բէյբնա՛ն عینك
 Թերութիւններ բոյուբ - عیوب
 Աչքեր, աղբիւրներ բոյուն - عیون

Տարր բօնուօر - عناصر
 Սաստիկութիւն, բռնութիւն բօնեբ عنف
 Մատղաշութիւն բօնեօվան բօնեօվان
 Ֆէնիքս (առօսպիւ- քան բոյուն) բէնիա عنقا
 Շուտով, մօտիկ բա՛նդա՛րիբ բնգրیب
 Սարգ բա՛նքա՛բուբ Ենգոտ - عنكبوت
 Վերաառութիւն, հասցէ բօնվան բօնվان
 Կամակոր բա՛նուդ Ենուդ
 Սաստիկ, անողորմ բա՛նքիք Ենիք
 Պատահար, հիւանդու- բա՛վարէգ Եարض - عارض
 քիւններ, նարկեր բա՛վաղէք Եواقب - عواقب
 շեշտանքներ, վախճաններ բա՛վամ Եوام
 Ռամիկ, ամբոխ բա՛վամէլ Եամէ - عامله
 Գործաւորներ բա՛վայէդ Եաيد - عوائد
 Հասոյթներ բա՛վայէդ Եايد - عوائد
 Ուղ (նւագարան) բուդ Եود
 Հալէ (անուշահոտ փայտ) բուդ Եود
 Վերադարձ բօոդ, բօոդա՛ք Եودت - عودت
 Կին, ծննդական գործարան բօօրա՛ք Եورت
 Օգնութիւն, օգնականութիւն բօօն Եون
 Խոստում, ժամանակ, դատիք բա՛նդ Եهود - عهد
 Խոստմնագիր, դաշնագիր բա՛նդնամէ Եهدنامة
 Յանձնառութիւն բօնդէ Եهد
 Յանձնառու բօնդէդար Եهددار

Գործաւորներ բա՛մա՛յէջաթ اعمال
 Բանւոր, գործաւոր բա՛մա՛յէ. عمل - عمله
 Գործնական բա՛մա՛յի عملی
 Գործողութիւն բա՛մա՛յիաթ عمليات
 Հօրեղբայր բա՛մու عمو
 Սիւն, գուրգ, ուղղահայեաց բա՛մուդ عمود
 Ընդհանուր բոմում عموم
 Ընդհանրապէս բոմումնی عمومًا
 Ընդհանրական բոմումի عمومى
 Ընդհանրականութ. բոմումիյա՛թ عموميت
 Հօրաքոյր բա՛մմէ همه
 Խոր, փոս բա՛միچ عمیق
 Յոգնութիւն, վիշտ բէնա ن
 Յունապ բա՛ննաթ عناب
 Մուգ կարմիր բա՛ննաթի عنابي
 Կամակորութիւն բէնադ عناد
 Տարբեր բա՛նատ,ر عناصر - عنصر
 Սանձ բա՛նան عنان
 Բարութիւն, խնամք բէնայա՛թ عنایت
 Խաղող բէնա՛թ عنب
 Յանապար (անուսանո՛ս
 փայտ) բա՛նրա՛ր عنبر
 Մօտ, ըստ, հետ բէնդ عنذ
 Սոխակ բա՛նդա՛յիچ عنادل - عنذيب

Բարձր, վեհ բէլվի علوی
 Վեհութիւն բօլօվիյյա՛թ علويت
 Բարձր, վսեմ բա՛յի علی
 Վրայ, ըստ, թէև բա՛յա علی
 Մասնաւորաբար բա՛յալիսوونو u علی الخصوص
 Ըստ երևոյթին բա՛յալقاهره علی الظاهر
 Բարձր, աւելի բարձր բօլիա علیا
 Տարբեր, գատ բա՛յահէդէ علیحدہ
 Հիւանդ, հիւանդոտ բա՛յի علیل
 Գիտուն բա՛յիմ علیم - علیہ
 Դէմ, հակառակ բա՛յէյի علیہ
 Բարձր, վեհ բա՛յիյյէ علیہ
 Հօրեղբայր բա՛մ عم
 Պալատ, շէնք բէմարա՛թ عمارت
 Գործակալներ, գործաւորներ բոմնալ عمل - عمال
 Փաթոյթ, փաթթոց բա՛մնամէ عماعه
 Դիտաւորութիւն բա՛մդ عمل
 Դիտամբ բա՛մդան عمل
 Դիլաւոր, մեծաքանակ բոմդէ عملہ
 Կհանք բոմر عملہ
 Բարգաւաձ, շէն բոմրան عملان
 Խորութիւն, փոսութիւն բոմդ عملی
 Գործ, գործողութիւն բա՛մա՛յ عمل - اعمال

Խոտավաճառ	ըա՛լլաճ	علاف
Կապակցութիւն	ըա՛լաղէ	علاقه
Սիրող, համամիտ	ըա՛լաղէմա՛նդ	علاقه مند
Նշան, հետք	ըա՛լամա՛ք	علامت
Աւելի, ի վերայ	ըա՛լավէ	علاوه
Առիթ, պատճառ, ցաւ	ըէլլա՛ք	علاّت - علاء
Խոտ	ըա՛լա՛ժ	علاف
Պատճառներ, ցաւեր	ըէլլա՛լ	علاّت - علاء
Դրօշակ	ըա՛լա՛մ	علاءم - علاء
Դրօշակակիր	ըա՛լա՛մդար	علاءدار
Գիտութիւն, ուսում	ըէլլմ	علاوم - علاء
Աստուածաբանութիւն	ըէլլեկաճի	علاءالهي
Փիլիսոփայութիւն	ըէլլեճեճա՛ք	علاءحکمت
Հոգեբանութիւն	ըէլլեճա՛րէ ճա՛քօլնա՛ճ	علاءمعرفه النفس
Տրամաբանութիւն	ըէլլեճա՛նքէդ	علاءمنطق
Գիտուններ, կրօնա- ւորներ	ըօլա՛մա	علاءاء - علاء
Գիտական	ըէլլի	علاءمی
Հրապարակաւ	ըա՛լա՛նա՛ն	علاءنئا
Հրապարակային	ըա՛լա՛նի	علاءنی
Բարձրութիւն, վեհութիւն	ըօլօլ	علاءو
Խոտեղէն, թօշակ	ըա՛լուճէ	علاءوفه
Գիտութիւններ	ըօլում	علاءوم - علاء
Սլիի սերուզից	ըա՛լա՛վի	علاءوی

Պարկեշտ, առաքինի	ըա՛ճիճ	علايف
Արծիւ	ըօղար	عقاب
Պատուհաս, պատիժ	ըէղար	عقاب
Գաղափարներ, կարծիք- ներ	ըա՛ղալէդ	عقاید - عقاید
Յետ, յետև, սերունդ	ըա՛ղա՛ք	عقب
Պայմանադրութիւն, կապ	ըա՛ղդ	عقد
Ամուսնական կապ	ըա՛ղդեճեճահ	عقدنكاح
Հանգոյց, առեղծւած	ըօղդէ	عقدوه
Կարիճ	ըա՛ղրա՛ք	عقرب
Սլաք (ժամացոյցի)	ըա՛ղրա՛քա՛ճ	عقربك
Խելք, միտք, բանակա- նութիւն	ըա՛ղլ	عقول - عقول
Խելօքներ	ըօղա՛լա	عقال - عقال
Խելքի, մտային	ըա՛ղլի	عقلی
Տանջանք, պատիժ	ըօղուքա՛ք	عقوبت
Գաղափար, կարծիք	ըա՛ղիդէ	عقاید - عقاید
Սարգիսն (բանկազին) հար	ըա՛ղիդ	عقايق - عقیق
Ամուլ, ապարդիւն	ըա՛ղիմ	عقیم
Պատկերահան, լուսա- նկարիչ	ըա՛ֆաա	عکاس
Պակեր, լուսանկար, արձան- յում, օրջամ, հակառակ	ըա՛ֆա	عکس
Հակազդեցութիւն	ըա՛նօլա՛մալ	عکس العمل
Բարձրութիւն	ըա՛լա	علاء
Ճար, դարման	ըա՛լաջ	علاج
Բուժելի	ըա՛լաջվա՛զիր	علاج پذير

Զղախին <sup>ըտ'տա'րի
ըտ'տա'րանի</sup> عصباني - عصبى
 Դար, երեկոյ, ժմեկաշրջան ^{ըտ'տա'ր} عصار
 Նախընթրակ ^{ըտ'տա'րանէ} عصار انه
 Պարկեշտութիւն ^{ըտ'տա'ր} عصمت
 Մեղք, ապստամբութիւն ^{ըտ'տա'ր} عصيان
 Բազուկ, ընկեր ^{ըտ'տա'ր} عضد
 Մկանունք <sup>ըտ'տա'ր
ըտ'տա'ր</sup> عضله - عضلات
 Անգամ ^{ըտ'տա'ր} عضو
 Անգամակցութիւն ^{ըտ'տա'ր} عضویت
 Պարգև, ընծայ ^{ըտ'տա'ր} عطا
 Համեմատաճառ ^{ըտ'տա'ր} عطار
 Անուշահոտութիւն ^{ըտ'տա'ր} عطر - عطور
 Փռնգտում ^{ըտ'տա'ր} عطسه
 Ծարաւութիւն ^{ըտ'տա'ր} عطش
 Ծարաւ, ծարաւի ^{ըտ'տա'ր} عطشان
 Յեռ դարձում, հակում ^{ըտ'տա'ր} عطف
 Գորով, հակում ^{ըտ'տա'ր} عطفوت
 Ոսկր ^{ըտ'տա'ր} عظام
 Մեծութիւն, <sup>մեծապիւ-
նութիւն</sup> <sup>ըտ'տա'ր
ըտ'տա'ր</sup> عظمت
 Մեծ, փառաւոր ^{ըտ'տա'ր} عظيم
 Առաքինութիւն, <sup>պարկե-
տութիւն</sup> ^{ըտ'տա'ր} عفت
 Ներումն, ջնջում ^{ըտ'տա'ր} عفو
 Նխութիւն <sup>գարտան-
տութիւն</sup> عفونت

Պաշտօնանկութիւն ^{ըտ'տա'ր} عزل
 Մենակեցութիւն, <sup>անկիւն-
կեցութիւն</sup> ^{ըտ'տա'ր} عزلت
 Դիտաւորութիւն, <sup>որտու,
ձեռնարկ</sup> ^{ըտ'տա'ր} عزم
 Միրելի, թանկագին ^{ըտ'տա'ր} عزیز
 Միրել, պատուել <sup>ըտ'տա'ր
ըտ'տա'ր</sup> عزیزداشتن
 Մեկնում, դիտաւորութ. ^{ըտ'տա'ր} عزيمت
 Զօրքեր, զինւորներ ^{ըտ'տա'ր} عساکر - عساكر
 Դժւարութիւն, անձկութ. ^{ըտ'տա'ր} عسرت
 Գիշերապահներ ^{ըտ'տա'ր} عسسى
 Մեղր, հոչակ ^{ըտ'տա'ր} عسل
 Դժւարին ^{ըտ'տա'ր} عسير
 Միրահարներ ^{ըտ'տա'ր} عاشق - عاشقان
 Տասնորդ ^{1/10} عشر
 Ուրախութիւն, քէֆ ^{ըտ'տա'ր} عشرت
 Քսան ^{ըտ'տա'ր} عشرين
 Սէր ^{ըտ'տա'ր} عشق
 Միրաբանութիւն ^{ըտ'տա'ր} عشق بازی
 Պէջրանք ^{ըտ'տա'ր} عشوت
 Յեղ, աշխրէթ ^{ըտ'տա'ր} عشيره - عشائر
 Զեռնափայտ ^{ըտ'տա'ր} عصا
 Քամող, իւղահան ^{ըտ'տա'ր} عصار
 Քամուկ, հիւթ, իսկութ. ^{ըտ'տա'ր} عصاره
 Զիղ ^{ըտ'տա'ր} عصب - اعصاب

Զղախին ^{բա՛սա՛րի} ^{բա՛սա՛րանի} عصباني - عصبى
 Դար, երեկոյ, ժմնկաշրջան ^{բա՛ս} عصر
 Նախընթրակ ^{բա՛ս} عصاره
 Պարկեշտութիւն ^{բէ՛սմա՛ր} عصمت
 Մեղք, ապստամբութիւն ^{բօսի՛ան} عصيان
 Բազուկ, ընկեր ^{բա՛զօղ} عضد
 Մկանունք ^{բս՛զօղ} ^{բս՛զօղաբ} عضلات - عضله
 Անգամ ^{բօզ} عضو
 Անդամակցութիւն ^{բօզ} عضویت
 Պարզեւ, ընծայ ^{բա՛րա} عطا
 Համեմատաճառ ^{բա՛րաբար} عطار
 Անուշահոտութիւն ^{բա՛ր} عطر - عطور
 Փռնգտում ^{բա՛րսէ} عطسه
 Ծարաւութիւն ^{բա՛րա՛} عطش
 Ծարաւ, ծարաւի ^{բա՛րբան} عطشان
 Յեա դարձում, հակում ^{բա՛րթ} عطف
 Գորով, հակում ^{բօթու՛մա՛ր} عطوفت
 Ոսկր ^{բա՛զլ} عظام
 Մեծութիւն, ^{մեծափա՛} ^{նուրիւն} ^{բա՛զլմա՛ր} ^{բօզմ} عظمت ^{կա՛մ} عظم
 Մեծ, փառաւոր ^{բա՛զլիմ} عظيم
 Առաքինութիւն, ^{պարկե՛} ^{տուրիւն} ^{բէ՛թեա՛ր} عفت
 Ներումն, ջնջում ^{բա՛Ֆլ} عفو
 Նխութիւն ^{գարեանո՛} ^{տուրիւն} عفونت ^{բօՖու՛նա՛ր}

Պաշտօնանկութիւն ^{բա՛զլ} عزل
 Մենակեցութիւն, ^{անկիւնա-} ^{կեցութիւն} ^{բօզլա՛ր} عزلت
 Դիտաւորութիւն, ^{որօշու՛} ^{մեղքա՛ր} ^{բա՛զլ} عزم
 Սիրելի, թանկագին ^{բա՛զիզ} عزیز
 Սիրել, պատել ^{բա՛զիզ} ^{գա՛ւթա՛ն} عزیزداشتن
 Մեկնում, դիտաւորութ. ^{բա՛զիմա՛ր} عزیمت
 Զօրքեր, զինւորներ ^{բա՛սա՛ր} عساکر - عساكر
 Դժւարութիւն, անձկութ. ^{բօսա՛ր} عسرت
 Գիշերապահներ ^{բա՛սա՛ս} عساسة
 Մեղր, հոչակ ^{բա՛սա՛լ} عسل
 Դժւարին ^{բա՛սիւր} عسير
 Սիրահարներ ^{բօսա՛ղ} عشاق - عاشق
 Տասնորդ ^{1/10} عشر
 Ուրախութիւն, քէֆ ^{բէ՛րա՛ր} عشرت
 Քսան ^{բէ՛րին} عشرين
 Սէր ^{բէ՛ր} عشق
 Սիրաբանութիւն ^{բէ՛րաբազի} عشق بازي
 Պշրանք ^{բէ՛րա՛ր} عشوت
 Յեղ, աշիրէթ ^{բա՛ւրէ} عشيره - عشائر
 Զեռնափայտ ^{բա՛սա} عصا
 Քամող, իւղահան ^{բա՛սաւար} عصار
 Քամուկ, հիւթ, իսկութ. ^{բօսա՛րէ} عصاره
 Զիղ ^{բա՛սա՛ր} عصب - اعصاب

Խնդրագիր, ^{Գանգոսագիր} բարգեճալ **عرض حال**
 Իրտաւորութիւն, պատիւ բօրգէ **عرضه**
 Յայտնի, ^{հասարակական օրէնքներ} բօրՖ **عرف**
 Գիտուններ, ^{ինանգողներ} բօրա՛ճա **عارف** - Երֆա
 Իմաստութիւն, գիտութ. բերՖան **عرفان**
 Ընդհանրային բօրՖի **عرفي**
 Երակ բերդ **عرق** - Երօզ **عروق**
 Գրտինք, օղի բա՛րա՛ն **عرق**
 Գրտնեւ բա՛րա՛ն **عرق کردن**
 Օղի քաշել, թորել ^{բա՛րա՛ն/ Իս՛րիլա՛ն} **عرق کشیدن**
 Հարս, նշանած բա՛րու **عروس**
 Հարսիկ, տիկնիկ բա՛րուսա՛՛ **عروسك**
 Հարսանիք, ^{ամուսնութիւն} բա՛րուսի **عروسی**
 Երակներ բօրուդ **عروق** - Երօզ **عروق**
 Մերկ բօրիան **عريان**
 Լայն բա՛րիզ **عريض**
 Խնդիր, խնդրագիր բա՛րիզէ **عريضه** - Երիւշ **عريضه**
 Փառք, պատիւ բէզզ **عز**
 Սուգ բա՛րգա **عز**
 Սզուր բա՛րգադար **عزادار**
 Սզուրութիւն բա՛րգադարի **عزاداري**
 Ամուրի, ազար բա՛րգա՛ր **عزب**
 Փառք, մեծարանք բէզզա՛ր **عزت**

Արագաշարժ, շտապող բա՛ջիլ **عجیل**
 Թիւ, համբանք բա՛ղադ **عداد**
 Արդարութիւն, ^{դասարան} բա՛ղալա՛ր **عدادت**
 Թշնամութիւն բա՛ղալա՛ր **عداوت**
 Թիւ, համար բա՛ղա՛ն **عدا**
 Ոսպ բա՛ղա՛ս **عدا**
 Արդարութիւն, հակ բա՛ղլ **عدل**
 Չգոյութիւն, ոչնչութիւն բա՛ղա՛ւ **عدم**
 Թշնամի բա՛ղոլ **عدو** - Էդօ
 Թիւ, քանակ, խումբ բէզզէ **عدد**
 Բազմահամար, բա՛ղիդ **عديد**
 Առանց, զուրկ, անգոյ բա՛ղիմ **عديم**
 Անճանակ ^{անգուցական} բա՛ղիմօլմէսալ **عدم المثال**
 Պատիժ, նեղութիւն, ^{սանջանք} բա՛զար **عذات**
 Պատճառանք, չքմեղանք բօզբ **عذر**
 Երեզուրիւն ^{խնդրել} բօզբխասրա՛ն **عذرخواستن**
 Սալլակ, սալլ բա՛րարբէ **عرايه**
 Երեզուր ^{աղաւանդներ} բա՛րայէզ **عريضه** - Երիւշ **عريضه**
 Արար արարացի բա՛րա՛ր **عرب** - Երաբ **عرب**
 Կուարարութիւն բա՛րբա՛ղէ **عربده**
 Գահ, իններորդ երկինք բա՛րե **عرش**
 Գահ, ^{Տարածուրիւն, աղաւթ, հրապարակ} բա՛րսէ **عرصه**
 Յուցադրում, ^{աղեքանք, լայնութիւն} բա՛րզ **عرض**

Եբրայական
էբրայեցեւէն
Ասրիոյիցն, ծառայու-
թիւն, մեծաւանք

բէբի
բէբանի

عبري **կամ** عبراني

բօբուդիլլյա՛թ **عبوديت**

Անցնում, անցք

բօբուր **عبور**

Անցուղարձ

բօբուր օ սօբուր **عبور و مرور**

Խոտադէմ, դաժանատեսիլ

բօբուս **عبوس**

Փոքր ծառայ

բօբէյդ **عبيد**

Կշտամբանք

բէթաթ **عتاب**

Հնութիւններ, <sup>գերու-
հիներ</sup>

բա՛թայէդ **عتائق**

Հին, ազատւած

բա՛թիդ **عتيق**

Օսմանցի, տաճկական

բօսմանի **عثماني**

Առայժմ, շտապով

բէջալա՛թա՛ն **عجالتا**

Զարմանալիքներ

բա՛ջալթ **عجائب**

Զարմանք, տարօրինակ

բա՛ջա՛թ **عجب**

Գոռոզութիւն

բօջբ **عجب**

Անկարողութիւն <sup>բոլորու-
թիւն</sup>

բա՛ջգ **عجز**

Կարօտեալներ

բա՛ջա՛գէ **عجزه**

Շտապում, արագութ.

բա՛ջա՛լա՛թ **عجالت**

Պարսիկ, բարբարոս

բա՛ջա՛մ **عجم**

Հրաշք, սքանչելիք

բա՛ջուբէ **عجوبة**

Պառաւ կին

բա՛ջուգ **عجوز**

Եզ

բէջլ **عجل**

Արագութիւն, <sup>ճարպի-
կութիւն</sup>

բա՛ջա՛լէ **عجله**

Զարմանալի

բա՛ջաթ **عجيب**

Վերջ, վախճան **عاقبت** - عواقب

Նախատեսն **عاقبت انديش** րադբա՛րա՛նդիւ

Խելօք, խոհեմ **عاقل** - عاقل

Խելացիօրէն **عاقلازه** րադէլանէ

Խելացիութիւն **عاقلى** րադէլի

Աշխարհ, տիեզերք **عالم** րալա՛մ

Ուսեալ, գիտուն **عالم** րալե՛մ

Բարձր, վեր, վեհ **عالى** րալի

Բարձրաստիճան **عاليشان** րալիւա՛ա՛ն

Բարձր, բարձրագոյն **عاليه** րալիէ

Ընդհանուր, <sup>ճաստակ,
նամիկ</sup> **عام** <sup>բամմ
բամմէ</sup> **کام** րամէր

Բնակեցւած, շէնացնող **عامر** րամէր

Գործակալ, գործակատար **عامل** րամէլ

Եկամուտ, հասոյթ **عائد** րայէդ

Ընտանիք, գերզաստան **عائله** րաէլէ

Աբայ (վերաբկու) **عبا** րաբա

Ծառանք, <sup>երկբա-
զունք</sup> **عباد** - **عبده** րէբադ

<sup>Երկբազունքիցն, պա-
սամունց, սեղուքիցն</sup> **عبادت** րէբադա՛թ

<sup>Ճախողասուքիցն,
պարբերութիւն</sup> **عبارت** րէբարա՛թ

<sup>Պարսկական սրամ
(4 սահի = 20 դինար)</sup> **عباسي** րա՛բբասի

عبث րա՛բա՛ս

عبد - **عباده** րա՛բդ

عبرت րէբրա՛թ

Փուխով, շտապով ըաջէլա՛ն **عاجل**
 Սովորութ., բնաւ- ըադա՛թ **عادت - عادات**
 ուրիշն
 Սովորաբար ըա՛դա՛թա՛ն **عادت**
 Արդար, արդարադատ ըադէլ **عادل**
 Արդարօրէն ըադէլանէ **عادلا**
 Սովորական, անցւոր ըադի **عادي**
 Ամօթ, պարկեշտութիւն ըար **عار**
 Գանգատաւոր, պատահմունք ըարէզ **عارض**
 Գիտուն, գէտ ըարէՖ **عارف - عرفاء**
 Իմաստաբար ըարէՖանէ **عارفانه**
 Մերկ, գերծ ըարի **عاري**
 Փոխառութիւն ըարիյա՛թ **عاريت**
 Մեկնող, մտադրւող ըազմ **عازم**
 Մեկնել, անա- ըազմսժողա՛ն **عازم شدن**
 պահելի
 Միրահար, սիրունի ըաշէլ **عاشق - عاشق**
 Միրահարօրէն ըաշէլանէ **عاشقانه**
 Մօնարամ ամսի 10-րդ **عاشوراء**
 օրը (աշուրա)
 Ըմբոստ, յանցաւոր ըասի **عاصي**
 Բարեսիրտ, բարեացակամ ըապէՖ **عاطف**
 Բարեսրտութիւն ըապէՖաթ **عاطفت**
 Բարեսրտութիւն ըապէՖէ **عاطفه**
 Դատարկ, անգործօն ըապէլ **عاطل**
 Առողջութիւն, յաջողու- ըափիյյա՛թ **عافيت**
 րիւն

Սոււեր, հովանաւորութիւն զէյ **ظل**
 Նեղջութիւն, բռնակալութիւն զօլմ **ظلم**
 Մթութիւն, չարչարանք զօլմա՛թ **ظلمت**
 Հովանաւոր, սոււերոտ զալիլ **ظليل**
 Կարծիք, համարում, գաղափար զան **ظن**
 Կասկածաւոր զա՛նիւն **ظنين**
 Թիկունք մէջք, զա՛հր **ظهري**
 Կէսօր, միջօրէ զօհր **ظهري**
 Երևում, յայտնութիւն զօհուր **ظهوري**
 Օգնական, պաշտպան զա՛հիր **ظهيري**

ع

Գարսկերէն այբուբենի **ع**
 21-րդ տառը թիւ. 70 **ع**
 Երկրպագու, ճգնաւոր **عابد**
 Անցւոր, ճամբորդ **عابر**
 Փղոսկր **عاج**
 Խիզ, անձարակ, թոյլ **عاجز**
 Անձարակութիւն, աղեր- **عاجزي**
 սանճ **عاجل**
 Շտապ, արագ **عاجل**

Փութով, շտապով ըաջէլան Եاجل
 Սովորութ., բնաւ-
 րութիւն ըադա՛թ عادت - عادات
 Սովորաբար ըա՛դա՛թա՛ն Եادت
 Արդար, արդարադատ ըադէل عدل
 Արդարօրէն ըադէլանէ Եادلان
 Սովորական, անցւոր ըադի Եادی
 Ամօթ, պարկեշտութիւն ըար Եار
 Գանգատաւոր, պատահմունք ըարէգ Եارض
 Գիտուն, գէտ ըարէՓ Եعارف - عرفاء
 Իմաստաբար ըարէՓանէ Եعارفان
 Մերկ, գերծ ըարի Եاری
 Փոխառութիւն ըարիյա՛թ Եاريت
 Մեկնող, մտադրւող ըազմ Եازم
 Մեկնել, նախ-
 պահել ըազմշտն Եازم شدن
 Նիրահար, սիրունի ըաշէղ Եاشق - عاشق
 Սիրահարօրէն ըաշէղանէ Եاشقان
 Սիրահար Եاشورا
 Բարձր, յանցւոր ըասի Եاصی
 Բարեսիրտ, բարեացակամ ըապէժ Եاطف
 Բարեսրտութիւն ըաթՓաթ Եاطفت
 Բարեսրտութիւն ըաթէժէ Եاطفه
 Դատարկ, անգործօն ըաթէլ Եاطل
 Առողջութիւն, յաջողու-
 րիւն ըաֆիյյա՛թ Եافيت

Մօտաբան ամսի 10-րդ
 օրը (առուրա)

Ստւեր, հովանաւորութիւն զէլլ Եظل
 Նեղզութիւն, բռնակալութիւն զօլմ Եظلم
 Մթութիւն, չարչարանք զօլմա՛թ Եظلمت
 Հովանաւոր, ստւերոտ զալիլ Եظليل
 Կարծիք, համարում, գաղափար զա՛նն Եظن
 Կասկածաւոր զա՛նին Եظنين
 Թիկունք մէջք, զա՛հր Եظھر
 Կէսօր, միջօրէ զօհր Եظھر
 Երևում, յայտնութիւն զօհուր Եظهور
 Օգնական, պաշտպան զա՛նիր Եظهير

ع

Պարսկերէն այբուբենի
 21-րդ տառը թիւ. 70
 Երկրպագու, ճգնաւոր ըաբէղ Եعبد
 Անցւոր, ճամբորդ ըաբէր Եعبر
 Փղոսկր ըաջ Եعج
 Խիղճ, անճարակ, թոյլ ըաջէգ Եعجز
 Անճարակութիւն, աղեր-
 սանք ըաջէգի Եعجزی
 Շտապ, արագ ըաջէլ Եعجل

Բնութիւն, նկարագիր	թինա՛ր	ظینت
Թուչուններ	թօյուր	ظيور

ظ

Պարսկերէն այբուբենի զ զ զ զ զ

20-րդ տարր, թիւ. 900

Նեղիչ, բռնակալ	զալիմ	ظالم
Արտաքին, դրսի, բացայայտ	զահիր	ظاهر
Արտաքուստ, <small>արտաքուստ, անարտաքուստ</small>	զահերա՛ն	ظاهراً
Երևան բերել	զահերա՛րդա՛ն	ظاهر کردن
Երևան գալ	զահերա՛ցոյա՛ն	ظاهر شدن
Ըստ երևոյթին	զահերա՛ն	ظاهراً
Առերևոյթ	զահերի	ظاهري
Պերճութիւն <small>զեղեցիկութիւն</small>	զա՛րաժա՛ր	ظرافت
Աման, սրամտութիւն	զա՛րՖ	ظروف
Տարողութիւն	զարՖիա՛ր	ظرفيت
Նուրբ, զեղեցիկ, վայելուչ	զա՛րիՖ	ظريف
Քնքշաբար, վայելչաբար	զա՛րիՖանէ	ظريفانه
Յաղթութիւն	զա՛ժա՛ր	ظفر

Պարան ձգել, խեղդել <small>բա՛նաթ ա՛նգախտ</small>	բա՛նի	طنا
Բզզում, թնդիւն	բա՛նի	طنين
Պտոյտ, շրջագայում	բա՛վաժ	طواف
Տոհմեր, ցեղեր	բա՛վայէժ	طوايف - طایفه
Ընտիր, լաւ	բուբա	طوبى
Ձև, կերպ	բօր	طور - اطوار
Թուժակ	բութի	طوطى
Կամայ ալամայ <small>բօրա՛ն վա՛րհա՛ն</small>	բուգա	طوعاً و کرهآ
Ջրհեղեղ, ալեկոծութիւն	բուճան	طوفان
Մանեակ, շղթայ	բօլ	طوق
Երկարութիւն	բօլ	طول
Ուրած թուղթ, տուճար	բուճար	طومار
Երկար	բաւիլ	طويل
Գոմ, ախոռ	բա՛վիլէ	طويله
Յստակութիւն	բա՛նա՛րաթ	طهارت
Թուչոյ	բա՛յար	طيّار
Սաւառնակ	բա՛յարէ	طياره
<small>Սուառնակա-վար, օդագնաց</small>	բա՛յարէչի	طياره چي
Անմեղութիւն	թիբ	طيب
Լաւ, ընտիր	բա՛յր	طيب
Թուիչք	բա՛յա՛րան	طيّران
Վիշա, ցասուճն	թիբէ	طيّره

Երեխայ, մանուկ քէՖլ اطفال - طفل
 Երեխայական, մանկաբար քէՖլանէ اطفاله
 Երեխայութիւն քէՖուլիյա՛ք طفوليت
 Մակարոյժ, հացկատակ քոՖէլل طفيل
 Ոսկի քէլա غلا
 Ապահարդան, ^{ամուսնա-} _{լուծութիւն} քէլա ق طلاق
 Ոսկեղօծում քէլա ڪاري طلاڪاري
 Ճարտարախօսութիւն քա՛լաղա՛ք طلاق
 Գեղեցկութիւն, ^{ակնկա-} _{լանք} քա՛լալա՛ք طلاوت
 Պահանջ, փնտռում, կանչում քա՛լա՛ք طاب
 Պահանջատէր քա՛լա՛ք քար طابڪار
 Պահանջել, կանչել քա՛լա՛ք թիղա՛ն طابيدن
 Որոնող, կրօնական ուսանող քա՛լա՛ք ڪه طاب
 Յուրութք (թալիսման) քէլէսام طابسم
 Երևոյթ, տեսք քա՛լա՛ք طاعت
 Տալի քա՛լի طابق
 Ծագում, արևածագ քոլուړ طلوع
 Պահակախումբ քա՛լիբէ طابيعه
 Փառք, շքեղութիւն քոլթորաղ طامطراق
 Ագահութ. ընչասիրութ. քա՛մա՛ք طامع
 Ագահ, ընչասէր քա՛մա՛ք քար طامعڪار
 Զւան, թոկ քա՛նաք طناب
 Թմբուկ քա՛նբուړ طنبور

Ֆաբախել քա՛փիղա՛ն طيبندن
 Գաւկահատ, խաղանենգ քա՛րար طرار
 Կերպ, զարդ քա՛րազ طراز
 Թարմութիւն, ^{դալա-} _{րութիւն} քա՛րալա՛ք طراوت
 Ուրախութիւն, զւարճութ. քա՛րա՛ք طرب
 Զև, ծրագիր, գծագրութիւն քա՛րհ طرح
 Զև, կերպ, տարազ քա՛րգ طرز
 Կողմ, ոտիս քա՛րա՛Ֆ اطراف
 Ակնթարթ քա՛րՖա՛թ քոլէյն طرقته العين
 Կողմնապահ, ^{կողմ-} _{նակալ} քա՛րա՛Ֆ դար طرقدار
 Կողմնապահութ. քա՛րա՛Ֆ դարի طرقدارى
 Երկու կողմեր քա՛րա՛Ֆէյն طرقتين
 Ճանապարհներ քորող طروق
 Ճանբայ, կերպ, ձև քա՛րիղ طريقي
 Ճամբայ, ձև քա՛րիղա՛ք طريقيت - طريقه
 Տաշտ, կոնք քա՛՛ք طشت
 Կերակուր քա՛լամ طعام
 Համ, ճաշակ քա՛լամ طعم
 Կերակուր քորմէ طعمه
 Կշտամբանք, մեղադրանք քա՛լն طعن
 Հեգնանք, պարսաւանք քա՛լնէ طعنه
 Մակագիր, դրօշմ. քորա طغرا
 Ապստամբութիւն քորիան طغيان

Մաքուր, սուրբ	թահր	ظاهر
Թռչող	թայր	طائر
Տոնձ, ցեղ	թայիճե	طایفه
Բժշկութիւն	թէբբ	طب
Բժշկականութիւն	թա՛րաթա՛թ	طبابت
Խոհարար	թա՛բթախ	طباخ
Տպագրութիւն	թէբարա՛թ	طباعت
Բնաւորութիւններ	թա՛բայլը	طبايع
Եփում, խոհարարութիւն	թա՛բխ	طبخ
Բնութիւն, խառնւածք	թա՛բբ	طبع
Տպագրում, տպում	թա՛բբ	طبع
Սկուտեղ, մատուցարան	թա՛րա՛ղ	طبق
Ըստ, համաձայն	թէբղ	طبق
Դասակարգեր, <small>խառն, յարկեր</small>	թա՛րա՛ղաթ	طبقات
Դասակարգ, խաւ, յարկ	թա՛րա՛ղէ	طبقة
Թմբուկ	թա՛բլ	طبل
Բժշկական	թէբբի	طبی
Բժիշկ	թա՛բիբ	طیب
Բնութ. բնաւորութ. թա՛բիբա՛թ	թա՛բիբա՛թ	طبیعت
Բնական թա՛բբի, թա՛բիբի	թա՛բիբի	طبعی
Ատրճանակ, ապտակ	թա՛փանչէ	طپانچه
Խոթել	թա՛փանդա՛ն	طپاندن
Բարբախտում	թէփե	طپش

Աոյս, պայծառութիւն	զիա	ضیا
Հացկերոյթ, խնճոյք	զիաճա՛թ	ضیافت
Նեղութիւն, անձկութիւն	զիղ	ضيق

ط

Պարսկերէն այբուբէնի	ط	ط	ط	ط
19-րդ տառը. թիւ 9:				
Տպագրիչ, տպագրող	թաբէր	طابع		
Գմբէթանման շինւածք	թարո՛ւ	طارم		
Գաւաթ, աման, <small>ստալեղուլուց (նարդուզաւեր)</small>	թաս	طاس		
Հնազանդութիւն, <small>երկրպագութիւն</small>	թարա՛թ	طاعت		
Ժանտախտ	թարուն	طاعون		
Ապստամբ	թաղի	طاعی		
Պամար, պատշգամբ	թաղ	طاق		
Կարողութիւն	թաղա՛թ	طاقت		
Պամարիկ, խորշ <small>(պոսի վրայ)</small>	թաղչէ	طاقچه		
Փափագող, հարցնող	թալէբ	طالب		
Ծագում, բախտ	թալէր	طالع		
Սիրամարգ	թաւոս	طاوس		

Արկղ, դրամարկղ ^{սա՛նդուկ} صندوق -
 Տուփ, արկղիկ ^{սա՛նդուկէ} صندوقچه
 Ստեղծում, հնարում ^{սա՛նը} صنع
 Արհեստ, արւեստ ^{սա՛նրա՛ք} صنعت
 Արհեստաւոր ^{սա՛նրա՛քա՛ր} صنعتگر
 Դասակարգ, ցեղ ^{սէ՛նն} صنّف - اصناف
 Կուռք, սիրունի ^{սա՛նա՛մ} صنم
 Սոճի ^{սա՛նօրա՛ր} صنوبر
 Տարբերակ, տեսակ ^{սո՛նում} صنوف -
 Ուղղութիւն, շիտակութ. սա՛վաք ^{صواب}
 Կողմ, ուղղութիւն ^{սօք} صوب
 Զայն, ճիչ ^{սօք} صوت - اصوات
 Փող, շեփոր ^{սօր} صور
 Պատկեր, դէմք ^{սօրա՛ք} صورت
 Դիմանկարիչ ^{սօրա՛քա՛ր} صورتگر
 Արտաքին, երևութական ^{սօրի} صوري
 Բրդէ, բանգէտ, սուֆի ^{սօփի} صوفي
 Բուրդ ^{սօփ} صوف
 Սասակութիւն, բոնութ. ^{սօլա՛ք} صوات
 Անսուղութիւն, ծոմ ^{սօմ} صوم
 Մենաստան, վանք ^{սօմէ} صومعه
 Որսորդ ^{սա՛յլաղ} صياد
 Որս ^{սէյղ} صيد

Առողջութիւն, ճշտութ. սա՛հիա՛ք ^{صحت}
 Դաշտ, անապատ ^{սա՛հար} صحرا - صحارى
 Անապատակեաց ^{սա՛հրանէից} صحرائشين
 Էջեր, թերթեր ^{սօհիօժ} صحيفه
 Բակ, սրահ ^{սահն} صحن
 Բեմ, սրահ ^{սա՛հնէ} صحنه
 Ծիշտ, ուղիղ, ճշգրիտ ^{սա՛հիհ} صحیح
 Քար, ժայռ ^{սա՛խրէ} صحيره
 Հարիւր ^{սա՛ղ} صد كمان
 Արգելք, խափանում ^{սա՛ղղ} صد
 Զայն, հնչիւն ^{սա՛ղա} صد
 Կանչել, կոչել ^{սա՛ղաֆա՛րդա՛ն} صد اكردن
<sup>Յուսազգահութիւն,
նախարարապետութիւն</sup> ^{սա՛ղարա՛ք} صدارت
 Անկեղծութիւն ^{սա՛ղաղա՛ք} صداقت
 Դիտաւորութիւն ^{սա՛ղա՛ղ} صداد
 Պետ, վարպետ ^{սա՛ղր} صدر
 Կարծիք ^{սա՛ղր} صدر
 Փեզենայ, սաղաֆ ^{սա՛ղա՛ֆ} صداف
 Ծշմարտութիւն, անկեղծութ. սէղղ ^{صدق}
 Ողորմութիւն ^{սա՛ղղէ} صدقه
 Վնաս, հարւած ^{սա՛ղմէ} صدمه
 Ծագում, արտածում ^{սօղուր} صدور
 Ուղղամիտ, անկեղծ ^{սա՛ղիղ} صديق

Ընկերակից, ^{str,} պատնի սահեք اصحاب - صاحب
 (սիբևրական) սահեքմա՛նսա՛ր صاحب مناصب
 Տիրուհի, տանտիկին սահեքէ صاحبه
 Գուրս, ծագող սադէر صادر
 Արտահանութիւն սադէրաթ صادرات
 Ճշմարիտ, անկեղծ սադէղ صادق
 Անկեղծօրէն սադէղանէ صادقانه
 Կայծակ, շանթ սաէրդէ صاعده
 Հարթ, պարզ, անկեղծ սամف صاف
 Առաքինի, բարեպաշտ սալէհ صالح
 Արհեստաւոր, Արարիչ սանէք صانع
 Զեփիւռ սա՛բա صبا
 Առաւօտ սահ صباح
 Գեղեցկութիւն սա՛բահա՛թ صباحت
 Ներկարար սա՛բբաղ صباغ
 Առաւօտ սօրհ صبح
 Համբերութիւն սա՛բر صبر
 Համբերատար սա՛բուր صبور
 Տղայ սա՛բի صبي - صبيان
 Երիտասարդուհի, աղջիկ սա՛բիէ صبايا
 Ընկերներ սէհաթ صحاب
 Կազմարար սա՛հնամ صحاف
 Զրոյց, ընկերակցութ. սօհբա՛թ صحته

Քաղցր շիրին شیرین
 Քաղցրութիւն, ^{բաղբա-} ^{ւեցիք} շիրինի شیرینی
 Մի տարւայ գառ շիշա՛ֆ شيشك
 Ապակի, շիշ շիշէ شیشه
 Ապակեգործարան շիշէգր خانهدار
 Սատանայ շէյթան شيطان - شياطين
 Շիա (մանեղականու-) շիւա՛ شيعه
 (քեան մի աղանդ) շիֆթէ شيفته
 Խելացնոր շիւա شيو
 Պերճախօս շիւօخ - شيوخ
 Շէյխեր, տարիքոտներ շիւօց شيوخ
 Հրապարակում շիւօն شيون
 Կոծ, ողբ շիւլա՛ն شيلان
 Սովորութիւն, արհեստ շիւլէ شيلت

ص

Պարսկերէն այբուբէնի u Վ Վ Վ Վ
 17-րդ տառը. թիւ 90:
 Համբերող صابر
 Օճառ صابون

Քաղաքացի, քաղաքային շա՛հրի شهرى
 Իշխան, թագաւոր շա՛հրխար شهریار
 Արեգակն, 6-րդ ամիսը Եահրիլա՛ր شهر یور
 Կիրք, տռիփ շա՛հվա՛թ شہوت - شهوات
 Կրքոտ, վաւաշոտ <sup>Եահվա՛թ-
փա՛րա՛թ</sup> شہوت پرست
 Վկաներ, մարտիրոսներ Եօհուդ ^{شاهد} شہود
 Վկայ, մարտիրոս շա՛հիդ شہید
 Հռչակաւոր շա՛հիր شہیر
 Իր, բան شى - اشياء 2էյ
 Խաբեբայ, ստախոս շա՛յադ شیاد
 Սատանաներ շա՛յաթին شیاطین - شیطان
 Պատրուգաձև դեղ (աչքի) շիաֆ شیفاف
 Փող, շեփոր շիբուր شیبور 2էյփուր
 Կրօնապետ, շէյխ շիւخ 2էյխ
 Խելազար, սիրոյ խենթ շիմա شیماد 2էյդա
 Կաթ شیر 2իր
 Առիւծ, ծորակ شیر 2իր
 Գրքի ծածկոյթ շիրազէ شیرازہ
<sup>Փետացուի ներք հարճա-
ցուին (կարճագին)</sup> շիրբահա شیر بها
 Մանանայ շիրխէշթ شیر خشت 2իրխէշթ
 Կաթնակեր շիրխար شیر خوار 2իրխար
 Կաթնատու (գայեակ) շիրդէ شیردہ 2իրդէ
 Շուրուբ (խաղողի ջուր) شیرہ 2իրէ

Խորհուրդ شورى 2oruy
 Խառնել, ապստամբել Եուրիդա՛ն شوریدن 2oruydān
 Խորհրդային شوروی 2oruyi
 Փափագ, եռանդ شوق 2oq
 Եքեղութիւն شوکت 2ofaթ
 Խառնակութ. <sup>անկար-
գուրիւն</sup> شولوق - شلوق 2ouլուլ
 Յնդել شولیدن 2ouլիդան
 Ջախող, դժբախտ شوم 2oum
 Ամուսին (տղամարդ) شوهر 2ofha՛r
 Սամիթ شويد 2էվիդ
 Թագաւոր, մեծ շա՛հ, շահ شاه کرام 2ah
 Աստղ, ասուպ شهاب 2ahap
 Վկայութիւն, <sup>նահաս-
կութիւն</sup> شهادت 2ահադաթ
 Եռանդ, հնարամտութ. շա՛համա՛թ شہامت 2ahāmaթ
 Բաղէ (արքայաբաղէ) շա՛հբազ شهباز 2ahbāz
 Սև թութ شہوت 2ահթութ
 Շուրուբ, մեղր شہد 2ահդ
 Նահատակներ, <sup>մարտի-
րոսներ</sup> شہداء - شہيد 2ofha՛դա
 Արքայահատն, կանեփ շա՛հդանէ شہدانه 2ahdāne
 Քաղաք شهر 2ahir
 Հռչակում, ամիս (լուսնային) شهر 2ahir
 Հռչակ شهرت 2ofhaթ
 Քաղաքաբնակ شهر نشين 2ահրնէշին

Ծանօթութիւն,	^{սեղեկօտքիւն}	շէնասայի شناسائی
Լսել, ըմբռնել		շէնափրան شنافتن
Հողոր, լողացող		շէնավա՛ր شناور
Շնուկութիւններ		շա՛նայէք شنایع
Շաբաթ (օրը)		շա՛նքէ شنبه
Կնճիթ, գեղեցիկ		շա՛նկ شنك
Զւարթ		շա՛նգուլ شنگول
Հսող		շէնա՛վա شنوا
Լսել, ըմբռնել		շօնուդա՛ն شنودن
Լսել, նկատել		շէնիդա՛ն شنیدن
Գարշելի, ստոր		շա՛նիք شنيچ
Պողոտաներ		շա՛վարէ عوارع - شارع
Շքեղութիւններ		շա՛վարէ-شارقت شوارق
Ուրախ, կատակասէր, լիբբ		շուխ شوخ
Անպատկառ		շուխ چشم 2
Ուրախութ. կատակ, լրբութ.		շուխى شوي
Աղի, աղմուկ		շուր شور
Խորհուրդ		շուր شور
Ապուր, մասջուր		շուրبا شوربا
Դժբախտ		շուրբախտ شوربخت
Խառնակութիւն,	^{սպոսամբուրիւն}	շուրշ شورش
Բորակ		շուրշ شوره
Աղային վայր		շուրշար شورهزار

Սուբնակողների յա- տուկ բայլածք,	ազդբ	շա՛լա՛նկ شلنگ
Տափատ		շա՛լվար شلوار
Համազարկ		շէլլիկ شليک
Դեղձի մի տեսակը		շա՛լի شليل
Դուք		շումա شما
Յանդիմանութիւն		շա՛մաթա՛թ شمات
Համար, թիւ, ^{հաշի, համարն}		շումար - شماره شممار
Հիւսիս		շէմալ شمال
Հիւսիսային		շէմալի شمالي
Տես داستابو		շա՛մամէ شامامه
Առաքինութիւններ		շա՛մայի شمایل
Համբել, հաշել		շումուդա՛ն شمردن
Արեգակ		շա՛մս شمسی
Արեգակնային		շա՛մսի شمسی
Չոր		շումշ شمشی
Տոսախ (ծառ)		շէմշադ شمشاد
Թուր		շա՛մշիր شمشير
Մոմ		շա՛մբع شمبع
Մոմակալ		շա՛մբդան شمعدان
Տրեխ		շա՛մա՛լ شمل
Հողք, լողացում		շէնա شنا
Ճանաչել, ծանօթանալ		շնախտن شناختن
Ճանաչող, ծանօթ		շէնաս شناس

Բացւած, ծաղիկ շէփօթէ شکفته
 Պատկեր, ձև, կերպ շա՛վ اشكال - شکل
 Փոր շէփա՛մ شکم
 Զասակեր փորիկ շէփա՛մփա՛րա՛ւթ شکم پرست
 Գալար, սանջանգ կննիտ, ծայր շէփա՛նջ شکنج
 Տանջանք շէփա՛նջէ شکنجه
 Ծաղիկ շէփուճէ شکوفه
 Պերճութիւն, շքեղութիւն շօփուհ شکوه
 Սարսափ, վախ շէփուհ شکوه
 Բացել, ծաղկել շէփուճթա՛ն شکوفتن
 Գանգատ շա՛վա شکوی
 Համբերութիւն շա՛վիթ شکيب
 Համբերութիւն, ^{համբերա-} ^{արուքիւն} շա՛վիթայի شکيبائی
 Համբերել, զարմանալ շէփիճթա՛ն شکيفتن
 Պատկեր, սիրուն շա՛վիլ شکيل
 Համբերել, զարմանալ շէփէճթա՛ն شکيفتن
 Բացել, ^{ծաղկել,} ^{հիսնալ} շէփուճթա՛ն شکوفتن
 Անճարակ, փափուկ, թոյլ շոլ شل
 Անգամալոյժ շա՛լ شل
 Մտրակ շէլաղ شلاق
 Անիրաւութիւն շէլթաղ شلثاق
 Զ՛մարբւած բրինձ, որից շա՛լթուڤ شلتوك
 Շաղգամ շա՛լղա՛ւ شلغم

Զասակեր
 փորիկ
 Գալար, սանջանգ
 կննիտ, ծայր

Որս շէփար شكار
 Որսկան, որսորդ շէփարի شكارى
 Ծեղքւած, ճեղք շէփաճ شكاف
 Ծեղքել, պատուել շէփաճթա՛ն شکافتن
 Գանգատ, բողոք շէփայա՛թ شکايت
 Փառք, երախտագիտութիւն շօփر شکر
 Շաքար շէփա՛ր شکر
 Շափարաչուր, բնամու-
 քիւն, երկպառակութիւն շէփա՛րաթ شکر آب
 Երախտագէտ, ե-
 րախտագիտութիւն ^{օփրան} ^{օփրան} շէփա՛րան - شکران
 Քաղցր, մեղրածոր շէփա՛րթար شکر بار
 Շափարած պիս գեղանի շէփա՛րխա՛նդէ شکر خنده
 Շաքար սփռող շա՛փա՛րիզ شکر ريز
 Շաքարեղէգ շա՛փա՛րղա՛ւիշ شکر قميش
 Շաքարաշուրթ շա՛փա՛րլա՛ք شکر لب
 Կոտորում, փլաս շէփա՛ւթ شکست
 Յաղթել շէփա՛սթղաղա՛ն شکست دادن
 Յաղթել շէփա՛սթխօղան شکست خوردن
 Կոտրել, խանգարել շէփա՛սթա՛ն شکستن
 Կոտրած, բեկուած շէփա՛սթէ شکسته
 Կպցնող, ^{բիկա-} ^{թոյժ} շէփա՛սթէթա՛նց شکسته بند
 Կոտրւածք, ^{սխու-} ^{քիւն} շէփա՛սթէգի شکستگى
 Բացւած, զարմացում շէփոճپ شکفت
 Բացել, փտտել շէփոճթան شکفتن

Մազ, աղւամազ 2ա՛րբ شعر
 Բանաստեղծութիւն 2էրբ اشعار - شعر
 Բանաստեղծներ 2օրա՛րա شاعر - شاعر
 Ուրախութիւն 2ա՛րա՛ծ شغف
 Բոց 2օրլէ 4شعشع
 Խելօքութ. ըմբռնողութ. 2օրուր شعور
 Շնագայլ, չախկալ 2ա՛ղալ شغال
 Գործ, զբաղմունք 2օղل اشغال - شغل
 Բուժում, դարման 2ա՛ժար شفاء
 Բուժիչ 2ա՛ժարա՛յս شفايحش
 Բարեխօսութիւն 2ա՛ժարա՛ք شفاعات
 Թափանցիկ, պայծառ 2ա՛ժաժ شفاف
 Բերանացի, բանաւոր 2ա՛ժահى شفاهى
 Դեղձ 2ա՛ժթալու شفقالو
 Թափանցկութ., պայծառութիւն 2ա՛ժաժի شفافى
 Յուլք, արշալոյս 2ա՛ժա՛ղ شفق
 Կարեկցութիւն, հոգածութիւն 2ա՛ճա՛ղա՛ք شفقت
 Միջնորդ, բարեխօս 2աճիբ شفيع
 Կարեկից, մտերիմ 2ա՛ճիղ شفيع
 Տեսակ, կարգ 2էղղ شق
 Ճեղքում, ճեղք 2ա՛ղղ شق
 Խեղճ, սրիկայ 2ա՛ղի شقى
 Կասկած, երկմտանք 2աճف شك

Պարան 2ա՛րիթ شريط
 Օրէնք (խալամական) 2ա՛րիթա՛ք شريعت
 Պատւաւոր, ազնիւ 2ա՛րիթ شريف
 Ընկեր, ընկերակից 2ա՛րիթ شريك - شركاء
 Բթամատ, վաթսուն 2ա՛սթ شست
 Լացում 2օսթ شست
 Լանալ 2օսթա՛ն شستن
 Լացում 2օսթօշو شستوشو
 Լացած 2օսթ شسته
 Վեց 2է2 شش
 Թոք 2օ2 شش
 Վեցերորդ 2է2օս ششم
 Վեցհարիւր 2է2սա՛ղ ششصد
 Վաթսուն 2ա՛սթ شصت
 Վաթսուներորդ 2ա՛սթօս شصتوم
 Գետափ, ջրանցք 2ա՛թթ شط
 Մատրինջ, ճատրակ 2ա՛թրա՛նց شطرنج
 Նշան, սովորութիւն 2էրար شعار
 Լոյս, փայլ, ճառագայթ 2օրար شعاع
 Ճիւղեր, մասնա- 2օրա՛ք شعب - شعبه
 ճիւղ, բաժանում, մասնաճիւղ 2օրբէ شعب - شعبه
 Աճպարարութիւն 2օրբա՛ղ شعبه
 Աճպարար, մասնա- 2օրբա՛ղէբազ شعبه باز

Մեկնութիւն, բացատրութիւն, բովանդակութիւն Եւրի շրհ شرح

Պայման, գրագ Եւրի شرط - شرايط

Պայմանաւորել ^{գրագ} Եւրի աստի ^{գալ} شرط بستن

Պայմանական, թէական Եւրի شرطی

Օրէնք, իսլամական օրէնք Եւրի شرع

Օրինաւորապէս Եւրի شرعاً

^{Ըստ կրօնական եւ Բարոյական օրէնքի} Եւրի شرعاً و عرفاً

Օրինաւոր, օրինական Եւրի شرعى

Պատիւ, ազնուութիւն Եւրի شرف

Մօտիկ, մօտալուստ Եւրի شرف

Պատուած, այցելում Եւրի شرفیاب

Արևելք, արևածագ Եւրի شرق

Արևելեան Եւրի شرفی

Ընկերակիցներ Եւրի شريك

Ընկերակցութիւն Եւրի شريک

Ամօթ Եւրի شرم

Ամօթահար, ամօթխած Եւրի شرمسار

Ամօթահարութիւն Եւրի شرمساری

Ամօթալի, ամաչկոտ Եւրի شرمند

Պայմաններ Եւրի شروط

Սկիզբ Եւրի شروع

Շնչերակ Եւրի شریان

Չար, անպիտան Եւրի شرار

Գրաւ, գրաւ դնելը Եւրի رهن

Գրաւ դրած Եւրի رهين

Կեղծաւորութիւն Եւրի ریا

Քամիներ Եւրի رياح

Շահասպրամ ^(րէ-հան) Եւրի ريحان

Վարչութիւն, ^{նախագահութիւն} Եւրի رياست

Ժուժկալութիւն, ^{պահեցողութիւն} Եւրի رياضت

Թւաբանութիւն, ^{հուշագրութիւն} Եւրի رياضى

Կեղծաւոր Եւրի ریاکار

Պարսկական նոր դրամ ^{հաւասար մէկ դրամի} Եւրի ريال

Թափել, ձուլել Եւրի ريختن

Չուլող Եւրի ريخته گير

Քակորել Եւրի ريدن

Թափող Եւրի ريزان

Մանր-մանր, քիչ-քիչ Եւրի ريز ريز

Թափում, տարածում Եւրի ريزش

Մանր, տաշեղ Եւրի ريزه

Թափել, թափել Եւրի ريزيدن

Վարիչ, նախագահ, ^{սեռույթ, պէս} Եւրի رئيس

Վարչապետ Եւրի رئيس الوزراء

Թել, պարան Եւրի ريسمان

Հիւսել, թել մանել Եւրի ريسيدن

Մօրուք, վէրք, բուրբ Եւրի ريش

Փայլուն, լուսաւոր, պարզ ^{rocaw'ni} روشن
 Վառել, լուսաւորել ^{rocaw'ni} روشن کردن
 Լոյս, լուսաւորութ. ^{rocaw'ni} روشنایی
 Այգի, պարտէզ ^{roqk} روضه
 Ողբասաց, ^{qolw-ras} roqkխան روضه خوان
 Իւղ ^{roqwa'ni} روغن
 Գեղին իւղ ^{roqwa'ni} روغن زرد
 Իւղոտ, իւղալի ^{roqwa'ni} روغن دار
 Բարի, ողորմած ^{raw'ni} رؤف
 Աւել ^{roqwa'ni} روقتن
 Երես դարձնող, ^{wag'ni} roqwa'rdan روگردان
 Տորոն ^{roson} روئاس
 Քայլող, գնացող ^{raw'ni} روئد
 Փայլ գեղեցկութիւն ^{roson} روئق
 Երես, մակերևոյթ ^{roy} روی
 Տեսութիւն ^{roya} روئت
 Աճել, բուսել ^{roya} روئیدن
 Ճամբայ, ուղի ^{raw'ni} ره
 Ազատութիւն ^{raw'ni} رها
 Ազատել, փրկել ^{raw'ni} رهاندن
 Ազատութիւն ^{raw'ni} رهائی
 Ուղեցոյց, առաջնորդ ^{raw'ni} رهبر
 Աւազակ ^{raw'ni} رهزن

Հոգևոր, հոգևորական ^{rohan} روحانی
 Գետ ^{rod} رود
 Պատահել ^{rodan} رودان
 Գետափ ^{rodpar} رودبار
 Գետ ^{rodhan} رودخانه
 Աղիք ^{rode} روده
 Օր, ցերեկ ^{roz} روز
 Յարաճուն ^{rozafzon} روزافزون
 Օրական, օրավարձ ^{rozane} روزانه
 Օրաւուր ^{roqret} روزروز
 Ժամանակ, դար, սպրուստ ^{rozgar} روزگار
 Բացւածք, ^{roza} روزن - روزنه
 Լրագիր, օրաթերթ ^{roqni} روزنامه
 Օրագրող, խմբագիր ^{roqni} روزنامه نویس
 Ծոմ, ոռճիկ ^{roq} رور
 Ապրուստ, օրապահիկ ^{rozi} روزی
 Ռուս ^{ros} روس
 Վարիչներ, պետեր ^{rosas} رؤسا - رؤيس
 Գիւղ ^{rosna} روسنا
 Գիւղական ^{rosnaji} روسنايي
 Ճերմակերես, պարզերես ^{rosfid} روسفيد
 Սկերես, ամօթահար ^{rosyah} روسياه
 Քայլւածք, ընթացք ^{ros} روش

Ստահակ, խիզախ րէնդ رند
 Գերիչ, հարթիչ րէնդէ رند
 Գոյն, նենգութիւն րա՛նգ رنگ
 Գոյնզգոյն րա՛նգառա՛նգ رنگارنگ
 Ներկւած, ^{գունա-} _{ւորած} րա՛նգգա՛ղէ رنگزاده
 Ներկարարութիւն րա՛նգա զի رنگارزي
 Ներկարար րա՛նգսազ رنگساز
 Ներկոտ, գունաւոր րա՛նգին رنگين
 Երես, վրայ րու رو
 Յարմար, թոյլատրելի րա՛վա روا
 Կապեր, ^{առնու-} _{րիւններ} րա՛վաբէթ روابط - روابط
 Ընթացող, վաճառուող րա՛վաջ رواج
 Հոգի, ընթացող րա՛վան روان
 Յղել, ուղարկել րա՛վանէ روازه کردن
րա՛վան روان کردن
րա՛վան روايت
 Սերտել, սովորել րա՛վայա՛թ روايت
 Պատմութիւն, ^{աւան-} _{դուքիւն} րա՛վա روايه
 Աղէս րուբահ روباه
 Երեսի քօղ րուբա նդ روبند
 Ծածկոց րուփուս روپوش
 Աւել րուբիդան روبيدن
 Ռուսլի (հնդկակ. դրամ) րուփիյէ روپيه
 Հոգի րուհ روح - ارواح
 Հոգին Սուրբ րուհօղօղս روح القدس

Ձև, կերպ, նամակ արգամ رقم - ارقام
 Վերակացու, ախոյեան րա՛ղիբ رقيب
 Փափուկ, նուրբ րա՛ղիղ رقيق
 Նամակ, գիր րա՛ղիսէ رقيه
 Երակ րա՛գ رنگ
 Ասպանդակ րօֆաբ ركاب
 Սիւն, յենարան րօֆն ركن - ارکان
 Նրբին, քնքոյշ, գարշելի րա՛ֆիֆ ركيك
 Խրտնուժ, խումբ րա՛մ رقم
 Գուշակող, հմայող րա՛մնալ رمال
 Աւազներ րէմալ رمال
 Նշանագրութիւն, ^{ձածկա-} _{գիր} րա՛մզ رموز
 Վերջին, շունչ րա՛մա՛ղ رمق
 Աւազ, հմայութիւն րամլ رمل
 Նշանագրութիւններ, ^{ձածկ-} _{ագրեր} րօմուզ رموز - روموز
 Հօտ, երամ րամէ رومه
 Սարսափել, ^{վախեցալ,} _{խրտնել} րա՛միդան رميدن
 Աշխատանք, վիշտ, չարչարանք րա՛նջ رنج
 Վշտացնել րա՛նջանիդան رنجانيدن
 Ռանջպար րա՛նջբար رنجبر
 Վիշտ, չարչարանք րա՛նջէ رنجش
 Վշտացած, հիւանդ րա՛նջուր رنجور
 Նեղանալ, վշտանալ րա՛նջիդան رنجيدان

Փափագ, իղձ րէղբա՛ր րغبت
 Փափագող, մարմաջող րա՛ղիբ րغيب
 Նստարան րա՛ճ րف
 Ընկերակցութիւն րա՛ժաղա՛ք րفاقت
 Անդրուրիւն, հանգստութիւն րա՛ճահ րفاه - رقاھيت
 Քայլածք, ընթացք, վարձուց րա՛ժքար րفتار
 Քայլել, գնալ րա՛ժքա՛ն րفتن
 Ալել, սրբել րօժքա՛ն րفتن
 Երթևեկութիւն րա՛ժքամա՛ղ րفت آمد
 Հեռագնեռէ րա՛ժքէ-րա՛ժքէ րفته, رفته
 Բարձրացում, առաջն առնում, փարսում րա՛ժք րرفع
 Բարձրութիւն րա՛ժքա՛ք րرفعت
 Ընկերներ, սրահներ րօժա՛ղա րرفیق - رفقاء
 Կարկատում րա՛ճու րرفو
 Թելով կարկատող րա՛ճուգա՛ր րرفوگر
 Բարձր, վսեմ րա՛ճիք րرفيع
 Ընկեր, սրտակից րա՛ճիղ րرفیق - رفقاء
 Հսկողութիւն րա՛ղարա՛ք րرقابت
 Պարող րա՛ղղաս րرقاص
 Գուլ, սէր, քնքշութիւն րէղղա՛ք րرقت
 Պարում, պար րա՛ղղս րرقص
 Պարել րա՛ղղիղա՛ն րرفصیدن
 Նամակ, կարկատան րօղրէ րرقعه

Հասոյթներ, սուրքեր րօսումսք رسومات
 Հասնել, հասունանալ րա՛սիղա՛ն րرسیدن
 Հասած, հասուն րա՛սիղէ րرسيد
 Վերահասութիւն րա՛սիղէգի րرسيدگي
 Հերոսութիւն, քաջութ. րէճաղա՛ք րرشادت
 Մանել րէքա՛ն րرشتن
 Մանւածք, պարան րէքթէ րرشته
 Աճում, ուղղամտութիւն րօշ րرشد
 Նախանձ րա՛ճ րرشك
 Կաշառք րօշվա՛ք րرشوت
 Քաջ, հերոս րա՛ճիղ րرشيد
 Դիտողութիւն, գննութիւն (ասղերի) րա՛սղ րرصد
 Գոհութիւն, թոյլատուութիւն րէզա րرضا
 Համաձայնութ. գոհում- րէզայա՛ք րرضایت
 Դրախա, հաճութիւն րէզվան րرضوان
 Թարմ, քնքոյշ րա՛քք րرطت
 Խոնաւութիւն րօքուքա՛ք րرطوبت
 Հպատակներ, գիւղացիներ րօրայա րرعیت - رعایا
 Հսկողութ. հովանաւորութ. րօրայա՛ք րرعایت
 Որոտ րա՛ըղ րرعد
 Ծնորհայի, զեղանի րա՛րնա րرعنا
 Հպատակ, գիւղացի րա՛ըլյա՛ք րرعیت - رعایا
 Հպատակութիւն րա՛ըլյա՛քի րرعيتي

Բրնձալաճառ   րա՛զգազ رزاز
 Մուսցիչ (Ասուած) <sup>պարենա-
տորոյ</sup>   րա՛զգաղ رزاق
 Պարէն, ապրուստ   րէզղ ارزاق - رزق
 Պատերազմ, ուզմ   րա՛զմ رزم
 Հաստատուն, լուրջ,   րա՛զին رزین
 Յղած, ուղարկած նամակ րէսալի رسالہ
 Գծագրիչ, նկարիչ   րա՛սամ رسام
 Հասցնել   րա՛սանդա՛ն رسانندن
 Պոռնիկ   րօսէրի رسبى
 Դառաստանի օրը   րա՛սքախիզ رستاخيز
 Ազատ, փրկւած   րա՛սքար رستگار
 Ազատել   րա՛սքա՛ն رستن
 Աձել, բուսել   րօսի՛ւն روى
 Փրկւած, ազատւած   րա՛սքէ رسته
 Բուսած   րօսքէ روسته
 Երկէք, սոխորսից, ձեւ, կեռլ
 յասակազիծ, նկարչութիւն   րա՛սմ - րօսոմ رسم
 Պաշտօնապէս   րա՛սմա՛ն رسمًا
 Պաշտօնական   րա՛սմի رسمی
 Երեսկանուքիւն,
 պատճենակաւորիւն   րա՛սմիյա՛թ رسمیت
 Անպատիւ, խայտառակ   րօսլա رسوا
 Յարակայութիւն   րօսլխ رسوخ
 Առաքեալ, մարգարէ   րա՛սուլ رسول
 Օրէնքներ, <sup>սովորութիւններ,
 ձեւեր, նկարներ</sup>   րօսմ - րօսոմ رسم

Մարզ   րա՛ջօլ رجال - رجل
 Դիմում, վերաբերութիւն روغور رجوع
 Ճամբորդութիւն, <sup>մահա-
ցուց, մահ</sup> րէհլա՛թ رحلت
 Գութ, խիղճ   րա՛հմ رحم
 Արգանդ   րա՛հէմ رحم
 Գթած, ողորմած   րա՛հման رحمان
 Ողորմութիւն, գութ   րա՛հմա՛թ رحمت
 Ողորմած, գթած   րա՛հիմ رحيم
 Դէմք, երես   րօխ روح
 Պատանել, <sup>սեղի ու-
նենց</sup> րօխադա՛ն روحدادن
 Հագուստ, տխրութիւն   րա՛խք رخت
 Անկողին   րա՛խքէխաք رخت خواب
 Լացարար   րա՛խքուր رختشور
 Այտ, երես   րօխսար روحسار
 Աշխէտ (ձի), փայլակ   րա՛խք روحش
 Փայլուն   րա՛խքան روحشان
 Թոյլտուութ. իրաւունք روحسار روحست
 Ճեղք, ճեղքւած   րա՛խնէ روحنه
 Մերժում, վանում   րա՛դդ رد
 Կարգ, շարք, հերթ   րա՛դիֆ ردیف
 Ստոր, անպատիւ   րա՛զլ ردل
 Խաղող, որթ, գինի   րազ رز
 Բրինձ   րօզզ رز

Կիրարուծիւն, <small>որչանա- նուրիւն</small>	րայէջ رايح
Բոյբ, հոտ	րայիհէ رايحه
Զրի, զուբ	րայէգան رايگان
Տէբ, Ասուած	րա՛բբ ر ب - ارباب
Ռուբ, օշարակ	ropբ ر ب
Յափշտակող	ropա ر ب ا
Վաշխառուծիւն	րէբա ر ب ا
Մի տեսակ նւագարան	ropաբ رباب
Քառեակ	ropարի رباعي
Ասուածային, <small>արու- նական</small>	րա՛բբանի رباني
Շահ, տոկոս	րէբի ربح
Կապ	րա՛բբ ربط
Քառորդ	ropբ ربع
Յափշտակել, փրցնել	ropուդան ر بودن
Ո՛վ Տէբ	րա՛բբի ربي
Գարուն	րա՛բիր ربيع
Կարգ, շարք, աստիճան	ropբէ رتبه
Կապել և արձակել	րա՛թիօծա՛թի رتق و فتن
Դարձ, վերադարձ	րէջար رجاع
Մարդիկ	րէջալ رجال - رجل
Երկրպագում	րա՛ջա՛բ رجب
Տանջանք	րէջգ رجز
Վերադարձ	րէջրա՛թ رجعت

Ճշմարտութ. ուղղամտութ.	րասթի راستی
Հաստատ, զիտուն	րասօխ راسخ
Կաշառակեր	րաշի راشی
Համաձայնւած, գոհ	րազի راضی
Սոնաւ	րաթէբ راطب
Փափագող, ցանկացող	րաղէբ راغب
Ողորմում, գութ	րա՛ա՛ճա՛թ رافت
Բարձրացնող, դէմ դնող	րաճէբ رافع
Կարեկցութիւն	րաղա՛թ راقث
Ախոյեան	րաղէբ راقب
Հեծնող	րափէբ راکب
Հլու, հնազանդ, ընտելացած	րամ رام
Ազգբ	րան ران
Վարել, հրել, բշել	րանդան رانندن
Պատմիչ	րալի راوی
Ճանապարհ	րահ راه
Արեգայ, ճգնաւոր	րահէբ راهب
Անցք, ճանապարհորդ	րահրօ راهرو
Աւազակ	րահգան راهزن
Գրաւ դնող	րահէն راهن
Առաջնորդ	րահնէմա راهنما
Քւէ, կարծիք, <small>խորհուրդ տեսնում</small>	րա՛ա՛յ آراء - رأى
Դրօշ, դրօշակ	րայա՛թ رايت

ր

Պարսկերէն այբուբենի n, r ր

12-րդ տարը. թիւ 200:

Բարեկ Վերտմ հայցականի մասերի (գիրքը տուր քتاب را بد) րա ۱

Կապ րաբէք ۱ ربط

Կապակցութիւն րաբէթէ ۱ ربطه

Զորորդ րաբէրա՛ն ۱ رابع

Վարձ, ոռճիկ, րաբէթէ ۱ راتبه

Վերաբերմամբ, մասին րաջէր ۱ راجع

Հանգիստ, անդորրութ. րահա՛ք ۱ راحت

Հանգստութ. խաղաղութ. րահա՛քի ۱ راحتی

Գթացող րահէմ ۱ راحم

Վեհանձն, ուշիմ րադ ۱ راد

Գաղտնիք րազ ۱ راز

Կերակրող, Աստուծ րազէղ ۱ رازق

Գլուխ րա՛ա՛ս ۱ رأس

Ինքարժէք, ^{դրամա-} _{գլուխ} րա՛ա՛սովալ ۱ رأس المال

Անշարժ րասէք ۱ راسب

Ճիշտ, ճշմարիտ, ուղիղ, աջ րաստ ۱ راست

Ճշմարտախօս րասթգու ۱ راستگو

Կորովամտութիւն, ^{սրամտ-} _{թիւն} ۱ قاتل

Յիշեցում, ասում ۱ ذكر

Արանդամ, արական ۱ قاتل

Արականներ ۱ قاتل

Խորագէտ, տաղանդաւոր ۱ قاتل

Այս, սա ۱ قاتل

Խեղճ, անարգ ۱ قاتل

Պարտք, երաշխաւորութիւն ۱ قاتل

Ոճիր, մեղք ۱ قاتل

Պոչ ۱ قاتل

Ունեցող, տէր ۱ قاتل

Հալում ۱ قاتل

Հաճոյք, ճաշակ ۱ قاتل

Մեկնում ۱ قاتل

Ոսկի ۱ قاتل

Յիշողութիւն, ըմբռնողութ. ۱ قاتل

Ունեցող, տէր ۱ قاتل

Իրաւացի ۱ قاتل

Փառաւոր ۱ قاتل

Թանկարժէք, ^{արժե-} _{բաւոր} ۱ قاتل

Շահագրգռած ۱ قاتل

Յետագայ, ներքեի ۱ قاتل

Ստորև ۱ قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

ذی قاتل

Ատեան, ժողովածու դիվան دیوان
 Խենթութիւն, <sup>խելագա-
րութիւն</sup> դիվանէգի دیوانگی
 Խենթ, խելագար դիվանէ دیوانه
 Պարտքեր դիւն - دین

Պարսկերէն այբուբէնի գ ձ ځ
 11-րդ տար. թիւ 700
 Զոհ մատուցանող, մորթող զաբ. ځ ذابح
 Էութիւն, ցեղ, տիրացած զաթ ذات
 Աճնական, էական զաթի ذاقی
 Յիշող, ասող զափէر ذاکر
 Մեկնող, հեռացող զահب ذاهب
 Ճաշակելիք, ճաշակ զալէղէ ذاقه
 Մորթում, գենում զէրա՛ն ذبح
 Գանձ, պաշար զա՛խիւրէ ذخیره - ذخایر
 Հիւլէներ, մասնիկներ զա՛րաթ ذره
 Զափ, արշիւն զա՛րբ ذرع
 Հիւլէ, մասնիկ զա՛րրէ ذره
 Յեղ, սերունդ զորիա՛թ ذريت

Արեգակն. 10-րդ ամիսը դէյ دی
 Երկրներ, գաւառներ դիար دیار
 Կրօնք, ջերմեռանդութ. դիանա՛թ دیانت
 Դիպակ դիբա دیبا
 Յառաջարան (գրքի) դիբաչէ دیباجه
 Տեսք դիդար دیدار
 Տեսնել, դիտել դիդա՛ն دیدن
 Աչք դիդէ دیده
 Երկիր, վանք, մենաստան դէյր دیار
 Ուշ դիր دیر
 Երէկ դիրուզ دیروز
 Հին, վաղեմի դիրինէ دیرینه
 Երէկ գիշեր դիւսա՛թ دیشب
 Աքլոր դիփ ديك
 Կաթսայ դիգ دىگ
 Ուրիշ, այլ, դարձեալ, դէ՛հ դիգա՛ր دىگر
 Անջրդի, չոր դիմի دیمی
 Պարտք, վճարելիք դէյն دین
 Կրօն, հաւատք դին - ادیان دین
 Դրամ, ^{1/100} բիալ դինար دینار
 Հաւատացեալ դինդար دیندار
 Դե, սատանայ դիվ դیو
 Պատ դիվար دیوار

Պետութիւն, ^{հարսու-} րիւն դովլա՛թ دولت

Հարուստ, ունեւոր դովլա՛թմա՛նդ دوآئمند

Երկրորդ դովլոմ՝ دوّم

Յած, ստոր, առանց դուն دون

Վազող, ընթացող դա՛վանդե دوند

Վազել դա՛վիդա՛ն دويدن

Երկու հարիւր դովիսթ دويست

Երկրորդ դովլոմ ին دوآئين

Տաս դա՛ն ده

Գիւղ դէն ده

Գիւղեր դա՛հաթ دهات

Գիւղացի դա՛հաթի دهاتى

Բերան դա՛հան, դա՛հա՛ն دهان - دهن

Յօրանջում դա՛հանդա՛րե دهان دره

Բերան, սանձ, կրճաբերան ^{դա՛հան} ^{դա՛հան} دهانه-دهنه

Ժամանակ, աշխարհ դա՛հր دهر

Գիւղացի դէհդան دهقان

Վախ, զարմանք դէհեա՛թ دهشت

Թմբուկ դեհլ դهل

Նախասենեակ, գաւիթ դա՛հլիզ دهليز

10-րդ դա՛հում دهّم

Տասնորդ դա՛հլեհ ده يك

Երէկ, ձմեռ դէյ دى

Պտոյա, ժամանակընթացք ^{դօլլա՛ն} ^{դա՛լլա՛ն} دوران

Հեռախոհ, խոհեմ դուրա՛նդիշ دورانديش

Հեռատես, հեռագիտակ դուրբին دوربين

Անձեռնհաս, հեռաւոր դուրդա՛սթ دور دست

Երկգոյն, կեղծաւոր դօրա՛նգի دورنگى

Երկերերս, խաբբայ դօրո دورو

Շրջան, շուրջ դօրե دوره

Հեռաւորութիւն դուրի دورى

Գծողք դուզա՛խ دوزخ

Սիրելի, մտերիմ, բարեկամ դուսթ دوست

Սիրելի դուսթ դաւթա՛ն دوست داشتن

Սիրելով, ^{բարեկա-} ^{մարտ} դուսթանէ دوستانه

Սէբ, մտերմութիւն դուսթի دوستى

Սիրող, բարեկամ դուսթար دوستدار

Ուս, երէկ գիշեր դուշ دوش

Երկճիւղ դօսախէ دوشاخه

Երկուշաբթի դօսա՛նրէ دوشنبه

Կթել, կաթկթել դուշիպա՛ն دوشيدن

Աղջիկ, կոյս դուշիզه دوشيزه

Թան դուղ دوغ

Իլիկ դուֆ دوغ

Կտավ առաքիւններ, պէտու քուններ, Պահարան

Դոլ - دولت

Դոլբ - دولب

Ատամն, ատամնաւոր դա՛նցանէ ۱۵۹
 Ատամ դա՛նդէ ۱۵۹
 Յած, վատ դա՛նի ۱۵۹
 Աշխարհ դօնիա ۱۵۹
 Վազք դօվվ ۱۵۹
 Երկու ۱۵۹
 Ճար, դեղ, դարման դա՛վա ۱۵۹
 Հօտ և անդիտայք, արջառ դա՛վար ۱۵۹
 Թանաքաման, կաղամար դա՛վար ۱۵۹
 Տասներկու դա՛վազդէն ۱۵۹
 12-րդ դա՛վազդա՛հօմ ۱۵۹
 Տոկունութիւն, ^{յարտե-} ^{տարից} դա՛վամ ۱۵۹
 Վազող դա՛վան ۱۵۹
 Բանաստեղծութիւններ նաւաթոճներ դա՛վալին ۱۵۹
 Շրջաններ, ^{վարու-} ^{թիւններ} դա՛վայիւր ۱۵۹
 Կրկին, նորից դօբարէ ۱۵۹
 Երկու հատ, երկնակ դօթա ۱۵۹
 Կարել դօխտն ۱۵۹
 Ծուխ դօդ ۱۵۹
 Ծխաքարչ, ծխներոյց դօդգէշ ۱۵۹
 Մուր դօժ ۱۵۹
 Շրջան, շուրջ, պտոյտ դօր - ۱۵۹
 Հեռու դօր ۱۵۹

Սրտագրաւ, հաճելի դէլէշ ۱۵۸
 Սրտակէց դէլգօդազ ۱۵۸
 Տաքսիրտ, եռանդով դէլգա՛րմ ۱۵۸
 Բացսիրտ, զւարթացուցիչ դէլգօճա ۱۵۸
 Դոյլ դա՛վ ۱۵۸
 Քաջ դալիւր ۱۵۸
 Քաջութիւն դալիւրի ۱۵۸
 Նշան, ապացոյց դալիլ - ۱۵۸
 Կուզ, սամոյր դալիլ ۱۵۸
 Օդ, շունչ, ժամանակամիջոց դալմ ۱۵۸
 Ժամանակ առ ժամանակ ^{դա՛մբէ-} ^{դա՛մ} ۱۵۸
 Դոյլ ۱۵۸
 Դոյլ ۱۵۸
 Աւերում, վրէժ դա՛մար ۱۵۸
 Քիմք, քիթ, ^{ուղեղ, սր-} ^{մաղուրիւն} դա՛մաղ ۱۵۸
 Աղմուկ, թումբ դա՛մաւ ۱۵۸
 Բարեկամ, ^{համախո-} ^{նուր} դա՛մազ ۱۵۸
 Յեռե, շարունակութիւն դա՛մալ ۱۵۸
 Արցունք դա՛մը ۱۵۸
 Փշել, շնչել դա՛միգա՛ն ۱۵۸
 Պալար դա՛նբա՛լ ۱۵۸
 Պոչ, դմակ դօնիւր ۱۵۸
 Ատամ դա՛նցան ۱۵۸
 Ասամակեր, Ասամարոյժ դա՛նցանազ ۱۵۸

Սրտատանջ, անխիղճ դելագար **دل آزار**
 Սափրիչ դա՛լլաֆ **دلک**
 Միջնորդ դա՛լլալ **دللال**
 Յուցադրում, նշանակում դա՛լալա՛թ **دلالت**
 Միջնորդութիւն, <sup>իբն-
գորդ</sup> դա՛լլալի **دلالتى**
 Ապացոյցներ, <sup>եւսն-
ներ</sup> դա՛լալի **دلایل** - **دلایل**
 Սրտագրաւ, գեղեցիկ դելքա՛ր **دلبر**
 Սրտանւիրութիւն դելքա՛ւք **دلبرستانى**
 Սրտնեղ, տխուր դելքա՛նգ **دلنگ**
 Սրտամորմոք, <sup>աղիւ-
որմ</sup> դելխաւ **دلخراش**
 Սրտատոչոր, տխուր դելխա՛ւք **دلخسته**
 Սրտահաւան դելխա՛ն **دلخواه**
 Տխուր, վշտոտ դելխօ **دلخور**
 Սրտուրախ դելխօ **دلخوش**
 Սիրահար դելդար **دلدار**
 Մխիթարութիւն դելդարի **دلدارى**
 Սրտագրաւ, դիւթիչ դելքօքա **دلبر با**
 Սրտուրախ, կենսուրախ դելզեդեդ **دل زندهد**
 Պագսիրտ դելխա՛րդ **دل سرد**
 Սրտակէզ դելխուզ **دل سوز**
 Արգահատանք, <sup>կարեկ-
ցութիւն</sup> դելխուզի **دل سوزى**
 Սրտակոտոր դելքեֆա՛ւք **دلشکسته**
 Հանդերձանք (դէրվիշի) դա՛լի **دلش**

Հրաւէր, հրաւիրում դա՛րվա՛թ **دعوت**
 Նենգ, խարդախ դա՛րաբազ **دغا باز**
 Հոգս, կասկածանք դա՛րդա՛ղէ **دغدغه**
 Կեղծ, խաբերայ դա՛րա՛լ **دغل**
 Թմբուկ, դափ դա՛ր **دف**
 Տետրակ, մատեան դա՛րթա՛ր **دفتر** - **دفاتر**
 Հաշակալ, հաշակաճ դա՛րթա՛ր **دفتر دار**
 Հաշակալութիւն, ^{հաշակաճութիւն} դա՛րթա՛ր **دفتر دارى**
 Վանում, <sup>խոստում,
պատգամում</sup> դա՛րթ **دفع**
 Անգամ դա՛րթ **دفعه**
 Յանկարծօրէն դա՛րթա՛ր **دفعه**
 Թաղում դա՛րթն **دفعن**
 Տողանցք դա՛րթիկ **دفيله**
 Գանձ (թագնւած) դա՛րթինէ **دفينه**
 Բոպէներ, <sup>երբու-
թիւններ</sup> դա՛րթի **دقيقه** - **دقايق**
 Խնամք, ուշադրութիւն դելդա՛թ **دقت**
 Նրբագէտ, մանրագննին դա՛րթի **دقيق**
 Բոպէ դա՛րթի **دقايق** - **دقايق**
 Կրպակ, խանութ դօֆֆան **دكان** - **دكابين**
 Կոճակ դօզմէ **دكمه**
 Միրտ, հոգի դէլ **دل**
 Դոյլ դօլ **دل**
 Սիրտ հանգստացնող դելարաւ **دل آرام**

Ջեռնոց

Օղնակաճուրիւն,
ձեքակալութիւն

Թաշկինակ, <sup>անձեռ-
նոցիկ</sup>

Բոյր, շամամ

Հրահանգ, <sup>հեռակա-
նութիւն</sup>

Գործի հրահանգ

Փունջ, խումբ, կանթ, դաստակ ^{դա'սթ} հստ

Թղթածրար ^{դա'սթ} քաղէգ

Ծաղկեփունջ ^{դա'սթ} քաղ

Օգնող, հովանաւորող ^{դա'սթ} արիար

Օգնութիւն, <sup>օժանդակ-
ութիւն</sup> ^{դա'սթ} արիարի

Նենգութիւն ^{դա'սթ} արիար

Դաշտ ^{դա'սթ} արիար

Առաջին վաճառք անել ^{դա'սթ} արիար

Թշնամի ^{դա'սթ} արիար

Թշնամութիւն ^{դա'սթ} արիար

Թշնամանք, հայհոյանք ^{դա'սթ} արիար

Դաշոյն ^{դա'սթ} արիար

Դժւար ^{դա'սթ} արիար

Դժւարութիւն ^{դա'սթ} արիար

Աղօթք ^{դա'սթ} արիար

Կռիւ, <sup>վէն, դաս,
պահանջ</sup> ^{դա'սթ} արիար

Դատ բանալ ^{դա'սթ} արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

դա'սթ արիար

Ծովագնաց ^{դա'սթ} արիար

Դռնակ, լուսամուտ ^{դա'սթ} արիար

Յօշոտել, պատառոտել ^{դա'սթ} արիար

Ափսոսանք, <sup>մեծուհ,
խնայում</sup> ^{դա'սթ} արիար

Մուրացկանութիւն ^{դա'սթ} արիար

Գող, աւազակ ^{դա'սթ} արիար

Գողութիւն, աւազակութ. ^{դա'սթ} արիար

Գողանալ ^{դա'սթ} արիար

Պահապան, պահակ ^{դա'սթ} արիար

Անգութ, դժխեմ ^{դա'սթ} արիար

Ջեռք, կանթ ^{դա'սթ} արիար

Ծափահարել ^{դա'սթ} արիար

Շփոթել, <sup>անհոս
լնկնել</sup> ^{դա'սթ} արիար

Ապօրօշ, փաթաթոց ^{դա'սթ} արիար

Սփռոց ^{դա'սթ} արիար

Վէպ, հեքիաթ ^{դա'սթ} արիար

Խեղճ, չքաւոր ^{դա'սթ} արիար

Ջեռագիր, գրութ. ^{դա'սթ} արիար

Ջեռք տալ, օգնել ^{դա'սթ} արիար

Ջեռեղայնութիւն, ^{դա'սթ} արիար

Ջեռնահաս, մատչելի ^{դա'սթ} արիար

Ջեռագործ, արհեստ ^{դա'սթ} արիար

Աշխատարան, <sup>սարաժ
(սարհաժ)</sup> ^{դա'սթ} արիար

Դրամ, փող դերամ, դերհամ درهم - درم
 Ճար, դեղ, հնարք դարման درمان
 Անճարութիւն դարմանէ գի درماندگی
 Լքած, թշւառ դարմանիկ درمانده
 Յօշոտող, պատաստող դերբանիկ درنده
 Յապաղում, տատամսում դերանիկ درنگ
 Հունձք, բաղ դրո درو
 Մեծ դուռ, քաղաքադուռ دروازه
 Իրօք, արդարեւ դարվադէր درواقع
 Գովասանք դորուդ دروود
 Դասեր դորուս - درس دروس
 Սուտ դուրուդ دروغ
 Ստել դորուդ գօթբա՛ն دروغ گفتمن
 Ստախօս դորուդգու دروغگو
 Ներս, մէջ դրուն درون
 Հնձել դրօվիդա՛ն درویدن
 Խեղճ, աղքատ, դէրվիշ դարվիշ درویش
 Չոր դրօ دروه
 Միասին, խառը դրհամ درهم
 Դոնական, պալատական դրի دری
 Ծով դրիա دریا
 Լիճ, ծովակ դրիաչ دریاچه
 Գտնել, ըմբռնել դարեաֆթա՛ն دریافتن

Անմիջապէս դարհալ درحال
 Վերաբերմամբ դարհա՛ղղ درحقی
 Ծառ դերախ درخت
 Փայլուն, լուսաւոր դերախեան درخشان
 Փայլել, լուսաւորել դերախիդա՛ն درخشیدن
 Հայցել, ուզել դարխաւթա՛ն درخواستن
 Պատշաճ, արժանի դարխօր درخور
 Մտնել դարբա՛ն دررفتن
 Յաւ, վիշտ դարդ درد
 Կարան՝ դարդ درز
 Դերձակ դարդի درزی
 Դիրդ, մրուր դորդ درد
 Յաւակից, ցաւազար դարդէմա՛ն دردمند
 Դաս, դասիւն-
ունիւն դարս - դուս درس - دروس
 Դասաւանդել դարսդա՛ն درس دادن
 Ճիշտ, արդար, ուղիղ դորօսթ درست
 Ուղղել, սարքել դորօսթ կրճ درست کردن
 Ճշմարտութիւն, որդաստ-
բիւն դորօսթի درستی
 Խոշոր, կոշտ, կոպիտ դորօթ درشت
 Հերուն (ծակիչ-բիղ) դարա՛ծ درفش
 Փայլող, պայծառ դերա՛ծեան درفشان
 Ըմբռնում դարճ درک
 Ատեան, շէմք, պալատ դարգահ درگاه

Մուտք, եկամուտ, շահ դախլ دخل
 Մտնում, մուտք դոխուլ دخول
 Մէջ, դուռ դա՛ր در
 Մարգարիտ դորر در
 Երկար դէրագ دراز
 Երկայնձեռք, ճնշող դէրագ դա՛ս دراز دست
 Երկարականջ (էջ, նա- դէրագ գոգա՛ն دراز شدن - دراز کشیدن
 Երկարել մեղեքել դէրագէտից
 Եկամուտ դա՛րամա՛դ در آمد
 Դուրս գալ, մտնել դա՛րամա՛ դա՛ն در آمدن
 Հանել դա՛րալօր դա՛ն در آوردن
 Դուռ, դարպաս դա՛րբ در ب
 Պալատ, արքունիք դա՛րբար در بار
 Մասին, վերաբերեալ դա՛րբարէ در باره
 Դռնապան դա՛րբան در بان
 Շրջմուխիկ, քափա- դա՛րբէ դա՛ր در بدر
 Վերև դա՛րբա՛ր در بر
 Հագնել դա՛րբա՛ր քա՛ր դա՛ն در بر کردن
 Փակուղի, կիրճ, փակ- դա՛րբա՛ն դա՛ն در بند
 Կապում լինել, փակում լինել դա՛րբա՛ն դա՛ն քա՛ր դա՛ն در بند بودن
 Հատոր, գրում դա՛րբ در ج
 Աստիճան դա՛րբա՛ջէ در جات
 Զերմաջափ դա՛րբա՛ջէյէ քա՛ր در جه تب

Իմանալ դանէսքա՛ն دانستن
 Գիտութիւն դանէտ دانش
 Գիտուն, իմացող դանէվա՛ր دانشور
 Անգարտ ամ- 1/6-ըղը դանգ دانگ
 քողզութեան դանէت انه
 Հատ, հատիկ, կորիկ դաւա՛ր داور
 Աստուած, դատաւոր դաւքա՛լա՛ր داوطلب
 Կամաւոր դայիւրە دایره
 Շրջան, շրջանակ, բաժան- դայիւմ دایم
 Ծեփական, շարունակական դայիւմا՛ն دایمها
 Շարունակաբար դայիւմի دایمی
 Մշտական, ց՛ման դայիւմ دایه
 Դայեակ, ծծմայր դոբբ در ب
 Արջ դոբբէա՛քա՛ր در بکبر
 Մեծ արջ (նամասե- դոբբէա՛սլա՛ր در باصغر
 դոբբէ) (նամասե- դոբբէ) դոբբէա՛ղ دباغ
 փոքր արջ (նամասե- դոբբէ) դա՛րբէ դա՛ն دبستان
 կաշեգործ, խաղախորդ քա՛ր դա՛ն دبستان
 Դպրոց, վարժարան, նախակրթարան դա՛րբիւր دبير
 Դպիր, քարտուղար դոջար دچار
 Հանդիպում դա՛խալա՛ր دخالت
 Կապ, միջամտութիւն դա՛խان دخان
 Ծխախոտ դոխտր دختر
 Աղջիկ, դուստր

Ունեցող, հարուստ, իշխան դարա Գարա Գարա
 Պահապան, պերճութիւն դարաբ Գարաբ
 Կայք, ունեցւածք, ^{իւրա-} ^{նութիւն} դարայի Գարայի
 Զինական ծառ (կիցա-^{մն}) դարչինի Գարչինի
 Մկնդեղ դարմուշ Գարմուշ
 Ունեցող դարանդէ Գարանդէ
 Դեղ դարու Գարու
 Քաղաքապահ, հսկիչ դարուդէ Գարուդէ
 Դեղագործ դարուգա՛ր Գարուգար
 Մանգաղ, գերանդի դաս Գաս
 Պատմութիւն, յօրինւածք դասքան Գասքան
 Ունենալ դաւթան Գասթան
 Կիզիչ, խարան, խանձած դաղ Գաղ
 Հովանաւոր, պաշտպան դաճէր Գաճէր
 Ծածկ, նախասենեակ դալան Գալան
 Դունապան դալանդար Գալանդար
 Ցանց, ուռկան, ծուղակ դամ Գամ
 Թող յարատեի դամա՛ր Գամար
 Փեսայ դամաղ Գամաղ
 Փէշ, քղանցք դամա՛ն Գաման
 Ստորոտ դամա՛նէ Գամանէ
 Գէտ, իմաստուն դանա Գանա
 Գիտութիւն, իմաստութ. դանայի Գանայի

Պարսկերէն այբուբէնի դ Ճ Ը
 10-րդ տառը. թիւ 4
 Շքեղութիւն դաբ Գաբ
 Մտնող, ներս, մուտք դախլ Գախլ
 Ներսի, ներքին ^{դախլի} ^{դախլի} Գախլի - Գախլի
 Դատաստան, օրէնք, գանգատ դադ Գադ
 Դատի համող դադրա՛ւ Գադրաւ
 Դանգատուող, ^{արդարադատ-} ^{րիւն փնտող} դադխան Գադխան
 Արդարագործ, ^{իբրա-} ^{ւար} դադգա՛ր Գադգար
 Տայ դադա՛ն Գադան
 Տուրևառ դադօսլիքա՛ն Գադօսլիքան
 Ունեցող դար Գար
 Ծառ, կախաղան դար Գար
 Տուն, կայան դար Գար
 Պետական կայան ^{դարօստա՛լ-} ^{րա՛նէ} Գարօստալի-
 Ունայնութեան վայր ^{(աւ-} ^{դարէլ-} ^{իարն)} ^{ճա՛նա} Գարօստալի-
 Որբանոց դարօթա՛րքիէ Գարօթարքիէ
 Գիտութիւնների վայր ^(համայնարան) դարօթլէնուն Գարօթլէնուն
 Խենթանոց դարօթա՛ջանիւն Գարօթաջանիւն

Խարդախող, ^{դատահան} խիյանա՛րթգա՛ր **خيزانت گر**
 Բարբիբ, շահ, օգուտ **خيزر**
 Ոչ **خيزر**
 Բարեգործութիւններ **خيزرات**
 Բարեմիտ, ^{բարեացակամ} խէյրա՛նդիտ **خيزر انديش**
 Բարեմտութիւն **خيزر انديشي**
 Բարեացակամ **خيزر خواه**
 Մթութիւն, լրբութիւն **خيزر گي**
^{հար, կուտար, անօգուտ, ցենս, խօսակ, խաւար} **خيزر ه**
 Բարձրացող **خيزر ان**
 Բարեգործական **خيزر يه**
 Մալայեան եղէգ **خيزر ان**
 Բարձրանալ **خيزر يدن**
 Թրջել, ծամել **خيزر يدن**
 Տիկ **خيزر**
 Շատ, բազում **خيزر**
 Վրան **خيزر**
 Վրանակար, ^{վրանագործ} խէյտդուգ **خيزر دوز**
 Լորձուներ **خيزر**

Արիւնարբու **خون آشام**
 Արնագին **خون بها**
 Արիւնարբու **خون خوار**
 Արիւնարբութիւն **خون خوارى**
 Արիւնահեղութիւն **خون ريزى**
 Արիւնոտ, մարդասպան **خونى**
 Արիւնոտ **خونين**
 Բնաւորութիւն **خونى**
^{Ասորայիւնի դարձնել} **خونى گر فتن**
 Ազգական, ^{սօսիկ, ինք} խիւ **خويشان**
 Ազգական **خويشاوند**
 Ազգականութ. **خويشاوندى**
 Ինքը **خويشتن**
 Ազգականութիւն **خويشى**
 Տիկ **خى**
 Պողոտայ, փողոց **خيابان**
 Վարունգ **خيار**
 Դերձակ **خياط**
 Միտք ^{մտածումն, գաղութար, երեւակայութիւն} խիալ **خيال - خيالات**
 Մտացածին, ^{երեւակայական} խիալի **خيالى**
 Վրանագործ **خيام**
 Վրաններ **خيام - خيمه**
 Խարդախութիւն, ^{դատահանութիւն} խիյանա՛րթ **خيزانت گر**

Հաճելի, լաւ, քաղցր խօս خوش
 Հաճելի է, երանի խօս خوشا
 Պայծառ խօսար خوشاب
 Բարի եկար խօսամա՛ղի خوش آمدی
 Ուրախ լեր խօսբաւ خوش باش
 Բախտաւոր խօսբա՛խտ خوشبخت
 Անուշահոտ խօսբույ خوشبوی
 Երջանիկ խօսحال خوشحال
 Սիրուն, գեղեցիկ խօսգէլ خوشگل
 Համեղ խօսմա՛զգէل خوش مزه
 Ակնահաճոյ խօսմա՛նգա՛ւر خوش منظر
 Սիրունատես, ^{խօսեցի} խօսնե՛մա خوش نما
 Ուրախ, գոհ խօսնուդ خوشنود
 Գեղազեր խօսնու՛յս خوشنویس
 Բարեժամ, ^{երգացիկ} խօսվա՛ղք خوشوقت
 Հասկ, ողկոյզ խուլէل خوشه
 Հասկաքաղ խուլէլի՛ն خوشه چين
 Ուրախութիւն, քաղցրութ. խօսի خوشی
 Ցամքել, թառամել խուլիդա՛ն خوشیدن
 Երկիւղ, սարսափ խօօف خوف
 Երկիւղալի, սարսափելի խօօմաֆ خوفناك
 Խոզ խուֆ خوك
 Արիւն խուն خون

Հաւ, գեղեցիկ խօր خوب
 Հաւազոյն, գեղեցկազոյն խօրբար خوبتر
 Ամենալաւ, ^{ամենագեղեցիկ} խօրբար՛իւն خوبترين
 Հաւութիւն, գեղեցկութ. խօրբի خوبى
 Գեղեցկադէմ խօրբու خوبرو
 Ինքը խօղ خود
 Ինքնահաւան խօղիա՛սա՛նղ خودپسند
 Ինքնասէր, հպարտ խօղբի՛ն خودبين
 Ինքնախօհ, յամառ խօղբա՛ւյ خودرای
 Զսպումն խօղդարի خوداری
 Ինքնասպանութիւն խօղգօ՛ւր خودکشی
 Ընտանեբար, առանձնակի խօղէմանի خودمانی
 Անձնացոյց, ցուցամոլ խօղնե՛մա خودنما
 խօր خور
 Արեգակ խօրաֆ خوراك
 Կերակուր, խօրտիկ խօրանդա՛ն خوراندن
 Ուտեցնել խօրջի՛ն خورجين
 Վսակ, բակեղէթ, խօրդ خرد
 Փոքր, քիչ խօրդա՛ն خوردن
 Ուտել, խմել խօրդա՛նի خوردنی
 Ուտելի, ըմպելի խօրսա՛նղ خورسند
 Գոհ, երջանիկ խօրտէ خورش
 Ուտեստ խօրտիղ خورشيد -
 Արեգակ խօրտիղ خورشيد

Երագել	խաբդիդա՛ն	خواب ديدن
Քնել, թմբել	խարա՛ֆա՛ն	خواب رفتن
Ննջարան	խաբխանէ՛	خواب خازنه
Քնելու տեղ, գերեզման	խաբգահ	خواب گاه
Տիկիւններ	խա՛վարքին	خوابين
Տէր, պարոն, ներքինի	խաջէ	خواجه
Հեգ, թշառ	խար	خوار
Խմեցնել, ուտեցնել	խաբանիդա՛ն	خوارانيدن
Աղբբս, ^{առաջարկութիւն} _(ամուսնական)	խասթարի	خواستکاری
Խնդրել, ուղել	խասթա՛ն	خواستن
Յատկութիւններ	խա՛վաս	خواص - خاص
Սփռոց	խան	خوان
Հասարակաց սեղան	խանէեա՛ղմա	خوان يغمما
Ընթեռներ	խանա	خوانا
Կարգալ, երգել	խանդա՛ն	خواندن
Մատակարար	^{խանալար} ^{խանար}	خوانسار - خوانسار
Երգող, կարդացող	խանա՛նդէ	خواننده
Փոքր սկուտեղ	խանչէ	خوانچه
Յանկացող, փափագող	խահան	خواهان
Քոյր	խահա՛ր	خواهر
Խնդրանք, ցանկութ.	խահէ	خواهش
Խնդրարկու	խահէճմա՛նդ	خواهشمند
Խնդրել	խանիդա՛ն	خواهيدن

Հինգ	խա՛մս	خمس
Հինգերորդ	խոմս	خمسي
Հուռ	խա՛մուշ	خمش - خاموش
Կորու թիւն	խա՛մի	خمي
Յօրանջում	խա՛միազէ	خميازه
Կորանալ, կռանալ	խա՛միդա՛ն	خميدين
Խմոր	խա՛միր	خمير
Թթխմոր	խա՛միրմայէ	خمير مايه
Արուէզ, հերմաֆրօզիա	խօնսա	خشي
Թուր, դաշոյն	խա՛նջար	خنجر
Ծիծաղող	խա՛նդան	خندان
Ծիծաղեցնել	խա՛նդանիդա՛ն	خندانيدن
Խրամ, աղբանոց	խա՛նդա՛ղ	خندق
Ծիծաղ	խա՛նդէ	خنده
Ծիծաղել	խա՛նդիդա՛ն	خنديدن
Խոզ	խէնդիր	خنزير
Խոնաւ, երջանիկ	խօնա՛	خنك
Թարմութիւն, պաղութ.	խօնէֆի	خنكي
Երգիչ, երաժիշտ	խօնիազա՛ր	خنياگر
Բնաւորութիւն	խու, խույ	خوی - خوي
Քուն, երազ	խաբ	خواب
Քնաթաթախ, քնէած	խաբալոդ	خواب آلود
Քնացնել	^{խաբանիդա՛ն} ^{խաբանդա՛ն}	خوابانيدن - خوابانیدن

Թող երկար տևի խա՛լլա՛դ خلد
 Անկեղծ բարեկամ խ|խ خالص
 Խառնուրդ խէլթ خلط
 Խափանում, ջնջում, <sup>պաւսօմնոսնի-
կոսթիւն</sup> խա՛լը خلع
 Պարզև, նւէր, խալաթ խա՛լըա՛թ خلع
 Ստեղծածներ, <sup>արտա-
յուրիւն</sup> խա՛լը خلاق - خلاق
 Բնաւորութիւն, որակ խօլը خلق
 Ստեղծագործութիւն խէլղա՛թ خلاق
 Յաջորդ խա՛լա՛ճ خلع
 Վնաս, խոտվութիւն խա՛լա՛լ خلع
 Առանձնութիւն, խա՛լվա՛թ خلع
 Ծոց, ծովածոց խա՛լիջ خلع
 Անկեղծութիւն խօլու خلع
 Տեղապահ, փոխանորդ խա՛լիճ خلع
 Խալիֆա <sup>առաջնորդ
(خليفة)</sup> խա՛լիճէ خلع
 Խալիֆներրի իշխանութ. խա՛լիճաթ خلع
 Առաջնորդարան խա՛լիճէգա՛րի خلع
 Անկեղծ բարեկամ խա՛լիլ خلع
 Ծուռ, կուղ խա՛մ خم
 Կարաս խօմ خم
 Գինովութ. թմրութ. (خمر) խօմար خم
 Փոքր կարաս խօմէ خم
 Գինի խա՛մը خم

Գեղազիր խա՛րթաթ خراط
 Վտանգ, վախ խա՛րա՛ր خطر
 Վերյիշում խա՛ր خطر
 Վտանգաւոր խա՛րա՛րնաֆ خراط
 Քանոն խա՛թէت خراط
 Գծեր, նամակներ, գրեր ^{խօրուր} خراط - خطوط
 Ճառախօս, բարոզիչ խա՛թիթ خراط
 Յարգելի, մեծ, <sup>վսան-
գաւոր</sup> խա՛թիր خراط
 Զղշիկ խա՛ճէաֆ خراط
 Նախատինք խէճճա՛թ خراف
 Քնել խօճթա՛ն خراف
 Խեղդել խա՛ճէֆա՛րդա՛ն خراف
 Թեթև խա՛ճիճ خراف
 Ազատում, <sup>արձակում,
փրկութիւն</sup> խէլաս خراف
 Ամփոփ, կրճատ խօլաս خراف
 Ազատութիւն խէլասի خراف
 Լուսնոտութիւն խօլար خراف
 Հակառակ, հակասում խէլաճ خراف
 Խալիֆայութ. յաջորդում <sup>խէլա-
ճա՛ր</sup> خراف
 Ստեղծիչ խալլա՛դ خراف
 Ակռաջինջ, քչփորիկ խէլալ خراف
 Մարդիկ, <sup>սեղծ-
ւածներ</sup> խա՛լայէղ خراف - خلاق
 Յաւիտենական խօլը خلد

Կոպիտ, դաժան խա՛ւէն **خشن**
 Ուրախ, երջանիկ խօճնուդ **خشود**
 Ուրախութ. երջանկութ. խօճնուդի **خشنودی**
 Համեստութիւն խօճուր **خشوع**
 Կարծրութիւն, <sup>ղամս-
նուրիւն</sup> խօճունա՛ր **خشونت**
 Վախկոտ խա՛ւի **خشی**
 Յատկութիւններ, <sup>խաւ
գար</sup> խէսալ **خصال**
 Յատկութիւններ խա՛ւայէս **خصائص**
 Բնաւորութիւն, <sup>խաղու-
րիւն</sup> խէպա՛ր **خصالت**
 Թշնամի խա՛ւմ **خصم**
 Թշնամաբար խա՛ւմանէ **خصمانه**
 Յատուկ, մասին խօսու **خصوص**
 Յատկապէս, <sup>մասնաւոր-
աբար</sup> խօսուսա՛ն **خصوصاً**
<sup>Յատկութիւն, մասնաւոր-
ութիւն, մեծութիւն</sup> խօսուսիյյա՛ր **خصوصیت**
 Թշնամութիւն խօսումա՛ր **خصوصیت**
 Ամորձիք խօսիյա՛ր **خصیة**
 Կանաչ խա՛ղէր **خضر**
 Ներկւած խա՛ղիք **خضیب**
 Գիծ, զրւած, <sup>գիր,
նամակ</sup> խա՛ր **خط** - **خطوط**
 Հասարակած խա՛րքէօսքովա **خطاستوا**
 Յանցանք, սխալ խա՛րա **خطا**
 Ուղղել (խօսք), դիմել <sup>խէրար
բարդա՛ն</sup> խճաբ **کردن**
 Ճառախօսութիւն, ուղերձ խէքաբէ **خطابه**

Կծծի, ցախ խա՛ւ **خس**
 Կորուստ, վնաս խէսարա՛ր **خسارت**
 Ժլատութիւն խա՛ւասա՛ր **خساست**
 Քնել, պառկել խօսքիդա՛ն **خسبیدن**
 Փշածածկ, աղքատ խա՛ւփու **خسپوش**
 Խոստովանութիւն խօսք **خست**
 Յոստովանութիւն խա՛ւքէ **خسته**
 Յոգնած, հիւանդ խօսըով **خسرو**
 Մեծ թագաւոր խօսուր **خسور**
 Սկեսուր խօսու **خسوف**
 Խաւարում (լուսնի) խա՛ւիս **خسيس**
 Ժլատ խա՛ւեար **خشاب**
 Փայտավաճառ **خشاوه کردن** խէսալէֆա՛րդա՛ն
 Քաղհանել խէսալէֆա՛րդա՛ն
 Փայտ խա՛ւք **خشب**
 Աղիւս, նիզակ խէք **خشت**
 Կակաչ, խաշխաշ խա՛ւիսա **خشخاش**
 Հեղութիւն խա՛ւք **خشع**
 Զոր, անպտուղ, կծծի խօճ **خشك**
 Զորութիւն, ցամաքութիւն խօճի **خشکی**
 Զորանալ, ցամաքել խօճիդա՛ն **خشکیدن**
 Յամաբած խօճիդէ **خشکیده**
 Բարկութիւն, ցասում խէւմ **خشم**
 Բարկացկոտ, <sup>գայրա-
ցամ</sup> խէւմէգին **خشمگین**

Գոն, երջանիկ, ուրախ	խօրսա՛նդ	خرسند
Արեգակ	խօրեիդ	خورشيد کاسيد
Կնճիթ, շեփոթ	խօրքուս	خرطوم
Հագուստ (կրօնաւորի)	խէրդէ	خرقه
Իշուկ	խա՛րա՛ֆ	خرك
Նապաստակ, ճագար	խա՛րգուս	خروش
Ուրախ, հաճելի	խօրսա՛ւ	خرم
Արմաւ	խօրմա	خرما
Իշաճանճ	խա՛րմա՛զա՛ս	خرمگس
Կալ, դէզ	խա՛րմա՛ն	خرمن
Իշաբեռ, 100 լիդր	խա՛րվար	خروار
Ելք, դուրս	խօրմջ	خروج
Աքլոր	խօրմս	خروس
Աղաղակ, ճիչ	խօրմս	خروش
Աղաղակել	խօրմսեիդա՛ն	خورشيدن
Գնորդ	խա՛րիդար	خريدار
Գնել	խա՛րիդա՛ն	خريدن
Մետաքս	խա՛զ	خز
Աշուն, սողալով	խա՛զան	خزان
Գանձ, գանձարան	խա՛զանէ	خزانه
Գանձապահ	խա՛զանէդար	خزانهدار
Գանձեր	խա՛զային	خزاین
Սողուն	խա՛զա՛նդէ	خزنده

Տուրք	խա՛րաջ	خراج
Ծախսող, շուսյ	խա՛րրաջ	خراج
Քերել, տաշել	խա՛րաեիդա՛ն	خورشيدن
Մանրակաճառ	խա՛րրազի	خرازی
Խառատ (ճախարակող)	խա՛րրաթ	خراط
Առասպելներ	խա՛րաճաթ	خرافات
Քայլում, սիգաճեմում	խօրսալ	خرام
Ճեմում, ճեմելով	խօրսա՛ն	خرامان
Իշաբեռ (խալվար 100 բարման)	խա՛րբար	خربار
Իշապան	խա՛րբան	خربان
Սելս	խա՛րբօզէ	خربزه
Աղիւսակամար (խախտակ)	խա՛րիօթէ	خربشته
Ծախս, տուրք	խա՛րջ	خرج
Խուրջին	խօրջին	خرجين
Խեցգետին	խա՛րչա՛նիգ	خرنگ
Խելք, խմաստութիւն	խէրա՛նդ	خرد
Փոքր, մանր	խօրդ	خرد
Արեգակնային Յրդ ամիսը	խօրդադ	خرداد
Մանանեխ	խա՛րդալ	خردال
Խելօք, գիտուն	խէրա՛նդմա՛նդ	خردمند
Փոքր, փոքրիկ	խօրդէ	خرده
Մանրազննիւն, ցրթա-հայեաց	խօրդէքին	خردبين
Արջ	խէրս	خرس

Թլփատուծիւն	խէթանա՛թ	خٲانات
Տեղեակ, լուր իմացող	խա՛րիւր	خٲير
Վերջ, կնիք	խա՛րս՛մ	خٲتم
Թլփատուծիւն	խէթնէ	خٲته
Ամօթանք, <small>ամօթահա- րութիւն</small>	խէջալա՛թ	خٲجالت
Երջանիկ, բարբերաստ	խօջա՛սթէ	خٲجسته
Ամօթահար, ամօթխած	խա՛ջէլ	خٲجل
Աստուած, տէր	խօդա	خٲدا
Աստուածավախ	խօդաթա՛րս	خٲدا ترس
Աստուած, տէր	խօդալա՛նդ	خٲداوند
Աստուած, տէր	խօդալա՛նդա՛ր	خٲداوندگار
<small>Աստուած պատգամն (յետեւութիւն)</small>	խօդահա՛ժէգ	خٲدا حافظ
Աստուած վկայ է	խօդարսա	خٲدارا
Նենգութիւն, խաբերայուլթ.	խօդըէ	خٲدعه
Պաշտօն, <small>ժողով- ութիւն</small>	խէդմա՛թ	خٲدمات
Ծառայող, <small>սպա- սաւոր</small>	խէդմա՛թգար	خٲدمتگار
Նեա	խա՛ղանգ	خٲذات
Թագաւոր	խա՛ղիվ	خٲديو
Յուսալքում	խէղան	خٲذلان
էջ	խա՛ր	خٲر
Փչացած, աւերած	խա՛րաթ	خٲراب
Աւերակներ, <small>զինեվա- նաւանոց</small>	խա՛րաթաթ	خٲر ابات
Աւերակ	խա՛րաթէ	خٲر ابه

Իշխանորդի	խանգաղէ	خٲانزاده
Ընտանիք, <small>զերդաս- տան</small>	խանէղան	خٲانندان
Տնաւեր	խանէխա՛րաթ	خٲانه خراب
Նստակեաց, պարապ	խանէնշիմ	خٲانه نشيمن
Անտուն, <small>բալիա- նական</small>	խանէբա՛րդուշ	خٲانه بردوش
Տնաքանդ	խանէխա՛ն	خٲانه کن
Տնային, ընտանի	խանէգի	خٲانگی
Գերդաստան, կարասիք	խանէման	خٲانمان
Տիկին	խանում	خٲانم
Ընտանիք, <small>սուլու սեղ</small>	խանւլաղէ	خٲانواده
Տուն	խանէ	خٲانه
Տնարարութիւն	խանէդարի	خٲانه داری
Ամորձիք, ձու	խայէ	خٲايه
Խորդախ, դաւաճան	խայն	خٲانن
Արեւելք	խաւա՛ր	خٲاور
Արեւելեան	խաւա՛րի	خٲاوری
Լուր, նորութիւն	խա՛բար	خٲبار - اخبار
Փորձ	խէբրա՛թ	خٲبرت
Լրտես	խա՛բարջու	خٲبر جو
Հացթուխ	խա՛բբազ	خٲباز
Տեղեակ, զգուշ	խա՛բարդար	خٲبر دار
Չար, զգուշի, կեղտոտ	խա՛բիս	خٲبيث
Սխալ	խա՛բթ	خٲبط

Հողագոյն	խաւքա՛նց	خاكرنك
Աւել	խաւքուք	خاكروب
Մոխիր	խաւքութա՛ր	خاكرستر
Մոխրագոյն	խաւքութա՛րաց	خاكرسترنك
Հողաքարշ, տափան	խալքէ	خاك كش
Հողային	խալի	خاكي
Ածխափոշի	խալէ	خاكي
Ձու	խալ	خاكي
Նշան, խալ	խալ	خال
Ձուտ, անկեղծ	խալէս	خالص
Անկեղծաբար	խալէսանէ	خالصانه
Մաքուր, պետական հող	խալէսէ	خالصه
Ստեղծող, Արարիչ	խալէղ	خالق
Քեռի	խալու	خالو
Մօրաքոյր	խալէ	خاله
Դատարկ, թափուր	խալի	خالى
Հում, անեփ, անփորձ	խալ	خام
Անեփութիւն, անփորձութ.	խալի	خامى
Հուռ, հանգած	խամու	خاموش
Հոռութիւն, <small>հանդար- տութիւն</small>	խամուի	خاموشى
Գրիչ	խամէ	خامه
Կաղամար <small>(քուն- գաման)</small>	խամէդան	خامه دان
Իշխան, տէր, իջևան	խան	خان

Փշաթիկուն, ողնի	խարփօթ	خارپش
Փշոտ	խարդար	خاردار
Քոր, քոս	խարէ	خارش
Ճախ ու խոխ <small>վան- ող</small>	խարա՛ն	خاركن - خاركش
Քորել	խարիդա՛ն	خاريدن
Գանձապահ	խազն	خازن
Բարձրանալ, ելնել	խասթա՛ն	خاستن
Տաշեղ, կտորտանք	խաշակ	خاشاك
Յատուկ, <small>մասնատ, զուս, բնիք</small>	խասս	خاص
Մետաքս հագնող	խասփու	خاصپوش
Յատուկթ. բնաւորութ	խասիյա՛ր	خاصيت
Խոնարհ, հլու	խազէր	خاضع
Խօսող	խաքէր	خاطب
Սիրտ, յիշողութիւն, խաթր	խաքէր	خاطر
Վստահ, <small>սպանով հանգիստ</small>	խաքէրցա՛մբ	خاطر جمع
Սիրող փափագող	խաքէրխան	خاط خواه
Թագաւոր, կայսր	խաղան	خاقان
Հող, փոշի	խալ	خاك
Թաղել	խալ քա՛րդա՛ն	خاك كردن
Ոտքի հող, <small>հորին սոր- մածութիւն</small>	խալէփա	خاكي
Մոխրակալ <small>(աղ- բակալ)</small>	խալա՛նդա՛ղ	خاك انداز
Հողակոյտ	խալքուղէ	خاكتوده
Խոնարհ, նւաստ	խալքար	خاكار

Ափսոսանք, անարդարութիւն	հէյՅ	حيف
Հնարամտութիւն, <small>խարզա- լանց</small>	հիլէ	حيله
Ժամանակ	հիյն	حين
Կենդանի, անասուն	հէյվան	حيوان
Անասնային	հէյվանի	حيوانى
Կեանք	հայթ	حيوة

خ

Պարսկերէն այբուէնի	խ	خ	خ	خ
Զ-րդ տառը. թիւ 600				
Վերջ, կնիք	խաթէմ	خاتم		
Վերջ, վերջաբան	խաթէմ	خاتمه		
Տիկին, բամբիշ խաթուն	խատուն	خاتون - خواتين		
Ծառայ	խադէմ	خادم		
Աղախին	խադէմ	خادمه		
Փուշ	խար	خار		
Դուրս, արտաքին	խարէջ	خارج		
Դրսի. օտար, արտասահման	խարէջ	خارج		
Խեցգետին	խարչանց	خارچنگ		

Առաքեալ, <small>ընկեր (փրկչի)</small>	հա՛վարի	حورى - حواری
Առաքեալներ	հա՛վարիյուն	حواریون
Զգայարաններ	հա՛վասս	حواس - حواس
Հուսանցքներ	հա՛վաշի	حاشیه - حواشی
Փոխանցում, փոխգիր	հա՛վալէ	حواله
Շրջակայք	հա՛վալի	حوالی
Կարիքներ	հա՛վալէջ	حوائج - حاجت
Զուկ	հուր	حوت
Յաւերժահարս, հուրի	հուրի	حورى
Շրջան, շրջակայք	հօզէ	حوزه
Համբերութիւն	հօսալէ	حوصله
Աւագան	հօզ	حوض
Կենդանի, ապրող	հա՛յլ	حی
Ամօթ, պատկառանք	հա՛յա	حياء
Կեանք	հա՛յթ	حيات
Բակ	հա՛յթ	حياط
Տեսակէտ	հէյս	حيث
Դիրք, պատիւ, <small>հանգա- մանց</small>	հէյսիյա՛ր	حيثيت
Առիւծ	հէյդա՛ր	حيدر
Զարմացած, շարած	հէյրան	حيران
Զարմանք, սքանչացում	հէյրա՛ր	حيرت
Դժւարութիւն	հէյս	حيص
Դաշտան	հէյզ	حيض

Մաքրածին ^(հարազատ) հա՛լալզադէ ^{لال زاد}
 Թիթեղ, հալէպցի հա՛լա՛րի ^{البي}
 Կոկորդ հալ ^{اللق}
 Օղակ շրջան հա՛լղէ ^{العق}
 Շնչափող, օրկոր հօղում ^{اقوم}
 Բարեսրտութիւն, մեղմութիւն հէլլ ^{الم}
 Քաղցրաւենի, հրուշակ հա՛լվա ^{الوا}
 Խոնարհ, հեղ հա՛լիմ ^{اليم}
 Յիմարութիւն հա՛մաղա՛ր ^{الماقت}
 Կրող, բեռնակիր հա՛մալ ^{المال}
 Աղաւնի հա՛մամ ^{المام}
 Բաղանիք համամ ^{المام}
 Հովանաւորութիւն հէմալա՛ր ^{المايت}
 Գիր, համայիլ հա՛մալի ^{المايل}
 Փառաբանութիւն, գովեստ հա՛մդ ^{المد}
 Կրում, բեռ հա՛մլ ^{المد}
 Բառնալ հա՛մլ փա՛րղա՛ն ^{المد كردن}
 Յարձակում հա՛մլէ ^{المدله}
 Գովելի հա՛միդ ^{المديد}
 Հինա հա՛նա ^{الحاء}
 Խոչակ, կոկորդ հա՛նջա՛ր ^{الحنجر}
 Ուղղափառ մահմեդական հանիփ ^{الحنيف}
 Դէպքեր, ^{պատահ-մունքներ} հա՛ւադէս ^{حادث} - ^{حوادث}

Ճշմարտութիւններ հա՛ղայիղ ^{حايق}
 Նախանձութիւն հէղդ ^{حقد}
 Օպիումի ծխամորճ, ^{փոքր աման} հօղէ ^{حقه}
 Աճապարար հօղէբազ ^{حقه باز}
^{Իրաւունքներ, ոտնիկ, բոյ-րատուրիւններ, ոտնիկներ} հօղուղ ^{حقوق} - ^{حق}
 Իրաւաբանական հօղուղի ^{حقوقى}
 Խեղճ, նւաստ հա՛ղիր ^{حقيير}
 Ճշմարտութիւն հա՛ղիղա՛ր ^{حقيقت}
 Ճշմարիտ, իրական հաղիղի ^{حقيقى}
 Քերում, փորագրում հա՛ֆֆ ^{حك}
 Փորագրիչ, ակնհաստ հա՛ֆֆաֆ ^{حككاف}
 Դատաւորներ, ^{հանսգուպետներ} հօֆֆամ ^{حكام} - ^{حكام}
 Պատմութիւն, հէքեաթ հէֆայեա՛ր ^{حكايت}
 Դատաւոր, իրաւարար հա՛ֆա՛մ ^{حكام}
 Հրաման, ^{կարգադրութիւն, վճիռ, իմաստութիւն} հօֆմ ^{حکم}
 Բժիշկներ, ^{գիտն-ներ} հօֆա՛մա ^{حكيم} - ^{حکماء}
 Իմաստութիւն, գիտութ. հէֆմա՛ր ^{حکمت}
 Դատաւոր, հրամայող հօֆմէրան ^{حکمران}
 Դատաւոր, ^{կառավարութիւն} հօֆումա՛ր ^{حکومت}
 Բժիշկ, գիտուն հա՛ֆիմ ^{حكما} - ^{حكيم}
 Լուծում, բացում հա՛լլ ^{حل}
 Գորար հա՛լլաջ ^{حلاج}
 Թոյլատրելի, սուրբ հա՛լալ ^{حلال}

Կարօտ, տխրութիւն	հա'ւա'ր	حسرت
Գեղեցկութիւն	հօսն	حسنى
Գեղեցիկ	հա'սա'ն	حسنى
Նախանձորդ	հա'սուդ	حسود
Մողուններ	հա'ճա'րաթ	حشرات - حشره
Շքախումբ	հա'ճա'մ	حشم
Շուք, շքեղութիւն	հէճա'թ	حشمت
Հաշիշ	հա'ճիշ	حشيش
Ամրոց, ցանկ	հէսար	حصار
Հայթայթում, արդիւնք	հօսուլ	حصول
Բաժին	հէսսէ	حصه
Փսիթ, խսիր	հա'սիր	حصير
Ներկաներ, բազմա- կաններ	հօզար	حصار
Ներկայութիւն, վեճակա- նօրից	հա'զրա'թ	حضرته
Ներկայութիւն	հօզուր	حضور
Ախորժանք, վայելք	հա'զզ	حظ
Փորում	հա'ֆր	حفر
Պահպանութիւն, յիշողութ.	հէֆզ	حفظ
Պահպանել, անգիր անել	հէֆզա'րդա'ն	حفظ کردن
Իրաւունք, բոլորութիւն, վարձ, Աստած	հա'դդ	حقوق
Իրաւամբ	հա'դդան	حقاله
Համեստութիւն, նշանա- բիւց	հա'դարա'թ	حقارت
Ճշմարտութիւն	հա'դդանիյա'թ	حقايت

Կանանոց, հարեմ	հա'րա'մ	حرم
Արգելում, յուսախաբութ.	հէրման	حرمان
Յարգանք	հօրմա'թ	حرمته
Կանանոց	հա'րա'մխանէ	حرمخانه
Կռիւններ, սասե- րազներ	հօրմ	حروب - حرب
Տառեր	հօրմէ	حروف - حرف
Ազատութիւն	հօրիյա'թ	حریت
Մետաքս	հա'րիբ	حرير
Մետաքսավաճառ, նեւսախ	հա'րիբի	حريري
Ազահ	հա'րիս	حريص
Մրցակից, հակառակորդ	հա'րիբ	حريف
Կրակ, հրդեհ	հա'րիդ	حريق
Ուումբ, տոնմ	հէզբ	حزب - احزاب
Զգուշութիւն, արթնութիւն	հա'զմ	حزم
Վիշտ, տխրութիւն	հօզն	حزن
Վշտոտ, ախուր	հա'զին	حزين
Զգացողութիւն, զգացում	հէսս	حس
Նախանձութիւն	հա'սադա'թ	حسادت
Զգայուն	հա'սաս	حساس
Հաշիւ	հա'սաթ	حساب
Սուր, թուր	հօսամ	حسام
Ըստ, համաձայն	հա'սբ	حسب
Նախանձ	հա'սադ	حساد

Սրուծիւն, ուժգնութիւն հեղաթ حدت
 Ենթադրում հադս حدس
 Սահմաններ հօդուդ - حدود حدود
 Նորոյթ պատուրիւն, աւանդութիւն հադիս حدیث
 Հատու, երկաթ հադիդ حدید
 Զգուշութիւն, երկիւղ հազար حذر
 Կրճատում, ջնջում հազօ حذف
 Տաքութիւն հարր حرر
 Ազատ հորր حور
 Աճուրդ հարրաջ حراج
 Տաքութիւն, եռանդ հարրաթ حارات
 Պահպանութիւն հարրասթ حراست
 Արգելած, անսուբբ հարրամ حرام
 Լիբբ, սրիկայ հարրամզադէ حرامزاد
 Աւազակ հարրամի حرامی
 Կռիւ, պատերազմ հարր حروب
 Նիզակ, սւին հարրէ حربه
 Անյազութիւն հէրս حرص
 Տառ, խօսք հարրօ حروف
 Խօսել հարրօ զադա՛ն حرفزدن
 Արհեստ հէրօէ حرفه
 Շարժում գործողութիւն հարրա՛ֆաթ حركات
 Կիսաձայն (—) հարրա՛ֆէ حركات - 45

Սէր, գորով հօրբ حب
 Դեղահատ հարբ حب
 Պղպջակ, լուսամփոփ հօրաբ حباب
 Բանդ, արգելում հարբս حبس
 Եթովպացի հարբա՛ճի حبشی
 Հացահատիկներ հօրուբաթ حبوبات
 Սիրելի, բարեկամ հարբիբ حبيب
 Մինչև իսկ, նոյնիսկ հարբրա حتى
 Անհրաժեշտ հարբա՛ حتم
 Անհրաժեշտաբար, անպարտաւ հարբա՛ն حتماً
 Ուխտագնացութիւն (Մէկ-կայի) հարջ حج
 Ամօթ, պարհեճուրիւն, շղարհ հէջաթ حجاب
 Ուխտաւորներ (Մէկ-կայի) հարջաջ حجاج
 Քարտաշ, ակնհաստ հարջար حجار
 Քանդակագործութիւն հարջարի حجاری
 Երակահատութիւն հարջամաթ حجامت
 Փաստ, վճիռ հօջաթ حجت
 Քար հարջար حجر - احجار
 Խցիկ, գրասենեակ հօջէ حجره
 Ամուսնական առաջաստ հարջլէ حجله
 Ծաւալ, հաստութիւն հարջլ حجم
 Սահման, չափ հարդդ حدود
 Երկաթագործ հարդդ حداد

Պահապան	հարէս حارس
Անյագ	հարս حارص
Նախանձոտ	հասէդ حاسد
Քաւ լիցի	հասա حاشا
Հուսանցք, ժանեակ	հասիյէ حاشيه
Արդիւնք, եզրակացութիւն	հասէլ حاصل
Պողոռատ ^{բարե-} ^{բեր}	հասէլիսիզ حاصلخيز
Պատրաստ, ներկայ	հազէر حاضر
Փորող, քանդող	հաճէر حافر
Պահապան, ^{սուր յիւսոյո՛ւ-} ^{րիւն ունեցող}	հաճէզ حافظ
Յիշողութիւն	հաճէզէ حافظه
Դատաւոր, նահանգապետ	հաճէմ حاکم
Պատմող, պարփակող	հաճի حاکي
Վիճակ, ^{արփոն-} ^{րիւն}	հալ - حالات - احوال
Այժմ, հիմա	հալա حالاً
Վիճակ, ^{դուրիւն, յա-} ^{փրօսակութիւն}	հալա՛թ حالات
Հասկացնել	հալիֆա՛րդա՛ն حالی کردن
Կրող, տանող	համէլ حامل
Յղի	համէլէ حامله
Խնամակալ, պաշտպան	համի حامی
Թթու	համէզ حامض
Բովանդակող	հավի حاوی
Արգելք, ծածկոյթ	հայիլ حایل

Ինչ, բան	չիզ چيز
Հանելուկ	չիսթան چيستآن
Ծալք, փոթ	չին چين
Հատիկ, կուտ	չինէ چينه
Խածի, կտաման	չինէդան چينه دان
Զինացի, յախճապակի	չինի چيني

ح

Պարսկերէն այբուբէնի	հ	ح	خ	ح
Տ-ըզ տառը. թիւ 8				
Բարեգործ	հաթէմ	حاتم		
Ուխտագնաց ^(Մէկ-) ^(կայի)	հաջ, հաջի	حاجی	حاج	حاج
Դռնապան, քոյ	հաջէբ	حاجب		
Կարիք, պիտոյք, գործիք	հաջա՛թ	حاجت		
Կարիքաւոր	հաջա՛թմա՛նդ	حاجتمند		
Կարիքաւորութիւն	հաջա՛թմա՛նդի	حاجتمندی		
Պատահմունք, դէպք	հադէսէ	حوادث		
Փորձառու, իմաստուն	հազոյ	حاذق		
Հողագործ	հարէս	حارث		

Ճանկ, պատառաքաղ չանկալ چنگال
 Այսպէս չէնին چنين
 Փայտ, գաւազան յութ چوب
 Հովիւ չուրան - չուփան چو بان - چو بان
 Նման, ինչպէս, ^{որովհետեւ, րանի որ} չուն چون
 Ի՞նչ, ինչպէ՞ս չէ چه
 Հոր, փոս չաھ چه
 Չորս չհար چهار
 Տասնչորս չհարդան چهارده
 Տասնուչորրորդ չհարդանի chod چهاردهم
 Քառուղի, հրապարակ չհարսուղ چهار سوق
 Չորեքշաբթի չհարսամբէ چهارشنبه
 Պարսկական երգ չհարգան چاهار گاه
 Չորրորդ չհարում چهارم
 Քառորդ չհարէك چهاريك
 Եբես, դէմք չհիւէ چه ره
 Որքան, ինչքան չեղա՛դر چه قدر
 Քառասուն չհիւէل چهل
 Քառասուներորդ չհիւէլում چهلم
 Չիթ չիթ چيٚت
 Քաղել, ընտրել, շարել չիդան چيدن
 Քաջ, յաղթող չիւէ چه ره
 Յաջողակ, զօրեղ չիւէդան چيست

Ճաշակել չա՛ճիդան چشيدن
 Ճակնդեղ չոդոնդոր چغندر - چغندر
 Կայծքար չա՛ղմաղ چقماق
 Մուրճ չա՛ֆոս چکش
 Ճիտաւոր կօշիկ չա՛ֆուէ چكمه
 Որպիսութիւն չէգունէգի چگونگی
 Ինչպէ՞ս, որպէ՞ս չէգունէ چگوننه
 Կաթել չա՛ֆիդան چكيدن
 Կաթեցնել չա՛ֆանիդան چكازيدن
 Շերեփ չոսլէ چه چه
 Արօտ, մարգագետին չա՛մա՛ն چمن
 Անիւղ փլաւ չէլօլ چلو
 Սպիտակ կտոր ^{չէլգար} ^{չէլգար} չլօար - چلواری
 Սօսի չէնար چنار
 Այնպէս չէնան چنان
 Ըստայնմ որ, ինչպէս որ չէնանչէ چنانچه
 Այնպէս որ, ըստ որում չէնանիէ چنانكه
 Քանի, որքան, մի քանի չանգ چند
 Այնքան չանդան چندان
 Որքան որ, թէև չանդանիէ چندانكه
 Մի քանի, այսքան չանդին چندين
 Առ ժամանակ, մի քանի չանդի չանدي
 Ճանկ, մատնեղ, ցնծղայ չանգ چنگ

Ենջել, կարճ քնել չօրթգա՛ դա՛ն շրտզոն
 Հնձան շա՛րա՛գ շրշ
 Անիւ, պտոյտ շա՛րխ շրխ
 Պտուտել շա՛րխգա՛ դա՛ն շրշզոն
 Ճախարակ շա՛րխա՛ք շրխ
 Կլոր շա՛րխի շրխ
 Կեղա շէրք շրք
 Կեղտոտութիւն շէրքի շրք
 Կաշի շա՛րմ շրմ
 Կաշեգործ շա՛րմազ շրմսազ
 Կաշեվաճառ շա՛րմճրուտ շրմֆրոշ
 Արածող շա՛րա՛նդէ շրնդէ
 Արածել շա՛րիդա՛ն շրիդն
 Փակցնել շա՛ւփանդա՛ն շրփանն
 Փակչել շա՛ւփիդա՛ն շրփիդն
 Կպչող նիւթ, կպչուն շա՛ւք շրք
 Ճարպիկ, արագ շօւք շրք
 Ճարպկութիւն, արագութ. շօւքի շրքի
 Աչք շէւլ շրլ
 Ակնոց շէւլա՛ք շրլաք
 Աչքով տալ շէւլգա՛խմ շրլգաք
 Ազբիւր, ակ շէւլտ շրլտ
 Ակնկալութիւն շէւլդա՛ք շրլդաք

Գործունեայ, ճարպիկ շալաֆ շալաֆ
 Ճարպկութիւն շալաֆի շալաֆի
 Փոս շալէ շալէ
 Ծնօտ, կզակ շանէ շանէ
 Սակարկել, Շախտօսել շանէզոն շանէզոն
 Փոս, հոր շահ շահ
 Սուրահանդակ, կարաւ-
 նակս շաւօշ շաւօշ
 Թէյ շայի շայի
 Մրսել, սառել շայիզոն շայիզոն
 Թէյաման շայիդան շայիդան
 Զախ, ծուռ, շեղ շա՛փ շա՛փ
 Յարձակում, արաւ-
 անի շա՛փալօլ շա՛փալօլ
 Աջուահեակ, խաչաճէ շա՛փրաստ շա՛փրաստ
 Հովանոց շա՛քր շա՛քր
 Զուգուն շոդա՛ն շոդա՛ն
 Արօտ, խոտ շա՛րա շա՛րա
 Ինչո՛ւ շէրա շէրա
 Ճրագ շէրաղ շէրաղ
 Հրավառութիւն, քրագա-
 լոյց շէրաղան շէրաղան
 Արօտատեղի շա՛րագահ շա՛րագահ
 Արածացնել շա՛րանիդա՛ն շա՛րանիդա՛ն
 Ճարպ, իւղ շա՛րք շա՛րք
 Ճարպոտ, իւղոտ շա՛րքի շա՛րքի

Սուրահանդակ	չափար	چاپار
Շողոքորթ, քծնող	չափուս	چاپلوس
<small>Շողոքորու բիւն, Շողոքու բիւն</small>	չափուսի	چاپلوسی
Վրան, ծածկոց, քող	չաղոր	چادر
Ծածկոց, չարչավ	չա'դէրեա'ր	چادرشب
Վրանաբնակ	չաղորնէ՛իւն	چادر نشین
Զորքոտանի	չարփա	چارپا
Աթոռակ	չարփայե	چارپایه
Շրջանակ	չարչուբէ	چارچوبه
Քառուղի	<small>چارسوق چارسوق</small>	چارسو - چارسوق
Պարսկական մի երգ	չարգահ	چارگاه
Քառուղի	չարահ	چارراه
Ծածկ, չարդախ	չարթաղ	چارطاق
Զիապան, ջորեպան	չարվաղար	چاروادار
Քառորդ	չարէֆ	چارک
Ճար, դարման	չարէ	چاره
Ճաշ, նախաճաշ, <small>ճաշի մա. մանակ</small>	չաթ	چاشت
Համ, ճաշակ	չաճնի	چاشنی
Գէր, չաղ	չաղ	چاق
Դանակ	չաղու	چاقو
Ճաք, ճեղք	չաֆ	چاك
Ծառայ, սարուկ	չաֆէր	چاكر
Մուրճ	չաֆուչ	چاكوچ

Հրէայ	ջօհուդ	جهود
Յատկել	ջա'հիդա'ն	جهیدن
Օժիտ	ջա'հիզ	جهيز
Գրպան	ջիբ	جيب
Օձիք	ջէյբ	جيب
Վարձ, ռոճիկ, օրավարձ	ջիրէ	جيره
Ճիչ, աղաղակ	ջից	جیغ
Դիակ, լէշ	ջիֆէ	جيفه
Լէշակեր, գէշակեր	ջիֆէխար	جيفه خوار
Ցեղ, ազգատոհմ	ջիլ	جيل
Մնդիկ	ջիվէ	جيوه

چ

Պարսկերէն այբուբէնի	չ	چ	چ	چ
7-րդ տառը.				
Աշխոյժ, արագընթաց	չարօֆ	چابك		
Աշխուժութիւն, <small>ճարպիտ- բիւն</small>	չարօֆի	چابگی		
Տպել	չափ ֆա'րդա'ն	چاپ کردن		
Տպարան	չափխանէ	چاپخانه		

Օդ, մթնոլորտ	جو փփ
Պատասխան	جواب
Առատածեռն	جواد
Հարկանութիւն, մերձակայք	جوار
Թոյլատուութ. անցաթուղթ	جواز
Քսակ, պարկ	جوال
Կողմեր	جوانب - جانب
Երիտասարդ	جوان
Երիտասարդութիւն	جوانى
Երիտասարդուհի	جوانه
Երիտասարդ, վեհանձն	جو انمرد
Գոհարներ, ^{խոլու- րիւցներ}	جوهر
Պարգևներ,	جوایز - جايزه
Ճուտ, վառեակ	جوچه
Բարեգործութիւն, ^{անգարա- ցուրից}	جو د
Ազնուութիւն	جو دت
Նեղութիւն, չարչարանք	جور
Տեսակ	جوز
Գուլպայ	جوراب
Եռք, զայրոյթ	جوش
Եռցնել	جوشاندن
Եռալ, զայրանալ	جوشیدن
Քաղց	جوع

Փոս, ներսը	جوف
Խոււմբ, ջուկատ	جوق
Շարժում, վազք	جولان
Ջուհակ	جولان
Գոհար, ^{խոլուրից, ցիւր}	جوهر - جواهر
Առու, գետակ	جوى
Փնտռող, փափագող	جويان
Գետնփ. գետ	جوييار
Գարեայ	جوین
Սրբազան պատերազմ	جهاد
Չորս կողմեր	جهات
Օժիտ, նաւ, ուղախ թամբ	جهاز
Օդային նաւատորմ	جهاز هوایی
Տգիտութիւն	جهالت
Աշխարհ	جهان
Աշխարհի ապաւէն	جهان پناه
Աշխարհացոյց	جهان نما
Աշխարհակալ	جهانگیر
Պատճառ, կողմ, ձե	جهت - جهت
Ջանք, ճիգ	جهد
Տգիտութիւն	جهل
Դժողք	جهنم
Դժոխային	جهنمی

Ամբողջութիւն, նախադասութ. ջօսկէ **جملة**
 Հասարակապետութիւն ջա՛մնուր **جمهورية - جماهير**
 Ամբողջ, ընդհանուր ջա՛միր **جميع**
 Գեղեցիկ ջա՛միլ **جميل**
 Դե, ջիւնն ջէ՛նն **جن**
 Մեծապատուութիւն, պարոն ջա՛նաբ **جناب**
 Դիակ, դազաղ ջա՛նազէ **جنازه**
 Ոճիր ջէ՛նայա՛թ **جنایت**
 Կողմ, քով ջա՛նր **جنب**
 Երբերուն, շարժող ջօնրան **جنبان**
 Շարժել, ճօճել ջօնրանիդա՛ն **جنبانیدن**
 Այգի, դրախտ ջա՛ննա՛թ **جنت**
 Պոռնիկ ջէ՛նդէ **جنده**
 Յեղ, տեսակ, ապրանք ջէ՛նս **جنس**
 Կռիւ, պատերազմ ջա՛նգ **جنگ**
 Կռւել ջա՛նգիդա՛ն **جنگیدن**
 Խռովարար, կռւախնդիր ջա՛նգոյ **جنگجو**
 Անտառ ջա՛նգա՛լ **جنگل**
 Հարաւ ջա՛նուբ **جنوب**
 Հարաւային ջա՛նուբի **جنوبی**
 Խենթութիւն ջէ՛նուն **جنون**
 Թագուն, սաղմ ջա՛նին **جنين**
 Գարի ջօ **جو**

Արագ, ճարպիկ ջա՛լդ **جلد**
 Մեղանակիցներ ջօլա՛սա **جلسا**
 Ժողով, նիստ ջա՛լսէ **جلسه**
 Նիստեր ջա՛լսաթ **جلسات**
 Գիճութիւն, ձեռնաշարժութ. ջա՛լդ **جلق**
 Առաջ ջէ՛լօ **جلو**
 Նիստ, գահակալութիւն ջօլուս **جلوس**
 Պայժատութիւն, հրապոյր ջէ՛լվէ **جلوه**
 Փայլուն ջա՛լի **جلی**
 Ընկերակից, մտերիմ ջա՛լիս **جليس**
 Մեծայարգ, փառաւոր ջա՛լիլ **جليل**
 Սառուցեալ, բրածոյ ջա՛մադ **جماد**
 Բրածոներ, ^{սառ. սօժ} ^{մար. միջներ} ջա՛մադաթ **جمادات**
 Զուգաւորութիւն ջէ՛մար **جماع**
 Ժողովուրդ, ^{հասարակութիւն,} ^{բազմութիւն} ջա՛մարա՛թ **جماعت**
 Գեղեցկութիւն ջա՛մալ **جمال**
 Ուղտապան ջա՛մմալ **جمال**
 Հասարակապետութիւն ^{جمهورية} ջա՛մահիր **جمهورية - جمهور**
 Գանգ ջօլճօսէ **جمعه**
 Հաւաքում, գումար, ^{գումարում,} ^{լոգնակի} ջա՛մր **جمع**
 Ուրբաթ ջօմրէ **جمعه**
 Բազմութիւն, ^{մոդր-} ^{վորդ} ջա՛մրիյա՛թ **جمعیت**
 Ամբողջութիւն, բոլորը ջօսկէգի **جمگگی**

Համարձակ, խիզախ ջա'սուր جهور
 Մարմնաւոր, յաղթանդամ ջա'սիմ جسيم
 Հանդէս, խնճոյք ջա'շն جشن
 Տուփ, արկղ ջա'րբէ جعبه
 Առու, գետակ ջա'րֆա'ր جرفر
 Մաղատանոս, ^{ագաս-} _{եղ} ջա'րֆա'րի جرفري
 Կեղծում, խարդախում ջա'րլ جال
 Խարդախւած, կեղծ, շինծու ջա'րլի جعلي
 Բու جعد جعد
 Աշխարհագրութիւն ջօրաֆիա جغرافيا
 Նեղուցութիւն, բռնութիւն ջա'ֆա جفا
 Զոյգ جفت جفت
 Ա.բացի جفتك جفتك
 Զրախօսութիւն ջա'ֆա'նիқ جفتك
 Գարդամանակ (թուչսւն)ցցունք ջէ.դղէهه جقه
 Լեարդ, սիրելի ջէ.գա'ր جگه
 Զիւ ծածկոց, քուրձ جال جال
 Փայլում ջա'լա جلا
 Տարագրութիւն ջէ.լար جلا
 Դահլձ ջա'լլայ جلا
 Շքեղութիւն, մեծութիւն ջա'լալ جلال
 Քարշում, հրապուրում ջա'լբ جالب
 Հատոր, կազմ (զրքի), կաշի ջէ.լղ جلد

Վերաբոյժ ջա'րաւի جراح
 Սպի, վէրք ջա'րաւի'թ جراحت
 Խերթեր, ^{լա-} _{գիցներ} ջա'րայիդ جريده
^{Յանցանքեր, սնիր-} _{ներ, տուգանքներ} ջա'րայլ.մ جريمه
 Կում, ումպ جوعه جوعه
 Յանցանք, ոճիր جرم جرم
 Նիւթ, մարմին ջէ.րւف اجرام
 Քաջ, անահ جري جري
 Ընթացք, հոսանք ջա'րա'լան جريان
 Տուգանք ջա'րիւլف جرائم
 Վարձատրութիւն جزا جزا
 Բացի, ի բաց առեալ, մասնիկ جزء جزاء
 Կղզիներ جزاير جزاير
 Տեղաւաւութիւն جزر جزر
 Հատում جزم جزم
 Մաս, անդամ جزو جزو
^{Մանրամասնութիւններ} جزئيات جزئيات
 Համարձակութիւն ջա'սարա'թ جسارت
 Ցատկել, թռչել ջա'սրա'ն جستن
 Փնտռել جستن جستن
 Մարմին, դիակ جسد جسد
 Մարմին جسد جسد
 Մարմնային, նիւթական ջէ.սմանի جسماني

Կարող, բռի	ջա՛րբար	چبار
Լեռներ, սարեր	ջէբալ	چبال - چبال
Լեռ, սար	ջա՛բա՛լ	چبال - چبال
Ուժ, ստիպում, հանրահաշիւ	ջա՛բը	چبر
Ուժով, ստիպմամբ	ջա՛բբա՛ն	چبرآ
Փոխարինութիւն	ջօբբան	چبران
Բնական	ջէբէլի	چبلی
Ճակատ, վախկոտ	ջա՛բին	چبین
Հագուստ (Չուբբա)	ջօբբէ	چبه
Մարմին, հասակ	ջօսսէ	چشه
Պապ	ջա՛ղղ	چد - اجداد
Ջանք, ճիգ	ջէղղ	چد
Եռանդով, աշխոյժով	ջէղղա՛ն	چدآ
Ջատ, տարբեր, ուրոյն	ջօղա	چدا
Ջատած, ^{առանձն-} ^{գործի}	ջօղագանէ	چداسگانه
^{Վիճարանութիւն,} ^{կռիւ}	ջէղալ, ջա՛ղա՛լ	چدال - چدال
Ջատորոշութիւն, ^{առանձն-} ^{գործիւն}	ջօղայի	چدائی
Աղիւսակ, գժւած	ջա՛ղվա՛լ	چدول
Եռանդ, ժրջանութիւն	ջէղղիա՛թ	چدیت
Նոր, արդիական	ջա՛ղիղ	چدید
Քարշում, ձգողականութիւն	ջա՛ղբ	چدب
Քառակուսի արմատ	ջա՛ղբ	چدب
Համարձակութիւն, ^{բազում-} ^{քիւն}	ջօրա՛ա՛թ	چدوات

Մառուցեալ	ջամէղ	چامد
Հագուստ	ջամէ	چامه
Ճամպրուկ (Համադան)	ջամէդան	چامه دان
Հաւաքող, մզկիթ	ջամէք	چامع
Սումբ, հասարակութիւն	ջամէքէ	چامعه
Հոգի, մարմին, անձ, սիրելի	ջան	چان
Կողմ	ջանէք	چانب
^{Կեանքի նեղ խաղացող, խիզախ}	ջանբազ	چانباز
Հոգեպարար	ջանօբա	چانر با
Հոգի ունեցող, կենդանի	ջանդար	چاندادار
Յաջորդ, տեղապահ	ջանէշին	چانشین
Անասուն, միջատ	ջանէվա՛ր	چانور
Մարմնային, ^{բարեկամ,} ^{ոճրագործ}	ջանի	چانی
Յաւիտենական	ջավէդան	چاودان
Մշտենջենաւոր	ջավիդ	چاويد
Տեղ, պատիւ, համբաւ	ջահ	چاه
Աշխատասէր, ջանասէր	ջահէղ	چاهد
Տգէտ, անգէտ	ջահէլ	چاهل
Տեղ, վայր	ջայ	چای
Թոյլատրելի	ջայէգ	چایز
Պարգև, մրցանակ	ջայէգէ	چایزه
Բնակավայր	ջայիգահ	چایگاه
Փոխարինող	ջայէգիր	چایگیر

Մէկ-երրորդ (1/3)   ثلاث uoiu
 Արդիւնք   ثمر uau'ia'r
 Գովեստ, դրւատանք   ثناء uau'ia
 Վարձք, բարեգործութիւն   ثواب uau'ia'p

ج

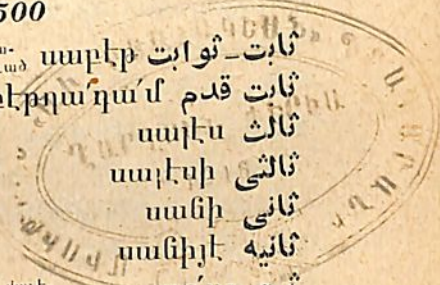
Պարսկերէն այբուբենի   ج ج ج ج ج
 6-րդ տառը. թիւ 3
 Տեղ, վայր   جا جيا
 Նեղիչ, ճնշիչ   جابر جابر
 Կախարդ, կախարդութիւն   جادو جادو
 Կախարդ, վհուկ   جادوگر جادوگر
 Ճանապարհ   جاده جاده
 Քաջող, ձգող, զբաւիչ   جاذب جاذب
 Աւել   جارو - جارو جارو
 Հոսում, հոսող, ընթացող   جارى جارى
 Լրտես   جاسوس جاسوس
 Քաջող, հրապուրող   جالب جالب
 Աման, բաժակ   جام جام

Փոքր կացին, ուրազ   ثيشه p'ict
 Ածելի, շեղք   ثبغ p'ih
 Այծի կաշի   ثيماج p'ihiaq
 Խնամք, վիշտ, ձի քորելը   ثيمار p'ihmar
 Ծածկոց, վառ բաւանարս   ثيمچه p'ihq
 Աւագով լւացում (վանեղա-
կանների)   ثيم پاي'ia'ia'ia'ia'ia'

ث

Պարսկերէն այբուբենի   ث ث ث ث ث
 5-րդ տառը. թիւ 500
 Որոշ, հաստատ, <sup>uau-
gna'ia'</sup> ثواب ثواب
<sup>Հաստատում,
անբողոք</sup> ثابت ثابت
 Սաբէր, համ   ثابث ثابث
 Երրորդ   ثابثى ثابثى
 Հաշտարարութիւն   ثابى ثابى
 Երկրորդ   ثابى ثابى
 Վայրկեան   ثابيه ثابيه
 Արձանագրութիւն, <sup>վաւե-
բացում</sup> ثابت ثابت
 Հարստութ. ունեցածք   ثروت ثروت
 Ծանրութիւն   ثقل ثقل
 Ծանր   ثقیل ثقیل

Մէջ, ներս թույ ٲٲٲ
 Իրար մէջ, խառն թուհա՛մ ٲٲٲ
 Երեւեակալութ. կասկած թա՛վա՛նհօս ٲٲٲ
 Ներքե, տակ, յատակ թա՛ն հ ٲٲٲ
 Հեզում թա՛նհա՛ջջի ٲٲٲ
 Սպառնալիք թա՛նդիդ ٲٲٲ
 Զտում, մաքրում թա՛նզիք ٲٲٲ
 Զրպարտանք, ^{նախա-} թօհմա՛ք ٲٲٲ
 Ծնորճաւորանք թա՛ննիյա՛ք ٲٲٲ
 Համարձակութիւն, ^{օտորո-} թա՛նհա ՎՎօr ٲٲٲ
 Դատարկ թօհի ٲٲٲ
 Դատարկաձեռն թօհիդա՛սք ٲٲٲ
 Պատրաստութիւն թա՛նիյէ ٲٲٲ
 Պատրաստ թիյար ٲٲٲ
 Նետ, գերան թիր ٲٲٲ
 Արեգակնային 4-րդ ամիսը թիր ٲٲٲ
 Նետաձիգ, ^{հրացա-} թիրա՛նդագ ٲٲٲ
 Խաւար, մթութիւն թիրէգի ٲٲٲ
 Մութ, խաւար թիրէ ٲٲٲ
 Սուր, կտրուկ թիզ ٲٲٲ
 Ժանտաջուր (^{բօրակային} թիզ ٲٲٲ)
 Ճարպիկ, ^{աշխա-} թիզդա՛սք ٲٲٲ
 Արագընթաց, արագավազ թիզրօ ٲٲٲ

Մէկութիւն. միացում թօհիդ ٲٲٲ
 Կոյա, խումբ թուդէհ ٲٲٲ
 Աւետարան, ^{ևստձառուկ, փիւր Ծննդոց} թօրիէ կամ ٲٲٲ
 Բաժանում, ցրում թօզիք ٲٲٲ
 Միջնորդութիւն, ^{միջամբ-} թա՛վա՛սօք ٲٲٲ
 Ընդարձակում թա՛վա՛սօք ٲٲٲ
 Ընդարձակութիւն թօսէք ٲٲٲ
 Պաշար թուէ ٲٲٲ
 Կտակում, ^{յաճնորո-} թօսիէ ٲٲٲ
 Գովեստ, նկարագրութիւն թօսիֆ ٲٲٲ
 Բացատրութիւն, ^{յայտա-} թօզիհ ٲٲٲ
 Բնակութիւն ^{նօսստեթ} թա՛վա՛քթօն ٲٲٲ
 Դաւազրանք, ^{յարամա-} թօթէյէ ٲٲٲ
 Ծնորճ, պարզե թօֆիդ ٲٲٲ
 Խնդիր, պաղատանք թա՛վա՛դոք ٲٲٲ
 Յապաղում, մնալը թա՛վա՛դոֆ ٲٲٲ
 Արգելափակում, ^{ձերպա-} թօդիֆ ٲٲٲ
 Վստահում, ապաւինում թա՛վա՛ֆօլ ٲٲٲ
 Ծնունդ թա՛վա՛լլօդ ٲٲٲ
 Շան ձագ, լակոտ թուլէ ٲٲٲ
 Ծննդագործում, արտադրում թօլիդ ٲٲٲ
 Ոլորած հրովարտակ, տումար թումար ٲٲٲ
 Թուման (10 դրան) ^{սաս} թուման ٲٲٲ

Մենակ քաննիա ^{تجلیا}
 Մենակութիւն քաննիայի ^{تجلیای}
 Դու քօ ^{تو}
 Մէջ քու ^{تو}
 Ենթականեր, ^{հասակներ} քա՛վարէք ^{تابع}
 Յաջորդութիւն, ^{արտևակուրիւն} քա՛վարօր ^{تواثر}
 Պատմութիւններ, ^{պատմութիւններ} քա՛վարիս ^{تاریخ}
 Հաւասարակշռութիւն քա՛վագօն ^{توازن}
 Խոնարհութիւն, ^{համեստութիւն} քա՛վագօր ^{تواضع}
 Համաձայնութ. ^{ներդասեակութիւն} քա՛վաֆօյ ^{توافق}
 Ծնունդ, ^{յաջորդութիւն} քա՛վալօղ ^{توالد}
 Երկւորեակ քօա՛մ ^{توأم}
 Կարող, ուժեղ քա՛վանա ^{توانا}
 Կարողանալ քա՛վանէսրա՛ն ^{توانستن}
 Կարող, հարուստ քա՛վանգա՛ր ^{توانگر}
 Տալրակ քօբրէ. ^{توبره}
 Լքում, զղջում քօբէ ^{توبه}
 Պարսաւանք, յորդոր քօբիս ^{توبیح}
 Գնդակ, թնթանօթ, ^{նուրբ, փարօք} քուփ ^{توپ}
 Թնթանօթարան, ^{զինանուարան} քուփսանէ ^{توپخانه}
 Թութ քուք ^{توت}
 Ծխախոտ քուքուն ^{توتون}
 Խնամք, ուշադրութիւն քա՛վա՛ջօհ ^{توجه}

Նեղել, տանջել քա՛նցիդա՛ն ^{تجديد}
 Դրամագլուխ, ^{կանխիկ դրամ} քա՛նխա ^{تسخوا}
 Մուգ, արագ, խիստ քօնդ ^{تند}
 Առողջակազմ քան՛դօրօք ^{تندرست}
 Առողջութիւն քա՛նդօրօքի ^{تندرستی}
 Մուգութիւն, արագութիւն քօնդի ^{تندی}
 Անկում, պակսեցում քա՛նա՛գգօյ ^{تزل}
 Տոկոս, գեղջում քա՛նգիլ ^{تزیل}
 Մաքրում, բարակ կտոր քա՛նգի՛Ֆ ^{تظیف}
 Կանոնաւորում, ^{դասարան, սաղապում} քա՛նգիւմ ^{تظییم}
 Կանոնաւորութիւն, ^{օրէնք} քա՛նգիւմա՛ք ^{تظییمت}
 Վայելք քա՛նա՛րօւմ ^{تعم}
 Զգւանք քա՛նա՛ճօր ^{تعمّر}
 Ծնչում, ընդմիջում քա՛նա՛Ֆօս ^{تنفس}
 Քննադատութիւն քա՛նդիդ ^{تنقید}
 Կուլա, ջրաման, քօնգ ^{تنگ}
 Նեղ, սուղ, կիրճ քա՛նգ ^{تنگ}
 Դատարկաձեռն, քա՛նգդա՛սք ^{تنگدست}
 Նեղուց, կիրճ քա՛նգէ ^{تنگه}
 Նեղութիւն, սղութիւն քա՛նգի ^{تنگی}
 Թօնիր, փուռ քա՛նուր ^{تنور}
 Յաղթանդամ քա՛նումա՛նդ ^{تنومند}
 Բուն, իրան (ծառի) քա՛նէ ^{تنه}

Ծաղրանք, հեզնութ.	թա՛մա՛ւսօր	تمسخر
Մուրհակ	թա՛մասոփ	تمسك
Իշխանութիւն	թա՛մփին	تمكين
Բնակելը	թա՛մա՛ֆօն	تمكن
Շողոքորթութիւն	թա՛մա՛լլօղ	تملق
Խնդիրք, աղաչանք	թա՛մա՛ննա	تمنا
Ալեկոծութ. ծածանում	թա՛մա՛վվօջ	تموج
Հարստութիւն	թա՛մա՛վվօլ	تمول
Կարգադրում, ^{կարգա-} ^{ւորում}	թա՛մնիյ	تميد
Մաքուր	թա՛միզ	تميز
Բնորոշում	թա՛մա՛յյօզ	تميز
Մարմին, անձնաւորութիւն	թա՛ն	تمن
Անձնատուր լինել	թա՛նդադա՛ն	تمن دادن
Յածրացում, անկում	թա՛նազօլ	تمازل
^{Համապատասխանութիւն,} ^{սեղին. յարմար}	թա՛նասօր	تماسب
Սերում, սերունդ	թա՛նասօլ	تماسل
Կերակրում, սնում	թա՛նավօլ	تماول
Ծխախոտ	թա՛նրաֆու	تمباکو
Վարտիկ	թօնբան	تمبان
Թմբուկ	թա՛նրա՛ֆ	تمباك
Ծոյլ	թա՛նրա՛լ	تمبل
Ծուլութիւն	թա՛նրա՛լի	تمبلی
Պատիժ	թա՛նրփին	تمبيه

Ջանք, ճիգ	թա՛լաօ	تلاش
Ալեկոծութիւն, ծփում	թա՛լաթօմ	تلاطم
Փոխարինութիւն	թա՛լաֆի	تلافي
Դառն	թա՛լլա	تلاخ
Դառնութիւն	թա՛լլի	تلاخي
Շնորհ, գորով	թա՛լա՛թթօժ	تلاطف
Կորուստ, փչացում	թա՛լա՛ժ	تلاف
Արտասանութիւն	թա՛լա՛Ֆօզ	تلافظ
Ընդունում	թա՛լա՛ղղի	تلاقی
Ուսուցում, կարգադրում	թա՛լղին	تلقين
Յաջորդական	թէլվ	تلو
Գունափոխում	թա՛լա՛վվօն	تلون
Թակարդ	թա՛լլէ	تله
Յարտուում	թա՛մադի	تمادی
Հանդիսատեսութ. ^{սեսա-} ^{րուն}	թա՛մաճա	تماشا
Լրիւ, կատարեալ, վերջ	թա՛մամ	تمام
Ամբողջապէս, բոլորը, ^{վախ-} ^{ան}	թա՛մամի	تمامی
Վայելում	թա՛մա՛թթօր	تمتع
Նմանութիւն, ^{պակեր,} ^{տակ}	թէմնալ	تمثال
Խրախուսանք ^{գովարա-} ^{նութիւն}	թա՛մջիզ	تمجيد
Երկարաձգում	թա՛մղիյ	تمديد
Անհնազանդութիւն, ^{լմբոս-}	թա՛մա՛րրօղ	تمرد
Կենտրոնացում	թա՛մա՛րֆօզ	تمرکز

Յատակ, կենս	բա՛ֆ	تك
Յնցում	բա՛ֆան	تكان
Հարցուփորձ	բա՛ֆալիմ	تكاپو
<small>Պատկանություններ, հարկադրություններ</small>	բա՛ֆալիֆ	تكالیف - تكالیف
Ծուլութ. անփութութ.	բա՛ֆահոլ	تكاھل
Հպարտութիւն, <small>գոռագործություն</small>	բա՛ֆա՛բբոր	تكبر
Մէկ առ մէկ, հաս հաս	բա՛ֆբա՛ֆ	تك تك
Բազմացում, աճում	բա՛ֆսիր	تكثير
Հերքում, ժխտում	բա՛ֆգիր	تكذيب
Կրկնութիւն	բէֆրար	تكرار
Պատիւ, յարգում	բա՛ֆելմ	تكريم
Վաստակում, հայթհայթում	բա՛ֆսիբ	تكسب
Երաշխաւորութ. <small>յանգնանում</small>	բա՛ֆա՛ճիօլ	تكفل
Անհաւատ դարձնել <small>բաւում</small>	բա՛ֆճիր	تكفير
Նեղութիւն, <small>սասրանգ</small>	բա՛ֆա՛լլօֆ	تكلف
Սօսակցութիւն	բա՛ֆա՛լլօմ	تكلم
Պարտականութիւն	բա՛ֆլիֆ	تكالیف - تكالیف
Կոճակ	բօֆսէ	تكهه
Կատարելագործում, <small>կասաւեսայ</small>	բա՛ֆսիլ	تكميل
Յենարան	բա՛ֆիլէ	تكيه
Նեցուկ, յենարան	բա՛ֆիլէգան	تكيه گان
Կարկուտ	բա՛գա՛րգ	تكرك
Բլուր	բա՛լլ	تل

Մերձեցում	բա՛ղարօբ	تقارب
Խնդիր, առաջարկ, պահանջ	բա՛ղազախ	تقاضا
Կենսաթոշակ	բա՛ղարօղ	تقاعد
Օրացոյցներ	բա՛ղալիմ	تقاويم - تقويم
Սրբութիւն	բա՛ղա՛ղոս	تقدس
Գերադասութիւն, <small>առաջնություն</small>	բա՛ղա՛ղոս	تقدم
Գնահատութիւն, <small>նախատեսմանություն</small>	բա՛ղղիր	تقدير
Սրբութիւն, <small>նշանակություն</small>	բա՛ղղիս	تقدیس
Նւիրում, մատուցում	բա՛ղղիմ	تقديم
Կարգում, վաւերացում	բա՛ղա՛րբօր	تقرر
Մերձեցում, առիթ	բա՛ղրիբ	تقريب
Մօտաւորապէս	բա՛ղրիբա՛ն	تقريباً
Գովք, ներբողանք	բա՛ղրիգ	تقریظ
Բաժանում	բա՛ղսիմ	تقسیم
Յանցանք, թերութիւն	բա՛ղսիր	تقصیر
Գողաւոր	բա՛ղա՛րօր	تقعر
Կեղծութիւն, <small>փոփոխություն</small>	բա՛ղա՛լլօբ	تقلب
Նմանողութիւն, <small>մասնաձուլություն</small>	բա՛ղլիղ	تقلید
Պակսեցում	բա՛ղլիլ	تقلیل
Օրէնսդիր	բա՛ղնիլնիէ	تقنينيه
Բարեպաշտութիւն	բա՛ղվա	تقوى
Ուժեղացում	բա՛ղվիլլա՛թ	تقويت
Գնահատութիւն, <small>որոշում</small>	բա՛ղվիլիմ	تقويم - تقويم

Մանրամասնութիւններ քա՛նասիլ تفصيل - تفصيل
 Տարբերութիւն քա՛նավօք تفاوت
 Այրել, ջերմացնել քօճքա՛ն تقمن
 Ստուգում, ^{հնու քիւն, խուզարկութիւն} քա՛նքիւց تفحص
 Քննութիւն, ^{փնտրում} քա՛նա՛նհօզ تفحص
 Զբօսանք, զւարճութ. քա՛նա՛րջ تفرج
 Զբօսատեղի քա՛նա՛րջզան تفرجگاه
 Սփռում, անջատում քա՛նա՛րջող تفريق
 Բաժանում, անջատում քա՛նքէլէ تفريقه
 Զւարճութիւն քա՛նքիւց تفريخ
 Վատնում, ^{չափագանցութիւն} քա՛նքիթ تفريط
 Անջատում, հանում քա՛նքիղ تفريق
 Հաշւեյարդար քա՛նքիկ حساب
 Բացատրութիւն քա՛նքիւր تفسير
 Մանրամասնութ. քա՛նքիւլ تفصيل - تفصيل
 Ծնորհ, առաւելութ. քա՛նքա՛զգօլ تفصيل
 Համակրութիւն քա՛նքա՛ղղօղ تفقد
 Խորհում, մտածութիւն քա՛նքա՛քք تفكير
 Հրացան քօճքա՛նգ تفنگ
 Զւարճութիւն, զբօսանք քա՛նքա՛ննօն تفنن
 Ծնորհում, յանձնում քա՛նքվիզ تفويض
 Առաւելութիւն քա՛նքավվօղ تفوق
 Ըմբռնողութիւն քա՛նքահօմ تفهم

Դժւարութիւն քա՛նա՛ւօք تعسر
 Զղայնութիւն, ^{մղեւանցողութիւն} քա՛նա՛ւօք تعصب
 Արձակուրդ քա՛նա՛քիլ تعطيل
 Մեծարանք քա՛նա՛զիւ تعظيم
 Նեխում, փտում քա՛նա՛նօն تعفن
 Հետապնդում քա՛նա՛ղիթ تعقيب
 Պատկանելութիւն, ^{կախում} քա՛նա՛ղղօղ تعلق
 Յետաձգում, անփութութիւն քա՛նա՛ղղօղ تعلق
 Վարժումն, սովորումն քա՛նա՛ղղօղ تعلم
 Ուսուցում քա՛նա՛ղղիւ تعليم
 Զեռնափայտ քա՛նա՛ղղիւ تعليم
 Մկրտութիւն քա՛նա՛միղ تعميد
 Նորոգում, ^{փերստիւն} քա՛նա՛միւر تعمير
 Յետաձգում, ^{առկախութիւն} քա՛նա՛վիղ تعويق
 Խոստում քա՛նա՛նօղ تعهد
 Որոշում, նշանակում քա՛նա՛ղղիւن تعيين
 Անփութութիւն, ^{անհոգութիւն} քա՛նա՛նօղ تغافل
 Կերակուր քա՛նա՛ղղիւ تغذيه
 Աքսորում քա՛նա՛ղղիւ تغريب
 Կեղծիք, խաբէութիւն քա՛նա՛ղղօք تغلب
 Փոփոխում, զայրացում քա՛նա՛ղղօք تغير
 Փոփոխութիւն քա՛նա՛ղղիւ تغيير
 Թուք քօճք

Երևակայութիւն	թա՛սա՛վՎօր	تصور
<small>Խորհրդապահութիւն, սու՛ճիզմ</small>	թա՛սա՛վՎօՓ	تصوف
Հաստատում	թա՛սվիբ	تصويب
Նկար, պատկեր	թա՛սվիր	تصوير - تصاویر
Խոնարհութ. <small>պարասանի</small>	թա՛գա՛րրօր	تضرع
Երաշխանորում	թա՛գվին	تضمين
Համեմատութիւն, <small>հերդասան- կու՛րիւն</small>	թա՛բբիդ	تطبيق
Ճնշում	թա՛սյիդ	تصديق
Հետապնդում	թա՛ըադօբ	تعاقب
Ջրկանք, <small>հարսանա- րութիւն</small>	թա՛գա՛լլօմ	تظلم
Ընդգիծութիւն	թա՛ըարօզ	تعارض
Բարձրացում	թա՛ըալի	تعالى
Օգնութիւն	թա՛ըավօն	تعاون
Տանջանք, յոգնութիւն	թա՛ըա՛բ	تعب
Բացատրութ. մեկնութ.	թա՛ըա՛բիր	تعبير
Ջարմանք, հիացում	թա՛ըա՛ջջօբ	تعجب
Շտապում, արագացում	թա՛ըա՛ջիլ	تعجيل
Թիւ, համար	թէրդադ	تعداد
Բռնակալութիւն	թա՛ըա՛դի	تعدي
Ընդգիծութիւն, <small>ներհակո- րիւն</small>	թա՛ըա՛րօզ	تعرض
Ցուցակ (մաքսերի) <small>ժանու- ցում</small>	թա՛ըա՛րՖե	تعرضه
Նկարագրութիւն, <small>գովա- սանի</small>	թա՛ըաբիՓ	تعريف
Ողբ, սուգ	թա՛ըա՛գիյէ	تعزیه

Պատուում, այցելում	թա՛երիՓ	تشریف
Շնորհակալութիւն	թա՛ւա՛ffօր	تشکر
Կազմակերպում	թա՛ւբիլ	تشكيل
Ծարաւ	թէճնէ	تشنه
Ծարաւութիւն	թէճնէգի	تشنگی
Վիշտ, խառնաշփոթութ.	թա՛ւլիճ	تشويش
Խրախուսում, հաջայեում	թա՛ւլիդ	تشويق
Ուղեկցում	թա՛ւլիբ	تشميع
Տիրացում	թա՛սանօբ	تصاحب
Երկասիրութիւն	թա՛սանիՓ	تصانيف - تصنيف
Պատկերներ	թա՛սավիր	تصوير - تصاویر
Ուղղում, սրբազրում	թա՛սնիին	تصيح
Ողորմում, <small>զոհաբե- րում</small>	թա՛սա՛դդօղ	تصدق
Դիխացաւանք, <small>ներդու- րիւն</small>	թա՛սդիբ	تصدیع
Ստուգում, <small>հաստատու- վկայում</small>	թա՛սդիդ	تصدیق
Տիրացում, գրաւում	թա՛սա՛րրօՓ	تصرف
Պարզաբանում,	թա՛սրիին	تصریح
Նւազում	թա՛սդիր	تصغير
Պարզում, <small>զօււմ, խաղաղում</small>	թա՛սՖիյէ	تصفیه
Խաշում	թա՛սլիբ	تصليب
Որոշում, եզրակացում	թա՛սմիմ	تصميم
Արեւստականութ. <small>գուցանա- լու՛րիւն</small>	թա՛սանիօբ	تصنع
Երկասիրութիւն, երգ	թա՛սնիՓ	تصنيف

Ձև, խառնուրդ, հնարք **թա՛րֆիք** تر کیم
 Ճաքել, ճաքել **թա՛րաֆիդա՛ն** تر اکیدن
 Նարինջ **թորա՛նջ** تر نینج
 Գեղգեղում **թա՛րա՛նցում** تر نم
 Կիրառում, շրջաբերում **թա՛րվիջ** تر ويچ
 Խոնաւութիւն, թացութիւն **թա՛րի** تر ی
 Աֆիոն, թիրիաք **թա՛րիաֆ** تر ياك
 Կեղծիք, <sup>խաբեբա-
յոյ քիւն</sup> **թա՛րվիր** تر ويو
 Չարդարում **թա՛րլին** تر نين
 Փառաբանութիւն, <sup>մեղի-
սիկ</sup> **թա՛րբին** تر سيم
 Հաւասարութիւն **թա՛սավի** تر ساوي
 Սակ դնել **թա՛ւրիբա՛րդան** تر سعيز کردن
 Սփռում **թա՛ւֆին** تر سكين
 Իշխանութիւն, տիրում **թա՛ւսա՛լլօթ** تر سخط
 Մխիթարանք **թա՛ւսա՛լլի** تر سلی
 Մխիթարութիւն **թա՛ւլիա՛թ** تر سلميت
 Անձնատուութիւն, <sup>սպանո-
վուքիւն</sup> **թա՛ւլիմ** تر سليم
 Դիւրացում **թա՛ւսիլ** تر سيل
 Նմանութիւն **թա՛ւբին** تر شبیه
 Անձնականութիւն **թա՛ւա՛լսխօս** تر شخص
 Չատորոշում **թա՛ւբիս** تر شخص
 Հաստատում, <sup>սասկա-
ցնոյ</sup> **թա՛ւղիդ** تر شيد
 Բացատրութիւն, <sup>անդամա-
նաւորքիւն</sup> **թա՛ւրին** تر شريح

Գութ, արգահատանք **թա՛րա՛նցում** تر حم
 Դիրդ **թօրդ** تر د
 Նուրբ, դիւրաբեկ **թա՛րդ** تر د
 Երթևեկութիւն, ^{մերժում} **թա՛րա՛ղդօղ** تر دد
 Պոռնիկ **թա՛րդամա՛ն** تر دامن
 Երկիւղ, սարսափ **թա՛րս** تر س
 Վախկոտ, քրիստոնեայ **թա՛րսա** تر سا
 Վախեցնել, <sup>սարսա-
փեցնել</sup> **թա՛րսանիդա՛ն** تر سانيدن
 Երկիւղալի, <sup>սարսա-
փելի</sup> **թա՛րսաֆ** تر سناك
 Վախկոտ **թա՛րսու** تر سو
 Վախենալ **թա՛րսիդա՛ն** تر سيدن
 Գծում, նկարում **թա՛րսիմ** تر سيم
 Թթու **թօրց, թօրց** تر ش
 Թորում, բրտնում **թա՛րա՛ւթօհ** تر شح
 Թթւադէմ **թօրոցում** تر شش رو
 Թթութիւն **թօրցի** تر ششي
 Ականակուտ **թա՛րսիք** تر صيع
 Գոհութիւն, <sup>ցնորհակա-
յոյ քիւն</sup> **թա՛րգիյէ** تر ضيه
 Խրախուսում **թա՛րդիք** تر غيب
 Բարձրացում **թա՛րճիք** تر فيع
 Առաջադիմութիւն **թա՛րա՛ղի** تر قی
 Լքում, հրաժարում **թա՛րֆ** تر ك
 Թուրք **թօրֆ - օտրակ** تر ك

Կարգադրութիւն քա'դբիր ^{تدابیر} - تدابیر
 Աստիճանաւորում քա'դբիջ ^{تدریج} تدریج
 Աստիճանաբար քա'դբիջա'ն ^{تدریجاً} تدریجاً
 Ուսուցում քա'դբիս ^{تدریس} تدریس
 Թաղում քա'դֆին ^{تدفین} تدفین
 Զննում, ուսումնասիրութ. քա'դդիլ ^{تدقیق} تدقیق
 Յիշատակութիւն քա'զար ^{تذکار} تذکار
 Վերյիշում քա'զա'ffor ^{تذکر} تذکر
 Անցազիր, կենսագրութ. քա'զա'rt. ^{تذکره} تذکره
 Խոնաւ, թաց, քրտինք, թարմ քար ^{قر} قر
 Գերադրականի մասիկ (գոյն) քա'ր ^{قر} قر
 Սափրել, թրաշել քա'րաւիդա'ն ^{قراشیدن} قراشیدن
 Կշեռք քա'րազու ^{قرازو} قرازو
 Տաշեղ քա'րաւէ ^{قراشه} قراشه
 Փոխադարձ համաձայնութ. քա'րազի ^{قراضی} قراضی
 Բողկ, հող, երկիր քորթ, քորթ ^{قرب} قرب
 Տանջանք քա'րթ ^{قرب} قرب
 Հող, շիրիմ քորթա'թ ^{قربت} قربت
 Դաստիարակութիւն քա'րթիյա'թ ^{قریبت} قریبت
 Զև, կարգաւորում քա'րթիթ ^{قرتیب} قرتیب
 Թարգման, տուգանք քա'րջման ^{قرجمان} قرجمان
 Թարգմանութիւն քա'րջում ^{قرجمه} قرجمه
 Նախապատուութ. ^{գերագու- սուբիւն} քա'րջին ^{قرجیح} قرجیح

Բեռները, տոկում, ^{համըր- րուքիւն} քա'հա'մս ^{تحميل} تحميل
 Կրումն, բեռնաւորում քա'հմիլ ^{تحميل} تحميل
 Շտապում քա'հա'վլոր ^{تحوّر} تحوّر
 Յանձնում, փոխանցում քա'հվիլ ^{تحويل} تحويل
 Գանձապահ քահվիլդար ^{تحويلدار} تحويلدار
 Բարեներ, ողջոյններ քահիլյաթ ^{تحيات} تحيات
 Բազմոց, գահ քա'խթ ^{تخت} تخت
 Տախտակ, կտոր քա'խթէ ^{تخته} تخته
 Բուտկա, քէօջք քա'խթէփու ^{تخته پوش} تخته پوش
 Գրատախտակ քա'խթէ սիահ ^{تخته سياه} تخته سياه
 Աւերում, ոչնչացում քա'խիթ ^{تخریب} تخریب
 Յատկացում քա'խսիս ^{تخصیص} تخصیص
 Զիջում, նւագում քա'խֆիթ ^{تخفيف} تخفيف
 Ծածկանուն քա'խա'լլու ^{تخلص} تخلص
 Շեղում, թերացում քա'խա'լլոթ ^{تخلف} تخلف
 Պարպում քա'խլիէ ^{تخليه} تخليه
 Սերմ, ձու քոխմ ^{تخم} تخم
 Զու, հաւկիթ քոխմֆորդ ^{تخم مرغ} تخم مرغ
 Անմարտողութիւն քոխմէ ^{تخمه} تخمه
 Արժէք, տալ, ^{ենթագ- րուքիւն} քա'խմին ^{تخمین} تخمین
 Մօտաւորապէս, ^{ենթագը- րաբար} քա'խմինա'ն ^{تخمیناً} تخمیناً
 Կարգադրութիւններ, ^{հնարներ} քա'դաբիր ^{تدابیر} تدابیر
 Պատրաստութիւն քա'դաթ ^{تدارك} تدارك

Շքեղութիւն թա՛ջամսօլ **تجمال**
 Թոյլատրում թա՛ջվիզ **تجويز**
 Դասաւորում, զօրաշարժ թա՛ջնիզ **تجهيز**
 Ողջոյններ, բարեներ թա՛հայա **تجاي**
 Ներքե, տակ թա՛հր **تحت**
 Ներքեի թա՛հրանի **تحتانی**
 Կօրնթարդ, ցցւած թա՛հա՛ղգօթ **تحدب**
 Սահմանափակում թա՛հղիղ **تحدید**
 Գրութիւն թա՛հրիւր **تحریر**
 Գրգռում, դրդում թա՛հրիւ **تحریري**
 Հրդեհում թա՛հրիղ **تحریري**
 Շարժում, գրգռում թա՛հրիւ **تحریري**
 Արգելում, բոյկոտ թա՛հրիւ **تحریري**
 Գովեստ, զրւատանք թա՛հսին **تחסین**
 Ուսմունք, հայթայթում թա՛հսիլ **تحصیل**
 Հարկահաւաք թա՛հսիլգար **تحصیلدار**
 Ընծաներ, պարգևներ թօհա՛Ֆ **تحف**
 Ընծայ, պարգև թօհձէ **تحف**
 Արհամարհանք, ^{հետա-} ^{սացում} թա՛հղիւր **تحقیر**
 Ստուգում, քննում թա՛հղիլ **تحقیق**
 Ստուգապէս, ^{քննու-} ^{րեանք} թա՛հղիլա՛ն **تحقیقاً**
 Հրամայում, իշխում թա՛հա՛ֆօս **تحکم**
 Երդեցնելը թա՛հիլձ **تحلیف**

Հարւած, բարախում թէփէ **تپش - طپش**
 Ափսէ, թափսի թէփէի **تپشی**
 Ծանօթութիւն թա՛բսա՛րէ **تبصره**
 Հեռացում, վտարում թա՛բբիղ **تبديد**
 Հպատակութիւն թա՛բէրիյաթ **تبديت**
 Թերթ, հարկ, դասակարգ թա՛բա՛ղէ **تبقة**
 Քարոզում, առաքում թա՛բիղ **تبليغ**
 Բլուր թա՛փփէ **تپه**
 Հետապնդում թա՛թա՛բթօր **تبع**
 Մնացորդ թա՛թօմս **تعمه**
 Վաճառականներ թօջար **تجار - تجار**
 Փորձեր թա՛ջարէթ **تجرب**
 Վաճառականութիւն թէջարաթ **تجارت**
 Շրջակայք թա՛ջալօր **تجاور**
 Օրինապանցութիւն թա՛ջալօզ **تجاوز**
 Տգէտ ձեանալը թա՛ջաիօլ **تجاهل**
 Նորութիւն, ^{վերած-} ^{ուրիշ} թա՛ջաիղթօղ **تجدد**
 Նորոգութիւն թա՛ջիլ **تجدید**
 Փորձ թա՛ջրօթէ **تجربہ**
 Անշատում թա՛ջրիղ **تجريد**
 Հրտեսում, ^{փնտ-} ^{սու-} ^{հետ-} ^{ստու-} ^{գոյն-} ^{գոյն-} ^{գոյն-} ^{գոյն-} թա՛ջա՛սսօ **تجسس**
 Մարմնաւորում թա՛ջա՛սսօ **تجسس**
 Շքեղութիւն թա՛ջա՛լի **تجلی**

ت

Պարսկերէն այբուբենի ք ت ت ت

չորրորդ տառը Թիւ 400

Մինչև, մինչ որ, հատ, կենա Թա Կ

Տապ, ճառագայթ, ^{բափ. կարո-} Թաբ Կ

Շողուն, ծագող Թաբան Կ

Ամառ Թաբէսան Կ

Տաքուծիւն, փայլունութ. Թաբէտ Կ

Հպատակ, հետևող Թաբէր Կ

Լուսաւոր, տոկուն Թաբնաք Կ

Դագաղ Թաբութ Կ

Տապակ Թաբէ, Թալէ Կ

Փայլել, շողալ Թաբիդան Կ

Ազդեցութիւն, հետք Թա՛ւ՛սիք Կ

Թագ Թաճ Կ

Թագադրութիւն Թաճգոգարի Կ

Թագակիր Թաճար Կ

Վաճառական Թաճար - Կ

Աւար, յարձակում Թախ Կ

Յարձակել, արշաւել Թախթան Կ

Առաջատեղի փիւզան Կ

Աղօթքի նախագահող փիւնամազ Կ

Գողնոց փիւզիր Կ

Առաջարկ, առաջադրութ. փիւննադ Կ

Պարագլուխ, ղեկավար փիւզա Կ

Ընդառաջ, դիմաւորում փիւզազ Կ

Արհեստ փիւշ Կ

Առաջին, նախկին փիւշին Կ

Պատգամ փէյղամ Կ

Ձև, տիպար փիք Կ

Պայքար, կռիւ փէյքար - Կ

Փիղ փիլ Կ

Բոժոժ, մետաքս փիլէ Կ

Կշողոց, չափող փէյլա Կ

Գաւաթ, բաժակ փէյմանէ Կ

Դալել, չափել ^{փէյմուղան} փէյմուդն - Կ

Պատուաստ, կապակցութ. փէյլա՛սք Կ

Շարունակ, յաճախ փէյլա՛սքէ Կ

Պատուաստում, կցում փէյլանդ Կ

Ճրագու փիյ Կ

Կարկատան փինէ Կ

Կարակ, հնակարկատ փինէյուզ Կ

Ծեր, ծերունի, ծերուկ փիւր پير
 Զարդարող փիւրա پير
 Ծերանալ փիւրօղան ٻير شدن
 Զարդարել փիւրասրան پير استن
 Շրջապատ փիւրամոն - پير امن
 Շապիկ փիւրահան پير اهن
 Զարդարանք փիւրայիւ پير ايش
 Զարդ, վայելչութիւն փիւրայե پير ايه
 Ծերաբար փիւրանե پير انه
 Հետամուտ փէյր و پير و
 Հետեւ փէյրա՛վի ֆա՛րդա՛ն ٻير وى کردن
 Յաղթական փիւրու պ پير و
 Պերողակն փիւրուզ پير وزه
 Ծերութիւն փիւրի پيرى
 Առաջ, մտ փիւր پيش
 Մէզ փիւրա پيشاب
 Պատահմունք փիւրամա՛ղ پيش آمد
 Առաջ գալ, ^{պատ-} _{հել} փիւրամա՛ղան ٻير آمدن
 Օրէնսդիր փիւրդա պ پيشداد
 Նախապատուութիւն փիւրդա սրի پيش دستى
 Յառաջադիմութիւն փիւրա՛ւք پيش رفت
 Հարկահաւաք, վարիչ փիւրքար پيشكار
 Նւէր, ընծայ փիւրքա՛ւ پيشکش

Ծածկել, ^{բազ-} _{ցնել} փուճա՛նցիղա՛ն ٻوشانیدن - پو شانیدن
 Ծածկոյթ փուճէ ٻوشش
 Ծածկել, հագցնել փուճիղա՛ն ٻوشيدن
 Փչել փօծ ֆա՛րդա՛ն پف کردن
 Դրամ, փող, կամուրջ փուլ پول
 Պողպատ փուլաղ, ճուլաղձ ٻولاد - فولاد
 Հետախուզութիւն փուլ پوی
 Մօտ, կող, քով, քաջ, փա՛նլու پهلوی
 Ըմբիշ, գոտեմարտիկ փա՛նլա՛վան ٻولوان
 Հայն, տարածւած, տափակ փա՛նն پهن
 Ոտ, ջիղ, յետև, յետոյ փէյ بی
 Շարունակաբար փէյափէյ پياپی
 Հետիտն փիյաղէ پياده
 Հետևազնաց, մայթ փիյաղէր ٻياده رو
 Սոխ փիյազ پياز
 Գաւաթ փիյալէ پيالہ
 Պատգամ, լուր փիւրամ پيام - پيغام
 Մարգարէ, ^{պատգա-} _{մարբ} փիւրմա՛ր ٻيامبر - پيغامبر
 Խոնուճ, պտուտակ փիյ ٻيج
 Գալարել, պտտցնել փիյիղա՛ն ٻيجيدن
 Յայտնի, գիւտ փէյղա ٻيدا
 Գտնել, յայտնագործել փէյղա ٻيدان کردن
 Յաջորդաբար փէյղա՛ր փէյ بی در پي

Բամբակ	փա՛մբէ ڤمبه
Հինգ	փա՛նց ڤنچ
Յիսուն	փա՛նցահ ڤنچاه
Յիսներորդ	փա՛նցահով ڤنچاهول
Պատուհան	փա՛նցա՛րէ ڤنچاره
Հինգերորդ	փա՛նցով ڤنچوم
Հինգշաբթի	փա՛նցա՛մբէ ڤنچوشمبه
Նրբան, թաթ, բուռնցք	փա՛նջէ ڤنجه
Նրատ, խորհուրդ	փա՛նդ ڤند
Կարծել, համարել փօնդաբա՛ն	փա՛նդ ڤنداشتم
Գաղտնի, թագուն	փա՛նհան ڤنهان
Թագնւել փա՛նհան Եօղա՛ն	փա՛նհան Եօղա՛ն ڤنهان شدن
Պանիր	փա՛նիր ڤنير
Հետախուզութիւն	փու ڤو
Դատարկ, անպիտան	փուչ ڤوچ
Հին, թեզան	փուդ ڤود
Զաւակ, որդի	փուր ڤور
Ներումն, արդարացում	փուզէ ڤوزش
Մորթի, կաշի, կեղև	փուստ ڤوست
Մուշտակ, քուրք	փուսթին ڤوستين
Փռել, նեխել	փուսիդա՛ն ڤوسيدان
Ծածկոց, կափարիչ	փուշ ڤوش
Ծածկոց, հագուստ	փուշակ ڤوشاك

Միւս օրը	փա՛ւճա՛րդա ڤس فردا
Յետ ստանալ փա՛ւզէրէ՛քբա՛ն	փա՛ւզէրէ՛քբա՛ն ڤس گرفتارم
Հաւանութիւն, հաճոյ	փա՛ւսա՛նդ ڤسند
Հաւանել	փա՛ւսա՛նդիդա՛ն ڤسنديدان
Վերջին, յետին	փա՛ւսին ڤسيمين
Մէջք, կոնակ, յետև, նեցուկ	փօբ ڤشت
Պաշտպան, ^{պաշտպան} փօբէ՛	փօբէ՛ փա՛նահ ڤشت پناه
Թիկնապահ	փօբէ՛քան ڤشتبان
Կղկղանք (կենդանիները)	փէ՛ճէլ ڤشکل
Բուրդ, մազ	փա՛ճ ڤشيم
Մոծակ	փա՛ճէ ڤشه
Զղջացած	փա՛ճիման ڤشيمان
Զղջումն	փա՛ճիմանի ڤشيماني
Կամուրջ	փօլ ڤل
Կապերտ, ձորձ	փա՛լաս ڤلاس
Կոպ	փէլի, փօլա՛ֆ ڤلک - ڤلک
Առիւծ, ընձառիւծ	փա՛լա՛նց ڤلنگ
Փլաւ	փօլով, փէլավ ڤلو - ڤلو
Աստիճան (սանդուղքի)	փէլլէ ڤله
Պատրոյգ	փա՛լիքէ ڤليته
Անմաքուր, աղտեղի	փա՛լիդ ڤليد
Ապաստարան	փա՛նահ ڤناه

Խնամք, ^{սնուցում, դաս-} փա՛րվա՛րէշ քորոշ
 սրբաշէնութիւն
 Յաղթական փա՛րվիզ քուրիզ
 Բազմաստեղ, բոյլ փա՛րվին քուրին
 Պահք, ժուժկալուժիւն փա՛րհիզ քուրիզ
 Պահեցող, ժուժկալ փա՛րհիզքար քուրիզ
 Յաւերժահարս, փէրի փա՛րի քուրի
 Լիութիւն փորի քուրի
 Թռչել, ցատկել փա՛րիդան քուրիդան
 Յրւած, ախուր փա՛րիբան քուրիբան
 Յրւածութ., ^{սրսմութիւն,} փա՛րիբանի քուրիբանի
 Նախանցեալ զիշեր փա՛րիբա՛ք քուրիշիբ
 Բժիշկ Փէժէժ քուրիշիկ
 Թառամած, թորշամած փա՛ժմօրդ քուրիժմօրդ
 Թառամել, թռչնել փա՛ժմօրդան քուրիժմօրդան
 Արդ, յետոյ, ուրեմն փա՛ս քուրիս
 Խնայողութիւն փա՛սանդազ քուրիսանդազ
 Յած, անարգ փա՛սք քուրիսք
 Մորթի, փոստ փօք քուրիփօք
 Ստինք փէսքան քուրիփէսքան
 Պիստակ փէսքէ քուրիփէսքէ
 Ստորութիւն փա՛սքի քուրիփէսքի
 Յետ տալ փա՛ս դադան քուրիփէսքան
 Տղայ, որդի փէսա՛ր քուրիփէսքան

Թռցնել փա՛րանիդան քուրիանիդան
 Նետումն, ոստիւն փօքքար քուրիքքար
 Լոյս, ճառագայթ փա՛րքօլ քուրիքքօլ
 Կոկել, յղկել, ^{վհուել,} փա՛րդախն քուրիդախն
 յանճել
 Լիստիւր, քաջ փօրդէլ քուրիդէլ
 Վարագոյր, քօղ, ^{ճայնաս-իման,} փա՛րդէ քուրիդէ
 արարած
 Լիբերես, աներես փօրու քուրիու
 Երկրպագու, ^{իմանա-} փա՛րա՛սքար քուրիսքար
 ծու
 Պաշտում, խնամք փա՛րա՛սքէ քուրիսքէ
 Պաշտող, ^{իմա-} փա՛րա՛սքանդ քուրիսքանդ
 մող
 Պաշտել, ^{երկրպագել,} փա՛րա՛սքիդան քուրիսքիդան
 յանճել
 Ծիծեռնակ փա՛րա՛սքօք քուրիսքօք
 Հարցում փօքէ քուրիսքէ
 Հարցնել փօքիդան քուրիսքիդան
 Բնուել փա՛րչինքա՛րդան քուրիչինքա՛րդան
 Օգտաշատ փօքբայիդ քուրիսքբայիդ
 Կարկին ^{փա՛րգալ} փօքգար - քուրիսքգալ
 Շատախօս փօքգու քուրիսքգու
 Վախ, փոյթ, կարողութիւն փա՛րվա քուրիվա
 Թռիչք փա՛րվազ քուրիվազ
 Թիթեռ, գուշակ փա՛րվանէ քուրիվանէ
 Ասուած, ^{սեղծող, նա-} փա՛րվա՛րդքար քուրիվա՛րդքար
 իսխնամութիւն
 Խնամել, ^{սնու-} փա՛րվա՛րդան քուրիվա՛րդան
 ցանել

Վախճան, ծայր փայան ڤاينان
 Մայրաքաղաք փայիթախ ڤايتخت
 Ոտաց ճանպարհ (արտա- ڤայխանէ ڤايخانه
 ցոց) Լաստատուն, կայուն ڤայդար ڤايدار
 Ռանակոխում, աւերում ڤայիմալ ڤايمال
 Տեական, մշտական փայաճիկ ڤايند
 Հիմք, աստիճան ڤայէ ڤاينه
 Աշուն ڤայիգ ڤاينيز
 Ներքև, ցած ڤային ڤاينين
 Բարակ վերմակ (աղիալ) ڤա՛թու ڤاٿو
 Եփել, խաշել, ցատու- ڤօխթա՛ն ڤوختن
 ցացնել Եփած, խաշած, փորձած ڤօխթէ ڤوخته
 Հայր ڤէգա՛ր ڤدر
 Հայրաքար ڤէդա՛րանէ ڤدرانه
 Հօր պէս ڤէդա՛րվար ڤدروار
 Սկեսրայր ڤէդա՛րէ Եօհա՛ր ڤدرشوهر
 Հայրական ڤէդա՛րի ڤدرى
 Յայտնի, տեսանելի ڤա՛ղիդ ڤايديد
 Ընդունել, հաւա- ڤագիթօճթա՛ն ڤايديرفتن
 ցնել Թև, փետուր ڤա՛ր ڤدر
 Լիքը, լեցուն ڤօր ڤدر
 Յրևումն, աւերա- ڤա՛րաֆա՛նդէգի ڤراکندي
 ծուրիւն Կրկն, հոգի ڤա՛րաֆա՛նդէ ڤراکنده
 Յրևած, ոչնչացած

Մէտ (հաւասարա- ڤարսա՛նգ ڤارسنگ
 կողող ֆուր) Թիակ, թի ڤարու ڤارو
 Մաս, կտոր, սնդիկ ڤարէ ڤاره
 Պատուել, կտա- ڤարէ ֆա՛րդա՛ն ڤاره کردن
 ցնել Կտոր կտոր անել ڤարէ ڤարէ ڤاره ڤاره کردن
 ֆա՛րդա՛ն ڤաս ڤاس
 Հսկումն, հաջոց ڤասբան ڤاسبان
 Հսկիչ, պահապան ڤասօխ ڤاسخ
 Պատասխան ڤասեն ڤاسنه
 Կրունկ ڤասիճա՛ն ڤاسيدين
 Շաղ տալ, սրսկել ڤաֆ ڤاٿف
 Մաքուր, յստակ ڤակամա՛ն ڤاڪدامن
 Պարկեշտ, ողջախոճ ڤաֆիգէ ڤاڪيزه
 Մաքուր ڤաֆնա՛ճադ ڤاڪنژاد
 Ազնւազարմ ڤաֆդէլ ڤاڪدل
 Մաքրասիրտ ڤալան ڤالان
 Համետ ڤալանդուդ ڤالان دوز
 Համետագործ ڤամալ ڤامال
 Ռանակոխ, կործանում ڤանզո ڤانزده
 Տասնհինգ ڤանզոհ ڤانزدهم
 Տասնհինգերորդ ڤանսա՛դ ڤانصد
 Հինգ հարիւր ڤայ ڤاي
 Ոտ, հետք ڤայաթ ڤايب
 Ոյժ, հուն (ջրի ոտք)

Աննախանձախնդիր բիղլյա՛ր بی غیرت
 Խոստմնագրուժ բիղոլ بی قول
 Անփոյթ բիղէյո بی قيد
 Անգործ բիխար بی کار
 Անվարձ աշխատանք բիգար بیگار
 Օտար բիգանէ بیگانه
 Զխայթող բիգա՛գանդ بی گزند
 Անմեղ բիգոնահ بی گناه
 Բահ, բրիչ բիլ بیل
 Վախ, վտանգ բիմ بیم
 Հիւանդ բիմար بیمار
 Հիւանդանոց բիմարստան بیمارستان
 Անբնակելի բիմա՛րա՛վա بی ماوی
 Նմանը չունեցող ^{անհամեմատելի} բիմէալ بی مثال
 Անհամ բիմա՛զգէ بی مزه
 Անմուրաղ բիմօրադ بی مراد
 Վախազդող, ահարկու բիմնակ بیمناك
 Անշահահատոյց բիմէննա՛ր بی منت
 Անմաղ բիմու بی مو
 Ապահովագրութիւն, ^{վստահություն} բիմէ بیمه
 Մէջ, միջև, միջոց բէյն بین
 Տեսնող բիմնա بینا
 Մէջօրէ, ^{միջօրեական} բէյնօննա՛հար بین النهار

Պարսկ. հին գրամ (¹/₁₀₀դրան) բիսթի بیستی
 Անգրագէտ բիսա՛վադ بی سواد
 Աւելի առաջ բիս بیش
 Անկասկած բիսօբիէ بی شبهه
 Աւելի շատ բիսթա՛ր بی شتر
 Անամօթ բիսարմ بی شرم
 Տգէտ, անհասկացող բիսթուր بی شعور
 Անկասկած, աներկմտանք բիսա՛ֆ بی شك
 Անհամար, անհաշիւ բիսթմար بی شمار
 Աւել ու պակաս բիսօֆա՛մ بی ش و کم
 Անտառ, պուրակ բիսէ بی شه
 Անհամբեր բիսա՛բր بی صبر
 Անշահ, անօգուտ բիսա՛րժէ بی صرفه
 Զու բէյզէ بیضه
 Անասնաբոյժ բէյթար بیطار
 Անկողմ, չէզոք բիթա՛րա՛ժ بی طرف
 Վաճառ բէյթ بیع
 Անամօթ, անզգայ բիթար بی عار
 Առհաւատչեայ բէյթանէ بی عازه
 Անառիթ, անպատճառ բիէղա՛ր بی عت
 Անթերի բիէյթ بی عیب
 Մաքուր, անկեղծ բիղա՛՛ بی غش
 Անհոգ, անվիշտ [■]բիղալ بی غم

Դժգոհ, վիրաւորւած բիդամազ **بی دماق**
 Անհրահանգ բիդա'սթուր **بی دستور**
 Անօրէն բիդին **بی دین**
 Դրօշակ բէյդա'դ **بی دق**
 Կայծակ, որոտ բիր **بیر**
 Գայթակղւած բիրան **بیران**
 Անկարծիք, անքւէ բիրայ **بیرای**
 Անգութ, անխիղճ բիրահմ **بیراحم**
 Դրօշակ բէյրա'դ **بیرق**
 Անշիղ, թոյլ բիրա'ֆ **بیرك**
 Աներես բիրու, բիրույ **بیروی - بیرو**
 Դուրս, դրսև բիրուն **بیرون**
 Դրսի, դրսևի բիրունի **بیرونی**
 Անկեղծ բիրիյա **بیریا**
 Չանձրացած բիրար **بیرار**
 Անդրամ, խեղճ բիրա'ր **بیرار**
 Կին չունեցող բիրա'ն **بیران**
 Չոչնչացող, մշտատև բիրաւալ **بیروال**
 Անուժ բիրաւ **بیراور**
 Անճար, խեղճ բիսաման **بیسامان**
 Առանց առիթի բիսա'բա'ր **بیسبب**
 Քսան բիսթ **بیسب**
 20-րդ բիսթով **بیسبب**

Անհաշիւ, անթիւ բիհէսաբ **بی حساب**
 Անամօթ բիհայա **بی حیا**
 Արմատ, հիմք բիխ **بیخ**
 Անտուն, ^{անընթացիք} բիխանէման **بی خانمان**
 Անտեղեակ բիխա'բա'ր **بیر خیر**
 Մաղել բիխթան **بیخستن**
 Անխելք բիխթա'դ **بیر خرد**
 Անօգուտ բիխթյ **بیر خیر**
 Անվտանգ բիխա'բա'ր **بی خطر**
 Անքնութիւն բիխաբի **بیخوابی**
 Անզգայ, անպէտք, չնչին բիխօդ **بیخود**
 Անզգայութիւն, ^{նշան} բիխօդի **بیخودی**
 Ուռենի, ցեց, ուտիչ բիդ **بید**
 Արտասւող ուռենի բիդէմա'ջնուն **بید مجنون**
 Մշկահոտ ուռենի բիդէմօշ **بیدمشک**
 Անարդար բիդադ **بیداد**
 Անարդարութիւն բիդադի **بیدادی**
 Արթուն բիդար **بیدار**
 Անգէտ, սգէտ բիդանէ **بیدانش**
 Անկորիկ բիդանէ **بیدانه**
 Մուտք չունեցող, անկապ բիդա'խ **بی دخل**
 Անճար, ^{անգար-} ^{մանելի} բիդա'րման **بیر درمان**
 Անյապաղ բիդրա'ն **بیر درنگ**

Սպիտակութիւն, տետրակ բա՛յազ بیاض
 Բացատրութիւն բա՛յան بیان
 Անչափ, չափազանց բիա՛նդագէ անدازه
 Անվախ բիբա՛ֆ بی باک
 Անպտուղ, տաքղեղ բիբա՛ր بی بر
 Անվախ, անհոգ բիփա՛րվա بی پروا
 Անարժէք, թանկագին բիբա՛հա بی بهاء
 Կին, մօրաքոյր բիբի بی بی
 Տուն Բիտ - بیوت
 Ոտանաւոր (երկտող) Բիտ - بیات
 Ոչ տոկուն Բիթաթ بی ثاب
 Յանկարծակի բիթա՛ֆա լլօօ Թ Թ بی تکلف
 Առանց պաշարի բիթու՛ւթ بی توشه
 Անճար բիչար՛ Թ بیچاره
 Անճարութիւն բիչար՛եղի بیچارگی
 Անհոգ, անամբմին բիջան بیجان
 Առանց իսկութեան, ^{ան-} ^{համ-} բիջօհար بی جوهر
 Աղքատ, ընչազուրկ բիջի՛գ بی چیز
 Անպտուղ բիհաս՛ւլ بی حاصل
 Անուժ, վատ վիճակում բիհալ بی حال
 Անսահման, անթիւ բիհա՛դդ بیحد
 Անյարգի, անպատիւ բիհօր՛մա՛թ بی حرمت
 Անզգայ բիհէսս بی حس

Սերկիկիւ լաւ Բե բه
 Արժէք, գին, գեղեցկութիւն Բա՛հա بها
 Բաջասիրտ, արի Բեհադօր بهادر
 Գարուն Բա՛հար بهار
 Գարուն, ^{գարն} ^{եղանակ} Բա՛հարէսթան بهارستان
 Պատրւակ, առիթ Բա՛հանէ بهانه
 Անասուններ Բա՛հայէմ Բեիմه
 Առողջութիւն, ^{երջան-} ^{կուրիւն} Բեիւօդի Բեիւոդی
 Զրպարտութիւն Բեիթան բهتان
 Աւելի լաւ Բեիթա՛ր Բեիթر
 Ուրախութիւն, ^{գեղեցկու-} ^{րիւն} Բեիջտ Բեիջت
 Համար, ապահով Բեի՛ր بهر
 Օգուտ, մաս Բեի՛ր Բեի
 Բախտաւոր, ^{մոտեցիկ} Բա՛հրէմա՛նղ Բեի՛ր Բեի
 Դրախտ Բեիշտ Բեիշت
 Արեգակն. 11-րդ ամիսը Բա՛հմա՛ն Բեիմն
 Անասուն Բա՛հիմէ Բեիմե - بهيمه
 Լա, ամենալաւ Բեիմն Բեիմين
 Գեղեցիկ Բա՛հիյէ Բեիմه
 Առանց -ան Բի բی
 Անապատ, անմշակ Բիաբան Բիابان
 Անապատային, վայրենի Բիաբանի Բիابانی
 Անբարեկերթ Բիա՛ղա՛թ Բի ادب

Ծառայութ. ստրկութ. բա՛նդէգի **بندگی**
 Ծառայ, ստրուկ, գերի բա՛նդէ **بند**
 Մանուշակ բա՛նա՛ճ **بنفش**
 Մանուշակ, մանուշակագոյն բա՛նա՛ճէ **بنفشه**
 Բեռ, կարասիք, բօնէ **بونه**
 Հիմք, ծագում բօնիադ **بنیاد**
 Հիմք, շէնք, կազմութիւն բօնիան **بنیان**
 Շինւածք, յօրինւածք բօնիյէ **بنیه**
 Հոտ, հայր բու **بو**
 Թութք բա՛վասիր **بواسیر**
 Լինել, գոյութիւն ունենալ բուդա՛ն **بودن**
 Լինելիք, գոյութիւն բուդա՛նի **بودنی**
 Խսիր բուրիա **بوريا**
 Գորշագոյն ձի բուզ **بوز**
 Կապիկ բուզինէ **بوزينه**
 Բանջարանոց, բոստան բուսթան **بوستان**
 Համբոյր բոսէ **بوسه**
 Համբուրել բուսիդա՛ն **بوسيدن**
 Հնդկահաւ բուդա՛լա՛մուն **بو قلمون**
 Մէլ բոլ **بول**
 Բու, երկիր, գետին բում **بوم**
 Հոտ, բուրմունք բու, բույ **بو - بوی**
 Բուրել, հոտոտել բույիդա՛ն **بوئیدن**

Կուլ տալ, կլլել բա՛լթիդա՛ն **بلعيدن**
 Մաղաս, խուղի բա՛լդա՛մ **بلغم**
 Նշան, հետք բէլդէ **بلغه**
 Գուցէ, թերևս բա՛լթի, բա՛լթէ **بلکي - بلکه**
 Բարձր, երկար, վսեմ բոլա՛նդ **بلند**
 Բարձրութիւն, վսեմութ. բոլա՛նդի **بلندی**
 Բիւրեղ, ապակի բոլուր **بلور**
 Խոզակաղին բա՛լլութ **بلوط**
 Արբունք, չափահասութիւն բոլուղ **بلوغ**
 Թաղ, շրջան, արւարձան բոլուկ **بلوک**
 Դժբախտութիւն բա՛լիլյա՛ք **بلیت**
 Այո, անշուշտ բա՛լի, բա՛լէ **بلی - بله**
 Պերճախօս բա՛լիղ **بليغ**
 Իսկոյն, անմիջապէս բէմջո՛ւրա՛նդ **بمجرد**
 Հիմք, շէնք բէնար **بناء - بنیه**
 Սկսել, հիմնել բէնարճո՛ւն **بنامگردن**
 Որմնադէր բա՛ննա **بنا**
 Դստերք բէնար **بنات - بنت**
 Նաւահանգիստներ բա՛նդէր **بنادر - بندر**
 Հին վաւերացիներ բօնչաղ **بنچاق**
 Կապ, բանդ, նենգութիւն բա՛նդ **بند**
 Նաւահանգիստ բա՛նդա՛ր **بنادر - بندار**
 Գերիններ, ստրուկներ բա՛նդէգան **بندگان**

Ծոցի, գրպանի բա՛ղա՛լի بغای
 Տեղուլթիւն, յարատևութ. բա՛ղա बैاء
 Տեղեր, վանքեր բողա - باع
 Մրգավաճառ բա՛ղղալ بقال
 Մնացորդներ բա՛ղայա بايا
 Կով բաղար بقر
 Մնացորդ բա՛ղիէ بقيه
 Բէկ, իշխան բա՛գ باغ
 Իշխանագուն բա՛գաղէ باغداد
 Պէտք գալ բէխարաճա՛ղան بكار آمدن
 Կոյս, անդրանիկ բէքر بکر
 Առաւօտ բոքر بکر
 Դժբախտութիւն, ցաւ բա՛լա بلا
 Առանց բէլա بلا
 Երկիրներ բա՛լաղ بلاد - بلاد
 Պերճախօսութիւն բա՛լաղա՛ք بلاغت
 Յիմարութիւն բէլահա՛ք بلاهت
 Սոխակ, բլբուլ բոլբոլ بلبول
 Քաղաք, երկիր, տեղեակ բա՛լաղ بلاد
 Լոր, լորամարգ բէլդրչին بلادرجين
 Քաղաքային բա՛լաղի بلادی
 Քաղաքային վարչութիւն բա՛լաղիէ بلاديه

Գործի անել.
պէտք անել

Աւետիս, աչքալոյս բէճարա՛ք بشارت
 Զւարթութ. ցնծութիւն բէճարա՛ք بشاشت
 Մարդ, մարդկութիւն բա՛ճա՛ր بشر
 Աւետող բա՛ճիր بشير
 Պնակ բոճղաբ بشقاب
 Տեսնող, ուշադիր, աչքաբաց բա՛սիր بصير
 Աչքաբացութիւն, ^{խօսի-} ^{մտ. քն} բա՛սիրա՛ք بصيرت
 Գանձ, ունեցւածք բէճարա՛ք بضاعت
 Բաղ, կուժ բա՛ք - بت
 Պարապութիւն բա՛քալա՛ք بطالت
 Քաջ, ունայնութիւն ^{բա՛քալ} ^{բա՛քլ} بطل
 Դադարկութիւն բոքլա՛ն بطلان
 Փոր, ստամոքս բա՛քն بطن
 Յամր, դանդաղ բա՛քի بطى
 Յարութիւն, առաքում բա՛քա՛ս بعث
 Յետոյ բա՛քդ بعث
 Հեռաւորութիւն բա՛քղի بعضى
 Ոմանք, մի քանի բա՛քիղ بعيد
 Հեռու, բացակայ բէղայա՛ք بعایت
 Շատ, չափազանց բոլջէ - بوجه
 Կապոց, ծրար բա՛ղրա՛ք بعثة
 Յանկարծուստ բա՛ղա՛լ بعث
 Ծոց, անութ

Մեծ, պեա, զօրեղ բօգօրգ بزرگ
 Մեծեր, ազնւականներ բօգօրգան کان
 Մեծափառ, մեծանձն բօգօրգվար بزرگوار
 Մեծափառութիւն, قوتی بزرگوار բօգօրգվարի
 Բժիշկ բէգէշك
 Ուլ բօգղալէ بزرگاله
 Խնձոյք, հացկերոյթ բ'ազմ بزم
 Մեղք, յանցանք բազէ بزه
 Շատ, բաւական բա'ս بس
 Բաւական շատ բա'սա بسا
 Փռւածք, ընդարձակ բա'սաք بساط
 Քաջութիւն բա'սալա'ք بسالت
 Բանջարանոց, բոստան բօսթան بستان
 Մահիճ, ներքնակ, բարձ բա'սթաւر بستر
 Կապել բա'սթա'ն بستن
 Կապ, կապակցութիւն բա'սթա'ղի بستگی
 Կապոց, հակ բա'սթէ بستى
 Պաղպաղակ բա'սթա'նի بستنی
 Տարածութիւն, ընդարձակում բա'սթ Ե.ս. بساط
 Յանուն Աստուծոյ բէսմէլլահ بسم الله
 Բաւականին բա'սի بسى
 Շատ առատ բէսիար بسيار
 Տարածւած, տարրական բա'սիթ بساط

Բրինձ, սղինձ բրէէնջ برفنج
 Տանոց բրնա'նդէ برنده
 Կտրոց, հատոց բօրա'նդէ بورانه
 Յրտութիւն, պաղութ. բօրուդا'ք برودت
 Արտայայտում, երևում բօրուգ بروز
 Երջանիկ, պաղաբեր բօրումա'նդ برومند
 Դուրս բօրուն برون
 Գաւ բա'րրէ بروه
 Ապացոյց բօրհան برهان
 Միասին բ'արհա'մ برهم
 Խառնաշփոթ բա'րհա'մ — դա'րհա'մ Բրհիմ — Բրհիմ برهم
 Մերկութիւն բէրա'ննէգի بترهنگی
 Մերկ Բրհե'ննէ بترهنگه
 Ազատ, պարզ բա'րի بری
 Յամաքային բա'րրի بری
 Տապակած բրիան بریان
 Կտրել, հատել բօրիդա'ն بریدن
 Այժ բզ բز
 Քաթան բա'զզ بزاز
 Կերպասավաճառ բա'զզազ بزاز
 Թուք, լորձունք բզաղ بزاقل
 Երկչոտ (այժի սիւրս) (نعلین بزاز) բզդէլ بزدل
 Սերմ բա'զր بزاز

Տցուն, ակնբախ բա՛րչա՛սքէ Եր յոստե
 Վերկենալ բա՛րխաւթա՛ն Եր յոստն
 Հակառակ բա՛րխաւթ Եր յոստն
 Քաղել բա՛րչիղա՛ն Եր յոստն
 Մի քիչ, ոմանք բա՛րխի Եր յոստն
 Սառնամանիք, ցուրտ բա՛րղ Եր յոստն
 Վերցնել, տանել բա՛րղաւթա՛ն Եր յոստն
 Հոգատար բորղբաւթ Եր յոստն
 Տանել, կատարել բորղա՛ն Եր յոստն
 Ընդ մէջ, Կժողք բա՛րգա՛խ Եր յոստն
 Բարսմունք բա՛րաւ՛ս Եր յոստն
 Երկրագործ բա՛րգա՛ր Եր յոստն
 Տապակել, խորովել բէրէթա՛ն Եր յոստն
 Բորտուած թիւն բա՛րա՛ւ Եր յոստն
 Ընդհակառակն բա՛րբա՛խ Եր յոստն
 Ձիւն բա՛րժ Եր յոստն
 Կայծ, փայլակ բա՛րղ Եր յոստն
 Ծածկոց, քոլ բորղէր Եր յոստն
 Տերև, թերթ բա՛րգ Եր յոստն
 Օրհնութիւն ^{անս-} բա՛րա՛ւ Եր յոստն
 Ընտրել բա՛րգոգիղա՛ն Եր յոստն
 Ընտրւած բա՛րգոգիղէ Եր յոստն
 Վերադառնալ բա՛րգա՛ւթա՛ն Եր յոստն

Սերմ բա՛ղբ Եր յոստն
 Նւէր, ջանք բա՛ղլ Եր յոստն
 Հաճոյախօսութիւն բա՛ղլէ Եր յոստն
 Վրայ, պտուղ, բեռ, լանջ բա՛ր Եր յոստն
 Արդար բէր Եր յոստն
 Ցամաք, հող բա՛րր Եր յոստն
 Հաւասար, նման բա՛րաբա՛ր Եր յոստն
 Հաւասարութիւն բա՛րաբա՛րի Եր յոստն
 Փոխգիր, արտօնութիւն բա՛րաբ Եր յոստն
 Եղբայր բա՛րաղա՛ր Եր յոստն
 Եղբորորդի բա՛րաղա՛րգաղէ Եր յոստն
 Եղբայրութիւն բա՛րաղա՛րի Եր յոստն
 Արժանատու թիւն բա՛րաղէնդէղի Եր յոստն
 Հայնատարած բա՛րաղ Եր յոստն
 Փայլուն բա՛րաղ Եր յոստն
 Տցունութիւն բա՛րամա՛ղէղի Եր յոստն
 Դուրս գալ ^{վեր} բա՛րամա՛ղա՛ն Եր յոստն
 Գնահատել ^{բա՛րաղա՛ր} բա՛րա՛ւ Եր յոստն
 Համար ^{փայ-} բա՛րայլ Եր յոստն
 Քամու տւած, ^{ցած} բա՛րբաղ Եր յոստն
 Բարձր, բարձրագոյն բա՛րբաւթ Եր յոստն
 Բուրբ, աշտարակ բորջ Եր յոստն
 Տցնութիւն բա՛րչա՛սքէղի Եր յոստն

Վատաստդ, բա՛ղա՛խբա՛ր **بد اختر**
 Զարամիա բա՛ղա՛նդիւ **بد انديش**
 Նորագիւտ, ^{swarorh-} ^{gnal} բա՛ղայլը **بد ايع** - **بد ايعه**
 Սկիզբ, նախնական բէղայա՛ր **بد ايت**
 Դժբախտ բա՛ղբա՛խբ **بد بخت**
 Վատագոյն բա՛ղթա՛ր **بد تر**
 Ստոր ցեղի բա՛ղջէն **بد جنس**
 Վատ վիճակ, ^{qas} ^{qarfih} ^{st-r} բա՛ղնալ **بد حال**
 Անբարոյական, ^{qasapbrwn} բա՛ղխօղ **بد خلق**
 Զարակամ բա՛ղխօ **بد خواه**
 Առաջնորդ, ուղեցոյց բա՛ղրա՛ղէ **بد رقه**
 Զարավախճան բա՛ղժա՛րչամ **بد فر جام**
 Կեղծ, փոփոխում բա՛ղա՛լ **بدل**
 Վատահամբաւ բա՛ղնամ **بد نام**
 Մարմին, յարգանք բա՛ղան **بدن**
 Տգեղ բաղնէժա **بد نما**
 Առանց, ան բէղուն **بدون**
 Բէէլվին ^{paqanawarqih} ^{arap} բաղա՛վին **بدوين**
 Պարտական բէղեհաւ **بد هكار**
 Վատութիւն բա՛ղի **بدى**
 Անօրինակ, ^{gnra-} ^{qile} բա՛ղիլը **بد ايع** - **بد ايعه**
 Զարաշուք բաղլիւն **بد يمن**
 Յանպատրաստից, ^{wgnct.es} բա՛ղիհի **بد ايعه**

Բացի, բացառութիւն **بد جزو**
 Երեխաներ բա՛ջէգան **بد چگان** - **بد چه**
 Երեխայական, ^{qanqan-} ^{qan} բա՛ջէգանէ **بد چگانه**
 Վէճ, պատճառաբանութիւն բ՛անս **بد بحث**
 Ծով **بد بحر** - **بد بحر**
 Զգնածամ բօհրան **بد بحران**
 Ծովային բա՛հրի **بد بحرى**
 Նաւատորմ բահրիէ **بد بحريه**
 Գոլորշի բոխաւ **بد بخار**
 Ծիսնելոյց, վառարան բօխարի **بد بخارى**
 Բախտ, բա՛խբ **بد بخت**
 Դժբախտ բա՛խբբա՛րգա՛ւթէ **بد بخت بر گشته**
 Բախտաւոր բա՛խբիաւ **بد بختيار**
 Խելօք, գիտուն բէխէրա՛ղ **بد بخرد**
 Նւէր, մաս բա՛խիւ **بد بخشى**
 Նւիրաբերում բա՛խիւայիւ **بد بخشايش**
 Նւէր, ընծայ բա՛խիւէ **بد بخشش**
 Նւիրել բա՛խիղան **بد بخشيدن**
 Գանձապետ բա՛խի **بد بخشى**
 Ագահութիւն, խնայողութիւն բօխլ **بد بخل**
 Կնդբուկ, բոյր բօխուր **بد بخور**
 Նախանձ, կծծի բա՛խիլ **بد بخيل**
 Կարել, շուլալել բա՛խիէ **بد بخيه**

Այգ, առաւօտ բամդադ بامداد
 Համեղ, քաղցր բամա՛զգէ بامزه
 Զայն, աղաղակ բանգ بانگ
 Իշխանուհի, տանտիկին բանու بازو
 Երգի ձայն ունեցող, ^{հա-} բանա՛վա بازوا
^{րուս}
 Հիմնադիր, կառուցող բանի بانی
 Այսուհանդերձ, թէև բաւօջուդ باوجود
 Վաւեր, ճիշտ բաւա՛ր باور
 Խոհարար բաւա՛րչի باورچی
 Մեծաշուք, պատւաւոր բաւա՛ղար باوقار
 Յայտնի, յաղթող բահէր باهر
 Միասին բահա՛մ باهم
 Պէտք է բայա՛ղ باید
 Պիտի լինել բայէսքա՛նն بايستمن
 Վաճառող, պոռնիկ բայէր بايع
 Վազր բիր بير
 Բաղ Ետ باط
 Կուռք Բոթ بوٹ
 Կռապաշտ Բոթիա՛րա՛սք Ետ Բոստ بوست
 Վատագոյն, վատթար ^{բա՛րբա՛ր} Բոթ - Բոճոթ ^{բա՛ղբա՛ր} بوٿر
 Կատարել բէջա ավորդա՛նն Բճաآوردن
 Տեղին, փոխարէն բէջայ بجای
 Ի սրտէ Բճանى بجان

Պատճառ, առարկայ բարէս باعث
 Այգի, պարտէզ բաղ باغ
 Այգեպան բաղբան باغبان
 Պարտէզիկ բաղչէ باغچه
 Այգեստան բաղէսքան باغستان
 Հիւսել, ոստայնանկել բաճքա՛նն بافتن
 Հիւսւածք, ժապաւէն բաճքէ بافته
 Հիւսող բաճա՛նդէ بافنده
 Բակլայ բաղէլա باقلا
 Մնացորդ, յաւիտենական բաղի باقی
 Վախ, երկիրդ բակ باک
 Գործով, զբաղւած բակար باکار
 Կոյս բակէրէت باکره
 Թև, բազուկ, ուժեղ, սիրտ, միտք բալ بال
 Վերև, հասակ բալա بالا
 Ծածկոց, վերմակ բալափուտع بالاپوش
 Աւելի վերև բալաթարա՛ր بالاثر
 Վերնատուն բալախանէت بالاخانه
 Բարձ բալէش بالمش
 Զափահաս, հասուն, ^{մասուն-} բալէղ բալէղ ^{րայկն} بالئەل
 Աճել բալիդա՛նն باليدان
 Բարձ, սնար բալին بالين
 Կտուր, առաւօտ բամ بام

Բազէ, բաց, կրկին, խաղացող բազ باز
 Վերադառնալ, ^{նորից} բազանա՛ղա՛ն آمدن
 Վերստանալ, ^{յն անի} բազդաճրա՛ն بازداشتن
 Բանալ բազֆա՛րղա՛ն باز کردن
 Նորից ասել, կրկնել բազգօճրա՛ն باز گفتن
 Ծուկայ բազար بازار
 Ծուկային, շուկայի մարդ բազարի بازی
 Յետ պահանջելը բազխաստ بازخواست
 Վաճառական բազօրգան بازوگان
 Վերադառնալ բազ գա՛ճրա՛ն بازگشتن
 Բազուկ, թև բազու بازو
 Թեկապ, բազպան բազուբանդ بازوبند
 Խաղ բազի بازی
 Կրկնագիւտ, ^{իբրևս-} բազեաճք باز یافت
 Խաղալիք բազիչէ باز بیچه
 Խաղացող, ձեռնածու բազիգա՛ր بازیگر
 Հարկ, տուրք բաձ باز
 Տեսնող բասւր باصر
 Տեսողութիւն բասւրէ բاصره
 Անվաւեր, կեղծ բաթէլ باطل
 Զանիճ բարլալ باطلاق
 Ներքին, թագնւած բաթէն باطن
 Ներքուստ, զաղանաբար բաթէնա՛ն باطنان

Հողմացոյց բաղնէմա بادنا
 Գաւաթ, գինի բաղէ باد
 Խոր աման, անապատ բաղիլէ باده
 Նւիրող, առատաձեռն բաղէլ باذل
 Բեռ, պտուղ, անգամ բար بار
 Անձրև բարան باران
 Անձրևանոց բարանի بارانی
 Պաղաբեր բարդար باردار
 Անձրև բարէ بارش
^{Բող Աստուծ արնն,} բարէֆալլան بارك الله
^{կեցցէ} բարգահ بارگاه
 Ապրանք, ատեան բարխանէ بارخانه
 Տեղափոխւող ապրանք բարու բարو
 Պարխալ, բուրգ բարուտ باروت
 Վառօղ բարնամէ بارنامه
 Բեռնագիր բարաւա՛ր بارآور
 Պաղաբեր բարէ باره
 Պարխալ, մասին, անգամ բարհա بارها
 Բեռներ, անգամներ, յաճախ բարի بارى
 Աստուած, մի անգամ բարիդա՛ն باريدن
 Անձրևեր, տեղալ բարիք باریک
 Բարակ, նուրբ բարիկի բարیکى
 Բարակութիւն, ^{նրբութիւն,} բարիմիլյան باريك میان
 Նրբամէջք

կեցցես, այն, թող լինի էլ լավան **ايو الله**
 Պատշգամբ, պալատ **ايوان** էլ լան
 Երկդիմութիւն գաղանիք **ايام** ինամ

ب

Պարսկերէն այբուբէնի **ب** բ ? Բ
 երկրորդ տառը, թիւ 2:
 Իէպի, **ب** կամ **به** բ, բէ
 Հետ, ով (^{գրգոյ} ^{գրգի հետ} **با کتاب**) **با** բա
 Դուռ, հատւած **باب** - **ابواب** բար
 Հայր, պապ **بابا** բաբա
 Նկատամբ, մասին **بابت** բաբաթ
 Բաբի (բաբիական) **بابی** բաբի
 Տուրք, հարկ **باج** բաջ
 Քոյր **باجی** բաջի
 Խաղալ, տանուլ տալ **باխش** բախս
 Քամի, շունչ **باد** բադ
 Նուշ **بادام** բադամ
 Թուռցիկ, առագաստ **بادبان** բադբան
 Բադմշան (սմբուկ) **بادنجان** բադենջան

Որբեր **ایتام** - **یتیم** էյթամ
 Մատուցում, նւիրում **ایثار** իսար
 Կարևորութ. անհրաժեշտութ. **ایجاب** իջաբ
 Հաստատում, հնարագիտութ. **ایجاد** իջադ
 Առարկութիւն, թերութիւն **ایراد** իրադ
 Իրանցի, պարսիկ, ^{պարս-} ^{կերէց} **ایرانی** իրանի
 Այսուած **ایزد** իզդ
 Աստան **ایستادن** իսթադան
 Կանգնել **ایستگاه** իսթգահ
 Կայարան **ایشان** իեան
 Նրանք **ایصال** իսալ
 Առաքում **ایضا** էյզա
 Նայնպէս, կրկին **ایفا** իֆա
 Գործադրութիւն, լրացում **ایلات** իլ, էլ
 Վրանաբնակ, ^{սահմ,} ^{գեղ} **ایلات** - **ایلات** իլաթ
 Վրանաբնակներ, ցեղեր **ایلیچی** էլչի
 Դեսպան **ایمان** իման
 Հաւատ, կրօն **ایمان** էյման
 Երդումներ **ایمن** իման
 Վստահ, ապահով **این** ին
 Այս **اینان** - **اینها** ինան, ինհա
 Սրանք **اینجا** ինջա
 Այստեղ **اینک** ինս'կ
 Այս է, ահա

Նախ և առաջ ավվա՛լան ավլա
 Զաւակներ, որդիներ օլադ - اولاد
 էջ, աւանակ օլաղ اولاغ
 Սկզբնական, նախնական ավվա՛լի ավլի
 Սրբեր, հարազատներ՝ օլիար ولی
 Առաջիններ, առաջին ավվա՛լի ավլի
 Բնակիչներ, ժողովուրդա՛նալի اهالی
 Արհամարհանք, <sup>նախնոր-
բիւն</sup> էհան՛ար اهانت
 Յուզում, ծածանում էհքէզազ اهتز از
 Խնամք, ջանք, եռանդ էհքէմամ اهتمام
 Նւիրում, մատուցում էհլա اءلا
 Բուրգեր ահրամ - هرم اهرام
 Զար, Ահրիման ահրիման՛ն اهریمن
 Մարդիկ, բնակիչ, օժտւած ահլի اهالی
 Ընտանի, տնային ահլի اهلی
 Ընտանութիւն, <sup>հմտու-
բիւն</sup> ահլիյլա՛ք اهلیت
 Կարեորագոյն ահա՛մ اهم
 Անհողութիւն, <sup>արհամար-
հանք</sup> էհմալ اهمال
 Կարեորութիւն ահա՛մմիյլա՛ք اهمیت
 էյ, ան էյ ای
 Վերադարձ էյար ایاب
 Նահանգ էյալա՛ք ایالات
 Օրեր, <sup>ժամանակներ,
օրցաններ</sup> այլամ ایام

Շատ լուսաւոր, փայլուն անվա՛ր انور
 Գանդում, ջնջում էհնէդամ انهدام
 Փոյթ, եռանդ էհնէմակ انهماك
 Ընկեր, բարեկամ անիս انيس
 Հառաչանք, ճիչ անին انين
 Նա او
 Վերջեր ավախէր اخر
 Հրամաններ, <sup>պահ-
ւերներ</sup> ավաւէր امر
 Ժամանակներ, <sup>ժաման-
կացաններ</sup> ավան آن
 Սկիզբներ ավալէլ اوائل
 Ստահակներ, լիւսներ اوباش
 Պարան, լար <sup>(նազա-
րան)</sup> օրար وتر
 Գազաթ, ծագ օյ اوج
 Աղօթքներ օրադ - ورد اوراد
 Թերթեր, տերևներ օրադ اوراق
 Զօրք, բանակ օրդու اوردو
 Կշիռներ, չափեր օզան اوزان
 Վարպետ, ուսուցիչ օստադ استاد
 Որակներ, <sup>որախոն-
բիւններ</sup> օսաճ اوصاف
 Դրութիւններ, <sup>վիճակներ,
ձեւեր</sup> օզար اوضاع
 Ժամանակներ, ժամեր օդաք اوقات
 Նւէրներ, <sup>անվանատէլի
ինչներ</sup> օդաճ اوقاف
 Առաջին, սկիզբ ավվա՛լ اوائل

Բթախոտ անփութ
 Արգիլում, ^{արգիլա-} ^{պնդուրիւն} անգիլում
 Վախճան, ջնջում, ^{ընդհա-} ^{սում} անջում
 Բաժանում, անժանում
 Վերջ, ժամանակի լրումն անվերջ
 Ընդհատում, հատում անհատ
 Փոփոխութիւն, ^{լեզու} ^{բացում,} ^{լեզու} ^{փոխում} անփոխ
 Հնազանդութիւն, ^{հնա-} ^{զանդում} անհնազանդ
 Մերժում, ժխտում, ^{ուր-} ^{ջում} անմարտ
 Ենթադրում, ենթադրել անստուգանք
 Ենթադրել, դատել անստուգանք
 Մեղր անհարկ
 Կանկառ, ^{ամեն-} ^{գործելի} անկառ
 Կոտորում, ^{բեկում,} ^{դժգոհում} անկոտոր
 Յայտնագործութ. գիւտ անհայտագործ
 Մաս անկողմ
 Մասնոց անկողմ
 Մասանի անկողմ
 Անգլիացի անգլիացի
 Անգլիերէն անգլիերէն
 Խաղող անխաղող
 Լոյսեր անլուս
 Տեսակներ, ձևեր անտեսակ

Մտերմութիւն անտաք
 Մարդկութիւն անմարդ
 Մարդարարած (բանական) անբանական
 Մարդկային անմարդկային
 Մարդկութիւն ^{մարդասի-} ^{րութիւն} անմարդկային
 Շարագրութիւն, ^{մար-} ^{գրում} անմարգր
 Եթէ ^{Աստուծոյ} ^{հանձն} անհաստատ
 Օգնականներ անօգնական
 Արդարութիւն, ^{արդար-} ^{անարարութիւն} անարար
 Դարձում, ^{մեկնում,} ^{զոյսում} անդարձ
 Օրինապահութ. ^{գրում} անօրինակ
 Կցում, միասին անկոտոր
 Տպագրում, մամլում անտպագր
 Հայեացքներ, խնամքաւոր անհայեացք
 Նւէր, պարգև անարժանք
 Հաստատում, կայացում անհաստատ
 Անդրադարձում, ^{ցոյցում} անդրադարձ
 Մեկուսացում, ^{մեկնում-} ^{քիւն} անմեկուսաց
 Պայթիւն անպայթիւն
 Բաժանում, անջատում անբաժան
 Զատում, խանգարում անզատ
 Թախիծ, ^{խայս-} ^{սակում} անթախիծ
 Բնագային, քթի անբնական

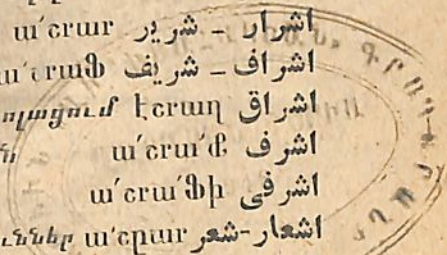
վերջ, պատահար, կատարում անջամ *انجام*
 Աստղեր անջամ - *انجم*
 Թորհուրդ, ^{ժողով,} ^{ժողովարան} անջաման *انجمان*
 Թուզ անջիր *انجير*
 Աւետարան անջիլ *انجيل*
 Շեղում, խուսափում է նհէրաֆ *انحراف*
 Սահմանափակում, ^{մեցա-} ^{ւերն} է նհէտար *انحصار*
 Նետել, ձգել, ^{պարպել} անդախտն *انداختن*
 Չափ, քանակ անդազ *اندازه*
 Հասակ, մարմին անդամ *اندام*
 Շատ հազազիւտ անդա՛ր *اندر*
 Մէջ, միջև անդա՛ր *اندر*
 Թորհուրդ, խրատ, կտակ անդա՛րգ *اندرز*
 Ներսը, կանանոց անդա՛րուն *اندرون*
 Քիչ, սակաւ անդա՛ֆ *انداك*
 Հաւաքել, ^{վասակել,} ^{տանել} անդուխտան *انداختن*
 Ծեփել, զօծել անդուդան *انداودن*
 Տխրութիւն, վիշտ անդուռն *انداوه*
 Վշտահար, ախուր անդուհնաւ *انداوهناك*
 Մտածմունք, խօսմունք անդիշե *اندايشه*
 Մտածել, խոկալ անդիշիդան *اندايشيدن*
 Մտախոհ, խոհուն անդիշեւաւ *اندايشيدناك*
 Մենակեցութիւն, էնգէվար *انزواء*

Կարգաւոր, կանոնաւոր *اصولیه*
 Յաւելում, կամա՛թ, էգամէ *اضافت*
 Յաւելեալ, աւելացած էգամի *اضافى*
 Վնասներ անջար - *اضرار*
 Յուզում, խռովութիւն էգթերաբ *اضطراب*
 Բռնութիւն, ^{կարիւ-} ^{տորին} էգթերար *اضطراب*
 Կողմեր, ^{կողմ,} ^{ողմեր} անջար - *اضلاع*
 Թագուցում էգմար *اضمار*
 Փչացում, աղէտ էգմէլալ *اضمحلال*
 Հնազանդութիւն, ^{հաւատ-} ^{մտքին} էքարա՛թ *اطاعت*
 Սենեակ *اطاق*
 Բժիշկներ ան՛թերա *اطباء*
 Կողմեր, շրջակայք ան՛թրամ *اطراف*
 Կերակրում, սնուցում էքքաւ *اطعام*
 Կերակուրներ, ^{խորհի-} ^{ցեր} անթէւէ *اطعام*
 Մարում, շէջեցում էքթար *اطفاء*
 Երեխաներ ան՛թալ *اطفال*
 Տեղեկութիւն, ^{գեղու-} ^{ցում} էքթլար *اطلاع*
 Արձակում, ^{ամուսն-} ^{լուծութիւն} էքլալ *اطلاق*
 Մնդուս (սատէն) ան՛թաւս *اطلاس*
 Ատլաս (աշխարհագր.) ան՛թաւս *اطلاس*
 Ընչաքաղցութիւն էքմար *اطماع*
 Վասնութիւն, ^{պատգամութիւն,} ^{համոզում,} ^{երաշխտութիւն} էքմինան *اطمينان*

Զներ, պատկերներ ա՛ճեալ اشكال - شكل
 Դժւարութիւն, կնճռոտում ա՛ճեալ اشكال
 կարօտ, հաճոյք اشواق ա շվաղ
 Իրեր, առարկաներ ա՛ճիար اشياء - شى
 Պետեր, շէյխեր ա՛ճիախ اشياخ - شيخ
 Հաստատութիւն, ազնւոթիւն - արիւն اصالت - اصالت
 Տէրեր, բնկերա- հիցներ ա՛նհար اصحاب - صاحب
 Պնդում, թախանձանք էւրար اصرار
 Պնդել, սարկա- գրել էւրար Բա՛րդն اصرار کردن
 Ծախսեր, շուք- լանք էւրաճ صرف
 Գոմ, ախտ էւրա՛րլ اصطبل
 Դաբձւածք, ոճ էւրէլանի اصطلاح
 Ունկնդրում, անսացում էւրար اصغاء
 Փոքր, փոքրագոյն ա՛ղա՛ւ՛ր اصغر
 Դեղին, աւելի դեղին ա՛ւճա՛ւ՛ր اصفر
 Ծագում, ճեղ, սկզբ, հիմ, բնալի, իսկայան ա՛յլ اصول
 Հիմնաւորապէս, բնաւ ա՛յլա՛ն اصل
 Բարւորում, աղլում, հաստ, քիւն էւրան اصلاح
 Բարենորոգումներ էւրահար اصلاحات
 Իսկական, նախնական ա՛լի اصلي
 Տեսակներ, արհեստաւոր- ների գաս ա՛նւճաճ صنف
 Չայներ ա՛ւլաք اصوات - صوت
 Արմատներ, ձկներ اصول - اصل

Բոցավառում, բորբոքում էտերալ اشتعال
 Զբաղում, զբաղմունք էտերալ اشتغال
 Ծագում, ստուգաբանութիւն اشتقاق
 Պարունակում, ամփոփում էտերմալ اشتمال
 Հոտոտելիք էտերմալ اشتمام
 Ախորժակ, ցանկութիւն էտերմալ اشتها
 Հռչակաւորում, յայտնի էտերմալ اشتهار
 Փափագ, կարօտ էտերմալ اشتقاق
 Ծառեր ա՛ճար - شجر
 Ծառ բաշ, կորովի ա՛ճար - شجر
 Անձնաւորում - ա՛ճիասا اشخاص - شخص
 Թիւններ, անհատներ
 Ծառ ուժեղ, սաստիկ ա՛ճա՛ղ اشد
 Զարեր, լարա- գործներ ա՛ճար - شير
 Ազնիւներ, ազնւա- կաններ ա՛ճաճ اشرف
 Ծագում (արեի) ցոլացում էտրալ اشراق
 Ազնիւ, ազնւագոյն ա՛ճար - اشرف
 Ոսկեզրամ ա՛ճար - اشرف
 Բանաստեղծութիւններ ա՛ճար - اشعار
 Զեկուցում, տեղեկութիւն էտրար اشعار
 Զառագայթներ ա՛ճել է شعاغ
 Զբաղումներ ա՛ճալ اشغال - شغل
 Արցունք, արտօսք ա՛ճ ash

Նշան, հետք, ազդեցութ. ա՛սա՛ր آثر - اثر ✓
 Ծանրոցներ, ա՛սղալ اقبال - ثقیل ✓
 ծանրութիւններ
 Պտուղներ, ա՛սմար اثمار - ثمر ✓
 Միջոց, ժամանակ ա՛սնար اثناء
 Պատասխանում, ընդունում էջարա՛թ اجابت
 Վարձ, եկամուտ اجاره
 Վարձել էջարէ քա՛րդա՛ն اجاره کردن
 Թոյլաւութիւն էջազա՛ր اجازت
 Թոյլաւութիւն էջազէ اجازه
 Օտարականներ ա՛ջանէք اجانب - اجنبی
 Պարտազրանք, ստիպում էջբար اجبار
 Պարտազէր, ստիպողակն. էջբարի اجباری
 Հաւաքում, ժողով էջբէմար اجتماع
 Ընկերական էջբէմարի اجتماعى
 Մերժում, ժուժկալում էջբէնար اجتناب
 Զանք, կրօնակնն ^{աստիճան} էջբէհաղ اجتهاد
 Նախահարք, պապեր ա՛ջդաղ اجداد - جد
 Վարձատրութիւն, ոռճիկ اجر
 Գործադրում, գործադրութ. էջբար اجراء
 Մարմիններ ա՛ջբամ جرم
 Հոռգ (գործի ^{սուսակ}), վարձ اجرت
 Մասեր անդամներ ա՛ջգար اجزاء - جزء

Սպիտակ ابيض
 Իշխան, դաստիարակ اقبالك
 Հպատակներ اقباع - تبع
 Միութիւն اتحاد
 Միութեանկան اتحادى
 Ընկերակցութիւն էքբէհաղիյէ اتحاديه
 Վեր առնում, բարշել اتحادى
 Թուրքեր اقبالك - ترك
 Անւանում էքբէսաֆ اقصاف
 Միարանում, միացում էքբէֆաղ اتفاق
 Պատահարք էքբէֆաղա՛ն اتفقا
 Կցում, միացում էքբէսաղ اقصا
 Յննում, նեցուկ اتكاء
 Կորուսաներ, աւերումներ էքբամ ակلاف
 Ամենակատարեալ اتم
 Կատարելագործում, էքբամ ատمام
 աւարտում
 Մեղազրում էքբամ اتهم
 Արդուկ اتم
 Արդուկել اتم کشیدن
 Կարասիք ա՛սաս, ա՛սասիյէ اثبات
 Ապացուցում էքբատ اثبات
 Ապացուցել էքբար քա՛րդա՛ն اثبات کردن

Ճանաչեցում, երևան բե- էրազ ابراز
 րում, արտայայտում

Մետաքս   արեշիմ ابرشيم
 Յօնք   ա՛րբու ابو

(Տես ابرشيم)   ա՛րբիեմ ابريشم
 Մետաքսեայ   ա՛րբիեմի ابريشمي

Աման, ստոման   էրիկ ابريق
 Գարողում, զեկուցում   էրլաղ ابلاغ

Չեկուցագիր   էրլաղիկ ابلاغيه

Սայտաբղէտ   ա՛րլա՛ղ ابلق
 Ապուշ, յիմար   ա՛րլա՛ն ابله

Յիմարաբար   ա՛րլա՛հանէ ابلهانه

Յիմարութիւն   ա՛րլա՛հի ابلهجي

Սատանայ   էրլիս ابليس - ابليس

Ձաւակ, որդի   էրն, բէն - ابن - ابن

Ձաւակներ, որդիներ   ա՛րն - ابن

Շէնքեր, շինւածքներ   աբնիյլէ - بنا

Դռներ, հատւածներ, ա՛րվա՛ր ابواب - باب

զուլխներ (զրթի)

Սփինքս   ա՛բուլիօլ ابو الهول

Հայր ու մայր, ծնողներ   ա՛րա՛վիլն ابووين

Բանստեղծութիւն-   ա՛րբաթ ابيات - بيت

ներ (երկառղ)

Նշաններ, ապացոյց- ներ, հրաշքներ, Դօ- այսաթ آيات - آيت
 րանի տունները

(Տես آيات)   այսա՛թ آيات - آيت

Գալոց, ապագայ   այսա՛նդէ آينده

Հայելի   այլին آينه

Սովորութիւն, ձեւականու-   այլին آئين
 թիւն, դաւանանք

Հայր   ա՛ր اب

Մերժում, ձեռնպահութիւն   էրար اباء

Սատանաներ   ա՛րալիս ابليس - ابليس

Սկիզբ, սկզբնաւորութ.   էրբէղար ابتداء

Սկզբնական, տարրական էրբէղայի ابتدائي

Գնում, առնում   էրբիար بيع

Բառաթիւ   ա՛րջա՛ղ ايجاد

Ծովեր   աբխար - بحر

Գոլորշիներ   աբխարէ - بخار

Յաւիտենականութիւն   ա՛րբա՛ղ ابد

Ամենակին, երբէք   ա՛րբա՛ղա՛ն ابدآ

Մարմիններ   ա՛րդան - بدن

Յաւիտենական   ա՛րբա՛ղի ابدی

Յաւիտենականութ.   ա՛րբա՛ղիյա՛թ ابدیت

Ամպ, մէկ   ա՛ր abr

Շւար, անճարակ   ավարէ آواره
 Զայն, երգ, եղանակ   ավազ آواز
 Երգեցողութ. ավազէխանի   آواز خوانی
 Աւաղ, ափսոս   آو خ
 Բերել   آوردن آوردن
 Կախել   آویختن آویختن
 Կախում, կախած թել   آویزش آویزش
 Սպիտակ սնգոյր, արդուկել   آهار آهار
 Մեղմութիւն հան-   آهسته آهسته
 դարաութիւն
 Մեղմ, հանդարտ   آهسته آهسته
 Մեղմ, հանդարտա-   آهسته آهسته
 բարոյ, յամբընթաց
 Կիր   آهك آهك
 Երկաթ   آهن آهن
 Մագնիս   آهن آهن
 Երրդաշնակութիւն,   آهن آهن
 ձայն, նւագածութիւն
 Դիտաւորութիւն   آهن آهن
 Երկաթագործ   آهن آهن
 Վիթ (իշայծեամ)   آهو آهو
 Արդեօք, միթէ   آيا آيا

Հրամայող   آمر آمر
 Ներում   آمرزش آمرزش
 Ներողամիտ   آمرزگار آمرزگار
 Ներել   آمرزیدن آمرزیدن
 Սովորել   آموختن آموختن
 Սովորած, վարժւած   آموخته آموخته
 Սովորեցնող, ու-   آموزگار آموزگار
 սուցիչ, հիմնադիր
 Խառնել   آمیختن آمیختن
 Խառնուրդ, նիստ ու կաց   آمیزش آمیزش
 Ամէն (եղիցի) հաւատացող   آمین آمین
 Նա, այն, այդ   آن آن
 Ապրանք, ժամանակ, բոսկէ ան   آن آن
 Այնտեղ   آنجا آنجا
 Այն, որ, որով   آنچه آنچه
 Այնքան, այնչափ   آنقدر آنقدر
 Այն անձը, այն որ   آنکس آنکس
 Այն ժամանակ   آنگاه آنگاه
 Այն որ, նա որ   آنکه آنکه
 (Տես آنگاه)   آنکه آنکه
 Նրանք   آنها آنها
 Շւարում, անճարա-   آوارگی آوارگی
 կութիւն

Ուտող, կրծող ավելի ակտ
 Լցնել, յանդիմանել ազանդան ան ան ան
 Ուշադիր, իրազեկ ազան հե
 Ընտանիք, տոհմ ալ յ
 Գործիքներ ատ - ատ
 Խառնած, պղտոր ալաիշ
 Գործիք ատ - ատ
 Ասուած ալլահ
 Սալոր ալու, ալուչի ատու - ատու
 Բալ ալուբալու ատու
 Խառնուրդ, գորովանք ալուդգի ատու
 Խառնել, շաղախել ալուդան ատու
 Խառնած ալուդի ատու
 Նշանատեղի, նպատակակէտ, թիրախ ամաչ
 Պատրաստել ամադան
 Պատրաստում ամադգի
 Պատրաստած ամադ
 Պատրաստել ամադգի ամադգի
 Ուռուցք ամաս
 Փափագներ, յոյսեր ամալ
 Գալ աման
 Գալիք, պատահող ամանի

Փարախ, երրորդ աղի
 Գիրկ, կուրծք աղու
 Դժբախտութիւններ, ամաք ատ - ատ
 աւերումներ, աղէտներ ատ
 Հորիզոններ, կեանք ամաղ
 Դժբախտութ. աղէտ ամաք ատ - ատ
 Արեգակ ատքար
 Արեհապաշտ ամքարի ատքար
 Զուր տաքացնելու ամքարի ատքար
 աման, ջրաման
 Մտեղծագործ ամաքի ատքար
 Մտեղծածներ ամաքի ատքար
 Մտեղծել, հնարել ամաքի ատքար
 Մտեղծած ամաքի ատքար
 Կեցցես, ապրես ամաքի ատքար
 Մտեղծում, ստեղծագործած ամաքի ատքար
 Մտեղծող ամաքի ատքար
 Պարոն, տէր ատքար
 Ազնւական, ազատանի ատքար
 Բեհեզ (որիցի սպիտակ) ատքար
 Ուշադիր, իրազեկ, արթուն ազան
 Իրազեկութ. արթունութիւն ազանի

Կեղեքում, դժբախտութ. ապիբ آسب
 Ապուր, սպաս աշ آش
 Խմել, արբենալ աշամիղան آشامیدن
 Ըմպելի աշամիղանի آشامیدنی
 Խոհարար (աշ Էփոզ) աշիա՛գ آشیز
 Խոհանոց աշիա՛ղխանի آشیزخانه
 Հաշտութիւն, խաղաղութ. աշի آشتی
 (Տես آشیزخانه) աշխանի آشخانه
 Գժտութիւն, խօլութ. աշօժքէղի آشفنگی
 Գժտել, խօլանալ աշօժքանի آشفتن
 Գժտւած, յուզւած, խօլ աշօժքէ آشفته
 Յայտնի, ակներև աշօք آشکار
 Ակներև աշօքաւ آشکارا
 Հրապարակաւ աշօքաւ آشکاره
 Ծանօթ, բարեկամ աշնա آشنا
 Ծանօթն. բարեկամութ. աշնայի آشنائی
 Գժտութիւն, խոռնակութ. աշոբ آشوب
 Բոյն, բնակութիւն աշիանի آشیانه
 Ներքինի աղա آغا
 Աղիզը, սկզբնաւորութիւն աղազ آغاز
 Աղսել աղազ քա՛րդանի آغاز کردن
 Թաթախել աղէքանի آغشتن
 Թըշած, կակուղ, թաթախ աղէքէ آغشته

Փորձւած ազմուղէ آزمونده
 Դի, աժդանայ աժդըհա آژدرها
 Խորշոմ աժա՛նկ آژنك
 Յօրանջում աա آسا
 Յօրանջել աաա զա՛ղանի آسازدن
 Հեշտ, զիւրբէն աասն آسان
 Դիւրագոյն աասնքա՛ր آسانتر
 Դիւրութիւն, հեշտութ. աասնի آسانی
 Հանգստութիւն աասիօ آسایش
 Հանգստանալ աասիղանի آسائیدن
 Սեմ, շեմք, պալատ աւէքան آستان
 Շեմք աւէքանի آستانه
 Աստաւ ասքա՛ր آستر
 Թի (հագուստի) ասթին آستين
 Երկինք ասման آسمان
 Երկնային, երկնագոյն ասմանի آسمانی
 Հանգիստ, անզարդ ասուղէ آسوده
 Հանգարտասիրտ ասուղէղէլ آسوده دل
 Հանգստութիւն ասուղէղի آسودگی
 Հանգստանալ ասուղանի آسودن
 Զբաղաց ապիա, ապիաք آسپا-آسياب
 Զբաղացալան ապիաքան آسيابان
 Աղալ, մանրել ապիա քա՛րդան آسيابگردن

Հանդարտութիւն	արամի آرامی
Հանգստավայր	արամգահ آرامگاه
Զարդարանք	արայիթ آرایش
Ալիւր	արդ آرد
Աղալ	արդեա՛րդա՛ն آرد کردن
Փափազ	արզու آرزو
Կարօտող, փափազող	արզուէէش آرزوگش
Փափազել	արզուեա՛րդա՛ն آرزو کردن
Փափազող,	արզումա՛նդ آرزو مند
Այո	արի آری
Արիական (ցեղ)	արիա՛ն آرین
Անյազութիւն, ընչաբաղցութիւն	ազ Հ
Ազատ	ազադ آزاد
Ազատութիւն	ազադէգի آذادگی
Ազատ, զերծ	ազադէ آزاد
(Տես آذادگی)	ազադի آذادی
Զարչարանք, տրամութ.	ազար آزار
Զարչարած	ազարդիդ آزار ديدد
Նեղութիւն	ազարի آزارى
Վշտացնել, նեղել	ազօրդա՛ն آزردهن
Վշտացած	ազօրդ آزرده
Փորձ, քննութիւն	ազմայիթ آزمایش
Փորձել	ազմուդա՛ն آزمودن

Բարեկրթութիւններ, սովորութիւններ	ադար آداب - اداب
Հուր, կրակ	ադա՛ր آذر (Տես آذر)
Մարդ	ադա՛մ آدم
Մարդակեր	ադա՛մխար آدمخوار
Մարդկային	ադա՛մի آدمی
Մարդիկ, մարդկային ցեղ	ադա՛միյան آدميان
Մարդկութիւն, մարդասիրութիւն	ադա՛միյա՛ր آدميت
Ուրբաթ	ադինէ آدینه
Արեգակնային 9-րդ ամիսը	ազա՛ր آذر
Կրակ, հուր	ազա՛ր آذر
Կրակապաշտ	ազա՛րփա՛րա՛ր آذرپرست
Կրակ աւելացնող, կրակարանի սպասաւոր	ազա՛րճա՛ղա آذر فزا
(Տես آتشگده)	ազա՛րգադէ آذر گده
Պարէն, պաշար	ազուդէ آذوقه
Համարումներ, ձայներ, բէկներ	արա՛ր آراء - رأى
Զարդարուն	արա Աرا
Զարդարել	արասթա՛ն آراستين
Զարդարած	արասթէ آراسته
Հանդարտ, հանգիստ	արամ آرام
Հանգստանալ	արամիդա՛ն آراميدن

Հրաբուխ	(Տես ֆշան) արա՛ւա՛մեան	آتش افشان
Հրախաղութիւն	արա՛ւբազի	آتش بازی
Կրակապաշտ	արա՛ւփա՛ւա՛ւս	آتش پرست
Հրալեզու	արա՛ւզա՛բան	آتش زبان
Հրացայտ	արա՛ւճե՛ւան	آتش فشان
Կրակաբան	(գրաղստ- գաներ) արա՛ւզա՛ղէ	آتش گداز
Կրակատեղի	արա՛ւզանի	آتشگاه
Կրակէ, հրէ	արա՛ւի	آتشى
Կրակոտ, նռանդոտ	արա՛ւին	آتشین
Ապագայ	արի, արիէ	آتی - آتیہ
Հետքեր, ազդեցութիւն- ներ, գործեր	ասար	آثار - اثر
Աղիւս		آجر աջոր
Ա՛խ		آخ ախ
Քաշել, դուրս հանել	ախթա՛ն	آخمن
Քաշած, ամորձատուած	ախթէ	آخته
Վերջ	ախէր	آخر - او آخر
Վերջի վերջոյ	ախէրէլա՛մր	آخر الامر
Հանդերձեալ կեանք	ախէրա՛ր	آخرت
Վերջին	ախա՛րին	آخري
Բնութեան չորս սարրերից երա- յանցիւրը (օր, ջուր, կրակ, հող)	ախիջ	آخشیج
Ախոս	ախուր	آخور
Կրօնաւոր, մոլլա	ախունդ	آخوند

« Ազգային գրադարան

NL0233483

